

دیوانی کہ ژال ئیبراهیم خدر

بہرگی یہ کہم / 2015

پرووشه‌کانی عه‌شق

1

که ناشنات بووم
به‌بی ناگر گرم گرتو
له‌به‌ر پیتا توامه‌وه
هر زوو زانیم
کانگای عه‌شق و خوشه‌ویستی
به عه‌شقیکی زور شیتانه
له ناختدا گیرسامه‌وه

2

من بهر له‌وهی تو بناسم
له‌خه‌ونی چاوه‌روانیدا تووم بینیبوو
من بهر له‌وهی تو بناسم
تامه‌زرۆی سه‌مای په‌نجه‌ت و
عاشقی روخساری گه‌ش و
دوو چاوی پر نه‌وینت بوو

3

3

كە تۆم ناسى

گىردىك بووم ، بووم بە چىيا

كانىيەك بووم و بووم بە دەريا

شەويكى ئەنگۈستە چاوو بووم

بووم بە گىزنگى بە يانى

بالدارىكى ناوقەقەز بووم

گەپامەوۈە بۇ سەرچلى درەختەكان

بۇ نەغمەى خۇش ، بۇ گۆرانى

4

يەكەم دىدار

مىوانىكى ناوخت بووم

تۇش گلكۆى پىياوچاكىك بووى

ھاتم تاكوو

دوو بەرد بىنىم ، بەنىو چاوانى پىرۇزتەوۈ

چارەنووسى رۇژانى رانەبردووى خۇم

لە نىو مەرقەدى بالاتدا تاقى بىكەمەوۈ

5

لەو رۆژەوه دەستەکانی تۆم ناسیوو
دەستی هیچ شیخێک ماچ ناکەم
هەر بەتەنیا تۆ شیخم بەو
من کچە گاور
هەر بەتەنیا
تۆ دەرویشەکە ی رۆحم بەو
منیش تەکیە ی زکرو نرات

6

لە یەكەم دیداری تۆوه
من قەرزاری هەورو زهویم
هەور هات ریگە ی نیشاندام
زهوی بۆنی خوئی تۆی
پیناساندم

7

کاتی وشە ی ناوتم نوسی
هەموو وشەکان لییم زویر بوون
چونکە لە ناو هەموویاندا

5

بۇ پىرۈزترىنيان گە رام

8

بە ئىنمدا

ھەرگىز بۇنى گوئى نەكەم

بۇنى وەك ھە ناسەت نەبى

ئە ھىچ ئاويك نە خۇمەو

وەك خوينەكەت شىرىن نەبى

پشوو نادەم

ئە ژىر سىبەرى چنارى

بەرز نەبى بەقەد بالات

من تىشكى خۇرم ھەرنائى

روناكىيەكەى نەگا بە جوانى

چاوانتو گەشى سىمات

9

دەتۈش وەرە جىم مەھىللە

دەرگای دئتم بۇ والاكە

با ئە ناختا بتوئیمەو

خوت دەزانی كە ووشك بووم

تەنیا بەعەترى ھە ناسەت دەژیمەو

بە پېنوسى ژنيك

1

ئەي پياو
تۆبۈچى نوپۇز بۇ بەھەشت دەكەيت
كە خواۋەند ئە مائەكەي خۇتدا
بەھەشتىكى پى بە خىيوۋى كەژنە

2

سەيرە مەن گولمە و تۆھەنگەيت
ھەنگ ئە پېناۋى گولدا گيان دەبە خىشى
مەن ئە پېناۋى تۇدا تىرۇر دەكرىم

3

ژن ئە رووبارىك دەچى
ئە تىنوۋىتتەن لىي دەشكى، ئەكەم دەكات
بە لام كامتان دەتوانن
مە لەي تيا بکەن و ئە خنكىن

4

7

ئاواتم بوو

تۆژن بوويتايه و منيش پياو

به لام جياوازييهك نه بوو

نه و كاته من تۆم ده چه و ساند هوه

5

حه ز نه كه م بيمه ته واريك

بال بگرمه و بفرم

به لام تۆ هه ميشه باله كانم دهدزي

6

ئيمه هه ردو و كمان زيندانين

تۆ زينداني داب و نه ريت

منيش زينداني ترس

7

جياوازييهك له من و تۆدانيه

به لام نه بي

من له ناگري دۆزه خا بسوتيم و

تۆ له به هه شتيكي خه ياليدا بژيت

8

كچه كه م ناويړي له وانه ي سروودا

گورانيه کانی کازم بلی
چونکه له وانه یه کی تر دا (سفر) وهرده گری

9

ژیانی تو
خه ونیکی بی ئومیدو
ژیانی من هه گبه یه که
پر هه ووشه شاراوه کانی خوشه ویستی و
عه شقی خه یال و ماچی دزراو

10

نیشتمانه که م
شه قامه کانی پر ن له بونی ترس و
دهسته کانی پر ن له بونی خیانه تو
زمانه کانی پر ن له درو
نهم نیشتمانه ناو بنیم چی

11

به پاکیزه یی له دایک بوون و
نه مانتوانی پاکیتی خومان بنووسینه وه

چاويك نيه بو عه شق و
دئيك نيه بو خوشه ويستی
ناچارين بهم خاكه بليين مائناوا

12

له برى نه وهى دوو مروقى جياوازين
دهكرا دوو رهنگى تيكه ل باين
يا دوو گول يهك بونيان هه با
نه سته مه سه ماى ئاره زووه كان
كى له نزاى عه شق دهگا ؟

به دهستى خوت قزىم بېره

1

10

به دهستی خۆت قژم بپرە
من قژیکم بۆچییه
تالەکانی تائی ژئی که مانیك بن
ئاوازی خەمەم بۆ لییدن
من هەرگیز ئەو قژەم ناوی
نەزانەکان وەکو گوریسیك، بیهۆننەو
بۆ ساتی ئاسوودەییان
کۆرپە ی رقیانی لە ناودا بخەوین
دردنەکان بیکە نە پەتی سیدارهو
هەموو گەردنە بی گەردەکان بخنکین

2

به دهستی خۆت قژم بپرە
با شانە ی پە نجه کانی تو، بۆم دابیینی
با شنه بای هە ناسه که ت بینە خشیینی
نەکا دایکم لە رقیکی زۆر ناوه ختا
دەست بنیته هەموو قژم و
لەرەگه وه دهرییینی

3

هیزی هه موو په نجه کانت به کاربینه
گری له چکه که م بکه ره وه
نه و په رده پو شه بشکینه
جوانیه کانی وون کردووه
هه موو تاله کانی قژمی بو خوی
زیندانی کردووه ..

4

به تاله کانی قژت بلی
هینده بونی قژم نه کا
زور نه ترسم
له گه رانه وهی ژوانیکا
باو کم بون به قژمه وه بکا

5

ده تو وهره قژم بیره
بیبه بو خوت

من دنیام روژی نه بی
ناگر نه جه ستم به رنه دهن
یه که یه که ی تائه کانی قژیشم
ده سووتینن ..

هر به ته نیا خوئه میشی
له دوا ی قژم جیده هیلن

6

تو با خیکی پر له گوئزار
هه ناسه که شت شنه با
خه مه کانم له کول دهنی
دهروا و دهروا
به دیاری دهیدا به دهریا
دهریا گه لی فراوانه
هه موو شتی له گه رویدا جه شاردهدا
هر به ته نیا .. قژی من نا؟

7

نه و نیگار کیشه زیره که
سنگی ژنیک وینه ناکا
نه زانه کان تفی تیکهن

ئەو نىگار كېشە راست ئەكا
قترى ژنيك دروست ناکا
پېنوسەكان يارى پى بکەن

8

كراسيكت بۆ كړيووم
كچى پياويكى دەرئەمەند هات دراندى
خەونىكى تۆم ئەباوہ شما
شاردبۆوہ، دايكەم دۆزيبەوہ سوتاندى،
ئەئقە يەكت كرده پە نچەم
چارەنووس خيرا ونيكرد
گوئيكت دابوو ئەقترم
هەرزوو وەرى بۆنم نەكرد..

9

مەئى قترت زەرد بکە جوانە
با هەر رەنگى خەنەيى بى،
من دەمەوى وەكو قترى هەموو ژنانى
وولاتەكەم رەنگى سوورى خويناوى بى..

ووشه‌کانی دواى مائى‌اواى

1

وهره با نه و ملوانکه يه ت بکه مه مل

به په نجه کانم بوم هونیویتته وه
موروه کانی له ماچی تویه و
ده زوله کانی له تاله کانی قژی من

2

دوینی زور زورت بو گه رام

هر دیارنه بووی

ووتیان نیمه بینیومانه

بوته تویه ئی به فر

له سهر به رزترین لوتکه

بروام نه کرد؟

تاخوت هاتی و دلپ، دلپ

به سهر لاشه مدا توایتته وه

3

من توو شعرم زور خوش دهوی

ده پیم بلی

شعر عشقی توی فییرکردوم

یان عشقت شعری فییر کردم

4

بە منائى زۆر رەقەم ئەرەشەبا بوو
رۆژىك ھاتو
بوکۆكەو بېشكەكەمى برد
بە لام ئىستا
ئەووتەي ئەم رەشەبايە دى
دەم شادە
دەئىم رەنگە ئەلاي تۆۋە
ھەلى كەردى
بۇنى ھەناسەي تۆي ئى بى؟

5

دەئىن مانگ نازانى ، گۆرانى بلى
ئەمشەو من و مانگ
تابەيانى گۆرانىمان ووت
ئەو بۇ ئەستىرەكان
مىنىش بۇ چاۋەكانى تۆ

6

من و تو هەر دەم شەرمانە
کە تو زیاترت خۆش دەویم،

یاخوود من

دوینی هیندە سەیری یەکتایمان کرد

چاوهکانی تو هیلاک بوون

چاوهکانی من هەر گەشت

ئینجا زانیم کە من زیاترم خۆش دەویت

7

من دەمەوی بۆ عەشقی تو بمرم

بە لام دەزانم ، نە دەتوانن

شینم بۆ بگێرن

نە دەوێرن ناوم بێنن !

شەپ ئاشتى پە نجه كان

1

لە نيوانى پە نجه كانى من و تۇدا

من ئىستا وەك نابىنايەك

پە نجه كانم ناناسمە وە

لە وروژە وەى پە نجه كانم و

پە نجه كانت ئاويژان بوون

رهنگ و بونی یه کیان گرتوو

خویان بو جیانا کرینه وه

2

په نجه کانی دهستی چه پم

گه لی جاران وه کوو دوزمن

به گز دهستی راستما ده چن

دهزانی بو؟ به غیلی و ئیرهیت پیده بهن

چونکه په نجهی دهستی راستم

ته وقه له گه ل دهستت ده که ن؟

3

بیرمه ئیستاش که منال بووم

دایکم په نجهی شایه تمانی راده وه شاندا

به دهنگی به رز پیی دهو وتم

ئه تو کچی

مه چو بو ئه وی شهرمه

بو ئه و لایه ش شووره بیه

نه که ی بچی؟

که گه وره بووم
په نجه کانت فیږیان کردم
نه و په نجه یه م هه ر بشکینم
له کچه که می راوه شینم

4

که منال بووم
په نجه گه وره م له توئی لیوه کا نما ده مژی
تا کوو دوا جار بی به زهی
به ناگری جگه ره که ی دهستی باو کم
په نجه گه وره یان داخ کردم
تو بلیی گهر، وه کوو سه رده می منائیم
ناره زوو که م ،
هه موو په نجه کانت بمژم
تو دلت بی داخه م بکه یت.

5

دهئین کافرن ئەوانەى

روژی پینج جار په نجه کانیان تهر ناکهن و

ئهو په نجانه بی دەست نویژن

من پینج فەرزه په نجه کانم

به بارانی چاوت دهشوم

له سه ر تاشه بهرده کانی رو خسارتدا

نویژه کانی عشقت ده که م

6

عاشقان سهیری چاوت ده که ن

من هه ر سهیری په نجه کانت

ئهوان عاشق نین عاشقو که ن

بویه وهک من

له زمانی سه ماو تیکه لاو بوونی

په نجه کانت تی ناکهن

7

له سووچیکی که شکۆلی پیشه رگه یه کدا

به هه ناسه ی په نجه کانت

ئەم چەند دېرەت بۇ ھاۋرېيەكت نووسى بوو
ئەى ھاۋرېيەم زۆر دئىيام
ئەوكاتانەى كە پېكى عەشق ھەئدەگرى
سرودى شەھىد بوون دەچرى
ئافرەتېكىش ئەبرساندا
ئەسايەى كۆشكىكى بئندا
ئەدەرگاي ئاسمان دەدا
كى دەزانى داىكى تۆيە
كى دەزانى ئىستا گلۆكەى ئەكۆيە؟!

8

تۆشىخىكى گەورەيتو
مىنىش كە نىشكىكى بچووك
رېگەم بدە ئەبەردەمتا بە چۆكدا بېم
كېنووش بۇ گەورەيت بەرم
بە شەرمەۋە پە نچەكانت تېر ماچ بكام

9

چەند تامەزرۇم بۇن

به په نجه کانتته وه بکه م
نه و په نجانہ زور پیروزن
نه بونی فرمیسکی ژنی لی دی و نه خوینی پیاو

10

هه موو په نجه کان جوانن
ته نیا نه و په نجه یه نه بی
نه ئقه یه ک داگیری ده کا؟

چەند پارچە شىعەرىك

1

پېيان وتم :

تۆچۈن ئەوت خۇش ويستووه

كە تۆپەيكەرت ئە بە فرەو

چاوهكانى ئەو ئە هەتاو

منيش وتم :

هەر بۆ ئەوہى ھەموو ساتى

ئە جزوريا بتوييمهوه

ببم بەئاو

2

ھەزار خۆزگە

ئەو دووچلە رەيحانە رەشەى

سەر سنگی سپی دایکت بام

جار ناجاری

له گه ل باوهشی دایکتا

بۆنت کردبام

3

ماوهیه که بۆنی میخهکت گرتوو

من نازانم

له بۆنی میخهك به نده که ی دایکتا وهیه

یان له گه لاکانی دهستی من؟!

4

که رۆیشتی

هه رچی گول و خونچه ی شار بوو

له گه ل خوت برد

بیرت چوو بوو

ئه گینا من خونچه ی گوئی لیوه کانم

له قه راغ ده ریاچه ی لیوتا

جی هیشتبوو

5

پېيان وتم :
تۆباشترین وئنه كيشى
كاتىك ئەو تابلۇيه يان دى
به سوراوى ئيۈه كانم
ئەسەر پەرەى دەستە كانت نه خشان دبووم

6

من دەزانم ، كاتىك
دووچاوى عاشق به يهك دهگەن
چ سەمايهك دروست دهگەن
ئەى كه دوو ئيو به يهك دهگەن
چ ئاوازيك دروست دهگەن..!

7

ئەم سېيدەيه زۆر نامۇيه
نەبۇنى گوئى ميخەك دىو
نە سۆزى خوشەويستى و ماچ

لهوه دهچی عاشتیك كوچی كردبی و
هه مووی له گهل خوی بردبی..

8

که من هیئنده شه یدای توبم
که تو هیئنده عاشقی من
دهبی من ببهه په پووله و
توش گویکی باخه که ی من

9

من دوو که سم زور خوش دهوی
یه که م دایکم , دوو م دایکت
دایکم که منی بو تو گوش کرد...
دایکت که توی بو من گوش کرد...

10

هه رچی گول و خونچه ی شاره
هه موو بونی توی گرتووه
ده ئین گوايه بهر له روشتن
عه تری هه ناسه ت رشتووه..

11

من نازانم نه كه يه وه
بوويته نهو ناسكه كيويه
كهس ناتگري
منيش نهو راوچييه داماهي
پاش هيلاك بوون
به بي هيووا خه م دام دهگري

12

ده ئيي ده روم
هه وارگه ي دت جيديلم
تكا ده كه م تا پوكه ي دتم بدهيته وه
تو بيت وايه زور ناسانه
تا پوي دت وهرگريته وه
پيم نايي چون
قه رزي نهو هه موو ماچانه م نه دهيته وه

13

دهئیی بوومه دهروئشی تو
توئش ببه به ته سبیجی دستم
با هر زکرت پیوه بکه م تاکو ده مرم
بوهر کوئ چووم له گیرفانما
به نهینی هه ئت ده گرم
دهئیم گیانه
زور ئاسانه که من
ته سبیجی گهردنت ببه
به لام تو بلیی
ئه گه ر روژی ئه و ته سبیجی ده ستت پچرا
تونه توانی دهنکه کانی کو بکه یته وه و
بلیی من خاوه نی هه موویانم.....

چەند خونچە شعریکی بی ناو نیشان

1

تۆچەند خۆت دوورده خەیتەوہ
زیاتر ھەست دەکەم نزیکیت
پەنجەکانم ھەمووی پەرن لەبۆنی تۆ
روومەتەکانم لە رەنگت
چاوەکانم پەرن لە نیگات
قژم لەبۆنی سەر سەنگت

2

تۆ ھەندی جار پایزیتو
ھەندی جاریش وەرزی بەھار
کەوون دەبی خەزان لە بالام دادەکاو
کە ئەتبینم ژیانم پەرن دەبی لەگوئزار

3

كاتيك له عشقمددا ده توييته وه

له پياويكي سهرخوش ده چي

سهرخوشي عشق

نه وه كوو مه ي

4

به دست من بيت

هه رچي جواني دنيا هه يه

له نيو بالاي تودا كوي ده كه مه وه

تا نه و وينه يه بنه خشينم

كه پيم ووتى له تيروانينى چاوى مندا

له هه موو جوانيه كان جوانتري

5

ووتت شورى

به و به رگه شل و شوره وه

كتومت له تاوس ده چي

منيش دوينى

لە باخچەى ئاژەلاندا
تاوسیكى جوانکیله م دی
لەسەر قسهى تۆ
باله کانییم وه کوو خۆم هاته بهرچاوم
گەردنه بهرزو شینه کەش
وهك گەردنی تۆ؟

6

گەرنه متوانی
وهك عاشقیك پیناسهت كه م
لیم ببوره، من بهرله وهی تۆ بناسم
له نه هلی نه و ژنه فریشتانه بووم
وانه ی عه شقیان نه خویند بوو

7

تۆ زۆر له گوئی نیرگزه چی
له هه موو گوئه کان جوانترو
له هه مووشیان بۆن خوشتری

8

نەگەر ویستت خوازینم کهیت

به دایکم بلی

بیانووی پشتینت پی نه گری

من هەردوو قوئی تۆم به سه بوکه مه رم

9

که چاوه کانم له تیروانینی

چاوه کانتا ده توینه وه

لیوه کانم نوقلانه ی خوشه ویستی

ده به خشنه هه موو دلدارانی جیهان

10

دوو کلۆ خه ئوز بینه و

به ده ستوری کورده واری

له سه ره سه رم بیکوژینه وه

باترسی خوشه ویستی تۆم له دل ده رچی و

بتگر مه ئامیزمه وه .

نزای ماچ

1

لیم ببوره وا راهاتووم
هه موو سپیدهیه ک
که مانچه ی دله شیتته که م
بکه ویتته ئاواز لیدان
په نجه کانم له نیو باوهشی
په نجه تا سه ما بکات !
من دهمه وی له گهل په یمان نویکردنه وهی
خورو پیدهشت
گول و هه نگ
بائندهو ئاسمان
دهریاو زهمه ند،
منیش له گهل په نجه کانتا
په یمان نوی بکه مه وهو

به یادی یه که م گوشینی په نجه کانتته وه

په نجه کانت ماچ بکه م و

پیت بلیم نازیزه که م

ئه مرو له دوینیم زیاتر خوش دهویی؟

2

رهمه زان بوو

پیره میردیکي ردین سپی

ووتی کچم توکه ی به روژوو ده بی

ووتم کاتی، ریگه تان دام

له بری لوقم، به ماچ به ربانگ بکه مه وه و

به باوه شی ئه فینه که م روژووم بشکی؟

3

باهه ردوو کمان ده مان قفل دهین

باس ئەئازادى نەكەين
كە ھەردووكمان بەئازادى ئەدايك بين
بۇچى دەبى ، بەس بۇ ماچىك
ئەچاوى مندائىك بترسين

4

دەئىن سەيرە
ئەو خوشەويستىھى ئىۋە
بۇ ھىندە بەگرو بەتىنە؟
دەئىم چونكە
ئەو خواۋەندى عەشق و سۆزە
منىش بەندەى ئەم ئەوينە !

5

ھەركات ويستم
خۇم بخزىنمە باۋەشتەۋە

ريگه م بده
من نه و مندا له بي نازم
له باوه شي تو دا نه بي
ژير نابمه وه ؟

6

هاورپيه كم ليى پيرسيم
نهرى كچه كه تو پيم نايى
نهم شعرانه بو ده نووسى ؟
منيش ووتم : ليىم ببوره
هه رگيز ، هه رگيز ، شعرم بو كه س نه نووسيووه
نه وه ، گو له ، خو ينمه ، هه ستمه
هه ئويه كى به رزه فره
شاده ماريكى نيو دلمه .

7

له سه ر كانى گونده كه تان
نويزم ده كرد
شيخيک به لامدا تيپه رى

ووتی : کچم هانی به رمال
نویژه که تی له سه ر بکه
ئه و نه یزانی به رمالی رۆحم را خستوو هه
نویژه کانی عه شقت ده که م

8

که مجار هه یه ، پیلوی چاوم
تارمایی خه فه ت داییگری
به لام کاتی سیمای گه شت
بو ساتی بزهی لییده بیری
له نا خمه وه
بورکانی گریان هه لدهستی

9

ووشه کانت بخه فرین
وهک چۆن فیرت کردووم
خۆزگه کان هه ستم داگیر که ن
له م وولاته بی خۆزگه دا

وهك چۆن فېرت كردووم
كه دئم بوو به ئاگردان
به به فراوى هه ناسه كه ت بېكوژينمه وه
جگه له تو بېر له هېچى تر نه كه مه وه

10

نه كه ي برۆى من دئنيام
هه رگيز دهستم له دهست جيانا بېته وه
هه ردوو چاوم
له تيروانىنى چاوانتا ده تو بته وه ؟

بۆ وون بوون ئاماژە يەك

1

كه رۆيشتى من بېر چوو
به نه ستير هكان بلييم ، پاسه وانت بن

ئىستا شەوان
وھكوو منداڭ ھيۋور، ھيۋور
فرميسك دەبارىنەم و
ئىيان دە پارىمە ۋە
ئەو بەرزايە ۋە تۆم بۇ بدۆزنى ۋە

2

بە ماچىك مائىئاۋايىم ئىكردى
نە مزانى شار ھە موۋى ماچ
بارانى رىگە كەت دەكا
نە مزانى باندەكان بە دەم
نە غمە يەكى تاسا ۋە ۋە
ھە موۋىيان دۋاى تۆ سە فەر دەكەن

3

من دەمەۋى ۋەكوو گە لايەك
ئەژىر سىبەرى درەختى قىزەكە تدا بىرم
دەمەۋى ئەدوا ئالوگۋرى ھە ناسە ماندا
ھە ناسەم بە تۆ بسپىرم
دەمەۋى روۋە قىبەلە گاي تۆ

سەر بەرزیکە مەوێو

نویژەکانی عەشقت بکەم

4

نازانم قیبلەگات کوێیە

تۆ هەموو شەویەک هەوائی منت پێدەگا

چونکە پە پولهی رۆحم

نۆقرە ناگری و دەگاتە لات

5

چاوەرێم بێیتە خەو نمەوێ

تا برژیمە دەریای چاوەکانتەوێ

من نیستا خەو بە لاشە

مردووێ کانهوێ دەبینم

شەوانە ئەو گۆرانییە خەریبە دەئیمەوێ

کە فیرت کردوویم

6

ئەى ھاورپىكەم ئەم وولاتەدا
غازىنۇكان گۆرستانى پىاۋەكانەو
پىاۋانىش زىندانى ژنانن

7

من زەمەنىكەم خۇش دەۋىت
ئاسمان و خۇرو دەرياو
مروقى ۋەكوو تۇبن
تۇ مروقى ئەم سەردەمە نىت

8

ۋەرە باتىر بۇنت بىكەم
من لەھەموو بۇنىك بىزارم
تەنھا لەبۇنى قىزى تۇنەبىت

9

دوئىنى بەھەموو خونچە
گولە مېخەكەكانم ووت
كوا ھاورپىكەم؟

درکه کانی ده ور به ری په نجه یان گه ستم

10

که رویشتی وانه یه کی نویت فیړ کردم،
چون هه ست به لیدانی به په له ی دلم بکه م
چون له گه ل مه رگدا بجه نگم.

کاتیك دلم بوټ ددهوی

1

پیم بلی له تو گه وره تر کوا
چاوه کانم به نده ئاسا
سوژده بو گه وره بیت ببه ن
په نجه کانم له به رده م ده لاقه ی جوانیتا
بینه سه ما ..

2

بەباخەوانەكەى دتت بلى
باگوئەكان لەباخچەكانى عشقدا
زىاتر بروين
دەئيم ئەوسا لەبرى گوئيك
تۆهەزاران گول بۆن دەكەى

3

بۆنى هەنگوينى هەناسەت
لەهەناسەم ناييتەوه
بۆكوى بچم دەمناسنەوه
من لەبائى پەپولە رەنگائەيبەكانەوه تۆم ناسى
تۆ لەبۆنى گوئەمىخەكەكانەوه

4

ئەى ووشە پيروژەكەى
ئايەتەكانى نويزى من

تۆخۆرى، ياخۆرتۆى
من كاته كانى شه و رۆژم
بۇجيا ناكريته وه..!
گەرچاوه كانى تۆنه بى، ده بى من نابينا بىم
ئەوسا نازانم هەورەكان چ كاتىك
توفان دادەبارىنن.

5

نازانم نىرگىز چ كاتىك سلاوم ئىدەكاو
چ كاتىك ئەتە مەنىكى كورتدا جىم دىلى..!
گەر تۆنه بى نازانم كەى
رەشەبا هەئدەكاو داروبەرد ويران دەكات
كەى لافاوو گەردەئوول كە نارەكانى
دئەم دەخوات..!

6

من نابى ئەتۆ دوور بىم
تادئىيا بىم كە خۆم وون نە كردوو

تۆم له گه ل' خۆمدا هه لگرتوووه
هیچ نهیینهك له م دهسته واژه یه دا نیه
که زه مه ن منی کوشت؟
لیم ببوره گهر جیم هیشتی
هیچم نیه بۆت جییلم
جگه له چله میخه کیك و ره یحانه یه ك
هه ناسه ت گولاو پرژین کات
چونکه ههر نهوان دهزانن
شهوانه چه ند گۆرانیمان بۆتۆ ووتوووه

7

به رووباره کان بلی، ماچه کانت بده نه وه
من له گه رانه وهی ژوانه کانمدا
پیش نه وهی بچمه وه لای باوکم
ماچه کانم به رووباریك سپاردوووه
به نهینی هه ئیان بگری
به زه مه ندوو زه نویره کان بلی
خه ونه کانم لای نهوان شاردۆته وه

بابوت بگيرنه وه
نه وسا دهست نويزتيك بگره و
نويزي عه شق ته واو بکه و
ماچه کانت له سهر بهرده
نويزه که جيبهيله ..!

8

به لام بيرت نه چي، من نابی بمرم
من له ناو لاشه ی تودا جیده مينم
ههر چونی بی،
دهبی له پيش تودا بمرم
ماچه کانم لای خوت کوکه ره وه
ههر گيز ريگه نه دهی که س بيان بينی
با پیت نه ئین، تو راست ناکه ی
نه و کچه عاشقی کی بووه
نه و هه موو ماچانه ی کردووی

9

من مائيکم دهوی

به خستی سوور هه ئچنرابی
تۆ به گوئی ماچه کانت وینهی بکهی
من به لیوم بویهی بکه م.

10

من نه و کیزه له خۆباییه نیم
کۆشکیکی بلندم بوی
له ناوهوه زیندانیکی داخراو،
تۆ دهزانی هه رگیز نابی
درك دهزگیرانی هه نگ بی و
مانگیش عاشقیکی به ردی رووت!

11

من دهمه وی بيمه مۆم و
له شهوانی نه نگوسته چاو بۆت بسوتیم
پییان ووتم له ژووریکی پر چراخاندا
چاوه کانت کز ده بینی ؟
خواوه ند ئیمه ی به هه له دروست کردووه

بۆيە ھەردەم قەرزاري تۆم
دەتۆ وەرە با سەرلە نوئ
خۆمان دروست بکە يەنە وە
تۆ کورە جوتيارىک بە و
منىش بىرىهە کى بچووک
ھەموو سپىدە يەك
جامىک شىرت بە ماچىک پىدە گۆرمە وە
ئەوسا وەرە و فىرم بکە
دەستە پاک و پىسە کان جيا بکە مە وە
ھەروەك فىرت کردم نەينىهە کانى
گەردوون بپارىزم
ھەروەك فىرت کردم
ئەو ھەورانە بناسم
ئەم رەشە با نە گرىسە بوەرىنە
زمانى دئەم لەرە گە وە دەربەينە
نەوہەك روژىک لە روژان بىتە دوان و

پیت بلی:

دهبوو خوشم نه ویستبای

دهبوو خوشت نه ویستبام ..!

جاریکی تر شهرو ناشتی په نجه کان

1

له نیوان په نجه تهره کانی من و

په نجه کانی نه ودا

په نجه دی نه و بو شایه دی ته حیات و

هی منیش بو شیعو نه فین

2

خه ونی په نجه کانی نه و

له سهر شابه ردی نویژ،

یا به رمالی خوداییه

هی من

له سهر په ریه کی سپی،

یا روومه تی کچیک

3

په نجه هه يه ،
له دنياي ژيانى ئيمه دا
له گه روى مروڤ ده ئالى و ده يخنكىنى
په نجه ش هه يه
پاروه نانى نه خاته گه روى برسپه ك و
مردنى لى نه ستينى

4

په نجه كانم له په نجه كانى نه و ناچى
په نجه ي نه و يش له هى من ناكات
نه وانهى نه و دزى له من و
له مالى خواو له ژيان ده كه ن
هى من پاريزه رى ژن و
شيعرو ژيانن
په نجه كانى نه و بكوژى خونچه و
جه لادى سه برينى كه نارين

هی من

فریشته‌ی باخچه‌کانی نازادی و
که ناری سهردره‌خته‌کانی نه‌فینن

5

په نجه‌ی کریکاریک وشک وشک

نانیکی ره‌قی له‌نیو ده‌سته

هی گه‌دایه‌ک چاره‌نوسی ژیانی من و

کریکاریک و برسپه‌کی ته‌وق کردووه

نه‌وه‌ی یه‌که‌م خه‌ون به‌ئالای نانه‌وه ده‌بینی

تا توند له‌ده‌سته‌کانی بگری و

هی دووهم بیری له‌خه‌زینه‌ی خوین و

نانی منه

6

گهر په نجه فریشته‌ییه‌کانی تو

هینده‌ی په نجه‌ی شیخه‌کانی هه‌موو دونیا پیروز

نه‌بی

هینده‌ی خه‌ونی منالیکی هه‌ورامانه

قه‌شه‌نگ نه‌بی

وه‌ک گوئی سهرگلکوی شه‌هیدیک

بۆنى پىر لىھە تىرى ئەۋىن نەبى^ۋ
پۇژى سى^ۋ جار
تەۋقە ناكەم
بۆنى ناكەم
ماچى ناكەم

7

پە نجه گانى مۇسىقارىك
ئاۋازىك بۇرۇچ ئەژەنى^ۋ
پە نجه گانى نىگار كىشىك
ۋىنە يەك بۇچاۋ ئەنە خىشىنى^ۋ
پە نجه گانى ھونەر مەندىك
ھونەر بۇدلمان و لەنىۋ دلمان ئەچىنى^ۋ
ئاخ لە پە نجهى تىرۋرىستىك
پە نجهى من و
پە نجهى مۇسىقارو نىگار كىش و
ھونەر مەندىك ئەقرتىنى^ۋ

په نجه گانی دیکتاتور
 له په نجه گانی من ناچی
 هی نه و له سهر په له پیتکه ی تفه نگ و
 فرۆکه و زریپوش
 هی من له سهر رو په رو، قه له م به ده ست
 هی نه و
 میجنه تی هه له بجه چی ده کاو
 دوزه خی نه نفال نه خولقیینی
 هی منیش شیعو
 زامی هه له بجه و
 خه می نه نفال

ده خونچه له شعری ماچ و خوشه ویستی

1

دوینی شهوی خهوم بینی
له خه ونمدا له ژیر دارگویره که ی
به رمانتاندا

تیرتیر ماچ بارانم کردی
که سپیده خور بانگمی کرد
هزاران خونچه گوئی لیو
له ژیر دارگویره که روو بوون ؟

2

چهند چه زده که م که نه تبینم
هه موو جه سته م بی به دهم و
تیر ماچت که م
به لام نازیز زور ده ترسم روژیک دابی
له ناو هه موو ماچه کانا
خوم وون بکه م ؟

3

هه رگيز نه و روژهم بيرناچي
به هه نه داوان گه يشتمه لات
پر له هه وري ماچ بوو گه رووم
تو به دست پالت پيوه نام
ووتت دوور كه وه به روژووم .

4

منداله نه شميله كه ي
دراوسيمانم زور خوش دهوي
بوئه وه نا ؟
خه پوله يه و چاوي جوانه و پيده كه ني
له بهر نه وه ي كه ميك رهنگه نه سمه ره كه ي
له تو ده چي ؟

5

كه تووم خوش وويست
رقم له هه موو كه سيك بووه
چونكه دلم ته نها جيگه ي
توي تيا بووه

6

له ناو كوومه ئي هاوريڊا دانيشتبووم

باسی جوانی مرقیکیان بۆده کردم
توره بووم و هه ستام لهوی
ئێستا له خۆم ده پرسم
بشی له تو جوانتر هه بی ؟

7

وادهزانی زوویر ده بيم
فلان و فیسار واده ئین
که من به ندهی چاوانت بيم !
کهی عاشقم ، گهر گوی بگرم
نهم چی ده ئی و نهو چی ده ئی ؟!

8

ده ئیم نه روی
نهو سنوره دوور دوورانه
به بی په سا پورت ناپسی
نهوه سنوری دلم نیه
هه زاران جار بییت و بروی
کهس هه وائی ناو ناسنامه ت نه پرسى ؟

9

خویندکاریک بووم تووم خوش دهویست

مامۆستاکەم هاتوو پرسی
کی دەزانی چ شتی ،
بی ئەوی دی نازی
خویندکارەگەیی تەنیشتم هەستاو ووتی :
ماسی بی ناو
ئەوی تریان
مروڤ بی هەتاوو ناونیشان
خویندکاریکی تر لەو لاوه
منال بەبی نازی دایک و
هەنگیش بی گول
من حە پەسام هەرچە ندەم کرد
زمانم بو ئەهاتە گو
چونکە من وام زانی بوو
ئەووی بەبی یەکدی نازی ، منم بی تو؟

10

بو دەرگا کەت داخستوو

كیونشینان دەرگایان والایه بۆ میوان
له هه موو ئاوايي و گوندى
بۆ دەرگاكت داخستوو
هه ستي شه شه م پيي نه ووتی
میوانت دی؟!؟

حیکمه ته کانی خه ون

1

نه بی نأشنام بکه یت به ووشه کانی رُوح
پیویسته وه که مه له نأزاده کانی لیوه کانت بفرم
نأویزانم بکه به خه ونه وه نه ووشه یه کانت
نه ی ساده ترین رُوح

کام گول له لیوه کانی تو ده چی؟
کوا فه رهه نگیک ته نیا ووشه کانی
ناوی تو ی تیادا تو مارکرا بیت

2

من بو نیك مه ستم ده کات
تو بلی بی بونی په نجه ی میخه که کانی تو بی
خه ونیک ده مباته
باوه شی دارستانیک، تو بلی
نه و دارستانه قری تو بی

3

من له م خه ونه سامناکه وه خه به ردیم

باله ناسکه کانی په پوله يه ك
له ترسی دانه تیږه کانی درکيک هاواریه تی
چاوه ماندوووه کانی بالنده يه ك
له نیو قه فه زی مائیکی دهو له مه نددا
مانی له خواردن گرتووه
گوته بالا به رزه کان
له داخی دهمه پاچه کان شین دهگیرن
قاچه کانیان بریونه ته وه
4

من چوَن بتوانم
خه ونه کانم پاك بکه مه وه
وهك رُوحی تو؟
زه وی چاوه ریی دهستی به زه یی ناسمانه
تینویه تی گه رووی بشکینی
که چی خو ی دهستگیرانی ده ریایه و
له په نایه کا قوئیان کردووه به قوئی یه کا
5

خو ر خو ی به شاژنی گه ردوون ده زانی
له ترسی ده رکه وتنی مانگ

شەوانە دەچیته باوہشی تاریکیہ وہ
درہختەکان تائە سەوزەکانی قژیان
دەکەنە سابات بو پشوووانی چۆلەکەکان
ئەمان بیوہفایانە
گلینەہی چاوہکانیان پیس دەکەن و
پری دەکەن ئە خوین

6

رەشەبا بی ویزدانانە
گول و تەوقەہی منائە بی نازەکان دەفرینی و
خەونە جوانەکانیان ئە جانتاکەیدا
هەئدەگری و دەبیا
بەلام روژی نە یوئیرا ئە دەرگای
ئە و مائە بداو بلی
کیژۆئە تەمەن حەوت سالانەکە
ئە و بەرمائە تم بەدیہ
کەہی تو تەمەنی نوێژکردنتە

7

ئەمە حیکمەتی خەونیکی گۆیم لی بگرە
باوکت پیی تاوان بوو

دنداری له گهڼ دایکتا بکات
به لام هه موو شه وی
دهست نویژی له و ده ریایه ده گرت
که شه وانه له گهڼ تریفه ی مانگه شه ودا
ژوانی ده به ست
گوئی ما چه کانی له سنگی ده ریا ده دا

8

ده تو له و روجه ساده یه ت بپرسه
تو چون و بوچی دروست بوویت
تامنیس بزانه ژیان و خه ونه کانم
بو ترسناکن؟!

راکشی

توند، توند، په نجه ناسکه کانت
له م شه قامه ساردو سره توند بکه بنوو

تۆنە دايك، نە باوك، نە لەتى نان
 نە بستی خاکی نیشتمان
 نە كە سيك و نە بی كە سی
 لەم جە نجائی خە راباته شك نابەى
 سلاویكت لی بکا..
 بمره و پە شیمان مە بەهه
 میهر، درۆیه كه گە وره كان
 بە ئیهمە یان بە خشیوه
 بە زهیی جه زیكه به بۆنى جه سته وه
 جه زت ده كرد
 هاوریی نه و مندا لانه بویتایه
 ئیستا له نیو باوهشی
 باوك و خوای خویمان خه وتوون
 هیشتا قاهه
 له نیو به ختی سپی خویمان
 بو به خته وه ری رۆژانیان ده گرنه وه
 ده یانه وی جاریکی دی
 ته مه نیان له نه لفه وه ده ست پی بکات

نه کا بمرن
 وا تی دهگهن تو پاسه وانی نه ستیرهیت و
 ناتوانی بچیتته که لاوهیهک
 پییان وایه
 سه رمای مه عشوقت وون کردوووه
 نه بی بیدوزیتته وه
 تیر تیر بگری
 له گهل پروشه ی به فرو
 فرمیسه که کانی باراندا ..
 نه مشه و شه وی (له یله تولقه دری) تو یه
 چاوه فریشته ییه کانت
 لیك بنی و بنوو
 ناخر خودا چ زوو روهی له باوکت سه ندوو
 له دلی دایکیشته سوژو به زهیی
 چ هیژیک باوکتی لی سه ندی و
 چ پیانویکی جه هه نه میش، دایکت
 هه نه سه ته وه دلی سه رما مه ره نجینه
 نه و به و هه موو عه تفه وه

رایه‌خی مهرگی پیدادای
به‌وه‌موو‌عه‌شقه‌وه
له‌بری‌باوکت
خستیتته‌نیو‌نأمیزی‌گهرمی‌مردنه‌وه
نه‌وووتی‌:
منائیک‌باوکی‌وون‌کرد
نه‌بی‌له‌به‌رزه‌خ‌بو‌ی‌بگهری
سوژی‌دایکی‌خوی‌له‌ده‌ست‌بدات
نه‌بی‌نهم‌ژیانه‌بی‌سوژه‌جی‌بهیلی
بفره‌بفره‌نه‌ی‌په‌پوله‌بال‌شکاوه‌که
بمره‌نه‌ی‌منائی‌بیگه‌س

نزای ژنیك

1

تۆ‌له‌پاییزیکی‌ره‌نگ‌زه‌ردی‌پایزدا
به‌ناخی‌مندا‌گوزهرت‌کردو

خه میکی پیروژت ناشنای خه مه کانم کرد
تۆ له به هاریکی ته مه نی مندا
گولای بۆنی چله نییرگزیکت دا له قژم و
به رهنگی په لکه زیڕینه و دهنگی باننده
کۆچه ریبه کان ناشنات کردم

2

دهزانم له شه وه زهنگیکدا
ئاویزانی خه مه کانت ده بم و
خه مه کانم تیکه ل به کولانه کانی رۆحت ده بی و
دهزانم شه ویک له گه ل شیعیکیکدا
سه رده بردرییم و که سییک له خوینه که م نا پرسی

3

تۆ شنه بای پیده شتی به هه شتی
هه ستم بوویت و
درکه کانی مه رگ و چاوه کانی
گوناهت را پیچ کرد
تۆ په رداخی شه راب بوویت و
له به رده م جه زیکی سه رشیتدا رژایت و

ئاتوانىت خۇت كۆبكە يىتەۋە

4

ئەي بائىندە

بەسەر خەۋنەكانى منائىما بىرەۋ

دەنوك ئەھزەكانم بىگرە

تۆۋى گۆلە گە نەكانم بۆ بىئە

با ئەباخچەكانى دئما بىچىنم و

ۋەك دوو منائى لادى نشىن

دەسكە ئەي گۆلە گە نەكان كۆبكە يىنەۋە

5

ئەي بائىندە دەنوك مەگرە

ئە پەرەي گۆلەكان

تۆفىر نەبوۋى خويىنى پەرەي گۆل بىرپىشى

بۆن بە جەنگەۋە مەكە

كە تۆكۆرپىزگەي ژىر دەۋارى ھەۋارىكى

سازگارى كوئىستانى

6

پیم بلی
له نیوان مهستی چاوه کان و
مهستی پیکی شه رابه که تدا
کامیان هه ئده بژییری
له نیوان خه ونه کانی ئیستاو منایما
کامیان فه راموش ده که ی
له نیوان په نجه ناسکه کانی کچه کانی نیو قه لاو
په نجه قلیشاهه کانی کچه قه ره جه کان و
په نجه به شیر ته رپووه کانی بییره کدا
کامیان هه ئده بژییری

7

که مردم
رهنگی کفنه که م بگوره
به رهنگی روخساری خوت
چون رازی ده بی
رهنگی کفنه که م و جلی بوکینیه که م
سپی رهنگ بی

8

تۆنابى ھاۋرپىيى مردوو شۆرەكان بى
ئەوان ھەمىشە ئەچاۋەرپىيى مەرگدان و
نانيان ئەمەرگى تۆۋ
تيرۆرى مندايە

9

ھەور ئەمن ئاسودەتر ، كە گرىيا
زەۋى فرمىسكەكانى دەخواتەۋە
من چوار ۋەرزه بۆت دەگرىم و
دەمى نىيە فرمىسكىكم بخواتەۋە

10

بەرلەۋەى تۆبىيى من ھاتم
بەرلەۋەى من بىم تۆھاتى
نەبلى زۆرت خۆش دەۋىم
نە دەئىم زۆرم خۆش دەۋىيى

خونچه هه ئوه ريوه كاني شيعر

1

نه من وون بوم و
نه گول و خونچه ي شيعره كانم بونيان كزه
تو نه شاره زاي هاتوو يت و
مالي شيعرم پي نازانيت
بوئه وه ي بمدو زيته وه ..
برو تير تير بوني
دهسته ماندوو هه كاني باوكم بكه و
ته نيا دوو دئوپ له فرميسكي
نيگا كالبوو هه كاني دايكم و
شهرمي قه يره كچه كاني ولا ته كه م بخوره وه
من وام له وي ..
دواتر له نيو سوزي هه ناسه به گول چينرا وه كاني
كورپه كانمدا هه ناسه كانم به دي بكه و
له نيو باخچه رهنگينه كاني هاوسه ره كه مدا
ساباتيكم هه يه بو پشو و

وهره له وپم ..

2

کچه ناسکو له که ..

بهم وشه خه له فاوانه بروا مه که

که پیاوه کان

مهستی نیگات دهبن و پیت ده لین

وهک مه جنون بو عه شقی له یلی

عاشقم به لیوه کانت ..

له وان تامه زرؤن به نالی سووراوه که ت

نهک لیوه کانت وهک هه نگیک

له یهک ساتدا دوا سووراوی لیوه کانت دهمژن و

بی باکانه پهره ی گوئی لیوه کانت جی دهیلن

3

نه گهر که سی له خه ویشا

نیگاو روخسارت ببینی

من زیز دهم

گهر منایکی بی نازی شاره که م

ماچت بکا

خهم له ناخم دهباری و

وهكو دره ختیکی بی نأو ووشك ده بيم

لیم ببووره ، من پیم وایه

تۆمه رقه دی رۆحی منی

نابی هیج کهس بۆنت بکا

له خه ویشا سه یرت بکا

4

رهنگی سوورم کرده بهرم

شه هید وتی خوینی منه

رهنگی زهردم کرده بهرم

حزبیک وتی رهنگی منه

رهنگی سهوزم کرده بهرم

خاکیک وتی بۆنی منه

رهنگی مۆرم کرده بهرم

گولیک وتی پهره ی منه

رهنگی سپیم کرده بهرم

چه ندان شمشیر

له سه ر سه رم هاتنه وه لام

خیرا نه و بهرگه فریده

نهم رهنگه رهنگی ژن نییه

نهمه رهنگی په نهی هه وره
رهنگی هه موو فریشته کان
رهنگی ناسنامه ی مردوو هکان

5

ریم بده بیمه دنته وه
تا بزانه له نیو دنتا
خه م و گریانی ژن هه یه
نه ی تو بلیی له نیو دنتا
ولا تیکی جیاواز هه بیت
بو عاشقانی ولا ته که م
ژوانگه یه کی نازاد هه بی ..

6

هه ر بو نه وه ی یادت نه که م
گشت وینه کانتم نارده وه
کتیبه که و کراسه که تو پینوسه که تم شارده وه
که شه و داها ت، له دووری تو
خه م دایگر تم
شنه ی شیعری لای تو وه هات
خوی خزانده نامیزمه وه

نهم نازارانه‌ی پی رستم

7

که رویشتی

گوئی ناو نینجانهی ماله‌که‌م کز وومات بوو

دهمی نا به گوئیچکه مه‌وه

به نه سپایی پیی ووتتم

نه‌مشه‌وه‌ه‌تاکوو به‌یانی نه‌خه‌وتتم

بو ژوانیکتان نیشکگر بووم

8

میژووی ژیانی من وایه

قته‌ت نیره‌یی به‌که‌س نه‌به‌م

هه‌ر به‌ته‌نیا

به‌وه‌چله‌گوئه‌نه‌بی

چوار وهرزی سال، عاشقانه

دهستی کردوته، ملی وینه‌که‌ت و

بی باکانه‌بۆن به‌قرته‌وه‌ده‌کا..

9

هه‌رگیز برپوا ناکه‌م

پیاوان رقیان له‌ژن بی

ته نها نه و کاتانه نه بی

که ده بینن ژنیك

له وان گه وره تره..

10

کهس هیندهی دایکانی ولاته کهم

رقیان له ماچ کردن نیه

چونکه به دریژایی ته مه نیان فیرنه بوون

باوکه کان ماچیان بکه ن؟

نان

1

هر به ته نیا منم رقم له نانه

یا خود نیووش هر وه کو من

خه وئیکی سامناک ده بینن
وهک خه وئی چاوانی ژنه شه هیدیک
هه ست بزوین و رهنگاله یی بیت
ئیوه کامتان
شه و نمی نه و نازارانه ده مژن
له سه ر په رهی روخساری
نه و ژنه نیشتووه خه ون ده بینن^۶
له سپیده یه کی ته نیایی دا
به گوشینی په نجه کانی
به دوو ماچی لیوه کانی ، نانیک ده کپی^۶
به و دوو نانه
ووشه ی دایک له دهروونی
هه ردوو کور په که ی خو ی ده سپی^۶

2

هه ر به ته نیا منم رقم له نانه
یا خود ئیوهش هه ر وه کو من
نه و ساتانه ی به شه قامه کانی بازارا تییده په رن
تابلوی کام له نیگار کیشان
هینده ی وینه ی نانی نیو دهستی

ئەو كىزۆلە روومەت تەزىوھى سەر شەقام
ئە ناخەوھ دەت ھەژىنى^۶
ھىندەى دەمى وشك و برسى
پىرەمىردىكى لا كۆلان ؟
سىنەى سوتاوى ژنىكى بەر خۆرەتاو
دەستى نزاى دەرۆزەكەر دەتگرىنى^۶

3

ھەر ئە مندائىمەوھ
فېريان كردم رقىم ئە نان بېيتەوھ
كاتى^۶ داىكەم، وەك پاسەوان
ئە ديار ساوھرەكەى سەربان
ئە بەرامبەر تىشكى خۆرەتاوى ھاوین
ئە بەيانى تا ئىوارە دەبېيشتەوھ
كاتى^۶ باوكم
ھەموو عەقلى ئەگەن^۶ عەقلى
چۆلەكە يەك دەگۆرپىيەوھ
مروڧىكى ئە پەرۆ دروستكراوى
بۇ چاوترسىنى چۆلەكە دروست دەكرد

که چۆله که دهنیشته وه
له سه رقاچ و شان و مل
نهك ته نیا به عه قلی باوكم
به عه قلی هه موو جوتیاران ، پی ده که نی

4

ئیوهش وهك من رقتان له نان ده بیته وه
به م چاوانه ی خۆم بینیم
له رۆژگاریکی زۆر ره شدا
ههستی جوانی شۆره ژنان
به سه ر تۆزی پیلأوی جه لاده کاندای دهنیشته وه

5

ده بیینن نه مه وینه ی
کچیکی ده زگیران نه نفاله و
نه وهش دایکی شه هیدیکه
بوونه په یکه ر له به رده می مزگه وتی کدا

6

ئیوه پیم بلین
من چۆن رقم له نان نه بیته

ئەسەر بەردو وردە گىيى
ئىۋ سەنگە رىكدا سى جوگەي
سوورى خوئين رزا بىت
يەك بون و يەك رەنگيان ھەبىت

7

ۋىنە گرىك گىيانى سپارد بە تابلوۋيەك
كاتى بينى دائىك ئە دارستانىكدا
بەدىار مەرگى مندائىكە ۋە
ۋەستاۋە ۋە چاۋەرىيە
دوا ھەناسەي ژىنى بدا
گە دەي برسى
ئە لاشەي ناسك ۋە پىرۋى
ئە ۋە فرىشتەيە تىر بكات

دوو كۆپله شعر

دهئىن كاتى بتهوى
چه پكى ووشه بكه يته ديارى

بۆئەو كەسەى خۇشت دەوى
چى گەوھەرى ووشە ھەيە
لەناو دەرياي ئەندىشەتا
دېنە دەرى
ئەى بۆكاتى من دەمەوى
خونچە گۆلى ووشە يەكت
پېشكەش بىكەم
پەراو ئەدەستم رادەكاو
پېئوسە كەش وەكوو
گۆچان دادەچەمى ؟

ھاتىتەو ھەگەل خۇتا
گەردانەو گوارەو بازنت بۆ ھىنا بووم
تا بەگۆيچكەو مەچەك و گەردنما
وەكوو ئەوین پېئاسە بى و
ھەئىيان واسەم ؟

به لآم نآزیز باش بزانه
له تۆ دوور بهم نه مانه گشت
خاوهن خه من
وه کوو گیانم وه کوو ناخم
ئاسمانیکی پر له ته من !

برپیار

برپیار وابوو ببین به بهرد
کام بارانه کام تۆفانه

زۆر به خوره

ئيمه پي نه توپته وه

بريار وابوو

ببين به داربه روويه كي جوان

كام ره شه با زۆر به هيژه

ره كه كه كا نمان هه ئنه كه ني و

كامه ته ور ده مي تيژه

لاقه كا نمان نه برپيته وه

نازيره كه م ...

پيش نه وه ي باران بباري و

پيش هه ئكردي ره شه با

تو رويشتي و نه هاتيه وه

(نه تده زاني نه وه ي بچي ماسي بگري)

(ده بي قوله ي پيشي ته پي ؟)

سوالكه ر

دايكم ده يگوت

ئەو كاتانەى كە منال بووى
 ھەرچى كاتى
 مناللىكى جل پىنە كراو
 پىرەمىردىكى كۆل ئە پىشت
 پىرىژنىكى بەرگ دراو
 بۆلەتى نان
 بۆ ئاسۆيەك خۆرى شادى بدا بەژيان
 ئەدەرگای مائەمانيان دەدا
 تۆدەترسایتو دەست بەجى
 دەرگاكەشت لەرووياندا پىۋە دەدا
 ئەوا ئەمىرۆش كەگەرە بووم
 مەن بوومەتە سوائكەرى دەرگای دئەكەت
 ئەبرى خۆر ئەبرى نان
 خۆشەويىستى تۆم پىۋىستە
 ھەوئىنى ژيان
 دەتخوا تۆش بەكۆرپەى چاوو دئەت بلى
 ئەگەر بى و رۆژى چەند جارى
 پەنجەكانم ئەدەرگای دئەكەت بدا

كۆرپەكانى ئىم زىز نەبىٰ و
دەرگاكەش لەرووم دانەخا .

چەند پەيشىٰ لە نىوانماندا

1
دەتوانى دەستم بگىرى بۆ سەما

قژم بدهی به سهر شانتا
به لام هیج کاتی ناتوانی
به ربهستی بی
له ناستی تیرو کرد نما؟!

2

چاوت ده که یته باننده
ده بیبه خشیتته هیلاندهی من
لیوت ده که یته خونچه یه ک
دهیده ییت له نیخه و سنگی من
به لام تا نیستا ناتوانی
دهسته کانت بکه یته چه قو
بو برینی نه و زمانه ی
بوونه مایه ی نازاری من

3

پایز گه لاکانی زهره کرد
خویان وهرانه
کیژیک کراسه که ی خوی
زهره کرد
ره شه با له به ریا دراند

كاتى سىما گەشەكەى تۆ
زەرد ھەنگەرا
چى درەختى ئەم شارە بوو
بەرى ئاسمانيان تەنى بوو
پەردەياندا بەرپووى خۇردا

4

تۆ بەشىكى ئە گيانى من
منىش بەشىك ئە دلى تۆ
بە لام تاكوو رۆژى مردن
گەر بگەم بە سىبەرى خۆم
ناگەم بە تۆ؟!

5

سەرت بنى بە سنگمەوہ
ئە من زياتر كەسى نىہ
ئە ئازارى دئەى پە شوکاو ت بگا
كەسى نىہ
وانەى عە شقى ئە گەل خويندبى
كى ئە زمانى ھە ناسەى

دەروونت دەگا ؟!

6

بەشەو میوانی دل نابی
بەرۆژیش هەرگیز هەرنایە
تۆ ئەستیرە ی لە خۆر وون بی
یاخۆریت لەشەو هەنایە ؟!

7

عاشقیك هەیه
لەتۆ دەچی و لەتۆ ناچی
جوانیك هەیه
لەتۆ دەچی و لەتۆ ناچی
چەند دەمەوی
لەدەرگای دنیکی تر بدەم
هیچ دەرگایەك
لەدەرگای دلت ناچی ؟!

8

دئی دوو دل و سی دل
ئەیکەم بە مەنزگایەك
بۆ حەوانە ی گیانی تۆ

چاويك دوو چاوو سەدان چاو
بۆبىنىنى پەپوولەي
حەزەكانى تۆ
ليويك دوو ليودەيان ليو
بۆناو هيئاننى ناوى تۆ
گەر ئەمانەش هيچيان ئەمان
روحەم دەكەمە فيداي تۆ

بە بى دەنگى بۆت دەدويم

1
ئەگەر يەككى ئيىم پىرسى
شەر بۆچاوى كى دەئى ي
كەمانچەي دئە شەيداكەت
بەچ ئاوازي ليىدەدەيت
چى پى بليىم كەمن هيشتا
نازانم بۆ خوشم دەوييت

که من هیشتا ده تپه رستم و
نازانم چیت ، نازانم کییت

2

دهستیکم بدهیه ، دهستیکم بوٲو
چاویکتەم بدهیه ، چاویکم بوٲو
لیویکتەم بدهیه ، لیویکم بوٲو
بادلنیابەم بەشیکی لە من
بەشیکم لە تو

3

تو ھەزت لە ڕەنگی زەردە
منیش ھەروا
نەو ساتە ی که خوشم ویستی
کازیوہی بە یانیہ ک
ھەردوو کمانی ئە نامیزنا

4

که باوکەم مرد
دایکەم بەرگی رەشی پۆشی
منی منال
زۆر رقەم ئە رەنگی رەش بوو

کاتی رهشی چاوانتم دی
هینده شهیدای رهنگی رهشبووم
به قهده رهشی چاوه کانتو
روخساری تو

وهکوو شهوه زهنگیکی رهش
تیکه ل به شهوقی مانگی تو
له چاوا نما بوون به تابلو

5

دهئین داری چنار به رناگری
بالای تو چنارهو چه ندان سائله دهی من
ههنگوین و به رسیلهی ئیده دزی

6

دهمهوی دوای مردنم
له نیو باوهشی تو دا بمنیژن
چونکه به ههشتیک نییه
له باوهشی تو ئاسووده تری و
دوزه خیک نییه

وهک ناگری خوشه ویستیت بمسوتینی

7

مانگ له و به رزاییه وه
دنداری له گه ل شه پوله کان ده کاو
ناو به دهم ریگه وه
ماچی به رده کان ده کا
من له ژیر لیفه که مه وه
بیر له چاوه کانی تو ده که مه وه

8

له به رده متا
هیشتا هر له مندا ل ده چم
وه کوو شه وانی جه ژن
یادگاریه کانت لای خوم ده خه وینم
به یانیان گیرفانه کانم پر ده که م
له نو قلی لیوت

9

ده زانی چه ند رقم له و سه رپوشه یه
چونکه له و ریگره له نیوان سه مای
په نجه کانی تو تاله کانی قژی من

10

له منالیکی نیرگز فروش ده چی

که به لاما تی ده پهری
نهم وهرزه ده بی به هار

11

که من هیشتا له به رده متا بیم به ئاو
توش بو من ببه به هه تاو
بمکه به هه ئم
باهه رده و کمان له هه وریکا کو بی نه وه
له یه کتری جیا نه بی نه وه

12

که نه تبینم
له شووشه یه ک گولاو ده چیت
به سه رسه رو قرژما ده پرژیت
بو یه هه میشه بو نی توم لی دیت

13

له به رده متا میروو له یه کی بچوو کم
نه گهر ده رگاو په نجه رهش دا بخه ی

له درزیکه وه دیمه دلتته وه

14

من سویند دهخوم

هه رگیز ناگرت نه بینییوو

بویه هه ست به سووتانی رۆحم ناکه بیت

15

ده کری تۆ هه موو شتی بی , من هیج

ده کری من هه موو شتی بم

به لام ده بی له تۆ بچووک تریم ؟!

بەر لەووی خوشت بویم

1

فیری پیکه نینم مه که
لهو روژه ووی به گریان چاومکرده وه
من به ته نیا له زمانی گریان تیده گه م!

2

دهستت مه خه ره نیوو دهستم
با دهستم رهنگی تو نه گری
نه وهك له ته وقه کردنی کدا
کیژۆ له یهك رهنگت بدزی

3

سهرت مه نی به سنگه وه
باهینده بونی تو نه گرم

زۆر دەترسم که ئیڤ دووربی
به بی نه و بۆنه ی تو بمرم ؟!

4

هینده سهیری چاوم مه که
خوت دهزانی چه ند عاشقم
رهنگه له و سهیرکردنه دا
تیری چه زیگمت تیبگرم

5

هه ناسه تم تیکه ل مه که
نه کا وهک لقی دره ختی
به رگه ی شنه بات نه گرم و
به سهر تو دا بشکیمه وه

6

لیوت مه نی به لیومه وه
من دهزانه له نیوانی لیوه کا نمان
سه نگه ریگ ، که مینیگ نیه
به لام گه ر به یه ک بگن
نه بی یه کیکیان شه هید بن

7

له لای کهس ناوم مه هیینه
بانه زانن خوشم نه وی ی
تا ساباتنه کانی عه شق و
باخچه کانی خوشه ویستی و
یه نجه کانی من نه سوتین؟!

8

دهستت مه هیینه به قژما
جیگه ی دهستت نابیته وه
پر پر یه تی له چه پۆکه کانی دایکم و
گۆچانه که ی دهستی باوکم

9

له گه ل پیما هه نگا و مه نی
بۆمن کاریکی گرانه
له مه مله که تی ئازادی و تیرۆر
خوشه ویستی سزادانه؟

10

به ر له وه ی هیج شتیك بلیی
فیرم بکه له مانای لی بوردن بگه م

تا له و گوناھانه خوشبم
به دیاری درانه دستم

له روانینی چاوه کانت

1

که سهیری چاوانت ده که م

وا هه ست ده که م

یاری له گه ل کچه که م ده که م

ئه و ساتانه ی ده ئی دایه

باتییر سهیری چاوی یه ک که یین

ئاخو کاممان پیش ئه وی تر

چاوه کانی ده ترو کیینی

یارییه که ده دورینی .

2

که سهیری چاوانت ده که م

له ده ریایه ک راده مینم

ده مباته وه سه رده می منائیم و

له دوامه وه دايكم هاوارم لي دهكا
كچي ، نه روي نه و دهريايه ده تخنيكي

3

له تيروانيني چاوانتا
خه يال ده مباته وه دنيايهك
دوور له نيگاي چاوهكانت
به لام لهوي من كوئر ده بم
هيچ چاويكي تر نابينم

4

چاوهكانت ماموستان و
وانه ي عه شق ده ئينه وه
من خوئندكاريكي ته مبه نم
له بهرده متا وروكاسم
نه وهك جاري
به سه دان جار بيلينه وه

5

له هه موو نه نداهه كان زياتر
چاوهكان عاشقن
به لام هه ميشه ئيوهكان بزه ده يانگري و

په نجه كان سه ما ده كه ن

6

كه تير سه يرت ده كه م
له نيو چاوه كانى تودا خوم وون ده كه م
نازانم تو له چاوه كانى مندا ده توييته وه
يان من له چاوانى تودا

7

مامانه كه به منالى
ههردوو چاوى بورهش كردى
كه سى نه ييوت ... هه ئه ي كرد
من نه بى ،
به بارانى چاوه كانم بوم شوشتيه وه

8

باران به ئاره زوى خوى ده بارى
بويه ناچار بووم ، هانام هيئا
بو ئاسمانى چاوه كانت
زهوى وشكه وه بووم تيريكات

9

هەرکاتی بېرارتدا
بۆ هه مېشه چاوه کانت بخه ويني
نه وسا منيش
هه موو خه ونه کانم نه ده ست ده ده م .

10

جوانترين پيناسه بۆ خوشه ويستيت
لاي من چاوه کانتته

وشه هه ئوه ريوه كاني عه شق

1

هاتووم تاكو به خوینی هه ر ده په نجه كه م
له مرواری په رهی رۆحم
یهك دیر وشه ت، بۆ بهۆنمه وه
به لاشه یه کی شه كه ت و
دوولیو وشك و خه ماوی، بلیم مائناوا
ئهی خواوه ندی خوشه ویستی
وه فا، عه شق، خوشه ویستی
له کوپییه و کوا ؟!

2

هاتووم تاكوو دهسته كانت تیپگه یه نم
بۆ له مه ودوا هاوری دهسته كانم نه بی
چاوه كانت تامه زرۆی، بینینم نه بی
زمانم دهیه وی نه ترسی و بلی برۆ
تۆ له مه ودوا خوشه ویستی دلم مه به .

3

تاوان تویت و دئم دهئی
بینه کورپه ی خوشه ویستیت بابروین
ئه و بونی گوئه نیرگز و میلاقه و به بیون
له یه ک جیانا کاته وه
ئه و په ره ی ناسکی گوئه باخ و
دهمی تیژی درکیک
وه کو یه ک ماچ دهکا ؟!

4

تو نه ترانی
من خه و به چاوی ئه ستیره و
په پووله و مانگه وه ده بینم
دلیشم له ئاستیاندا
په ره ی ناسکی گوئیکه

5

ئیستا له راوچیه ک ده چیت
هه ندی جار وه ک گیانله به ریکی درنده و
هه ندی جاریش وه ک بانده یه کی بیده سه لات
سه یری جه سته ی ژنیتم ده که یت
بویه زور جار واگه ره کته

به چه قوسه رم بېریت و
هه ندی جاریش
به گوله چاوتر سینم بکه یت؟!

6

هه زده که م بزانی
من هاوریی نه و شوړه ژنانه م
که چون جورته تیان
به ناگری دوزه خا کردوو
توپه ئی خوښه میشیان
به یادگاری جیهیشت؟!

7

چه ند جوانه وشه ی خوشه ویستی
نه وکاته ی له دهرونیکی پاکه وه دیته دهری
چه ند پیروزه وشه ی مائناوایی
له دوا ی خیانه ت چاوه ئدینی

8

هه رگیز نه که ی
داوا ی لیبوردم لیبکه ی

چونکه تۆ ناتوانی
فرمیسکه راژوهکانی چاوم کۆبکه یته وه

9

من دەرۆم و ئەبی
یەك یەك پیتەکانی ناوی من
لە فەرھەنگی بیری خۆتدا بسپریتە وه
نیگام بۆنم هەناسە کەم بنیریتە وه

10

برۆ ئیتز ناتبینمە وه
دەرۆم ئیتز نامبینیە وه
کاتیك دژشکا
عەشق شوینی خوی ناگریتە وه؟!

گەر بتوانم

1

لە دەستم بی وه کوو ناگر

هه موو لاشه ت نه سوتينم
خو هيچ نه بي
چنگي خوئه ميشي گيانت
بو خوم دينم؟!

2

گهر بتوانم
هه موو خوينه كه ت ده گوشم
تيكه ل به روو باري ده كه م
خو هيچ نه بي من ده توانم
په رداخي له و ناوه بنوشم؟!

3

گهر بوم بكري
زور بچووكت ده كه مه وه
وه كوو بالدار
گهر نه توانم له كه لتا بيم
خو ده توانم
په ريكي بائت بدزم و بيدهم
له يه خه و به روكم

4

نه تكه مه نه ستيره يه ك و

به دیاری نه تدهمه ئاسمان
گهر له خه ویشا نه تبینم
شهوان چاو دهرمه چاوتان
5

ویستم بزانه نه م عه شقهی تو
چ هه ئچوونیکی ناخمه و
چ سۆزیکى دهروونیه
ووتیان باسی هیچیان مه که
نه وه سحریکى خوداییه ؟!

6
شعره کانت بو دهنیرم مه یفه وتینه
نه مه سوتانی عه شقمه و
زهرده خه نهی دوو لیوی پر نه فینه ؟!

7
چیت لیم دهوی پێشکه شی بکه م
جگه له خوشه ویستیه که م
دهسته کانم بوونه ریگات

چاوه كانم بوونه دهريات
قژم کرده ساباتى پشوودانى تو
هەر به تهنيا رۆحم ماوه
نه ویش بو تو!
خۆشه ويستيم سه ره تاو کوتاييه
من عاشقى عاشقيك بووم
سه رچاوهى خۆشه ويستيه؟!
8

تۆ بليى رۆژى
تۆو دهريا هاورى نه بووين
تۆ هه موو هه ئچوو هه كان و
دهنگه كانت دابيتته نه و
نه و هه موو هيمنيه كهى دابى به تو!

ژن و شعرو شاعير

1
شيعيريكم بو ئاسمان نووسى
زهوى خوى لىي توره كردم

شعريكم بۇ ھەتاو نووسى
ھەور خۇرى لى وون كردم
شعريكم بۇ باران نووسى
تەرزە بەرد بارانى كردم
شعريكم بۇ نىرگز نووسى
دەمى دركياك پە نجەى گە ستم
شعريك بۇ خوشە ويسته گە م
ھاتن گۇرپان بۇ ھە ئكە ند م ؟!

2

چە پكى ووشە م
لە باخى ھە ستم چنپە وەو كردمە ديارى
بۇ خاك و نىشتيمانە گە م
ھە موو دايانە پيگە نين
پييان ووتە م
خاك كەى ئيلھامە بۇ نووسين !

3

من و شاعيريكى پياو
دوو پارچە شيعرمان نووسى
ئەو شعريكى تەر بۇ كچياك

منیش كۆپلەيەك بۇ كورپك
كورەكە ھونراوۈكەمى برد
بە ھاورپكانى نیشاندا
ھەموو كرديان بە گورانى
كچەكە خستىيە كەنتورەكەي
تووند كليلى دا ؟!

4

ووتەم دايە ، گويم لى بگرە
نەم شعرەت بۇ دە خوینمەوۈ
باس ئەكىرژۆئەي دەست قلیشاو
لەمنالى برسى دەکا
دایکە قاقا پیم پیکەنى ؟
چەند منالى كەي شعر برسى تیردەکا !

5

پینووسەكەم ھاتە دوان
پى ووتەم : ریگە نەدەي ئەناخمدا
مانای چەند ووشەيەك بروی
(دووروویى ، خیانەت ، ھەسادەت)
ئەو نەیزانى لەم وولاتە بى ئەمانە

پینووس، بی لاشه، بی گیانه ؟

6

شعره کانی (شیرکو بیکه س) فیریان کردم

نه بی شعر گورانی بی

بومنالنه نه نفاله کان

توله بی بو جه سته ی سووتاو

لووتی براوی کیژوله کان

نه بی تاجه گولینه بی

بوسه ر لاشه ی شه هیده کان

تینه گه یستم نیوه هه مووتان شاعیرن

یان به ته نها (شیرکو بیکه س) ؟!

7

ووتیان وهره

گهر ده ته وی شاعیر بیت و

خاوون دهنگ و رهنگی خوت بی

وازیینه له شعری ماچ و خوشه ویستی

له هه ناسه ی منائیک و

له عشقی په پوله و گولیک

نه مه مانای شاعر نیه ؟!

8

ئىۋەكانت سوور سوور بىكە
بەۋىنەى كەو
قزت زەردىكە ۋەكوو تالەكانى ھەتاو
بەركىكى شەراب لەسەر مېزەكەمان بىنۆشە
ئەوسا دەئىن
تۆئە ۋە كىژۆئە شاعىرەى
سەدان سائە بو شىعرو ووشە دەسوتىي ؟

9

من نازانم ئىۋە شىعرتان ئىم دەۋى
ياخود قزۇ ئىۋوگۆنام
ئىۋە ھاتوون ۋەسفى ووشەكانم بىكەن
ياخود لەش ۋ لارو بالام ؟

10

من شاعىر نىم
بەلام ئەگەر ئىم بىرسن

كۆرپەي كام ھۆنراوہ جوانہ
دەئىم ئەوہى
ژانى سروشتى كيشاوہو
بەبى بەنج و بى دكتورو بى دەرمانە ؟!

**دېرى يەكەم ھۆنراوہى بەريز (شېركۆ بېكەس) شاعيرە نە
كۆپلەي (10)

کیزۆله یهك پر له هه تاو پر له شه ونمی په لکه زیږینه

1

له نیو تریفه ی مانگه شه ودا
له ناسمانی پر له جریوه ی رنگاو رنگ و
له نیو شه ونمی به هاری
پر له جوانی و قه شه نگدا
کیزۆله یه کی سپی و ساده م
نمه ی باران جه سته ی له شی داگرتووم
ساتیکی تر ده بمه وه
ئاویکی روون و
تاویکی تر ده بمه وه
سه وزایی بی باک
ده بمه مه لی گوی چه میکی
پر له هارزه و خوینی کیزۆله یه کی دلیاک

2

که ده تیینم ملوانکه ی ئاسوی ژینت

پره له وورده ماسی ده ریا

ئاسوی لیویت ده بیته وه

خونچه گوئیکی ژاکاو

رهنگی ژینم ئاوینه یه کی ته ئخه و

چرووی ئاوینه ی په رچه مه

ده بیته وه رهنگی هه تاو

3

دایکم روچی جوگه یه کی تینووه

پوله که ی ده سمائه که ی

به ئاوازی کوتریکی رهنگ سپی ده خوینی

چریکه ی هیشووهری دئی

له نگه ری جوانی راده گری و

ده بیته گوئه نه ستیره و

جار جار ههش به نه غمه ی

دئیکی شیواو پیده که نی

4

دایکم خوئی بروسکهی به هاریکی گه شه و
سه ری پره نه بانندهی کیوی و
چاوه کانی بو دنیا ی دوور ده روانن
کاتی ده بی به هه لاله یه ک
له دار هه رمی

سیبه ری گه لاق و پوپی
په رچه می نه رم و نیان و
قتری پر له ژاکاوی

ده بیته رووباریکی ماندوو
سه رتا پای گیانی داده گری

5

کاتی ده بیم به گوئی به هار
چوار وهرزی سال ده شنیمه وه
به یانیان ده بیمه شنه ی شه مال
تا نه و مردنه راده گرم

ده رونم خه می دووری لی ده باری
چوله که ی دلم ده فری بوئاسمان

چاوم ده بیته تیشکیکی گهش و
ته نهایی کوتایی دیت و
من بوت ببه به نیشتمان

6

وولاته که م بروسکه ی هه وریکی تینووه
نه خه زانی پاییزیکی تووره و
نه شه پوئی روباریکی سه رکیش
پیی ده زانن
بویه گه ردنی نه وه نده به رزه
بزه و خه نده ی لیوه کانی و
پیستی سپی و ، گه لاو گوئی لیوه کانی ،
ده ئی به فره

7

دهستی راستم له نه نگوسته چاویکدا
به سه رسامیه وه لیی روانیم و

به شه رمه وه پيی ووتم "
تۆ بينيوته هه ور بگري و
زه رده خه نه كو تايي بي و
له سه ر ريگه ي ژواني
دلداراني وولاته كه م
دوو عاشقي سه ر هه لگرتوو
به شه ر هاتين
دئي شه ونمي دره ختيگيش
به نيگايه كي نازاره وه پيی ووتم "
قه ت بينيوته
له نيوان دوو عاشقدا
زام و چه قو
شعرو تفه نگ
له يه كتری توراين
منيش به روحيكي پر له جوگه له ي خه مه وه
ليم روانين و، پيم ووتن

به ئى تاكوو ئاوينه ئى ژيان پر نه سته م بى
دهيان چروى گهش هه لده وهرى

8

هه نديك جار ده بمه چه تر و
په رژينى باخيكي وه نه وشه يى
تاكوو درك و گوئيش
بوئى يه كترى بگريئ
تيكه لاوبن به نه شئه ي رهنگ په مه يى

9

خودايه
رهزه ي باخه كانت پرئ
له هه وارى جوانى و
چريكه ي نازادى و
كانياوى خوشه ويستى
خودايه
چه ند گه وره يت
به خشنده يى ببه خشه وه

بېبه به پهرژين و چه تريک
خويناوی ژيان رابگره و
دهريا به ئاوی باران بژينه وه

10

خه می دلمان به نازاره
تیشوی ژيان دهیسوتینی
تو بینيوته کاتیک
تورو ماسی ناگهن به یه ک
گوئی باخچه کانی دلم
په ر په ر ده بی

11

تو کوتری سپی ناشتیت
خونچه ی گوئی لیوه کانت هه ئناوهرن
که ده بیته وه په رهی گوئه شه و بو
گورانی و موسیقا

دەبنە پەرزىنى سۆزى ئاواز

سەما دەكەن ھەئدە پەرن

12

بە بوخچە يەك سۆزەوہ

بە بەرچنە يەك ئەھىشووہ ترىى دئەوہ

دئیم بۆلات

تاكوو سەوزايى جوانىم ببىنىت

بە باوہ شىك فرمىسك و

بە پىياسكە يەك خەمەوہ

دەبەوہ بە خونچە يەكى گەش و

گەش دەبەوہ بۆجوانى بالات

13

ھەگبەكەم پىرە ئەكۆئوانەى خەم و

پىرووشەى ھەورو، نەمەى باران

تارىكى رەش كۆتايى دى و

ژيان رەنگى پەلكەزىرىنە دەنە خشىنى

بانگى ئازادى دەچرى بۆنىشتمان

14

هه ندى جار سنه و بهرى بالات
دهبیت به چه تری ووشه و دارو درهخت
دهبن به پرشنگی رۆژی روناك
ملوانه كهی خه م فریڤدهدن
دهبنه وه و لقی چناری
جوانی ژینم دهنوسنه وهو
دهبنه وه خونچه یه کی بی باك

15

تا چاو هه ئخه یه ت
ژیان پره له شهوی توراو
پره له نه ستیره ی گهش و
نه ئقه ی ده زگیرانی شیواو

16

په نجه گانی دهستی راستمان
دوو نه ستیره ی زور زيرینن
بزه و خه ندهیان لی ده باری
نابنه جریوه و نه غمه ی تاساو
وه کوو به هار گه ش دهنه وهو
به رده وام روناکی دهبه خشی
دهنه وه سیبه رو هه تاو

دره ختیك پر له گول ، چرۆیهك له وه رین

1

هه موو روژی له دره ختی بالاتا
به شه ونمی به ربه یانی نه شهی دلت
خۆم ده گۆرم
ده بيم به كه ناریه کی پر له گول
ده بيم به باخچه یه کی قه شهنگی ته رو پاراو
له هیلانهی بچوکی رۆحه وه بۆت ده خوینم

2

ده ئین ئافرهت له تریفه ی مانگه شه و
له لاولوی گوئی به هار جوانتره
به ژن و بالای پره له جریوه و
دلی پره له په لکه زیرینه ،
کاتیك له ش و لاری سه ما ده کاو ده شنیتته وه
نیشتیمانیکی تینووی به رزه فره

3

به نه سپایی دیمه وه ، بهر ئاوینهی دیدت
په نجه رهی به فرینی دلم ده که مه وه
روخساری گه شت و ، هه تاوی جه سته ت ده بینم
تیری عه شق و ، سیبه ری هه ستم
به شوشهی گولاویکدا بو دهنیرم
گه ش ده به مه وه

په نجه رهی نازار فریده م
دهرگای به هه شت ده که مه وه

4

تو په روه رده ی ریگایه کی پر نشیویت
نیشتمانی دلی گه رمت
بوته گوئیکی په مه یی
رهنگت پره له مرواری
کوئریکی بال نه خشینیت
رهنگت سپی

په رچه می جوانیت نه خشان دووه
بو ئاینده ی گه ش ده روانی

5

به خۆله مېشى دلم دهنوسم
له كيوي چاوه كانما
كانياويكت بو دروست دهكهم
تاكوو شيوت پرکا له ماچ
ببيت به په پولهی سه رچل و
كلوه به فری ،
ببيت به زيړيكي به نرخ
بيی به تاج
روحي منيش بال بگری

6

دلم كانياويكي شينه
خولياي سوزي په نجهت دهكات
تاكوو رهنگت چه پکه گولي شعر بگری
پربيت له خه وني له رخه واني
به هاری قه شهنگ
دلم نهمی بارانيكي تینووه

ئاۋازىكى سېي پۈشە
خەمى سېيدەيەكى تۇراۋە
دەشنىتەۋە، دەبىتەۋە
سەما، بۇ ئاھەنگ

7

تۇ ئاۋازى پىر گۇرانىت
كاتى نە غمەى دەنگت
پىرووشەى بە فرى دەكا
دەبمە نەمى باران و چىرۋى گەش
تابلۋىيەكت بۇدەكىشم
بالاى ۋەكوو جوانى خۇربى و
دلمان تىكە لاۋى يەك بى و، بىين ھاوبەش

8

رەنگى شەرم
بووگە شووشەيەكى جوانە
پىرە نە مەدالىيەى زىۋىن

پره له کاریزی ووشه و
نیږگزی به هار، جوگه و روبار
جیژوانیکی پر ئاوینه‌ی دیرین

9

به دیار خه میکی قوونله وه دانیشتووم
سهرم پره له هه‌وائی ناکاو
تو دیارنیت و لیت دهروانم
له خورنیشندا ده‌تبینم
تاكوو بومن ببیه هه‌تاو

10

چاوه‌روانی سپیده‌یه‌کی روناکم
تاكوو سیبهرت دهرکه‌وی
به‌دوای هه‌وائیکتا ویلم
دهرگاو په‌نجره‌ داده‌خه‌م
به‌ئکوو هه‌ناسه‌و شه‌ونمی
سهر روومه‌تت بیته ژووری

11

له سه فەری ئە مجارەدا
بووێتە پایزێکی رووت
رەنگت بوو پە ئەی هەوری
گە لاو چرۆی لاسکە کانیش
هە مووی وەرین دەر نە کە وتیت
تا کوو خونچە ی لیو هە کانم
بە شە و نەمی سەر رووت هە ئی پەری

12

بە یانیان رەنگی سپی دە پۆشم
تۆش دالانیکی تە خەم
مەن دە بەمەو سەبەری خۆم و
تۆش دە بیتەو وە روبرو، کانیو، تەم

13

دێم هەمیشە رەنگ زەر دەو
چرۆی ژینی پەرە ئە وەرین
دێم ئاوی نە یەکی رووتە
کە باو هەش دە گرنەو

دەبنە سەماو، ئاوازی ئەوین

زایە ئەی ووشەکان

1

ویستم وهك گون ناوت بینم

گوئیك نه بوو بگات به تو

ويستم وهك جوان بتنه خشينم
جوانيك نه بوو له وينه ي تو
له نيوانى پيناسه ي توو وشه كانما
من تى ناگه م
خوم وون ده كه م يا خود تو؟!

2

ناتوانى وهك كه سانى تر
ليم زيزبيت و نه مدوينى
چاوه كانم ليت خوش دهن
دهسته كانم ليت خوش دهن
به لام هه رگيز پينوسه كه م
كه خوينى لاشه ي بو رشتوويليت خوش نابى ؟!

3

دهلين په نجه كانى عاشق كه زيز دهن
هه رچى گوته دهيوه رينن
په نجه كانى من عاشق نين
به لام روژنيه ، له پيناوتا

ملی گوئی نه قرتینن .

4

له دهفته ری یاداشته کهم
قهت ناوه کهت تو مارنا کهم
له نیو هه ستمدا دهینوسم
دهشی ، دهبی

دهفته روون بی و بدری
به لام هه رگیز له ناخدا ناوت ناسری

5

شهویک خهوم پیوه بینی
ووتم خودایه خهون بی
شهویکی دی خهوم بینی
ووتم خودایه به راستی بی
له نیوانی خهونه کانهما ، نهوهی بینیم
نه مزانی خهو بوو یاراستی

6

دئی من و کاتر مییره کهی
ژوورسهرم له یهک دهچن
نهو چهنده بوکات لیده دا

دلى منىش ھىندە بۇتۇ

7

تۆۋەك ئەسپ سوارىكى چالاک

دېيتا دەچى

ھەندى جاروا پى دەچى

لەشەرىكى خوينايوا ھاتوويتەۋەو

ھەندى جاريش لەزەماۋەند

بۈيە زۆر رۇژ من لەتۈۋە

ماناي پىكەنن فىردەبم و

ھەندى رۇژيش ماناي گريان

8

من و ھاۋرىكەم زۆر شتمان

لەيەك دەچى

چاومان ، قژمان و بەرگمان

تەنيا جانتاكەمان نەبى

لەجانتاكەى مندا شعرو

لەجانتاكەى ئەودا پارە

9

ئەو شانۋگەرىيەى من تۇ

دهوری تیادا دهبینین
بناری کوئیستانه کان شانویه تی
عشق نوسه ریه تی
هەر خۆم و خۆت نه کته رو
دهرهینه رو ره خنه گرین
تۆ هه ئویه کی ته ریوو
من په ره سیلکه یه کی ته ریوو
شانویه که به م شیویه کوتایی دیت
من ناو دینم تۆ چیلکه دار
با نه و هیلانه یه دروست که یین
ته نیا من و تۆ تیی ده گه یین

10

من نه هاتووم ببه په یکه ر بو دیده نیت
هاتووم تا کوو په نجه کانم گول ده ربکه ن
لیوه کانم چۆراو گه ی حه ز بیانشواته وه
من نه و پرده م
هەر روباریک که نه توانی مه نه ی تیا بکه ییت
لای من بپه ریته وه

گله يي

1

ببووره من و تو
جاران يهك كهس بووين
نه مشه و دوانين
دووه ناسه و دووگياني
له يهك جياواز
توتويت و منيش خومم

2

که تودله که ت په ره سیلکه یه ک بی
به نارہ زووی خووی
گہرمیان وکوستان بکات
چون دہ توانی هیلانہ که ی
له سہر سینہ ی نہرمی نافرہ تی
دروست بکات

3

من نیستا که نامہ وی بزنام
تو بو من کی بوویت وکییت ؟
ہیندہ بہ سہ بو ناسینت
بوگہ یشتن بہ خونچہ یه ک
ہہرچی گوئہ ناتہ ژیر پیٹ !

4

ہہرگیز ہہرگیز
جاریکی تر بیر له تو ناکہ مہوہ
لہ گہ ل ژان و نازارہ کانتا ناژیم
لہ ناو بیرہ وہریہ کانتا ناتویمہوہ
چونکہ توہست بہ نازاری عہ شقانہ ناکہ یت

5

من ونهوانی دی
دوو دژی ناو کوانویه کین
نهوهی بیکه م نهوهی بیلیم
نیوهی نهوانی دی نابی

6

نهمشه و چاوه کانت
کامیرایه کی فوتوگرافه و
به دواي نیگای مندا ویله
وینه ی بگری
تا به دیواری تهمه نتا هه نیواسی
لیم ببوره من نامه وی
تابلویه کی ، ژووره داخراوه که ی تویم
دوا هه ناسه ی خوشه ویستی و
حه زی تیا بدهم

7

دهئی ی دهرۆم تا دیمه وه
توپیای مائه که م به منیش ده ئیم به سه رچاو

من ده توانم پیاوی مالک‌ک‌هی تو بم
به لام که سبه‌ینی گه‌رایته‌وه
توانتوانی دان به‌و راستیه‌دا بنی‌ی
نیوه‌ی پیاوی ته‌واویش بم

8

به هیواوه بروو
بارگ‌هی بیره‌وه‌ریه‌کان بو من جی بهیله
خونچه‌ی پیکه‌نینه‌کان له‌گه‌ل خوت به‌ره‌و
دره‌ختی خه‌ونه قورسه‌کان لی‌ره بنی‌ره
چاو به‌ ئاوینه‌ی ئاسمان و مانگ و
ئه‌ستیره‌کاندا مه‌گی‌ره
روخساری منی تیادا نادوزیته‌وه
ئه‌م ئه‌شقه‌ی من تروسکایی
له‌ چاوی هیچیاندا نه‌هیشتوته‌وه ؟

9

شه‌ویکی پرگه‌وا‌ئه هه‌وره
لافای خه‌م که‌شتی توره‌ییم راو ده‌نی
چ نازاریکی ناوه‌خته

ئانەم دئەكوكوختى يەم نامۆ دەكا

10

ئەمشەو دوا دىرى ئەو ووشانەم
ئەفەرھەنگى بىرەوهرىيەكا نما كوژاندهوہ
كە ناوى توى ئى پىك هاتبوو !

سيپەر

خودايه

خەزىدە كەم تۆھمە مېشە ھە تاوبىت

تا بە ھۆى سېپەرە كە تە ۋە

مروقتە ئە تە نھايى رزگار بىكە يت

ھە تا ۋ زور جاران و تا ۋ تا ۋ ئىك

ئە ترسى ھە ۋ خۆى ۋ ۋ ۋ دە كات

ھەر بۆنە ۋ ھى مروقتى ئەم سەردەمە تىبگات

ئاسمان ۋ ئىنە يە كى دەستكرد نىە

ۋەك تىگە يىشتوون

**

ئەى مروقتى راستە قىنە ،

سيبهرى خوت مه گوره وه به هه موو دنيا
چونكه سيبهر هاورييه كي هه ميشه ييه
هه رگيز هه زناكات خوي وون بكات

سيبهر نه قسه دهكات
نه رق و كينه و بوغز هه لده گري
نه درو دهكات .
نه چائي قوتيش بو پييه كاني مروڤ
هه لده كه ني

**

سيبهر ناوينه يه كي جوانه
مروڤ هه مووروزي خوي تييدا ده بيني و
زور جارانش خوي هه شارده دات
به لام قاقاو پيکه نينه ناوه خته كاني
فرميسكه گهرم و گوره كاني
به تاريكي نيشان ده دات

**

بو برسپه كان

سيبهر زورکات دهبيت به نان
دهبيت به حه سانه وهو شويني پشوودان
بو عاشقيکي تينووي رووخوش
سيبهر رهنگو نوالهي جوانه
عاشق ووشهي بودهنوسي
تاكوو نه ویش له ته نهایی رزگاری بی
**

سيبهر هاورپيه کی کاتيه
زورجار له ترسی هه تاو ، به قيني دهوله مه ند
رووده کاته مه نزلگايه ک
تاكوو چاوی هه ژاران ببيني ؟

سيبهر زورکات له گه لمانه
نازانين چون خوشمان بویت
که ته نها بين دهپه رستين
که بووينه دوان ليی وون دهين ؟

نہ مشہو

شہ ویکی نہ نگوستہ چاودہو
خہ و لہ چاوانم توراوہ
ہہ مووشتیٰ لہم زہمہ نہ
نہ گریسہ دا جیاوازہ
پووبارہ کان دہنگیان نایہ
بانندہ کان مات وغہ مگینن
گورانی نالین بوژیان
شارہ کہم شاریکی ویرانہ
دہبیٰ چی بی؟
گویم لہ ناھوونائہ یہ کہ
لہ کہ لاوہ کانی نہوبہ رموہ
ھاواری ژنہ شہ ہیدیکہ

له پیناوی برسیتی مندالته کانی
بو له تی نان
شوشه ی شهرم و نابرووی
چه ند سائته ی خو ی شان

نه گهر

نه گهر که و
هینده شهیدا و ویلی چیا نه بوایه
له کریوه و به فری زستانا
ده بوو چپای جیهیشتایه
نه گهر میسه نگ
هینده ناشقی مژینی
دهم ولیوی گول نه بوایه
ده بوو روژی لیی تیر بی و
ته نها ساتی لی ی زیربوایه
نه گهر برسی
تامه زروی له تی نان نه بوایه
ته ی کی خه ونی به نانه وه بدییایه

ئەي ئەگەر من
هېندە تۆم خوش نەويستايە
تۆبلىي لەم شارە نامۆيە
چۆن بژيمايە .

باخچەي عەشق

ئەباخچەکانى عەشقا
سى گۆت پيشکەش دەکەم
يەكەميان بۆ دەستت، سەماي پى بکەي
دووهميان بۆ لىوت، گۆرانى پى بلىي
سىيەميان بۆ چاووت،
فرميسکەکانى پى بسرى
تا بزاني باخەكەي من
دەستىكى تيا نيە ، بۆ خوین رشتن
ليويكى تيا نيە بۆ تورەبوون
چاويكى تيا نيە بۆ گريان

له مائی دله وه
به بهر چنه يه ك ماچه وه
ده بمه ميوانی دله كه ت
تا خونچه ی حه زه كه نم
له كه ناری موولووه خوینه كانی دلتدا بنیژم
من چیم دهوی له مه زیاتر
پیناسه يه ك بو خوشه ویستیت
بدوژمه وه

هه موو په یقه جوانه كان
هه موو زمانه عاشقه كان و
خواوه ندی خوشه ویستیت
پی ده ناسینم
له نیو سه مای نیرگزه كاندا
له گه ل ئاوازه پر جوشه كاندا
ئه بینه دوو په پوله و
وانه ی عه شق فیری گوئه كان ده كه یین

گريانى ووشه‌كان

به يانیت باش
گه وره‌ترین نازاروجوانترین به خته وهری
به يانیت باش پیروترین ناو
پاکترین ناو نیشان
بمبه خشه
توهه رگیز ناتوانی به دواى
ئه وراستیه دا بگه ریی که له ناخی مندایه
بویه نه شاره‌زا له دنیای
بی ناگایدا نغرو بوویت
توهه رگیز ناسکی ناورنگی

سەرکوئمی گوئیکت نه بینوووه
 به یانیان پیی بلی سپیده باش
 تو ناخیکی وا بیگه ردت نه بینوووه
 پییت بلی وهره
 بهرگیکی سپی سپی به بالاتا بېرم
 بمبه خشه
 من دهمویست چله میخه که کانی
 سهر ریگه و ره یحانه و
 ره شه کانی نیو په نجه م
 شاباشی وه فاداریت پی بسپین
 من دهمویست دلۆپی له خوینت سوراوی و
 لیوانم سوور بکات
 نه مه نه و خه ونه ترسناکه یه که ترساندووومی
 نه و شمشیره زه هراوییه
 که هه ره شه ی کوشتم ده کات
 تو هه رگیز نه ترانی
 لووره ی ره شه با سامناک تره، یا خوهری ناو
 دلۆ پی پووله یه که ناسکتره

يا په رهي گوټيكي هه ټوهر يوو
نه تراني پينا سهي ته مه ني به هارو پايز
له يه ك جيا بگه يته وه
تينا گهي حيكه تي باران له چيدا يه و
گوټه گه نه گان بو له تينو يه تيدا ده خنكي
دنه كه ته سبيحه كاني روحم هوټيه وه و
د امه ده ست زيكري پي بگهي
پيم و ابوو د هرويشي دله كه مي
شيله ي گوټه كانم كوكر ده وه و
به د ياري د امه ده ست
وامزاني هه نكيكي عاشقي
تو به چاويلكه يه كي ره شه وه
د هروانيه د هوروبه ر
بو يه چاوه كانت هه موو جيهان
به تاريخي ده بيني
كه خه وتي له باوه شي نازاري كدا
سه رخه و ده شي ني
بو يه خه و به چاوي تفه نگو

شمشیر و چه قووه ده بینی
 تو زیندانی نیو مائیکی
 ده ته وی و ناویری قفله که ی بشکینی
 نه ته وی فییری ته مه ئی بی و وه لامه کان نازانی
 من ناتوانم له و به رزاییه وه
 هه ور له ناسمان داگرم و
 تکا بکه م نه باری به سه رما
 من ناتوانم به رووبار بلیم
 شه پوله کانت به ره و دواوه بگه رینه وه و
 به پایز بلیم گه لاریزانی ته مه نت راگره و
 تاله کانی قرژت مه وه رینه
 نابی به فر سپییتی خوی وون بکاوو
 به ره شی بباری
 وه ره ده ستتم بده یه
 تا فییرت بکه م وانهی میهرو
 پاکیزه یی له نیو دهروونه
 پر سۆزه کاندا بخوینیته وه
 نه و ده ستانه بناسه

بۆ سىبەرى بالات دەگەرېن
تا لىت بدزن و لەژىريا پشوو بدەن
تۆ خۆت وون مەكە ،
پېناسەى خۆت بىر نە چىتەوہ
چلىك نىرگزی دركە كان
دەيانەوى خوينت بمژن
گوئە كان دەيانەوى سە مات بۆ بکەن
من دەمەوى لە سنگەت بدەم بۆنت بمژم
يەكە يەكەى گە لاكانت
لە نىو دەمما بتوئىنمەوہ

دابېران

1

دهكړى له يه كتر دابېرېن
هه ر وه كوو چوڼ
له عيشقى چاوى نيشتمان
له سؤزى باوهشى داىكم دووركه و تمه وه
دهكړى له يه كترى دابېرېن
به لام چى بكه م
چاوه كانم نيگاكانت ناده نه وه
په نجه كانم له په نجهى تو جيانا بنه وه
ليوه كانم له شهرابى ماچه كانتا

سەرخۆشن و گۆرانی عشق ئە ئینەوه

2

دەکری ئە یه کتری دابېرین

به لام چی بکه م

یادگارەکان شیتەم دەکەن

دەمبەنەوه بو سەرەتا

ئەو سەرەتایه ی تۆتیایدا

سنووری حەزەکانم بووی ؟

3

ناکری برۆی

ئەم دەقەرە هەمووی شوینی

یادگاریه کانی من و تۆیه

بەرد پەیکەری ژوانەکانەو

رووبار فرمیسکی چاومانە

گولائەکان خونچە گوئی ماچەکانن ؟!

4

چیت پیبلییم من ناتوانم

وہك پەرەسیلکە بی وه فابم

هیالانە ئە سەر درەختی قرت بکه م و

بە جىيى بىلەم
من ناتوانم وهكوو ماسى
لە ئاوهكەت بخۆمه وهو
سەرچاوهكەشت بشيويىنم

5

بالىندەكان زۆر لە ئىمه ئازاترن
ئازادانە يەكترى ماچ دەكەن
درەختەكان زۆر لە ئىمه عاشق ترن
بەبى ترس
دەست لەملى يەكترى دەكەن ؟

6

تۆ جەستە يەكت دەوى لە جوانى
من دئىكم دەوى لە خوشەويستى
تۆ ديواريكت دەوى لە گەوهەر
من ساباتيكم دەوى لە سۆز
ئىمه ناوبزىوانىكمان دەوى
بى سۆز ، بى عشق ، بى دل ؟

7

له به هاردا خوشم ويستی
بویه چاوم
هينده تامه زروى گريانه
له پايزدا خوشم ويستی
چوار وهرزم گه لاپيزانه
له هاويندا خوشم ويستی
باخى دلم ههر سووتانه
له زستانا خوشم ويستی
بویه سنه وبه رى عيشتم
روو له رووت بوون و نه مانه

8

نه گهر هاتى، به چرپه وه پیت ده ئيم
عشق هه مووى ههر سووتانه
گيرآوى ره شه باو ده ریاو
مه رگه ساتى دارمانى خه ونه کانه

9

چیت پی بلیم له مه زیاتر

که تو هیشتا گویم لی ناگری
وانه‌ی عه‌شق بنووسمه‌وه
هونراوه‌کان بخوینمه‌وه
کلۆ شه‌کری حه‌زه‌کانم
له‌شه‌ربه‌تی خوشه‌ویستیت
بتوینمه‌وه.؟

10

هه‌موو روژی عاشقی منی
هه‌موو روژی عاشقی تو
هه‌موو ساتی خوشم دهوی
هه‌موو ساتی خوشت ویستم
که‌چی هیشتا نه‌من له‌بی وه‌فایی تو
نه‌تو له‌سووتانم ده‌گه‌یت!؟

سپیده‌گانی نائومی‌دی

کاروانی رازو چه زه‌گانی تو
باوہشی عہ‌شق و خوشه‌ویستی
من نه پیچیتہ‌وہ
شہوی ناہه‌نگم لی ده‌شوینی و
بووکی نارہ‌زوو
بو مائہ‌باوان نه‌نی‌ریتہ‌وہ

گورانیه‌گانی شہوی رابردوو
نه‌دا به دہ‌ریاو ژیر ناوی ده‌کا
ملوانکھی ماچم نه‌هونیتہ‌وہ
به سنگی شورہ ژنیکی دائه‌کا

بالندہی حہ‌زم نه‌بنہ فریشتہ‌و

له دهوری سهرت نه سوړیتته وه
چاوی خه وائوت به خه بهر دینن
شهو وه لا دهنین روژ نه بیته وه

سهرنج نه دهنه سیمای کال بووت و
رووخساری شیواو به بی نهینی
په نجم نه نیمه تاله کانی قتر
نه بڼه نیرگز و دینن مزگینی

هرچه نده یادت که م هزار هیڼدهی تر
ناوت نه نووسم ناکوژیتته وه
چه زو تامه زروی روژانی پیشوو
وهک زهنگ له ناخما نه زرنگیته وه

بوهر کوی برؤی هه نگاوه کانم
رووهو هه واری عیشتت مل نه نیت
گول سه ما نه کاو کاکه ی شوانیشم
ئاوازی تازهو شمخال نه ژهنیت

ئىۋەكانىشەم دوا بىرياندا

خەندە جى بىلن

سنوورەكانت تەسلىم كەنەو

هەگبەى پىر ئازار لەكۆل ئەنن و

رووھو هەوارى كۆن ئەرۆنەو

هەزار جار دەست و چاوم ماچ بکەى

سۆزى عشقمت پى نابەخشمەو

خەندە بو لىوو دلم بو دلت

هەرگىزاو هەرگىز ناگەرئىنەو

چەندىش لىم دووربى رۆژى هەر ئەبى

بو مالى دلم بگەرئىتەو

بەفرى خەمەكان كە ئەكە بوون و

نە بەخورى تۆنە بەتوفانىش ناتوئتەو

چىشم پى ئەئىى فەرموو پىم بلى

كەى بى وهفايت لەمن بىنىوو

گەر عاشق نەبای من لیت خوش نەبووم
خوت باش نەزانی ، کلپەى سووتان و
لېزمەى ئاونگى فرمىسكىت ديووه

دەرۆزەكەر

پېشكەشە بەو پياوہ هەژارەى نەسەر رینگەى كارەكەمدا هەموو
بەيانيان دەيبينەم

1

نەگەل بەفر نەباريووى
بوچى پەيكەرت نەبەفرە
نەگەل هەتاودا نەهاتووى
تۆجەستەيەكى سوتاوى ، نيو ئاگرى
كام پېنوسە نەم دېرەى نەنيو چاوتتا
نووسى و پېى ووتى :
((ميوانى)) ((راستە شەقامەكان بە))

2

كام ئاوازە هەئەبژيرى

دەنگى ترپەي پيى مروقەكانى سەررېگە
ياخشپەي ئەو گە لا پايزانەي
دادەبارن بەسەرتدا
ياتەقەي ئەو دینارانەي
وہکوو زەنگ داتدەچلەكینی

3

سەرھە ئەمەپرە
با ئەو نیگا كزانەت بەدی نەكەم
كى تاوانبارە لەئاستى تۆ
شەوگار، یارۆژگار
شەر، یاناشتى
ئیمە ، یاتۆ

4

من دەزانم تۆ ھەموو كاتى
سەرخۆشیتو لەگوناهەكانى
زەمەن دەخۆیتەوہ
بۆیە لەچاوى تۆدا

گوئیك نه ماوه بو بون کردن
کاتیك نه ماوه بو شکاندنی تینویتییت .

5

نه له نهینی دهریا دهگهیت
تا چهز بکهیت مه لهی تیا بکهیت
نه له نهینی سهرو قژی درهختهکان
تا له ژیریا پشوو بدهی
تهنیا له دئی پیاوه گه ورهکان تیدهگهیت
ئهو پیاوانههی چهزیان له تو گه ورهتره
گیرفانیان له تو پرتره
به لام ناخت له وان ئاسوودهتر.

6

کهسی وهک تو
له مانای بی مانای ژیان تیناگات
بویه په نجه رهکانی ئومیدوو
دهرگاکانی چهزت داخستن
خوت ته سلیمی

دۆزه خه جه نجاڤه كان كرد

7

تۆ په يکه ريکی راسته شه قامه کانی،

به لام په يکه ريکی بی ئاو

تۆ تابلویه کی دیواره کانی

به لام تابلویه کی شیواو

تابلویه ك نمه باران

ته ری کرد بی و

هه موو رهنگه كان تیکه ل بی !

ئاوردانە ۋە يەك بۇ دوينى

1

ئەباۋەشى چىياكاندا
خەمەكان ئاۋىزان دەبوون
نىشتىمانم دوو ھەۋى بوون
ئەچاۋى پىياۋىك رامابوون
گىيانى ئىمەش
ۋەك درەختەكانى پايز
رەشەبا رەنگى رامائى و
رووت بوۋىنەۋە !

2

با ئدار نەبوۋىن بائمان گرتو
چەشنى پاسارىيە كۆچەرەكان
كۆچەكانمان روۋەو كوئىستان دەسپىكردو

خۆمان ونکرد، خاکمان ونکرد

ناونیشا نمان ونکرد

3

روخسارم به فرمیسه کانی دایکم و

ئاهی ئازاره کانی گه له کهم ته رکرد

بومه بائدار به سه ر خه مه وه نه وشه بیه کانه وه

گوزهرم کرد

وشه کان وهك دوو په ره سیلکه ی ته زیو

ده که وتن و هه ئده ستانه وه

له نیوانی دئی من و خاکه به جیما وه که مدا

شتیک نه ما بو سه بوری

4

هه ناسه ت بو کرده چه تر

رینگه ت نه دا دهسته کانی

ته رزه و باران بگاته دئم و

شکوفه ی چه زم هه ئوه ری

5

بەمەقەستى پەنچەكانەم

تالى ئەقزىم بېرى

بۇئەۋەي نىرگزەكانى تەمەنى پىيىبەستەم

تا تەمەنى مەنىش ۋەك تۇ

بۇمىندالى بگەرپتەۋە

6

ئەۋگەلاۋ گولانەي ئەھەرزەكارىمدا

ھەئەم گرتىبۇون ،

بۇون بەقەترەيەك ئاۋ

بەگۇرستانى غۇربەتدا شۇرپونەۋە

7

زۇۋ پىيەۋوتى :

سەرت بنى بەسنگمەۋە

با ئاۋازەكانى دەرونمان تىكەلاۋكەين

با بەچاۋ بۇيەكدى بدوئىين

من ناتوانم به زمانی عاشق بۆت بدویم
له م ولاته هه موو شتی ئاساییه
ته نها خوشه ویستی نه بی !

8

به لاوای کوستانه کانم ووت
که به بالای دارچناره کانداهه ئزنا بوون
بۆ چه زده کهن هینده بالاتان به رزی

9

پایزهه نگاهه کانی نا
گه لاکانیش به سه ر روخساری زه ویدا داده بارن
گه لاریزانی من و توش دهستی پیکرد
دره خته کان گه لاکانیان وهراندن و

لیوه کانی من ماچ

ئه وان بۆ سه ر سنگی زهوی

من بۆ نیگای سیجراوی تو

10

که گویمان نه کاسیته که گرت
هیج کام نه ئاوازه کان
خه مه کانیان نه گرتمه خو
یادگارییه سه وزه کانت دامی
بوو به نیرگز نه نه لبومی سه روه ریمدا
وشه ئارامه کانتتم نه دهفته ری رۆحما نوییه وه

11

چه ند بۆن خووش بوون
نه و گولانهی دات نه قژم
پیشت ووتتم :
نه م عه شقهی ئییه گورانییه
غه مباره کان ناگر نه خو
چه ند پیروز بوون نه و وشانهی
به گویتدا چرپاندم و ووتت :
ئییه وه کو په شمهك واین
که گه یشتییه ناو ده می یه کتریه وه
ناتوانین تامی یه کترکه یین ده توینه وه

مائاوا

مائاوا بارانه په مهبه کانی روح
شه پوله ئاوییه کانی ده ریای چاوم
نیرگزه جاری به هاری ته مه ن ؟

مائاوا

په لکه زیرینه ی دوا ی باران
خه ون و خوشه ویستی کوستان

مائاوا یی

هه ناسه یه ک بوو له فه ره نگی بیرمدا نه بوو
ئاو زیکی خه مناکی تو مار نه کراوو بوو
به بیرت دی

پیم ده ووتیت هه رگیز بی یه کتر هه ئناکه یین
نه وکاتانه ی نیگاو تاسه ت
تیکه لاوی خه مم ده بوو

پیم دهووتی دهبیت برۆم
نه گهر نه رۆم نیگای پایز
به هاری ته مه نم ده دزی
نه گهر نه رۆم
گوئی ئومیدم ده رزی
شه پۆلیکم ، له ناو ده ریای چاوه پروانی
هه رچه نده ده ریاش به رین بی
زۆر دنیام ده چمه که نار به ئاسانی.

تارمايى و باخچەى سەفەر

1

تارمايىك ھەمىشە ئەگە ئەدايە و
بەبىدەنگى پىم دەئىت"
تۆ سىبەرىكى ئەئىوارە و
چاوەرپى تريفەى مانگەشە و مەكە
چونكە زەوى و ئاسمان مولىكى من

2

تارمايىكە پىم دەئى
ئەوھى ئەئاسمانە ،
وئىنەيەكى جوانى سروسشە و
ئەوھى ئەزەوئىشە
پرن ئە بازنەى جۇرا و جۇر"
زەوى ئاسمان دەتوانن بىنە ، پرچى
كىرژۇئەيەك و

وهكوو ريژنهى باران به سه ريه كدا داده بارين

ده توان ببنه كانيله يه كي جوان

بو تينو يه تي يه كتر به چوكدا بين؟

3

تارمايه كهى دئى من، نه وه زياتر

ناتوانيت بيته شنه شه مال و

پيده شتى جوانى و

چر پهى ناوازو

باخچهى سه فهر

4

تارمايى ده توانيت بيت به هه نار

بيت به سيو بيت به گوتيكى بوندار

چاوه كانى بكاته وه

بيبي به دره حبيجى پر به ده وه

سيماى ماندووبون باته وه

5

تارمایی

دهتوانی^۱ دهسته سپیه کانی

بکاته چلی^۲ گه لای زهیتوون

گوئه رهنگاورهنگه کانی بکاته پیدهشتی خه ون

خه ونیک^۳ جوانتر له چاوی خور

خه ونیک^۴ ناسکتر له دئی عاشق

ناسکتر له پهره ی گول^۵

6

تارمایی دهتوانی^۱

باوہش به نه ستیره دا بکات و

عہ شقی فرین

بو دونیایه کی نه به دی بباته وه

تارمایی که مروقی خوش بویت

عہ شقی بو ده کاته نه به دی

نه وین ده کاته به نجره وه

خوشه ویستی ده سپیریته گهردنی

8

تارمایی ده توانی

له ژیر تریفه ی مانگه شه و

له نزیك كه ناری روبرایی سهره ه لگرتوو

له نیو ته متومانی برسپه تیدا

دهستی بچكوله ی دریزكاو

گه وائه هه ور بکاته باران و

سومایی چاوی عاشقیك بکاته

سوراوی خوین

نای تارمایی توده زانی

ژن چ بونه وهریکه غه مگین

ده زانی ژن

چ ناده میزادیکه رهنگین

ئېمە ھەموو رۆژى
پرچى جوان و نە شىملە مان
و ەكوو گە لاي پايز ھە ئدە وەرى
چاوى فرمىسكەمان ھە مېشە
چوراوگەى خوئىنى ئىدەرژى
مىژووى ژيانىمان پرە
لە ھە نىسك و گريان

۱۰

ئاي تارمايى
ئەو ە ئېمەن گوئى بە ھار
لەرەنگ و بۇمان توراو ە
زەردە خەنەى ناسوودەيى
و ەكوو شە و نى بە ربه بيان

سېبه‌رى خوى به‌بى ھيوا
دەبە خشيتە رووى ژاكاومان.

10

ئاي تارمايى
ئەوھى مەرگى گول و
رەنگى رەشتالەي رېيوارى سەرتولەي رېي
شاخ و داخى نە بينىبى
سروودى عەشق و
شەختە و باران و سەھوئىبە ندانى
كەژو كىيوى نە بينىبى

— — — — —

سېبه‌رى خەم كۆتايى دى
گۆتر لە سەربالاي خوى دەكەوى
پە پونە بە نازادى دەفرى
عاشقان باوھش پېكدادەكەن
ھەر نە وكاتەش زەمەنى تۆو
نىگاي چاوەروانى كۆتايى دى .

ئىۋارەو كەزاۋەى مەرگ

1

ئەم ئىۋارەىە دئەم بۆنى
كەزاۋەى مەرگى ئىدى ،
هەناسەى غەرىبى و
كىۋى تەنھابى ئاشناىە پىم

رۇحم جەسەتە يەكى شەكەت و ماندووهو
دیمەنە ناسكە كانی
هەنسكى گریان بوونەتە تارمايیهك و
باوش بەكە ناری دەریادا دەكەن

2

ئەم ئیوارەیه
دئم وەك چاوم ئەزەمەن ئەتۆری و
نازانى سەفەرى مەرگە
یاخوود چ وەیشوو مە یەكە
باوش بەكازیوہی بیرەوہریە كاندە دەكا
تۆ نازانیت كازیوہی بەیان
چەندە جوانە ، دەئیی

سوخمه ی ته ئخی کیژۆئه یه کی
شه تل به دهسته و بۆه یوا یه کی نوی ده پوانی

3

ئه م ئیواره یه عه رشی دئم
بۆنی فرمیسک و روومه ته کانیشم
وهك وهرزی به هاری بی باران
خوین ده به خشنه په ره ی گول.

4

من و فرمیسک دوو هاوړی مندالین
وه کوو گول و دره خت سه وز ده چینه وه
هه میشه بۆن و سیبه ری جوانی
باو هشی بو کردوینه وه

5

من و فرمیسک به یه ك ناشناین
ناشنا به چه پکی نیرگزی به هارو
گه لایه کی وه ریووی وهرزی پاییز

6

من له ته مه نى خۇمدا
هەمىشە پەنجەرەم دانە خستووہ
چاوەکانم خۆر دەبینین
وہك ئە چۆلەوانیە کدا جیەم هیشتین

7

من لەسەر بەفرى سپی
کۆمە ئێک یادەوهریم نووسیوه
تەنھا وەنەوشە و کەنارى دەزانى
من لەسەر پەرەى گول
چەندەھا تابلوی رەنگینم نەخشاندووہ
تەنھا دارنەرخەوان پى دەزانى

8

من لەکەنارى دئمدا
تابلویەکی جوان ،

وهكوو هاژهى رووبار
وهكوو باخچهى مندائى
وهكوو رۆحى سه رخۆشى كيرژۆته يهك
وهكوو درهوشانه وهى ئه ستيريه يهك
دوورده پروانى و
له گه لاكانيه وه سيبه رى درهخت دهنوسيته وه

9

من نامه ویت
باووش به په پوله يه كدا بکه م
تنۆك تنۆك باران
به سه روخسارمدا ببارينى و
نيرگز تارمايى خويم پيبه خشى
ئيواره يه كى تاقانه يه و
تووله ريگه يه كى نه رخه وانى
مه رگى ناوه ختى، له خه يالى مندا
كردۆته زهنگى تورهو
رۆحم به ره و چرپه ي گه لا ده بات

ئىستاگە من

لەناو شە پۆلى دەريادا

بەتەنيا دىم و دەچم،

يادەوهرى ئىوارانىش

خەيالى خۆيم بۆدىنى

دەريا ئەوۋەندە مەستە بەبۆنم

لەسەرابى دەمەو بەيانيان دەچى

ئىستاگە من

لەناو درك و دالى ئەم زەمەنەدا

سەما دەكەم وەك دىكى ويرانە

چاۋ بۆ ئەستىرەو مانگ دەگىرم

سېبەرى خۆيم نىشانىدا

من نوپىزى ويرانەى دەكەم

كە فرىشتەيەك بەخوئىتتەو

من چارۆكەى ئەم كەنارەم

زەمەنم بۆ بگىرىتتەۋە
ئىمە غەشق دەكەينە سۆز
تاكوو شە پۆلەكانى خويانم بداتى
ئىمە درەخت دەكەينە گە لا
تاكوو رازى دلمان باتى
ئىمە سنەوبەرى سەوزىن
كۆتر لەسەر بالمان دەخوئىنى
ئەۋدیت چى گوئى جوانە
لەناخەۋە دەيوەرىنى

12

ئىستاكە من
مروارپە ھە ئوهرپوھكانى گەردنم
دەبە خشمە پە نچەرەى چاوت
تاكوو گەردون ھەنسكى خوى
لە پپاسەيەكى ئيواراندا
لە نمە نمەى باراندا
ببە خشپتە ديدەو ناوت.

خودایه له وهتهی ههیت

خودایه له وهتهی ههیت
پرچی کیژۆلهی ئه نفال و
پرچی من و
پرچی دایکی جگه رسووتاو
وهکوو به فر سپی دهکهیت.
له وهتهی ههی
ماچی من و وهزی ته مه ن
بوئی برسیه تیان لی دی و
وهکوو گوئه کیویه کان ژاکاو دهکهیت

خودايه....

مه خلوقى تو چه ند سهيره
هه يه پرچى وهكوو درهخت شاندهكا
هه يه دهنگى وهكوو بولبول ،
گوئزارى چرو ئاودهدا
هه شه دهنگى وهكوو نيچريكى بريندار
مه مكى كالى كيژۆله كان رادهژينى
خودايه تو له وهتهى هه يت
ماچى ده ممان تفتو تائه
هه تاو جوانى خوى نابينى
گوئى به هه شتيش توراوه
نيگاكا نمان وهكوو سارا
مه رگ دينى؟
خودايه تو له وهتهى هه يت
شه وه زهنگت پى سپاردووين
كازيووه ختوكه مان دهدا

جوڳه لهی خوین دیتو دهچیت
پایز بوته په ناگه مان
شه پوله کان دین و دهچن
خه ندهی ناسک زهنگی ماته
خودایه تو له وهتهی ههیت
هه نگاوی دوور دوور دهاوین
وولات گیزه لوکهی خه م دهییا
گیا نمان بوته شه لائی خوین
که زییه کا نمان وهکوو ره شمال
رهش رهش بووه؟

خودایه تو له وهتهی ههیت
من ناویریم و پیت بلیم
له م وولاته ترس ههیه ،
ترسی قسه ، ترسی کوشتن
ترسی ژن و نه تک کردن
دلی عاشق له باتی گول

شەونمى ئازار دەنوشى
ئاي خودايە سنگ و مەمك و
پرچى ئىمەت نەبىنىووه
شەوگارى رەش دەچنىتەووه
ئاي خودايە چەندە گەورەى
داوادەكەين ئەوہى
پرچى كچىك داناھىنى
ئەوہى ئەوین دەتورىنى
زەوۈى و كىلگەمان تىك دەدا
برىن دەخاتە جەستەمان
چۆلەكە لەفرىن دەخا
پەنجەرەى ژوور كلوم دەدا
دەبىتە دركىكى ئازار
مال و حالى لى تىك بەدى
دەى خودايە چاوەرپى تۆم؟

دره ختی له گه لا

1

کاتی خور، تریفه ی مانگ داده پوشتی
من پرچی هونراووم ده که مه
بارانی شوشه و، بازنه ی دهستی کیژوله یه ک
کاتی فلچه ی دهستی نیگارکیشیک
مژده ی به هار بوسه ر تابلوی ره نگین دینی
من ده بمه گه ردانه یه ک ووشه و
روخساری ژاکاوم ده ده مه بهر دره ختی له گه لا
ئه وکاتانه ی من ملوانکه یه ک هونراوه
ده نیمه گه ردنی زریان
شهری تاریکی کوتایی دی

نهوه منم درهختی بالام
تیکه ل به گه لاریزان دهبی و
تارمایی خهم جیده هیلم و
شه وه زنگی ناوهخت، دهکه مه سامائی به یانی

2

من شه پوئی ده ریایه کم
هه موو روژی چه ندها جار
دهست دهکه مه ملی خویناوی خهم و
سپیده ی هه موو به یانیه کیش
په ره ی گزنگ، وه کوو تیشکی په لکه زیړینه
باوهش به ناخمدادا دهکه ن

3

من و فرمیسکی گوئه باخ
من و تیشکی زیړینی هه تاوو
له نامیزی یه کتریدا نووستووین
نیستاگه، ته مه نی من و شعر له یه ک ده چن
زام و شه وی رهنگاله بییم

بۆنى وهزرى به هاريان لى دى
هەرچى ئاوازو به سته يه
هەرچى هيواو خوزگه يه
بوشه وگارى روون دهروانن
ئىستاكه من وهكوو جاران
ئه وكاتانه ي بازنه ي شه ونم
وهكوو گوئه گه نم سهوز ده چنه وه
خوشه ويستی سيبه ريگه هه ميشه يي
پره له گزنگى به يانى
پره له نه ستيره ي جوان و
له دنيا يه ك رهنگاله يي

4

ئه وكاتانه خه رمانه ي خور
مژده ي نازاديم بو دينى
په نجه كانم هه ل ناوهرن
پردى دلم بۆنى كرپوهو بارانيان لى دى
من دهمه وييت وهكوو هه موو

بائندهيهك له سهر په رژيني دره ختی
هیلانه يهك دروست كه م و بگه مه لات
يا خوود وهكوو زينده خه ونيك
ملوانكه يهك بهونمه وهو
چرای دلم بوخوی ببات
ئیستاكه من
له چاوه كانی تووه
پریاسكه ی خه م دنوسمه وه
ئاسمانی ته نهایی هه ئمده گری
گوئه ئه ستیره ی سه رمانگیش بون به شه وقمه وه
دهكا

من نامه ویت ئیتز تروسكه ی هیواو نومیدم
روناکی نیگاكانیان بیرچیتته وهو
وه رزه كانی خه می باران
له ئاسمانی رهنگی تودا بنوسنه وه
ئیستاكه من

وہکوو روبار، عہ شقی غوربہ تی توم و
ہەرچی خوشه ویستی هه یه
دهیکه مه بروسکه یه ک و
به بیدهنگی بوت دهنیرم
تاکوو ریژنه ی باران وهکوو فرمیسک
بیبه خشیتته گلینه ی چاوت و
وهرزی به هارم بو بینن

5

مروڤ هه یه
په نجهری دل دهکاته وه
له و لاشه وه
بائنده نیه نه یکوژی
کانی نیه ووشکی نه کا
گوئیک نیه نه یوهرینی
مروڤ هه یه
کوره ی دئی ، پریشکی خوینی لی دهتکی
له پی دهست و په نجه ی ساردی

ئاونگى وەرىنى لى دەپرى

6

من و شعر ئاوينەى سىپى بەيانىن
من و شعر تىشكى زىرىنى زەوين
ئەو دىت ئەسەر رەنگى گە لاكانىش
وەكوو ئاونگى بەر بەيان
وەكوو شەونەم

سەوزو سىپى خۇى دەنۇىنى

ئەو دىت مەرگى شەى ئىوارانىش
وەكوو دارنەرخەوانىك دەنىرى

7

من و شعر ، من وقە ئەم

خۇىنى رزاوى دۇنىمان بىر چۆتەو
چاومان بۇيەكتەر دەروانى
پرچى رەش و نىگای چاوم
بەشانەى خەم دادەھىنى
ئىستاكە من

شهو بوی سهردره ختی پایزیکم
گه لا وه ریوو
خونچه ی لیوم ، گیانی نوستووم
ئازاری خاک راده ژینی^۱

8

له وه ته ی هه م بیری روون و
پیده شتی خه م دهنوسمه وه
ئه و کاتانه ی که خور هه ئدی^۲
کانی چه زم چرویه که
زور گه شتره له و خه مانه ی
که له ناکاودا تووشم هاتن
ئیستا که من
هه ست و هوشم تیکه ل ده که م
چرای دلم ساریژ ده که م
گومی مه نگم ده شله قینم
تا کوو جوانیم نه شیوینی^۳ ؟

خەۋنى پە پوولە يەك

1

رەنگە بى كارەسات ورا پەرىن

خەم نە بىتتە

چە پكى وەنە وشەى شعر

رەنگە بە بى تۆلەى ناحەز

مروقت نە بىتتە پالەوانى رۇمان

مروقت هيووا ئەوين

ئەدا بە مەرگ

مەرگ ئە پىناو جوانى خۇيدا

2

من ئە ناوباخى رەنگاورەنگى پرميوەدا

دەسەتە كانەم بە خواستى خۇى

گولائە سورەى بە ھارم بۇدەگرى

پريشكى گهرمى دليشم
كردوته مه نزلئ دارستان

3

ئىستا ژيان

تيشكىكه له نيؤ چاوا نمداو
هه ناسهئ خه مئ لئ ده تكئ و
باوش به شه پؤلى مه رگدا ده كا
روخساريشم ژاكاو وه كوو
تاقگهئ رووبار

وه كوو كزهئ ساردئ به ره به يان

ديتو ده چيت

من نازانم شه ودئ يا رؤژ
گورستانئ خونچهئ دئم
وه كوو پشكو گه ش ده بنه وه
به فراوئ سهر روومه تيشم
وه كوو ده رئا شين ده چنه وه

3

په نجه كانم ئاويژانى شعر دهبى و
به بهر چنه يه ك داره وه
شكوفه ي شعر ده چنمه وه
منى ماندوو
دواى سه ده يه ك چاوه پروانى
له ژيئر چنگى ره شه با
چور چور
دهر ژيمه ناخى خومه وه
چه ند ده مه وي رزگارم بى
گليينه ي چاوم ببينى
كه چى هيشتا ريگه نادا
بروسكه ي سوور بهرم بوخوم

4

ئىستاكه من هه ر به ته نيا هاورپى

کینگه و به فرو گوئم
ئیستا که من
رئژنه ی باران وه کوو گه لا
به سه سه رما داده بارن
من نه م توانی به خواستی خوُم
ووشه کانم بنوسمه وه
که به ده فته ری بیره وه ری
برینه کا نمدا ده چمه وه
ئیستا که منیش تی ده گم ؟
گه ر کوتری بالی نه بی
هه رگیز بالیکی تری لی ناروی

5

ده بوو چاوه کانم
خه ون به په پوله ی دلمه وه ببینن

کاتی تالەکانی قرم
بۆنی عەتریان لێدەهات
بۆنی ژەنگ بوو
کاتی پاکی دەستەکانم
بە ناوی روون شۆرانەو
ناوی قور بوو

6

نەمدەزانی مانای ژیان نەکویدایە
جیاوازی مرووف نەچیدایە
کاتی بە ناگا هاتمەو
دەفتەری بیرەوهریەکانم هە ئدایەو
برسیەتی روژگاری رابردووم بێرکەوتەو
کە لە ژێر سیبەری درەختیکدا، ئاوم دەدا

7

لێرە ژیان
هیچ پەنجەرەیهکی نیە بۆ ریزگرتن
ئاخر ژیان زۆر شیرینە

ئەگەر سېبەرى نەگات بەتۆ
ئازادى چۆن بەدى دىنن
ئەگەر مروۇق بە خىشندەيى نەدا بەتۆ
ئىمەي مروۇق
شە پۆلى خۆر ھەموو روژىك
دەرگاي دلمان رادەژىنى
خەونى دوورو ئەندىشەمان
كاسەي ھەژارا نمان بۆ دىنى

8

ئىستا خوشەويستى ئەگا بەمن
بۆنى عەتر لە جەستەم دى
شەوگار دەخەم ئامبىزم
من تىناگەم ، بۆچى تەنھا ئەستىرەي شەو

ئېشك گرهو قهت ناخه وئ
مانگ بۇچى له سنگى ئاسمان نابېتته وه
شه و بۇ ره شه و رۇژيش بۇ هه ميشه روناك

9

ئەوكاتانەى چە پكى تيشكى زيريني خور
خوى ده خاتە باوشى په نجره كه مه وه
چ تابلويهك هينده جوانه

10

مېژوو پرى كردووم له خوئين
جه ستهى پر كردووم له برين
چنارى بالام ده برى
ئەو دهيه وئ هه رس بينم
نووكى پينوس و قه ئەمه كه م

وهكوو جاران بونی خوشهویستی نه کهن
من نیستاکه تیدهگه م
له دواي هه رهس و دارمان
له نیو دئما دئوپه شعر ئه دا
له شهقهی بال و سهوز ده چنه وه

ناوو باخچه

1

که وه رزی رهنگینی باخچه کان
په پوولهی رووناکي

دەبەخشەنە ملوانكەى گەردنەم
بۆنى گول و وەنەوشەى چل
ئەپزىنە وولاتى دئەمەو
بووكى خەيالى دابران و
خوشەويستى ئىوارەيەكى باخچە
دەبىتتە ئاسمانى شەرم و
باوئەش بە پەرەسپىلكەى
رۇحى ئەرخەوانى خۇمدا دەكەم

2

كەلەرەنگى زەردى باخچەكان دەپوانەم
مەرگ پەنجەرەيەكى ژاكاو
دەبىتتە نىگارى گولدانىكى تىكشكاو،
هيدى هيدى
بەفرى دئەم سەوز دەبى و
دئى باخچەش، رەنگى هەتاو

3

باخچه ئاوينه يه كي بيدهنگه و
ههستي هه يه و، خه يائي خوئي
دوبه خشيته پرشنگي مانگ
كه وه رزي باخچه ش كوتاده بي
ته مه ن ده بيته ته نيائي و
په رهي گوئيش زهره ده گه ري

4

چاوي باخچه ي مائه كه مان
ووشه يه كن له بيدهنگي
به هاريكن پر تاريكي
چاوه رواني بارانيكي زور به خورن
سوزي گوئه كاني ناوپرئين كات

5

حه وزى مائه كه شمان

پرنه ماسی رهنگاو رهنگه
چاوه پروانی پروشه ی
گورینی وهرزی خوره تاویکن
تاکوو گه رووی باخچه کانی
پی ئاو بدهن

6

له دئی باخچه کان و
به رزایی دره خته کانه وه
فرمیسک و شه ونم ده باری
تاکوو چاوی ده ریاکانیش
به شه رابی شه پوله کان ،
خویان بشون

7

مومی شه ویش دئوپ دئوپ ئاوا ده بی

منیش له سوچیگی ده ریاکه وه
به لایلیه کی ناسکی گهرمه وه
تیرده خه وم
تا کوو بروا نمه باخچه یه ک
دئی شعریک له دایک بی و
له ناخدا بیته هه تاو

7

که ده پروانم سه ره له نوی رۆژ ده بیته وه
ده ئیی له ناو باخچه یه کی
تاریکیدا به جیماوم،
دهستی نه رمی باخه وانیش
سروشتی گوئه کان ئاوانادا
تاچرۆبکه ن و، بیته سه ما

8

بوئه وهی خوشه ویستی
ره شمائی خوئی هه ئیدا

دهبى دلى باخچەش ئاشت كەينه وه
تاكوو له ژيئر ساباتييدا پشوو بدهين

9

بیر له په نجه ره ی رابردوو ناکه مه وه
تاكوو ژيان به ئە نديشه وه نه بينم
چونکه تو به شيكى له باخچه ی دلم و
له گه ل مندا دیت و ده پريت

10

تو گورانی بو باخچه کان ده چريت
تاكوو كه ناره كانی نائوميديان بير چيته وه
تو دالده ی شه ويكى ترسناكى
باخچهش ده دهيت
تاكوو شنه ی شه مان

نه سیمی خوئی به ئاونگیان ده سپیری

11

له باخچه دا په رهی گوئه کان بون ده که م

په پووله کانیش به دهم وهرزی

کورتی سه رماوه سه ما ده که ن

توش به چرایه کی سپیه وه

به ره وروم دیت

12

دئی باخچه پیویستی

به به رچنه یه ک ئاوو هه تاوو

هه ناسه ی ساردی ته زیووه،

تاوو بییته چرای رووناکی و

لیوان لیو بییت له بونی گول

**شە لالّ له شە پۆلى رووبارو
غافلّ له تینویه تی عە شق**

1

هەموو شەوی من ئە مرم و
ورشە ی گە لاو، گوئی بە هار
دەبنە تارمایی، ئاوازیکی غە مگین
شە لالّ له شە پۆلى رووبارو
غافلّ له تینویه تی دلم

2

هەموو شەوی
پە نجرە ی رۆحم دە مری و

فرمیسك مائئاوایی دهنوسیتتهوهو

چرپهی چاوه پروانی

باوهش به پیدهشتی ژانه کانهما دهکات،

نمه نمهش باران دهباری

3

هه موو شهوی من نه مرمو

گومی مهنگی ژانه کانه

دهبنه نیگای چاوه کانه ، ،

گوئدانیکی پر نه سرین

دهبه خشنه مومی ته مه نمو

خه یائی خه میکی قوول

جوانیه کانی بیرناچنهوه

4

که شهو دادی ، پیخه فی رۆحم

گوئی نه رخه وانی دهگریو

به په یژهی هه وری شعریکدا هه ئدهگری

تاریکی له سومای چاوما

دټوپ، دټوپ ده بیټه نه ندیشه و
حه رڼی ووشه ی شعره کانم
پول ، پول ناو پږین ده کات

5

که شه و ده بیټه هاو ده مم
ورشه ی شعر نارام ، نارام
هه ناوی که ناره کانی جیدیلې و
چوله که ی روح ده جریوینی ،
وهک شه ونمی به ره به یان
له سه ر چلی دره خته کان دهنیشه وه ،
نه وکاتانه بیر له وهرزی
ره نگینی باخچه ده که مه وه
تا کوو لقی دره ختی بیټه شمخال

6

که شه و دادی هه ور ده گری و
خه زان ناوازی خه م ده ژهنی

په پووله كان له قزمه وه ده نائين و
چاوم ده كهن به نه ستيره
سنگيشم ده كهن به لانه
كه شه و داهات
له گهل شعردا ده ست له ملان و نايوانم
تاكوو بانندهى روجم ده بيته وه به گوستان

7

كه شه و داهات
خوشه ويستی سيبه ريگه و
ووشه كاني نه بنه پولى باننده و
به چوار ده ورما ده خولينه وه
تاكوو مه مله كه تي
عه شقى دلم ده دوزنه وه

8

كه شه و دادى
شعريش نه بيته ته زوويهك به له نجه دى
باران ناسمانى ژووره كه م ته رده كات

ووشه کانیش هییدی هییدی
به سه زامی جهسته ما
ئه پزئینه هه ستو نهسته وه

9

که شه و دادی
شعر وه کیزۆئه یه کی به رخۆره تاوی
هاوین سور هه ئده گهری
به ده م کزه ی، باوه ئه شنیتته وه
زه رده خه نه و نمه ی باران،
وه رزی وه رینی گول و
پرووشه ی به فر، کۆتایی دی و
ناخمان پرده بی له کریوه

10

که شه و دادی، من نه مرم و
زمانی شعرم ئه ته زی و له گوناکا
بالای جوانیم له دره ختی قرت و

ئاوينه يه كي رووتدا نابينم

11

كه شه و دادى

خوشه ويستيم ملوانكه يه و

چركه ي جيزاوانى عاشقيكى سپى و

كوانوى سه فه ريكي ناوه خت و

گولانه يه كي په مه يى

12

كه شه و دادى، من نه مرم و

به بهرگيكي نالوو والاه

نه بهرده متا راوه ستاوم

خوشه ويستى ده بيته نوتكه و

به فريش هينده ي چيا

گولنه گه نم هينده ي داسى

دهستى جوتياريك

كانيش هيندهى گه لاي زهردى
خه زانى خو، خوشى دهويم

13

كه شه و دادى و، منيش ده مرم
ووشه كانم ده بینه
گه والته هه وریكى شه قژن و
له سهر بالای دره ختی
شاعیریكى ژن دهنیشه وه
به دهنوك له شووشه ی
شعره جوانه كان نه دهن
نه و کاته توده بیته په نه هه وریكى سپی و
منیش به مؤم تو نه بیته وه قه له م و
منیش کاغه زیكى سپی
به هه ردوو کمان خوشه ویستی و، نه می باران و
پرووشه ی به فرو، مهرگی گه لا
به دیاری دهنوسینه وه.

دۆپىك ئەشەونم و هەئوهرىنىك ئە پەرەى گول

1

ئەخە و نەمدا بووم بەئاشناى
دەرياي خۆشەويستى فرميسك و
شەيداي سيبەرى ئاسمان و
كۆشكى گولئىكى هەئوهرىوو،
بووم بەهاورپى نەمامىكى هيشوو گرتوو
بۇ ديوارى باخچەيەكى چارەنوس و
رەنگىنى پيشوازى، پەشوكاوى
گەردەلوولى رۇحى ئەو

2

له خه ونمدا بووم
به سؤراخی یاقووتی گوئیك
بووم به شه ونمی دئوپه ی
شه وانی دئیك
بوومه كه شتی په رینه وه ی
هه ئکردنی ره شه باو
په نجه ره ی تاریکی سه فه رو
باخه وانی گه لاکانی زه ردی پاییز
به کلوی به فری سپی و
هه وائی دامینی روژنامه و
وینه ی هه ناسه یه کی سه وز

3

له خه ونمدا
بووم به ئاسمانی باننده یه کی ته ریووی

قەدەرى كۆتايى تەمەن و
كەنارى گوناھەكانى نىشتەمان و
پاشماۋەى شىۋەنى پىرۋزى ئەو

4

ئەخە و نەمدا بووم
بە دلدارى ئەستىرەى
گاليسكە يەكى مندال و
پە پۈلە يەكى سەرما بردوۋى
تۇراۋ ئەباۋەشى باخچە و
تابلۇيەكى دەرياي كەنارى ئاۋو،
چاۋەكانم بوونە شە پۈلى ئاۋازو
پەرەموۋچى دەستى نووسىن
بۇ ئاۋىنەى پەرەسىلكە يەكى گوناح و
خە يائى پەرتهۋازەى حەرام

لە خە و نەدا

بووم بە تریفە ی کۆرائی سە ماو

تیشکی دەروونی گەرمی تۆو

نەمە نەمە ی تە لێبە ندی دل

لە خە و نەدا

رەنگی دلەم ساباتیک بوو

پە شوکا و بوو لە خوینی خۆم

نیگای مەست بوو بوودرەختی

بوو سە هۆلێبە ندانی عاتیفە ی خۆر

بوو بە نە غمە ی بانێدە یه کی تینوو

تۆراوی برینی روشنایی گۆر

لە خە و نەدا،

دەنگت ناخی قوولی دەریایه کەو

ئاوازی مە لەوانی سە فەرێکی سە ختە

پۆشاکێ ژوانیکیان بە ستوو،

بهره و زهرده په‌ری هه‌ور

هه‌نگاوده‌نین

7

له‌خه‌و‌نمدا

خودا ئه‌ستیره‌ی کرد به‌گول

دای له‌قزێ کیژۆئه‌یه‌کی پر‌خه‌یال و

گوناه‌ی تینویه‌تیی شکاند

ئاسمان خوی کرد به‌شه‌پۆل و

نه‌سیم‌ی به‌گزنگ سپارد

8

له‌خه‌و‌نمدا

مائئاوایم له‌تراویله‌کی دڵ و

ئه‌فسانه‌ی وهرزی خوشنودی کرد

گه‌رامه‌وه‌ باوه‌شی ته‌نه‌ایی و

پر‌له‌وه‌هم‌ی له‌نجه‌ی پرسیار

بوومه‌ تابلوی گۆرستان و

کیژۆئه‌یه‌کی چوارده‌ سال ،

دەتۆش بۆساتىكى وەرزى تەمەن
گە لاي حەسرەتتىك بېۋىشە
پالتۇي تەمەكان فرېدەو
وەرە نېو ئەندىشەي دئەمەو
تا رەنگى سامال بېگەردى و
ژيانىش بېتە درەختى مۇم
سۆزىش بېتە بۇنى گۈل و
رەنگالەيى بارانى چاوت و
مىنىش بېمە كاتژمىرى پە نچەت و
سەمفۇنىيەي سەوزى بەر بەيان ،
لە باوشتدا بېمەو پىكى مندالى و
روبارە بى نازەكەي جاران

دئۇپى باران، مەست بەنىگات

1

ماچم کردی
خه ونم به گوئی لیوته وه بینی
که شتی رۆحم په رژینیک
بوو بو دیده نیت
چاوم ته ریوو بو باندیدی شهوت
دهرگای دۆزه خم کرده وه
سنگم بوو به شوسته ی خه مت
به ختم بوو به ته می تاریکی
نیگات مهستی خه یالم بوو
نه من تیونیه تم لیبت شکا
نه تۆش گونا هه کانت سریمه وه

2

دهست دامی و
چه پکه گوئیکت کرده دیاری

یه نجه‌ره‌ی دٚم
 تیشکی ٚه‌ستیره‌ت کرده سه‌فه‌ری چراو
 دلۆپی ٚبارانت به‌خشیه قژی ژاکاوم
 نازاریش په‌نجه‌ره‌ی غه‌رییی کرده‌وه‌و
 تاقگه‌ش پیده‌شتی ره‌نگاله‌یی به‌خشیه
 سحری تروسکایه‌ک و
 به‌سه‌رته‌رمی پیروزماندا
 زهماوه‌ندی شادیمان گئیرا
 منالیک ٚه‌دایک بوو
 ناومان نا‌عاشقی به‌یه‌ک گه‌یشتن

3

خه‌می ٚه‌ناخمدا باری
 بووه چلی دره‌ختیکی ووشک بوو
 نیگای چاوه‌کانمی دا پووشی

تروسکه‌ی ژیا نَمی پِرکرد
روناکی شه‌وو
تروپکی گوئه گه نَمیکی به‌هار
تو نامیزی ته‌نهایت کرده‌وه
تا کوو پروشه و کانی به‌فرو
خه‌می روخساری ته‌مه‌ن و
ته‌زووی خوشه‌ویستی سه‌فهر
مانئاوای له‌وه‌نه‌وشه‌ی دلم بکه‌ن
رووباریک له‌دایک بوو
ناوماننا تریفه‌و شه‌ونم

4

که لیوت نا به‌لیومه‌وه
چرا فرمیسکی لی رزا
هه‌ناسه‌م وولاتیک بوو
شه‌وی به‌دبه‌ختی تیدا راکشا

دلم بارانیکی ساردبوو
خوشه ویستی تاقگهی
گورانیه کی پر له نازاری ده به خشیه وه
بزیه ک له تیشک و سهرنجی جوانیت
ووشه کانی ده بنه ورده گه لاو
به رچنه یه ک له شه ونمی دره خت
ده هونینه وه ناوی ده نین چیژ

5

که ئاو یزان و دیداری بالات بووم
ره شه بای مهینه ت کوتایی هات
گول پشکووت عه شق ژیا
فرمیسک رزا
بوومه وه کچیکی ره شپوشی به فرو

رُوحم ده بیته وه پهره ی گول
نه وکاتانه ته نه ایم بیرده چیتته وه
ساتیک مه ستم ده بم نه ره نگدانه وهی دل
رووبار ته نه ایی خوی ده خوینیتته وه
شهرم نه هاژه ی شه پؤل ده کا
هه رچه ند بو وه نه وزیک وون ده بی
عه رشی دلّم شه خته ده گری و
دیدارم ده بی به ناگر

6

تالی له قزت بده له هه ناوم
تا کوو تیشکی زیوینی رهنگی به هارو
گه لای تازه، چرو بگری
له به ردهم نیگای چاوتدا ترپه بکاو
خه میک ببارینی بیکاته هیلانه ی دل

تاكوو روومه تی عه شق
جوگه له ی خه یال بنوسیته وه
بانائومییدی سوراخمان نه کات
باساباتیک دروست که یین
له پهره ی گول و دیمه نی سروشت و
پشوویه ک بده یین بو گوئی عشقمان

7

که په نجه ره داده خری
ده بمه مومی شهوی تاریک
ده بمه هه وائی بی ناگایی و
کوئیایی رۆژنامه کان
ده بمه بارانی خو شه ویستی و
به رگه ی فرمیسکی

بائندهیه کی کوست که وتوو ناگرم
دئیشم پره له دۆزه خی لاو لاو
که خه ونه کانی پره له نائومییدی و
تارماییهك له هه تاو
رهنگی مهینه تی و
هه رنه وکاته دهست ده به م
بو سړینی فرمیسکی چاوم
چونکه هه وا ناتوانی
ماچی موچرکی په نجه رهی دل بکات

9

ئینجانه ته لاری له گوئی
خامووشی لی بپره وه
گوناهی سه رابیك
عومریکی وه نه وشه یی ده نوسیتته وه و
سه فه ریکی چاوه پروانی له هاوینی دئیکی گهرم و
په پوله یه کی بی دهنگ
پره له بارانی رهنگاو رهنگ راده ژینی

نیگه رانی لی دوورخه نه وه
نازانی ترؤپکی باخه کانی زهرده بن
بویه ده که ویتته فرمیسک رشتن
چونکه سه ری روت ده بیتته وه

10

کاتزمیر که دوا ده که وی
لقیک له نهینی دئم
بچووک ده بیتته وه
ناهنگی نیواره یه کی ناوه ختی ته زیوو
رؤژگاریکی نه نگوسته چاو
ده بیتته چریوهی نه ستیره و
سیمایه کی بی تروسکه
مات ده بی و خه می قورس ده بارینی
چونکه وادهی ده زگیرانه که ی تیک ده چیت

11

من که توم لی دوورده خه نه وه
ده بمه دیلی سه ماو

دۆزه خيكي چرای بی تريفه و
شهوانی ناوهختی میوانی رۆحت
تا پشووم تیدابی ده گریه
چونکه خوشه ویستی و عهشق و
شعرم لی ده سیننه وه

سپیده کانی توره بوون و ئاو ابوونی خوری ژیان

1

کاتی خۆم ده خۆمه وه
له کورسیه کی به تائی دوا شه مه نده فه ری
ویستگه یه کی چاوه پروانی ده چم
له دئی نه رمی عاشقیکی
پر نیگه رانی ده روانم

که تیشکی دئی پرحه سره تی
دئوی شه ونمی لی دهباری
له ته می ئیوارانی وهرزیک ده چم
که په نجه کانم دووکه لی مهینه تی و
داوای ئاوابوونی خوری ژیان ده کات

2

که خوم ده خومه وه
سپیده کانی تورهبوونی باخی ته مه ن،
خنکاوی باوه شی زهرده په ره و
باوه ش به گه لای وهرینی
ئه ستیره ی شه واندا ده که م
که هه ناسه ی ئومیدو
زهرده خه نه بیان لی بیباری و
به رهنگی دئم بخوینن

3

که خوم ده خومه وه
 نیگای چاوه کانم پر دهن
 له گوئی هه نارو، پرووشه ی به فرو
 سیمام پر ده بی، له وه نه وزی په رداخی
 فرمیسک و نه غمه ی دلشیم پر ده بی
 له په له هه وریکی رهش،
 که شه مائی بارانی پییه و
 ده بیه خشیتته په روانه ی زهوی
 تا کوو نه سیمی له په نجه ره ی دل
 پر کا له بائه فره ی ووشه کان و
 مهرگی سیبه ری گزنگی به ره بیان
 4

که خوم ده خومه وه
 له لقی شکاوی دره ختیك و
 باخیکی بی باخه وان و
 پشکو ی خاچی سه به ته یه کی به رئاگردان و
 ئاوینه ی گو له گه نمیکی دل ناسک ده چم

که به که ناری دئما

ئاونگی شه ونم ده بارینن؟

5

که خۆم ده خۆمه وه

له رهزیکی هه ناسه ساردی وهرزه کان ده چم

که تینوو ه به چرۆی سوری گوئی هه نارو

پشکۆی چاوه کانی عاشق و

ته لیسمی فرمیسیکی ئیواره یه ک و

به رسیله ی تازه سهوز بووی

رهزه کان و یادگاری چرای رۆحی کیژۆله و

چه پکی نیی رگزی دهستی عاشقیك

6

که خۆم ده خۆمه وه له دئیکی تیکشکاو

له بوو که شوشه ی دهستی مندائیکی به جیماو

له تیشکی خۆری نه رخه وانی

له په ره ی گوئیکی سورو

حه سره تی که لایه ک و

پایزیکی رنگ زهردو
 مائی مه لیکی ویرانهو
 پۆلی کۆتری رنگاو رنگی هیمن دهچم
 که ناتوانن له سهرسیبهری ژنیکی
 پر تارمایی ئاوازیکی ته ماوی بخوینن
 له سهرته لاری ئاسمانی سینهیدا
 کورالی گۆرانییهکی خامۆش بچرن و سه ما بکهن

7

که خۆم دهخۆمهوه
 چاوهکانم رنگی بریسکه دهیانگریو
 جهستم دهبیته نهستییهکی غه مگین
 ناتوانن وهك پشکۆی ناگر داگیرسی
 رۆحم دهبیته سیبهری شهوو
 دهنگم دهبیته سهمای دابرانو
 فرمیسکیش دهبیته ریژنه ی بارانو
 سۆزیش دهبیته چریکهو
 رهزو باخیکی تۆقینراو به ئاوهدانیو

زەویەکی پاراو لەبێدەنگی
نزیك له چرای شه‌وه‌زنگی مه‌غریب
دوور له‌دارستانی دایک
وون بوو له‌دره‌ختی باوک

گوناهێك له‌خۆربه‌تی ته‌مه‌ن

1

تۆ پیلوی چاوه‌مه‌سته‌کانت شانه‌بکه‌،
نه‌ بائه‌کانت هی خۆته‌و
نه‌ باخی چرای زیوینی مه‌مکه‌کانت و
نه‌ جریوه‌ی ئیواره‌ی ته‌نه‌ایی....
ئیدی به‌و مه‌ستیه‌وه‌ بۆ کوی ده‌رۆی
برۆ ئیوه‌کانت ته‌رپکه‌،
له‌و ره‌مه‌زانی سه‌فه‌رده‌دا،
ره‌نگه‌ هه‌رگیز به‌گزنگی ئه‌وین نه‌گه‌ی

2

پرچہ غہ مبارہ کانت شانہ بکہ
 جوگہ لہی دلت رنگی نمہی بارانی گرتو وہو
 چاوہ پروانی سپیدہیہ کی رنگا لہی و
 بہ ہاریکی پر لہ سیمای خہ یال و
 تویشووی سیبہری نیواران و
 ورشہی و ہرینی نائومیڈی و
 ئاویزانی نیگای چاوہ کانت
 برہوینیتہ وہو بکہ ونہ فرین

3

توہہ میسہ

لہ نیو دہریایی خہ یالتدا
 گورانی بوغوربہ تی شارو
 خوینی پر نازاری باران و
 گوناہہ کانی جوانی دہ چنیہ وہ
 بہ سہر دیدہی دہریاییہ کی مہ نگدا
 پہ پامی خوشہ ویستی و
 شہ پوئییک لہ نارامی دل دہ بہ خشیہ وہ

4

تۆهه همیشه ویلی به دوای نیگای
ئه و ژنانه ی

که به دوای خوماری عه شقدا دین و ده چن
تۆ له ترسی چاوه کانی شو قارو
خه و نی پاکبوونه وه ی روحت و
نوشینی شه رابی لیوت
ئه سپی جه زو ئاره زووه کانت

له نیو به فری سپی نامویدا تاونه داوه

5

تۆ له نیو پایزیکی گه لا وه ریوو
پرسیاریکی قه ده غه کراو بویت
به میخه کی باوک سالاریه وه
شه ته ک دراو بویت
کردیانی به پشکوی خو له میش و

پایزی دەستی زوئەم،
گزنگی بەیانی بوویت و
کردیانی بەزەردە پەری ئیوارە
سترانیك بویت دەنگیان بریت
بووی بەسەمای بەفری ئیواران و
لەرینەووی گەلای درەختەکان
پریان کردیت لەبی دەنگی؟
کردیانی بەپەیکەری مردوو
ناردیانی بوئەوزیندانە
نەچرایەك رۆشنایی تیدا ماوهو
نەعەقلی پیاوو، نەبین و نەفرین

6

تۆ لەتافی ژنیەتی خۆتدا
وهرزی جوانیان سڤکردی
تۆ یەكەم ژنی دەستی قەدەر بووی
لەدوای غوربەتی تۆوه
بووی بەئاوینەیهکی رووتو

په نجره‌ی رۇحتيان هه ئكيشا

7

رۇژيک بووی به بلندگۆی ئاسمان و

بووی به شانۆيه کی کۆتايی نه هاتوو

بووی به چيرۆکیکی خویندراوه

بووی به په خشانیکي هه ئوه‌ریوو

له‌گۆشی خۆتدا

بووی به‌گۆلیکی هه ئوه‌ریوو

له‌ژیر پیتدا

بووی به‌شه‌مائی له‌سه‌ر په‌یشتی شهرمن

بووی به‌سنه‌وبه‌ریکی توره

گه‌رایته‌وه بۆناو قه‌فه‌زی ته‌نهایی و

قاوغه‌که‌ی خۆت

دواجار بویته‌وه به‌خۆت

بووی به‌ژنی له‌غه‌مباری

په‌له‌ووشه‌و، گریان و خه‌م؟

به دیار ته مه نی ماچیکه وه

رؤحم کلپه ده گری

1

به ره وهی ماچیک له سه ر نیوم بترازی

عه شق له شه قه ی بائبداو بفری

به ره وهی په پووله ی رؤحم

له سه ر بائه کانی بنوسی و بدوی

ئه م نیواره ره نگینه

ده که مه نیشتمانی چاوه کانم

دهیکه مه گوئدانی رؤحم

تا کوو پر بیت له به خته وهری

2

به دیار ته مه نی ماچیکه وه

چه ندین جار په نجه ره ی رؤحم کلپه ده گری

کاتیڤ ماچیک ئاویزانی جه سته م دهبی
تینووم، وهک گه لای داریک
تینووم وهک شنه ی شه مائی به یانیاں "

3

که ماچت دهکه م
دئم خالیه له پشکوی رق
رؤحم وهک نه ستیره رهنگینه و
زریان ده بیته هه وایه کی فینک

4

که ماچت دهکه م
لیوه کانم ده بیته نیشتمانیکی شیرین
پیلوی چاوه کانم دا ده خری و
گه لای پایز هه ئده وهری؟

5

من دهمه ویت
له نیوان ماچه کانی رؤحم و
په پووله کانی به خته وهریدا

زەمەن بۆ عەشق بگىر مەو
شەوان بە ديار جەستەى
ئەو برىنانەوە بسووتىم
كە بائندەيەك بۆى ناردم

6

تۆئەى ماچ

ديار يەكانت بە بائندەيەكى سەرمەستدا بنىرە
تاكوو دەرگای دئەى بۆيكە مەو
تاكوو بزانی باخچەكەى من
گوئى بە ختەوهرى تىدا دەرپوى
تريفەى مانگ دايدە پۆشى

7

لەكاتىكدا ماچت دەكەم
عەشق دەبىتە ئەستىرەو مانگ
گول و خوونچە ژووان دەگرن
من لەناو رەحمى
ماچو عەشقددا لەدايك بووم

پشکۆی عه شقه رامده کیشی و

مۆمی رۆشنایی داده گیرسی

8

کاتیك به دوو لیوم ماچت دهکه م

فریشته یهك خۆی به مائی دلما دهکاو

بزه ی جوانی ده خاته وه

تا کوو ئارامیم پیبه خشی

9

ماچ و عه شق

له بهر تریفه ی مانگه شه و

له ناو ده ریای چاوه پروانی

باوه شی خوشه ویستی ده که نه وه

ئه و عه شقه ی چه پکه نی رگز ده کاته دیاری

بو کوژانه وه ی ته مه نی رۆحم

10

من نامه ویت به دیار ته مه نی

ماچیکه وه چاوه پروانی کانیاوی تۆبم

بیّ په روا به دواى ووشه
 شهرمنه كاندا بگه ریم
 كه سه رگوزشته ی دوینىّ یان ده نویسه وه
 من چاوه ریم تا کوو ناوا بوونی تاریکی
 به دیار خه مه وه هه ناسه بسپیرم و
 ناسمان بیته چه پکی ووشه و
 باران به هیمنی ببارینیّ

11

من تابلوی دهستی
 هونه رمه ندیک مه ستم دهکا
 دلّویک له پرووشه ی
 باخچه ی خوشه ویستی داگیرسینیّ
 له نیوانی په ره ی روحتو خه یالی من
 که نار ده ریا ده بیته به مانگ
 قرّت ده بیته سنه و به ریکی به فرپوش
 رو خسارت پیده شتیکی ره نگین
 لیوه کانت ده بنه کانیه کی دلّفرین

12

كاتى بۆماچىكى تۆ خۆم دەخۆمەۋە
ئەھ شقدا گر دەگرم
چاۋەرۋانى دەمسوتىنى
بۆنى غەرىبى خۆم دەكەم
من دەمەۋىت بۇپىر شىنگى خۆر
چاۋەكانم بىتە سىبەرى تەنھايى
تاكوۋ ۋەرز، ماچىكى بەھارم بۆبىنى

تارىكى شەۋ" پەنجەرەى عەشق

1

ئەگەر شەيداي عەشق نەبام

هينده سه یرم نه ده کردی
گه رتاهه زرووی جه زه کانی ناخت نه بام
هه رگیز په نه جه م ماچ نه ده کردی
ده تو وهره وه

ببه به چرای رووناکي دتم
ببه مانگه شه وی ژیانم
له ناخمدا بشوره وه هاژه ی روبری خه م وه
به فری سهر پیلوی چوانم

2

شه وان که سه رخه وده شکینم
تاریکی به شیکی خه نده یه و
به شیکی لیزمه ی بارانه
که پیلوی چاوم لیك دهنیم
تاریکیه نه م ژیانه

3

من له سه فه ری هه ئورهینی خوم پرسییووه
که چون مه ست ده بی به بونی گول

من له عه شقی سه وداسه ری خۆم پرسیوووه

که ده بیته چوارچیوهی دل

4

دلهم هه میسه پشکویه

خۆشه ویستی ده ناسینی

ته مه نی عه شق دریزه

هه رۆژیک بی، ده بیته چرای رووناکی و

خه ونی ئاسوده ییش دینی

5

که ده رژی مه چاوانته وه

خه ونه کانم ئاسوده یه

که ده بیه گه لایه کی زهره

دنیا هه مووی به خشنده یه

6

له بن هه رده رختیکی ووشک

گه لای ژنیکه هه ئوه ریوو
تریفه ی خو ی به جیدیل ی
سه مفونیا یه عه شقی هه تیوو

7

منی عاشق له وکاته وهی که توی ناسی
به ژنم بووه، پیوه ری بالات"
سیوی دلم به خشنده یه
مه یژاکی نه بوته شهوی نه نگوسته چاو

هه ر روژی بی ده گاته لات

8

تاریکستانی دل قه ده ریکه
په نجه ره کانی داخستتوه
زه ماوه ندی خوشه ویستی ته لیسمیکه
رووی هه تاوی کپ کردوو

9

دهمه ویت نیشتمانیک بنوسمه وه
هاژی له دهنگی تو بیچی

که بیر له چرکه یهك دهکه مه وه

تۆ خه میکی داگیر ساوی

ئاویزان ده بیّت هه ناسه م

10

چه ند ده مه ویت

له گه لّ ورشهی بادا قسه بکه م

تا کوو بوئی تۆم بو بیئی

مانگ جوانی خوئی هه شارده دات؟

که ده مه ویت

له گه لّ چرای رو حمدا جوو له بکه م

تینوویه تی ناخم ده شکینی

11

تارمایی ژووانی پی لیژ کردن

پیکه نین تریقانه وهی نه ما

پایز رهنگی گه لای وون کرد

داده باریت به سه ر سه رما

12

من له نیو عاشقانی ئەم دەقەرە
شوو شەو گوئیکی ژاکاوم
هیلا نه یه کی بی لانه یه
پرچی قزو، دلە ی په ستو شیواوم

13

من دەرانی
خەمی ئیمە له کوپوه بوو، سەری هە ئدا
ئاسمانە کەم بوچی گریا
کوتر بوچی رهوی خوی کرد
ئەوکاتە بوو باخچە ی دلم
له ناخه وه هەرەسی هینا

14

نییره زەمەنی تاریکیه
وهرزی سەرما دایپوشیوو

عەشق كارەساتى دئە
كاتىك دەبنە ملوانكە يەك
باخچەى دئەم ورشەى گۆنە

15

شەونىيە نە يەيتە خەونەم
سەرمەست نە بىم بە بۆنى تۆ
جەستەم شە لائى مەى دەبى
پرچەم دەگرى بۆنى ئازارو خەمى تۆ؟

16

من هە ناسەى خۆم دەسپىرم
بە پە نچەرەى ژورەكەى تۆ
گەرىدە يەكى بەرقاپى تۆم
هەر هەنگاوىك لە تۆوہ بى
گۆرانىيەكە بۆ بەژنى تۆ

17

که ده چمه نیو نازاره وه
باران رُوحیانه تیکه مردوو
چه ند دمه ویت شیرینی ژیان بنوسمه وه
عه شق سیبه ریکه مردوو

18

نازاری شهو بوته ده لاقه ی رُوحی من
گه لاوگوئیش بوونه درک
یاده وهری ده پیچمه وه
گوئه جوانه کان بون ده که م
تا کوو نازو عشووه ی بیرده چنه وه

19

سه فهری تو زور دره نگ بوو
بوئاو ابوویت
گه لا بوته وینه ی وهرزی پایز
هه ور رووی خو ی وهرگیرا
شه و ماندوو یه تی جه سته ی منه

په نجه م بونی خه می لیډی
چ نهینییه که شهوی تاریک
خه م خوی به بالام بسیږی

20

نه وکاتانه ی تاریکی دی
په نجه ره ی دل
وهک دره ختیک وایه
ژانی خه م ده گری
نه وکاتانه ی که ده مه ویت
بیره وهری بنوسمه وه
من سیبه ری خوم ده بینم
کاتی که ژاوهی دله که م ده پیچمه وه

عەشق و دۆپى ناو

1

دەزانم درەختى قىزم ،

هەر رۆژىك بى

دەبىتتە سەوزە گىيايەكى ووشك بوو

نەكەس دەتوانى شانهى بكاو

نەكەسى تر بۆنى پىئوھبكا؟

ئەمە قەدەرى ژيانە

هەر رۆژىك بى،

بە دەم گىرڧتى رۆژگارەوھ

قىزى من و دەنگو رەنگم كۆتايى دى؟

2

نە جاميكي كۈۈن كۈۈن دەچى
پۈ دەبى نە عە شقى ژنى و
نە ژيرەۋە تنۆك تنۆك
عە شقى نە و ژنە ت لى دەرژى
دەم دەنيمە جامى خە يال
دئويى ئاۋى تيدا نيه
ليۋوى ووشكەۋە بووم تەركا؟
تنۆكى عە شقى تا نيه
تاسەى دووريم بشكىنى

3

دەبوايە من "ھەرگىز تۆم نە ناسيايە
پە نجرەى دل نە كە مەۋە
تاكوۋ ھيئندە بىرت نە كەم
تالە ناسنامەى دئمدا
بالاۋ جوانيت تۆمار نە كەم

4

تۆ له كۆيوه هاتي و روشتي
دلت له نيو خه مدا وون بوو
بالت نه بوو، پهري بالت
له سه ر قزى گشت كچيكا به جى مابوو

5

چون سيبهري دره ختيكى سهوز
له خه يالما، له ناخمدا، بسر مه وه
چون عه شقى خوم
بسپرمه نه ستيره و مانگ
كه له ژوانيكى زور ناوه ختا
باوه شى بوكر دينه وه
چون په ره ي ناسكى گوئيك
له بيري خوم بيمه وه

6

هينده جوان بووى
ناتوانم هيچ پيناسه ت كه م
ته نها ده ئيم "

فریشته یه كه له خه یائما
وهكوو شه و نمی بهر به بیان
وهكوو گوئیکی زۆر ناسك و جوان
له باخچه ی دئما رووا بوو

7

مالی دئمت جی هیشتوو
زوویر نابم
من تامه زرۆی نیگایه کی خوشه و یستیم

گهر دوزمنیش له به ینا بی

8

تكا ده كه م ، بۆله مه و دوا
په نجه ت نه ده ی
له په نجه ی هیج كچی
رۆحت نه كه یته جولانه
بۆسه ر خه وی هیج عاشقی
چونكه نازیز دنیابه ، ،
خه مه كام هینده زۆرن

رۇژىك دادى
تريپەي دىم، بېدەنگى خۇي دەشكىنى و
دەبىتتە عاشقىكى وون بوو
نىگەرانى دايدە پۇشى"

دهستیکم پرہ لہ باران

دهستیکم پرہ لہ باران
دهسته گہی ترم بہ تہ نیشتمہ وہ
سیمای خوٰلہ میشی دہنوینی^۶
دهسته کانم
فرمیسکی سہ وزہ گیایہ و
لہ رنگی خہ ونیکی
سوری ئہ رخہ وانی دہچی^۶
دهستیکم پرہ لہ بہ خشندهیی و
رہنگی گہ شی پشکوکانی
سادہ، وہ کوو پہ نجہی دہستی مؤسیتاریک
دهستیکم پرہ لہ تیشکی ہہ تاو
چہ یکی^۶ درہ ختی و ہنہ وشہیی
لہ باوہ شیا حہ شارد اوہو

هه ئمی هه ناسه ی ژنیکی ماندووی
 چاوه پرەش و کیزۆله ی ئە نفا له کانی
 به نیو کیلگه ی بیره وه ره کانی دا
 عه تر ریژ ده کا؟
 دهستی من
 دهسته سه وزو ره نگا له یه که م
 دهستیکی تیز ره وه و
 له زه و ییبه وه ده توانیت
 نه می بارانیش بباته ئاسمان و
 نیگای مندائی ژنیکیش
 ببه خشیته شاگوئیکی تر
 ئیستا دهستم
 وهك گه رده لوول و توفان
 هه تاوی دهسته که ی ترم لاده داو
 له گه ل خویدا جوتی کوتری سپی
 ده به خشیته گه لای دئم

من و دهستم

چه ندین شهوی دریز تیک ئالوین
چه ندین سترانی له شهوی بی خه وشیدا
کردۆته ئاوازی رۆحم

ئهوان دین و ناهیلن، جاریکی تر
به دهستی به تال بگه ریمه وهو
به کۆلیک وه رینه وه

دهم خه نه باوهشی سهوزی زهوی

من و دهستم

له بیابانه دوورو دریزه کانی

وه رزی سالدای بووینه

پیره گه لایه کی پیری که وتوو

له وه رزیکدا دهسته کانم و

باخچه ی دلم بوونه پشکوی

وه رزی پایز

((پایز دئی به کهس ناسوتی))

که گه لاگانی وهری بۆکه س ناوهری
ته نها زهوی نه بی ((
ئه گهر پایز نه هاته یه
ده بوو هه ردوو دهسته کانم
له نیوکوانووی دره ختیکی به جیماودا
وهك ژنیکی خو له میشی
ته نها ده ریا بیخنکی نی

عەشق و رەنگى پرتەقائى

1

كە عەشق سەوز دەبىت و دەسوتىت،

هەرچى پەروانە ھەيە

رۇحى دەبىت بەچرا،

كە عەشق زەردەبىت و

رەنگى پرتەقائى دەنوئىنى

پشكۆي خۆي دەخاتە

باوھشى گەرمى ئاگرەوھ

ئەمە چىرۆكى سووتانى ئىمەيە

چىرۆكىك پىر پىر ئەخەمناكى

پىر پىر ئەگۆلى ھەئوھرىووى پايز

2

که عه شق روو خساری سروشت و
خه رمانه ی باخچه گانی په ریشان بوو
چی له سووتانی رۆحی
نه و کچه شهرمانه ده که یت
که وه سیّتی روبری رۆحیان دنوسنه وه
سه برده یه کی پر نازار
به خشینى ناگر به جه سته ی خویمان

3

له و رۆژهدا که ته مه ن
ئاو بوونی خو ی ووت "
ئی مه پییه کمان
له ناو بی مانای ژياندا
بیره وه ری تالی ده چنیه وه و
پییه کی ترمان بومهرگ پیاسه ی ده کرد

4

نووسینه وه ی عه شق

به ناو کۆلانه کانی ناگرو
شه قامه کانی سووتان و
دهرونی هه ئقرچاوو،
رنینه وهی ئه و کتیبانه بوو
له ناو رهفه ی مردن
عه شق دارستان دهکات به مه رگ
ژیان ده بیته چرای شه و

5

که مردین
کۆلانه کانی بیره وهری و
شه قامه کانی یاده وهری و
ته مه نی به هاریش ده بیته
په ئه هه وریکی کورت بووه رین

6

که ده پۆین
هه رچی باخی رهنگاو رهنگ و

هەرچی قژی رهش و سپی ههیه
هەرچی دارستانی سیپی پیستا و سهوزههیه
بوسووتانی ئیمه دهگرین

7

ئیمه یه که مین په پوولهی شه هیدین
له ناو کتیبه کانی دارستان
یه که مین په روانه ی کوچکردووین
له ناو شاکاری چرادا
یه که مین دئی به فرین
که ده بینه پشکوی خوین و به فر

چاوه پئی فرمیسیکی تۆم

1

كاتیك جه سته م ده بیته پشكوی ئاگرو
لیوم به ووشکایی تهر ده بیته
دهنگم رهنگی ئاسمان دهگری و
رهنگم بونی خوشه ویستی

2

به ره وهی باوهشی خوشه ویستی بیته
روباریکی ماندوو
چاوه پئی فرمیسیکم
دامپوشی به رهنگی تو

3

له م زه مه نه پچر پچره ی شه وه زهنگه دا
له نیواره یه کی به په ت خنکینراوی
مات و مه لوولدا
تاریکی خوینیکی مه یوهو
گونا ه ده بیته دووریانی خه م

4

لیره له نیو تابلویه کی

رهنگ په مه‌يي ته ځکراو
به ميژووي نه نديشه‌ي ژنيک
ته نهايي ده بيته ميواني دلم و
روناکي ده بيته مه نزلې تاريخي

5

له م زه مه نه‌ي، که بائنده بائي ده شکی و
په پوله په رده‌ي شه و دايد ه پوښي
ته مه ن به ره و ئاوا بوون ده چي
رؤحم ده بيته گونا هيکي سپي و
چاوم ده بيته هيلانه يه‌کي ويرانه و
نايه ویت له نيو تابووتی مه رگدا
فه راموش بکريت "

6

له زه مه نه‌ي تاريخي خه ونه وه
بزهي سه رليو، نابيته ملوانکه يه‌ک
تا کوو باو ه ش به گه ردي خه يال و
خه مي فرميسکه کا نمدا نه کات

7

ژيان ئيره ئاوابووه
رهنگ سهرتاپاي جهسته ماني دا پوشيووه
رهنگه كان دوورن له به خشندهيي
روباريكن له شه پوليكي گيژهن و
پرن له وورشهي تاريكي

8

ئيره زهمه ن ئاوابووه
له نيو دانيشتني گژوگياو
پال كه وتني سه وزايي
خه نديهك ده توري
پرووشهي زرده پهري به ياني
وهك مهوسيم و له رينه وهي سه ماي به هار
هيواش هيواش تي ده پهري

9

من نازانم سبه يني به خته وهري
كام زنجيري گه ردنم لاده بات

گامه یانه هیئده ناسک

خوی ده خزینیته جه سته م و

دهیه ویته، یاری به دئم بکات

10

ئای زهمه نی په روبا ئکراوو

دوور له خه نده و خوشه ویستی

کاتیك کازیوهی به یانیان

دیته ناو جه سته و روجه وه

سیوی دئم فه راموشی دایده گریته و

له سوو چیکدا قترم شه ته ک ددهم

دهم وچاوم پرده بی له رهنگی توو

دار نه رخه وانیش له سه رسه رم

11

لیره زهمه ن ئاوا بووه

رهنگم ده بیته په رهی گول و

روخساریشم گه لای وه ریوو

گه ردنم ده سپیرمه، به یانیه کی باراناوی

ژیان ده بیته باخچه یهك له سیبه رو
ناسمانیش ده بیته گه وائه هه ورو
بائندهش ده بیته چرای ناشتی و
دهشتیش رهنگی خوی ده گوری و
ده بیته پانتاییهك له سه وزایی

12

که زه من به ره و ئاوا بوون ده چیت
گه رووم تهر ده بیته به ماچ و
لیوم ده بیته کانیه کی نهرم
چاوم ده که مه چاوه پروانی
سروهی خه یائی توو
میهره بانیش بوته نهایی

13

کاتیك زه من ئاوا ده بیته
ده بمه گمه ی کوتریک و
جریوهی چوله که یهك،
له سه ر گويسوانه ی دلت تینویه تیم ده شکى و

له ديمه نيكي خه ياييدا
ده بيمه گه لايه كي وهريوو
ده وهريمه سهر نه و فرميسكه ووشك بوانه ي
كه بيدهنگي بائي به سهردا كيشاون

عه شق وخه يائي مندائي

1

دهمه وييت دهرگايهك به پرووي
عه شقدا بكه مه وه
دووربييت له شه پولي دهرياو
په پووله ي باشكاوي خه يال و

بووکه شووشه‌ی دهستی مندائیک

تاکوو کووچه‌ی شهرم دهسکی

2

که گوئیکی ژاکاو دهبینم

خه یال ده‌مباته‌وه باوه‌شی مندائی

دهمه‌ویت باخچه‌یه‌ک برازینمه‌وه

عه‌شقی خوومی تیدا بینم

که چی په‌نجه‌ره‌یه‌ک گومان ده‌کات

گوئیکی رازی نیه به‌دلّم

نزرگه‌یه‌کیش نابینم بیته سه‌وازیی

3

ژیان باخیکه میهره‌بان

شیوه‌نی گول، مه‌ستی خه‌یال

گه‌لای وه‌ریوو، گمه‌ی کوتر

خونچه‌ی ناشتی، قاقای مندال

هه‌موو نه‌مانه پیرده‌بن

چاوه‌روانی قه‌ده‌ریکن بیربچنه‌وه

4

کاتیکی بیدهنگی ده مکوژی
مائیك نیه ، رهونه قی به هه شت بنوینی
کووچه یهك نیه تیكه ل به سیبه ری دلم بیی
ناچار به خوونچه یهك باخچه و
په رژینی خه مه وه
هه ناسه ی خوم ده سپیرمه
نیو په نجه ی دهستی موسیقاریك و
رؤحی شه وانی تاریکی

5

ژیان لییره کیلگه یه که
مردوو به زهنگیکی ترسناک
مردوو به شه قامی به جیماوی مروق
پرسیارکردنه له ته می کالبونه وهی ژیان و
سووتانی مه عبه دی عه شق و
دۆزه خ به هه لوه رینی
گه لای دره ختی وه ریوو

6

نه به ردهم په نجره‌ی عه شقدا
هینده عاشق بووم به ته مهن
فریشه خوئی جه شارده‌دا
نه ستیره له که شتیه کی دهریا ده چوو
نه وهنده هیلانهم دروست کرد
بائنده یه ک پشویی نه‌دا
روژ میړنیک شووشه‌ی شکاند
که چی ته لیسمی نه‌و عه شقه
یاخی بووه‌و، مەرکه بیک دینوسیتته‌وه

7

نای عه شقی نه به‌دی
کوشکی قه لای ته نهایی
پری له شکوفه‌ی خه‌م و
هه ناسه‌ی دره ختیکی ماندوو
چه ند به خته‌وه‌ری کاتیک
ره‌نگه کانت دهنه لاولاو

تیکه ل به یه کتری ده بن
برین ناکه نه جه سته ی به کتر
رهنگ جوانی خو ی ده نوینی
کانی رهنگی پرته قالی ده گری و
شه ویش ده بیته به فری سپی
هه تاو تیشکی خو ی دهرده خاو
نومید ده گه ریته وه بو عه شق
بولبول به نه شئه ده خوینی و
گول قه رزی خو ی ده داته وه
هه ناسه ی عشق پاکژده بی و
دهرگا و په نجه ره ده کاته وه

مەخلوقىڭ لەرەنگ

1

دەمەۋى بېمە گە لايەكى وەريوو
بېرژىمە سەر مۇمى ناسكى تەمەنى تۆ
تاكوو خونچەي لىوت
دەبىتتە كۆچى ھە تاۋى ئىۋارەو
زەردە پەرى پايزو، باخچە يەك لە شعرو
ئاۋىزانى خۇشە ويستى، بىنمە ۋە باۋەشى تۆ

2

چه ند جوانه ببینه

مه خلوقیك له رهنگ

چه ندها رهنگی رهنگاو رهنگ

شه وه سارده کانی خه یال و

گوته ژاکاوه کانی ته مه ن و

زهنگی خورئاو بوونی ته نهایی و

پشکووی دوینی بنوسینه وه

3

ئه وهی رهنگی غه رییی و

بانندهی فرینی دهستی ره شه باو

باخچهی هه ناری ژاکاوی نه بیینی بی

کوژراوی زه مه نی بییده نگیه

به وینهی کانیه کی ووشک بوو

4

که وهرز دیتو دهر وا

گه لا پؤل پؤل ده وهرن

زه وی ده بیته رهنگیکی تر

به‌وینه‌ی تریفه‌ی مانگ
توبلییی وهرزی وهرینی گه لا
گویی له‌هه‌نسکی گریان و
عاشق و خه‌می په‌پووله‌و
ئه‌ندیشه‌ی خه‌یال و
چاوی پر فرمیسک بووبی
5

من دهمه‌ویت ره‌وره‌وه‌ی
میژووی رۆژگارێک بنوسمه‌وه
هه‌ست به‌غه‌رییی خۆم نه‌که‌م
من دهمه‌ویت باوه‌شیک
له‌شعری خۆشه‌ویستی بنوسمه‌وه
مه‌حکوم نه‌بم به‌قه‌ده‌ر
6

چه‌ند جوانه‌ گه‌ لای دره‌خته‌کان
ببینه‌ هاوده‌نگو خه‌می تو
مه‌ودای نازاره‌کانت بکاته‌ ئومیدوو

به خته وهري ببه خشيته رازو نيازو
ههستي خوشه ويستی تو

7

ئيمه به شيكين له سيبهري
مانگو، پرسه ي گه لايهك و
كه وتنه خواره وهي، ئه ستيره يهك و
په ره ي گوئيكي هه ئوه ريوو
به شيكين له ئاويژاني
دوو كه ئي جگه ره يه كي سه ر ليوي
كيژوئه يه كي له خه م داباريوو

8

زهمه ن به ئاساني ديته و ده روا
وه رزي ته مه ن له گه ل خويدا ده با
دئي پر ده بيت له هونينه وه ي ملوانكه يهك و
چنينه وه ي به يانيه كي غه مگين و
تينوويه تي سه فه ريكي ماندوو

9

له نیو باخچە ی عە شقیکی شەرمندا

برینی جەستە یەکی زامدار

بە نیگاکانی یە کتر

تورە تر لە ئاسمانی هەورە تریشقە

بە خورتر لە بارانی پە ئە دەبینم

کاتیك روژه کانیان

لیوان لیوہ لە سەوزایی

شوینیك نیه مانگ ناست بکاتەوہ

شوینیك نیه بۆبە یە ک گە یشتن

پەرستگایە ک نیه بۆ پارانەوہ

پارانەوہ ی ئەوانە ی،

دەیانە ویت حەزە کانیان بگۆرنەوہ

10

من دهمه ویت له وهرزی وهرینی گه لادا
گه لا بیته ئاوینه یه ک
ئاوازو نه غمه ی بولبولیک
به یانیه کی ناسک به گوناھی ماچیک
روخساری خومی تیدا بیینه

11

من دهمه ویت بیه به فراوی
سه رومه تی کیرژوله یه کی ناسک و جوان
گوئی ناسکی دهستی شوره کچیک
شادی به جه سته ی بداتو
هه ناسه ی نه سپیریته
باخچه ی گه لای وهریوو

زەمەن پېخەفی خە یالئەو
 روژگاریکە تەمەن بۆتە دۆزەخیك و
 ژیان بۆتە روخساری مائیکی مردوو
 نەرەنگ جوانی و، ئومیدی پییە
 نە گۆرانیهك بوخۆشه ویستی
 باخچە ی خە یالئمان ئاشت دەکاتەو
 نە زەمە نیش ژیان دەنوسیتەو

ماچى كۆتايى

1

ئەمشەو دئەم بۇنى نىرگىزى ئىدىۋ
دنياى بەختە وەرىم شە پۇلىكى وئىرانە يەو
بى دەنگى بەسەر دەرياي تەمە نمدا دەپرى،
بالاي چنارم بۇنى مائىئاوایی دەكاو
خە يائى رۇحم پىم دەئى"
ئەمشەو دوا ماچى كۆتايىەو
وهرزى بەهار، گولئى باخت تىر ئاوناكا

2

ئەمشەو خەونى مەرگ دەبىنم
مردن تىكەل بەمن دەبىۋ
نايە ویت تامى رۇژگارى
رانە بردووی ژيانم بکەم

3

ئەمشەو دۆپپىك باران
ئابارى بەسەر خونچەي روخسارمداو
تەنھايى باوشىك گە لاي زەردى بۆھيناوم
ئىپوھكانم بوونەتە شەوانى غوربەتو
غەربىيى بۆتە ھاورپى چارەنووسم

4

ئەمشەو نەينىيەكانم ، ئەگەن خۇمدا
دەكەمە تاسەي دوورى و

زەنگى مردن دەكەمە دەزگىرانم

5

من دەمەويت ئەخۇم زياتر
جوانى گونە كىيولەو
دەنگى نەغمەي بولبول و
ھاژەي روبارى سەرشىت و
زەردى گە لاي پايزو
برىنى جەستەي ھەژاران و
ھىواي دوورى كەس نەبىستم !

من دهمه ویت له خوم زیاتر
چیژ له روخساری که س وهرنه گرم
دهمه وی دهنگت پیهم بلی
بیینه روخساری ژاکاوت
تاکوو جوانیه کانی
تیدا چه شار بدهم و هه لیکیشم

6

نه وه منم به چاوی پر له فرمیسه که وه
به روخساری په شوکاو
به جه سته یه کی شه که ته وه
له نأوینه ی ته مه نه وه دوورده پروانم
هیمنتر له جاران
به هیلاکی و ماندوبونه وه
له ژیر سیبهری بی دهنگیدا
به هیوام ژیان میهره بانیم بداتی
که له میژره خه ونی پیوه ده بینم

7

من دترسم کاتیك مهرگ
سؤراخی من دهبات بوخوی
په ره‌ی شعرو ووشه‌کانم
گوئیکی تر نه‌کاته تریفه‌و
پانتای دهشتیکی به‌رین ؟

8

نه‌مشه‌و مردن په‌یکه‌ریکه
وه‌کوو میوان ، باودش به‌ته‌نهایمدا ده‌کاو
لیوی ووشک بووم ته‌رناکا
به‌لام چی بکه‌م ، دل‌هی شیتم
پییم ده‌لیت ، خوشم ده‌ویت

8

من ده‌زانم چاره‌نوسم چی به‌سه‌ردی
نیستاکه ده‌مه‌ویت برؤم و ، به‌لام نازانم
که‌ی بیر له‌تؤ ده‌که‌مه‌وه

9

ئەمشەو دەبىم بە خۇم،
گېرى عەشق لە دەرو نىمايەو
دەبىم بە گېر بە ناخى خۇمدا دەتوئىمەو

10

ئەمشەو دەبىم ئەستىرەو مانگ
دەبىم پە پوئە يەكى بى بال
دەبىم شەونى سەردرەخت
دەبىم كانىلە يەكى جوان
دەبىم پىرچى كىژۆئە يەك
شانەى دەستى بۇم دابىنى

11

دەمەوئىت بىرۇم و
واز لە خوشە وىستى و مەرگ بىنم
دەمەوئىت بگە رىمەو تەمەنى مندائى و
بۇ بوو كە شوويەك تىر بگريم

تاكوو رۇحى مندا ئىمى
تىدا زىندوو بىكە مەوھ..!

ديوانى
كە ژال ئىبراھىم خدر

بہرگی دووہم / 2015

وهرزی پینجه می خوشه ویستی

1

من پیرنابم
هه ر به گه نجی ده مینمه وه
چونکه خوینت
له لاشه مدا قولپ نه دا
ته مه نم به ناو شیعر و
ماچی لیوت و، شنهی هه ناسه ت
گوزه رده کا.

۲

من ته نها چوار وهرزم هه بوو
تو وهرزیکی ترت دامی
ناوم لینا وهرزی پینجه م
من خوشه ویستیم نه ناسی بوو
عشقت که ژیانی پینه خشیم
بوو به شیعر و، بوو به ماچ و،

بوو به هاوده م.

۳

باڻای هه موو چیا کانت بو ده تاشم

په یکه ریکت له رُوحی خوم

بو دروست ده که م

که جی شوینی، ماچی من و، گوئی من و، لیوی

من بی

به تریفه ی مانگ ناوه که تی

له سه ر ده نووسم

خوینی جه سته ی لاشه ی من بی.

۴

من به ته نها

له ناو توڊا بینین و ته ماشام هه یه

بو یه سه ر به ره و خوار، بکه ومه وه خواری

يا سه ركه وم
نائوميدى يه خه م بگرى يا پيبكه نم
هه ر له سه ر ليوى ماچى تو
چراى عشقم داده گيرسى
ماچت ده كه م
له قزته وه هه تا به رپى؟

۵

من هه ر ماچم نه ناسى بوو
كاتى به رهنگيكي خو له ميشيى
ليوت كردم به بالنده
نيتر بو هه تايه
له نيو سوزى باوهشى تودا
بووم به گوئيكي په ناهه نده.

۶

به روژ ده ستمان
له ناو گول و، تيشكى خوردايه
كه شه و دادى په نجه كانمان

ئاويژانى كەمەرو
باودىشى يەكتىرى دەبن
بۆيە ھەمىشە شىعرەكانم
ئە شەودا ئەدايك دەبن.

7

وەك پە پوولە ناسكىت و
وەك گزنگ زەرد
وەك پرژەي ئاوو روون
وەك شەمال فېنك
ئىۋاران دەبىت
بە گول ھە نارىك
ئە گەل خورنشىندا
دېت بۆلام
كە شەو داھات دەبىت
بە گەرىدەيەكى دوورە وئات.

۸

ئەگەر ھاتى ئىۋارەيەك وەرە بۆلام

تا به پیکیک مهستت بکه م
نه گهر هاتی نیوه رۆیه ک وهره بۆلام
تا له بهر رۆشناهی تیشکی خۆردا
ماچت بکه م
نه گهر هاتی به یانییه ک وهره بۆلام
تا شه و نومی سهر روومه ته کانم
تیکه ئاوی لیوت بکه م.

۹

ناویرم دهست له روومه تت دهم
چونکه نه وهنده ناسکه
گوئی په نجه کانم برینداری دهکا
ناویرم بیمه باوهشته وه
چونکه نه وهنده گهرمه
خوینم له ژیریا قوئپ نه دا
له نیوانی ناسکی روت و
گهرمی باوهشتا

نازانم عه شق بو کویم دهبأ.

۱۰.

هینده شیعرم بو نووسیوی

خه ریکه چاوم هه ئده وهری

به دهم خه مه کانته وه هینده گریاوم

هه موو جه سته م هه ئئه له رزی

من دهمه وی تۆو، شیعر بکه مه ئه ستیره و

له دهشتی سامالدا بروی.

۱۱

هه ندی جار

که تۆ له وشه م داده بریی

ده بمه کاغه زیکی نه خوینراوه

خه یائت مه ستم دهکا و

ده مخاته وه ناو قولایی میژووته وه

دیوانه که م دینم و

هه موو شیعره کان ده گه ریم

تا له ناو ناوی شیعرئیکدا دەتدۆزمه وه.

۱۲

چاوه کانت له چاوی گوئه به روژه ده چن
هه میسه به ئازادیی خویمان ده نوینن
دهسته کانت له دهستی پێشمه رگه یه کی
سه نگه ر ده چن

کاتی بو چاوی نیشتمان
له سه نگه ردا جیی ده هیلن
با ئاشت له چنار ده چی
تا دی به رزده بی و
هیج کاتی خه م ناوه رینن.

۱۳

روژئیک دی
زه رده په ری پیری ه تی به رو کمان ده گریت و
دهستی مه رگ بو لامان نه هینی
ئه و کاته موسیقا نه بیته

په پووله ی پایزو
خه ونه کانیش به ته می چناری
په نجه ی به فربو خچه کان داده خا
پوله نه ستیره ی بانگرتوو
له کیوان گه روویان وشک نه بی
له تینوا شایی و شیعر و گول
دهست دهکهن به نزا.

۱۴

نهمزانی دهسته کانت جیم دهیلن
کاروانیکی راگوزارن و تیده پهرن
سهر نجت ریواریکه
ههر روژی بی روخسارم به جی دلی
من دهمه وی له ریووبانی
نهم نه وینه سپیه ماندا
یهک دهست و یهک چاو و یهک دل بین
تا له جیهانی نهم عه شقه دا

بی کەس نەبین.

۱۵

قژت خەمیکی کورتی شەوی شیعەر مه و
منیش چرایه کی داگیرساوی هەزەکانت
نە چرا خەم لادەبا و
نە خەمیش چرا دەکوژینیته وه
کەواتە هەر تو بمنوسه وه و
هەر من رووناکت دەکەمه وه.

۱۶

نە و سەر نجهی نە دیداریکدا
گرته چاوم
بوون بە دوو چله نیڕگز
نە بناری چیا ی سەر هتا رووان

ئەو دەستەي خستە دەستمەوہ
بوون بە رینگەي دوو عاشق و
ئە ژوانیکا پيا تپپەرين
ئەو ماچەي ئەسەر روومەتت کردم
هەموو شەوي دەمباتە
دونيای خەوبينين.

۱۷

ئە ناو فەرھەنگي گشت خەمەکاني دنيا دا
من خەمي تو دەناسمەوہ ريش سپيە و
خويني سوور ئەينووسپتەوہ
هەگبەيەکی بە کوئەوہ
پرپيەتي ئە شيعري خەمي ئە نفال و
خەمي هە ئە بجە و خەمي گشت
کيزە خپر ئە خۆنە ديوہکاني تپدايە
بۆيە هەرگيز چۆک دانا دا بۆ دوژمنی
بيدەنگ نابيئت ئە بەردەم

ٲاهوو ناٲه هٲٲ كه سٲ.

ٲرٲفهٲ مانگ و غه مگٲنٲ دٲم.

ٲ
ٲه و كاتانهٲ لام ده خه وٲ

ئاگات لى نيه ده تخه وينم
ده تخه مه باوه شمه وه
ده تكه م به گول
ئه تبه م بو سه ركه لى شاخى سه رم
ئاگات لى نيه
باران لى ت نه دا و ته رده بى
به سه ر سه رتا داده بارى
بو به يانى لى م ده پروانى
هه موو جه سته م شوينى ماچه و
تيشك نه هاوى.

۲

كه رويشتى
نه و كاتانه ي كه ته نيا بوويت
چرا كه تم بو دا گير سينه
په نجه رهى ژووره كه ت بكه وه

تا وهك بايهك به ژاوهژاويكه وه
خۆم بکه م به مائه که تدا
ئه مجاره بیان وهك دايك
پرت بکه م له سۆزی دايه و
شيعری لای لايه .

۳

ئه گهر روژيک نه تبينم
ئه زمر به دوو چاوی منه وه سه يرت دهکات
ئه گهر روژی من گويم
له دهنگ نه بی، گه رووی ئه شکه وتيک
گوپچکه ی بیستنی منی تیدا یه و
گویت ئی دهگری
ئه گهر روژيک نه گه مه لات
خه مه هاوبه شی ژيانته و
بوئی په نجه و، بوئی ماچی یادگاری و،
کزه ی هه ناسه تی تیا یه

شيعرى منيش لهو ناوهدا
تريفهى مانگى شه يدايه .

٤

هه ميشه به رهو لات بال ده گرم
له سه ر ريگه ت ده وه ستم و
ماندوو يتيت راده گرم
پيت ده ئيم تو بارانى به هارى ..
يان به فرى كرپوهى زستانى
يا ئيواره يه كى غه مگينى ،
هه موو روژنيك له م شوينه دا سه دان ماچى
په رو بالكر او سوتاوى
غه ريبيم وه رده گرى
پيم ده ئيى ببوره گيانه كه م
تو شيعرى چا ورهش و
خه رمانه ي ته نيايى عه شقيكت پى نييه
بو منت هينا بيت

له جياتى ھەموو ئەمانە
چە پكى خونچەى كوژراوى
دوو چاوم وەردەگرى.

۵

كە گوى ئە كۆنسىرتىك دەگرم
شيعرم دەبى بە شنەبا
كە چىرۆكىك دەخوئىنمەو
دەبىم بە شە پۆلى دەريا
كە تابلۆبەكيش دەكىشم
تۆ دىيىتە ناو چاوانمەو
كە باوہشت پيدا دەكەم
چى خەم ھەيە و بە جىم دىلى
گەش دەبەمەو.

۶

ئەى بە خشنەترىن مروڤ
ئەو كاتانەى ئە گىرفان و

لە بەرۆکی کوردستانا بۆم دەگەرێی
من ئەو کاتە لە ناو گەرووی قەندیلدام و
دەبم بە تیشک و بە باهۆز
ئەو شەوێش تۆ
دییته گەرووی قەندیلەوه
بۆم دەگەرێی
بوومەتە هەور
چوومە چیاى بونتهوهو
لەگەڵ باران و هەورە برووسکە
ئەبم بە تابلۆیەك
لەسەر شانی بابەگورگور.

۷

لەم نیشتمانە وێرانەدا
کچیک دەکوژری و
لەگەڵ خوینەکهیدا
عەشق ئەرژێ

كج نه بي به په لکه گيايه ك سهوز دهبى
له پړيكا بائا دهكا و
دهگاته بهرزايى ناسمان
شيعرى منيش له نيو نه و نازاره زوره دا
دهبيت به سووره گوئى.

۸

گهر نه مجاره دياريت بو کریم
کراسيکی شينم بو بکره
تا له گهل ناسمان بيمه هاوړى
بو دووهم جار
کراسيکی سهوزم بو بکره
تا سنه و بهر به گه ناکانى دامپوشى و
باخه کان بېنه دهستگيران
به نام هه رگيز نه کهى
کراسيکی ره شم بو بکرى
چونکه من نامه وى

جه سته م بيته شه ويكي گرياوي
بيوه ژنيكي نيشتمان .

۹

هه ميشه ويستومه
نازادي و ژن ،
نه شيعريکدا بنووسمه وه
به نام دهستي ناحه ز
هاتووه و سهري بريوم
ژنه نه بي به که مانچه يه کی ره شپوش
نازاديبش به په نجه ي تاريخي
شيعريش
نه عه شتيکي چاوه پروانه کراودا
بو بائاي غه مگيني
به رگي رهش ده پوشي .

۱۰

نه ي پياوه کان

بتانه وئ و نه تانه وئ
شه و نيوهي زياتري موئكي ژنه
هه تاو و پيکه نين
فرميسک له چوار به ش
سي به شي موئكي ژنه
که چي رۆژي نيبه له م شاره دا
سه داي دهنگي ميبينه يه ک
هاوار نه کا
پيوهنده کاني نيرينه
پول و باسکي ژنه شوخي
پيوهند نه کا.

۱۱

هه ميشه گريانيک ده مگري
بوئه و شپرو شمشيره ي
مامزي شيعري پي راوده کهن
ئه تگرن و نه تده نه

بەر سەرى رووت و، بیری رووت و

وشەى رووت

دواتر بۆ نیو ئەو دۆزەخەى

بۆنى رەنگەکانى حەرام و

پەيشەکانى كفى لى دیت.

۱۲

بیرتە تائی قرت بۆ نار دبووم

کردم بە دیارى پەرىنەوهى ریگای عەشق

ئەسەر ریگاکەت نەونەمامى شیعرم چاند و

ئە رۆحمەوه خۆرم بۆ برد

تا هەناسەى شیعر تریفەى گرت

ئە ناو خەودا چاوه پیم کرد

نەمام، نەمام، روام و

ئە دوا بیدا بووم بە درەخت.

۱۳

ئەسەر شیعیرىكى ئازادىی بۆ خاکەكەم

شيعريكيان دهستگير كردم و
دهستی وشه كانيان بهسته وه و
چاوی ناوهرؤكه كه يان بهست
بو سبه يني بووم به سروودی نه ورؤز
له سهر چيايه كي بهرز گرم گرت.

۱۴

من هه ميشه چرايه كي داگير ساوی
نازاد بيم بوّت
تؤش سنه و به ريكي سهوزی باريكه له
کاتی که ديم به ره و رووت
تيکه ل ده بين
ئه بين به جه ژنی سهري سال
کاتی چراش کوژايه وه
نازادی ده بی به تاریکستان
تؤش ده بی به سنه و به ريکی رووت.

شيعر و نه غمه‌ی بولبوليکي سپي

1

نه بوو له نيوانی، چرؤی شيعرو بانای تودا

لە نیو پشکۆی دئی تۆدا
لە نیو فرمیسکه بە گۆل چینراوەکانی
خەرمانە ی رووی بە فری سپی تۆدا
من یەکیکیان هە ئیترم
تاکوو سحری جوانی رووی تۆ دەرکەوی
بە ئام هەرچە ندەم کرد
نە سیمای شیعر بی تۆژیا ،
نە تۆش بی شیعر
پیش وەرینی وەرزی گە ئاو
تۆرە بوونی شوشە ی دئی پە پۆلە یەك
شاعیریان کرد بە ئاگرو
ئاگریش بوو بە پشکۆیەك لە هەموو مائیکدا .

2

لە و رۆژەووی شیعر دەنوسم
هەزاران جار شەوی چەقۆ
بائیان بریم
هەزاران رۆژ دەستی زۆردار

دەمیان دووریم
ئەناو دارەمەیتی رقیانا
بەرەو گۆرستانیان بردم
بە ئام کاتی
تۆبوی بە ئیوارەو بووی بە ئاسمان
منیش بووم بە شیعریکی نوی
بووم بە سرودی بو نیشتمان.

۳

بە تالیك قرت دەنوسم
دارستانیك دە خوینمەو
بە فرمیسکی چاوت دەنوسم
دئۆپی باران دەنوسمەو

دەنكە گە نەمىك بائامە و
سپىدەيەك ئەگيا نمايە
مەن ئىستا شاعىرىكەم
كوردستانىك، ئەباو شمايە.

٤

ئەمە و دوا
قە ئەمە كەم دەدەمە دەست تۆ
تۆ ئەبرى مەن، شىعەردانى
تابزانى دل تۆش، وەكوو مەن
ناونىشانى، بەفرو باران و
عەشق و، خۆشەويستى پى دەزانى.

٥

ئەسەوزايى شىعەرىكەم
ويستەم ويىنەي تۆ بنوسمە وە
ئەخۆم بچى
دوور ئەخەم و بۆھەمىشە پى بکەنى

شيعر گرياو لييم تورهبوو
ئەوچون دەتوانى بى بەتۆ
تۆ ھەميشە لەگە ئمايت و
ئەوتەنھا وەرزی پايزان دى.

٦

ھەندى جار ھيئدە تەنيا دەبم
وەك خوینی شەھيدىكى بى ناونیشان
ھەندى جار ھيئدە تەنيا دەبم
وەك گە ئاي پايزى بەرگەردە لوولى نىگەران
ھەندىك جاريش ھيئدە پر دەبم ئە تۆ
وەك ئەو دوو بائدارەى
ئە شەويكى بەفرانباردا
بائايان تىكەل و ئاويزان.....

٧

ئەسەر بەردە نويزى بائات
نويزى شيعر و ، ماچت دەكەم

بۆ قىبلەى تۆ، ھەمىشە گەردنم بەرزەو

سەر دادەخەم

من دەزانم گەر خوشەويستى تۆنەبىت

رۆژى سەد جار گيانم دەدەم.

۸

من نىشتىمانىكم ھەيە جيا

ھىندەى شەوانى تەنھائىت

پىر ئەبارانى عەشقەو

ھىندەى بائاي لاسە شۆرى

بائا بەرزەو

ھىندەى خەمى ژىتتىشىم

چىرۇ پىر

بۆيە ھەردەم تىيادا دەسوتىم و

ناوم ناوہ نىشتىمانى گىر.....

۹

تابلوئەك

له قزى رهش ودوو چاوى مهست
گهردنيكى به جامانه دا پوئشراوو
بائايه كي بهرز
له و دوو چاوه دا، هه ئوى بهرزو
له و گهردنه دا په تي سيداره و
له و قزهدا سه ريكي براو
له ئاسماني جه سته شتدا
هاواري باوكت وزريكه ي ميژوو
فرميسكي چاو.

۱۱

كه دئي له سه ر كورسيه كه داده نيشي
كورسيه كه ده بيت به ته ختي پاشايه تي و
له بهرده متا شهرم ده كه م
گوئيك ده ده بيت له به روكم و

نه که ناری رۆحما ده یچینم
بۆ هه میشه بۆنی ده که م
که ده میش دینیت ماچم بکه یت
هه ئم ده بری تا تینو یتیت بخۆمه وه
به ئام من فریای هیج ناکه وم
نه به رده متا ده تویمه وه.

۱۲

شیعر لای من
نه غمه ی بولبولیکی سپی و
بائی په پوله یه کی رهنگاو رهنگ و
چاوی باران و به فر و
پرشنگی نه ستیره یه
نه ده شتی سامائی دئا ده روی
نه سنگه فراوانه که یدا
هه موو شتی هه ئده گری
نه خاموشی دئی مندا

هه‌رچه‌ند هاوار ده‌کاو، ده‌نگ هه‌ل ده‌برئ
به‌رامبه‌ر ده‌سه‌ئاتی کوشتن و
داب و نه‌ریتی کۆن و ده‌سه‌ئاتی پیاو سالاری
هیچی پی‌ناکری.

۱۳

به‌منائی دایکم پرچی بو ده‌هۆنیمه‌وه و
به‌یانیه‌کیش پرچی باران
دایکم فرمیسکه‌کانی نه‌سه‌ر سه‌رم ده‌وه‌رین و
بارانیش جوگه‌ی شیعری ده‌نوسیه‌وه
دایکم جوتی بازنی ده‌کره‌ ده‌ستم و
بارانیش نه‌ جو‌لانه‌ی شه‌ پۆله‌کانیدا
سه‌مای بو وه‌نه‌وشه‌و دره‌خت ده‌کرد
نه‌ دوایدا هه‌ردوکیان
بوونه‌ دوو دئداری
میوانی دایکم و باران و
خه‌ونی شیعر

ئاسمانيان پرکرد له مېهر.

دهريايهك له خهه،
ته نياييهك له خوشه ويستى.

۱

چه ند سائیکه
 دست بو هر شوینیکت ده به م
 پرن له باخی هه ئانه و
 دهنکه هه ناری ئه م وهرزه و
 وهك شه ونمی به ربه یانیا ن
 نمه نمه سپی ده بی و ، هه ئده وه ری
 کاتیك ده مم دینم ماچت بکه م
 ته نها گوئی لیوی ماچه کانته
 وهك په ئکه زیرینه په خش ده بی و ،
 سپیده به کی ، ، رووناك ده نوینی .

۲

که سه یرت ده که م
 هه میشه له جیی رهنگت به فری سپی و
 له جیی ووشه ، بوئوه تریی چاوه کانت و
 له جیی باران فرمیسه که کانت و

له جيئي ساباتى قڙهڪه ي ، توڏه نووسمه وه
بويه خه ونمي شيعره کانم رهنگاورهنگه و
هه ميشه به گه نجبي ده مينمه وه.

۳

گوئي ماچت
له سه رقه راغي خه ونيڪما دانرا بوو
کاتي به خه بهرها تمه وه ماچ هه ٿوهري
ڙيان ترووسکايي گرت و
روومهت بي ماچ مايه وه.

۴

خوشه ويستيت مؤميڪي داگيرساو بوو
له هه نگيڪي بي نارام ده چوو
حهزت ده کرد
ٺيواره يهه ڪ باراني به خور دابڪا و

سهرو پرچمان به په لکه زيرينه
ناوخت بشواته وه ئاوينه روومان
له کهس نه چی، له خوت نه بی.

5

قرت خه ميگی کورتي شعر مه و
منيش چرايه کی داگير ساوی هزه کانت
نه چرا خه م لاده باو
نه خه ميش چرا ده کوژينيته وه
که واته هه رتو بنوسمه وه
هه رمن روناکت ده که مه وه

6

له نيو فهره نگی گشت خه مه کانی دینادا
من خه می تو ده ناسمه وه
ریش سپيه و، خوینی سور نه نویته وه
هه گبه یه کی به کوئه وه
پریه تی له شعرو،

خەمى ئەنزال وقە لادزى و ، ھە ئە بچەو

خەمى گشت

كيزه خير له خونه ديوه كانى تيايه

بويه ھەرگيز چۆك دانادا بۆ دوژمنى

بيدەنگت نابيت له بەردەم

ئاھوو نا ئەى ھيچ كەسى

7

كاتى ئەگەل مندا تىكە ئاوبووى

ھەموو پە پوولە كانى باخچەى فرميسك و

گولئە كانى باخچەى خوشەويستى

بوونە ھاوړيم

پەرەسېلكە كانى ھەنارى دئەم

بوونە غوربەت و

ئە بەردەم پەيكەرى بەفرى تۆدا توانەوہ.

8

ئە ئىوارەيەكى غوربەتا

بوويتە شەونمى سەر رووم

بووی به مه قامیکی
 پر له چه سره تی گریانوی
 زهرده پهر، گورانیه کی پر له وه رینی
 گه ئاکانی پایزیان بو ده وتم
 پۆل پۆل نه فرین
 به سهر چه وشه ی ژووری دئمدا
 فیریان کردم شیعر
 به تائی قژی نه وان بنووسم و
 بیده مه دهست بای غه رییبی
 قه نه مه که م بده مه
 تریفه ی مانگه شه وو
 دهست گه وانه هه وریکی سه رگه ردان
 تا کو خونچه ی ژیان بنووسنه وه.

9

من جگه له سه وزی هونراوه کانم
 وهك پۆلی باننده ی عاشق
 دهگه ریمه وه بو ناو تاریکی ژیان

ئاسمانى كىۋىك پۈر دەكەم
ئە جريوهى شيعر و
خەمىكى تەر شەك نابەم بۇ نىشتەمان.

10

هەتا ئاۋىزانبوونى
دوو جەستە ھەر دەفرىن
با ھەرچى گرى سۆزى عاشقان ھەيە
ئە خە ئوھتگەى بەرپىتە بتوۋىتەوھ
با نىرگزەكانى سىنەم
ئەگەل فرمىسكەكانى تۇدا بىرئىتەوھ.

11

نازانم دىم ئە مائى كام ھەور
ئە باخى كام عاشق جىيىلم
دە تۆۋەرە و بە رووناكى ئەم عشقەوھ
مۆمىكم ئە روخسارتا بۇ داگىرسىنە
بە دەم خەيالەوھ پىكى شەرابىكم
بۇ تىكەل كە با مەست بىم بە دىدارت.

12

کانیاوی رۆحی تو له کوی بی
قه له می تینووی من له وئییه
زهوی وشه که وه بووی تو له کوی بی
شهی شه مائی دئی من له وئییه

13

چاوم بو باخی هیلانه یه کی
کوژراوی تو ده گه ریت
تا به رووناکیی دئم ناشتی که مه وه
ناوبه ناو گورانیه کی عاشقانه ی
که شتییه وانیکی شه ویکی پر
له تریفه ی مانگی بو پچرم
تا کوبه دم هه نسکی تاسه ی دئم وه
دم له باخچه ی گوئییک بگرم.

خهونی مه‌رگ

1

نه‌مشه و دلم بونی مه‌رگی لی‌دی و
به‌ه‌شت ناهه‌نگی وه‌رینه‌و
سه‌مای دلم تارمابه‌که بو‌خوی، ،
به‌خته‌وه‌ریم شه‌پولی‌کی ویرانه‌یه‌و
ره‌نگی سپی به‌سه‌ر ده‌ریای ته‌مه‌نمدا ده‌رژئی، ،
بالای چنارو، چروئی لی‌وم

بۆنى مائىئاوایی دهكا و
خه يائی رۆحم پييم دهئى"
ئه مشه و دوا ماچى كۆتاييه و
وهرزى به هار، گۆلى باخت تير ئاوناكا

2

ئه مشه و خه ونى مهرگ ده بينم
رهنگى سه وزبه سه رشووشه ي سنگمدا ده درى و
سيبه رى مردن تيكه ل به من ده بى،
رووناكى چاوو، خه نده ي ليوو،
هاژه ي فرميسكم
ده كاته ده روازه يه كى كۆتايى و
نايه ويئت ساته جوانه كانى
درهخت و گه لاو، وهرزى ته مه نم بنوسمه وه

3

ئه مشه و دئوپيك باران

په نجره‌ی ووشه و گولائهي شعرم تهرناكات
ناباريت به سهر خونچه‌ی روخسارمدا ،
ته نهايي باوه شيك گه لاي زهردي بوھيناوم و
غھرييي بوته هاوريي چاره نووسم

4

نه مشه و نهينيه كانم ، نه گه ن خوئمدا
ده كه مه تاسه‌ی دووري و
زهنگي مردن ده كه مه ده زگيرانم

5

من دهمه ويټ كاتيڪ مهرگ
رووناكي چاوم داده پوشي
نه خوئم زياتر
جواني گوټه كيويله و
دهنگي نه غمه‌ی بولبول و
هاژه‌ی روباري سهرشيت و
زهردى گه لاي پايرو

برینی جه سته ی هه ژاران و
 هیوای دووری کهس نه بیستم !
 من دهمه ویت له خوُم زیاتر
 چیژ له دیدهی کهس وهر نه گرم
 دهمه وی دهنگت پیم بلی
 بیینه روخساری ژاکاوت
 تاکوو جوانیه کانی
 تیدا جه شار بدهم و هه ئیکیشم

6

نه وه منم به چاوی پر له فرمیسکه وه
 به روخساری په شوکاو
 به جه سته یه کی شه که ته وه
 له ئاوینه ی ته مه نه وه دوور ده روانم
 هیمنتر له جارار
 به هیلاکی و ماندوبونه وه
 له ژیر سیبهری بی دهنگیدا
 به هیوام ژیان میهره بانیم بداتی

که له میژره خه ونی پیوه ده بینم

7

من ده ترسم کاتیك مهرگ
سؤراخی من ده بات بوخوی
په ره ی شعرو ووشه کانم
گوئیکی تر نه کاته تریفه و
پانتایی ده شتیکی به رین ؟

8

ئه مشه و مردن په یکه ریکه
وه کوو میوان ، باو ده ش به ته نه ایمدا ده کاو
لیوی ووشك بووم ته رناکا
به لام چی بکه م ، دلّه ی شیتتم
پیم ده لیت ، خوشم ده ویت

9

من دوزانم چاره‌نوسم چی به‌سهردی
ئیستاکه دهمه‌ویت برؤم و
به‌لام نازانم
که‌ی بیر له‌تؤ ده‌که‌مه‌وه

10

ئه‌مشه‌و ده‌بیم به‌خؤم،
گرپی عه‌شق له‌ده‌رو‌نمایه‌و
ده‌بیم به‌گر به‌ناخی خؤمدا ده‌تویمه‌وه

11

ئه‌مشه‌و ده‌بیمه ئه‌ستیره‌و مانگ
ده‌بیمه په‌پوله‌یه‌کی بی‌بال
ده‌بیمه شه‌ونمی سه‌رده‌خت
ده‌بیمه کانیه‌یه‌کی جوان
ده‌بیمه پرچی کیژۆله‌یه‌ک

شانەى دەستى بۆم داينى

12

دەمەويت برۆم و
واز لە خوشەويستى و مەرگ بينم
دەمەويت
بگەرپمەوه تەمەنى مندائى و
بۆ بووگە شوشە يەك تير بگريم

په پوله‌ی نوستوی به‌باران

1

دهمه‌ویت بېمه

په پوله‌یه‌کی نوستوی به‌باران و

هیلا نه‌یه‌ک بوخوم جیکه‌م

هیلا نه‌یه‌ک نه‌دهسته‌موی

دهستی پیاوو ، نه‌په‌له‌پیتکه‌ی

تفه‌نگیک‌ی دهستی راوچی بیگاتی

2

زورکات بووه

گورانی به‌نه‌شنه‌ی خه‌یالی

دلی خومدا ده‌لیم

تاکوو ناسووده‌یی بداته‌جه‌سته‌م و

دوورکه ومه وه له ژاوه ژاوی نه م زه مه نه

3

ته مه نی په پووله زورکورته

ته مه نی ئیمه ش پر له درو

بویه هه ندیک جار به دهم وه نه وزی خه وه و

فرمیسک ده ریژم بوته مه نیک که نه مانتوانی

به کامی دل بینوسینه وه

4

چ عاشقیك هه یه جهسته ی پاکی

به ووشه ی ناحه زان بریندار نه کرابی

چ عاشقیك هه یه سه ربرده ی خوی

له نیو دووتویی لا په ره کانی میشکیدا

به خه مه وه هه ل نه گرتبی

5

کاتیك مهرگی په پوله یه ك ده بینم
له سه رگه لای دره ختیك بیگونا ه که وتووہ
سبه یینی ده که مه بیده نگی و
به رووی ناوینه یه کدا
رووگهی ته لخی خوم ده بینم

6

زهمه نی نیمه چه ندها بیره وهری
کون و نویی تیډایه
بیره وهری شهری ناو خو
شه هیدکردنی چه ندها لاو
رژانی فرمیسکی دایکی جهرگ هه لقرچاو
سه فه رو فرمیسکی عاشق
جه سته ی شه لال بووی کوتر
هه موو نه مانه
تویشووی سه فه ریکی سه ختی
زهمه نی نیمه یه

7

له نیو جه سته‌ی شه‌ته‌ك دراوی
ئه‌م زه‌مه‌نه‌دا پیده‌که‌نم
کاتیك ده‌بینم
تروسکایی تیدا نیه بو‌بینین
کاتیکیش چیرۆکی ئیمه‌ده‌ست پیده‌کات
که تفه‌نگ بیته دادوهر

8

زه‌مه‌نی ئیمه‌،
چواروه‌رزی سال
به‌خیرایی دیت و ده‌روا
ده‌روا تروسکایه‌کی تیدانیه
هه‌گبه‌یه‌که پر له‌خه‌م
وه‌رزیکی تیدا نیه بو‌بارین
که لیوی ووشکه‌بوومان ته‌رکا
چه‌ند ناشیرینه نه‌بینی
گویت له‌گه‌می کوتریک و
جریوه‌ی به‌یانیا‌نی چوله‌که‌بی

9

نای زه‌مه‌نی بی به‌زه‌یی
چه‌ند دټره‌قی
کاتیك ده‌بیته مۆته‌که‌و
بیرناکه‌یته‌وه له‌ئومیدوو
تریفه‌ی مانگو
مه‌رگی په‌پوله‌و وه‌رینی گه‌لا

10

ئێستا نیشتمانی ئیمه
وه‌ك خواردنه‌وه‌ی پیاڵه‌یه‌ك ژه‌هروایه
تائتره‌ له‌ پیکیک مه‌ی
ژه‌هری دووبه‌ره‌کی و کوشتنی یه‌کتر

11

من ده‌زانم خه‌می هه‌میشه‌یم
مردنیکه‌ پاک

وهك هازهو خورهی روبرایك وایه
كه بمرگه ینیتته دهستی قهدهر
وهك مژینی شیلهی گوئیك وایه
دورما نخاته وه له دۆزه خو
بمانگه ینیتته دوامه نزل

12

ئای نیشتمان چه نده جوان بووی
سه رهتا به بهرگی سه وزو
ئیستا به بهرگی زهر دو
سبهی به چه ندهها بهرگ
رهنگ و روت دهگۆرن
بویه نیشتمانه شیرینه که م
به هه ر کوئییه کدا دهگه پریم
تویان لیکردوینه ته وههم و
ئیمه شیان به غه رییی به خشی

باخچه یه کی قه فه سی

وهرزیک له ته نهایی

۱

له نیو باخچه یه کی په مه یی دهریادا
له نیو شه پولیکی سهرشیتتی بهربادا
له ناو په رداخیك له تریفه یی
به جیماوی سیبهری به رهه تاوی ئاودا
بوت دهگه ریم
تاكو ناسکترین وشه ی نووری وهرزت
له خوینی به فر
بو بکه مه باخیك له قه فه سی
سه فه ری ته نهایی
تاكو په لکه زیرینه یه کی به هار و
گو میك له سه مای رهنگاله یی ئاو و
گوناله یه ك له تیشکی هه تاو
بکه مه دیاری دلشکاو ی

سیمای په نجره‌ی رُوح
تاكو دټته‌نگی خه‌می باران و
كرپوهی شه‌رابی سووری
به‌فری زستان و
په پوله‌ی هیوای بیرباته‌وه.

2

بوټ ده‌گه‌ریم
له نیو په‌رچه‌می فریشته‌ی
شه‌وه‌زده‌نگی رُوحما
له نیو کورپه‌ی گوئیکی جوان
به پیده‌شتی دټما
ده‌گه‌ینمه نیرگزی پایزی
هه‌ټوه‌ریووی سووتان و
شانوی روناکی کازیوهی به‌ربه‌یان
تاكو مه‌ستی ببه‌خشیته
ده‌روازه‌ی دټی رووبارت.

3

بۆت دهگه ريم
له نيو داگيرسانی تيشكى مومىك و
له نيو كتيبيك له ته مى ئيواران و
له نيو دهشتى وهرزى جهستهى پر گريان و
تيشكى شانەى سه ماى نه رمى به ره به يان
تاكوو گه ئايهك له چيمه نى
سنة و بهرى رهنگى سهوز و
سه رماى چه پكيك له كوئى سوور
به وينهى زهرده په ر ده كريتته وه.

4

بۆت دهگه ريم
له نيو نيگاي به هه شتيكى وون بوودا
له نيو زهريايه كى به لم دا پوشراوى
سه رهه نگر توودا
كه پر بيت له نازارى ماچى گه ئا و
كوچى مانگه شهوى پايز و
قه دهرى په ژارهى چه پكه گيايه كى سهوز

بهه ناسه‌ی تاساوی ژيانیگی غه‌مگین
وهك په پوله‌ی سه‌مای نیوان خور و
ته‌می سپی ئاسمان
گوئه‌کانیش پی نازانی
ده‌ریا چون سه‌ری خو‌ی هه‌ئده‌گری.

5

بوت ده‌گه‌ریم
له‌نیو باخچه‌یه‌کی زه‌ردی غه‌رییی
که ژیان تی‌دا بی‌هوده‌یه و راده‌چله‌کی
له‌نیوان سه‌فه‌ری چاره‌نوس و
چلی تریفه‌ی مانگدا
هه‌والی نه‌ستیره‌ی بی‌که‌سی
چرو‌ی روجم هه‌ر نا‌پرسی
هه‌ر نه‌وکاته ده‌بمه‌ خه‌ونی سه‌وزی
رپیواریکی ئاواره و ماندوو
که‌شتیه‌کی ده‌ریا له‌چوئی و
دره‌ختیکی ته‌ره‌ی سوتاوی پایز و

خەيالى سەرشىپتى مەستى
شمشىرى ناو خوئىنى دلم
دەبنە سەفەرىك تەنھايى.

6

ئەى نەسىمى رۇحى من
ئەى درەختى پەرچەم ئالوزاوى
گە ئا وەرىوھەكانى دلتەنگى
كاتى رۇژ و وەرزەكانى شەقامى سال
دلتەنگ دەبن و
ئاوئىنەى دئىيان تىك دەشكى
مەرگىش بە ئەسپايى
لەنىو تابوتىكى سىپى
لە سىبەرى پەئە ھەورو بىزار دەبى
مەلى بالئشكاوى شىعر
وەرزى رەنگاورەنگى
پە نچەرەى سىپى دەبىنى ؟

7

بۆت دەگەریم
وہکو ئاوینہی قہ دەری رووی خۆم
وہکو مۆمی دلّ بە خەندە و
زەردە خەنہی بە جیماوی زامی بە سیۆم
کاتی ئاسمان پەرژینی خۆی
وانا دەکا و
جوانی نیگا نانا سیتە وہ
سیبەری گە ئایەك دەبینم
کە وتۆتە سەر زەوی پرچی تەمەن
ہەر ئە وکاتە ماچەکانی رابردوو
پر دەبن ئە شە پۆلی دەریا و
لیزمە ی باران توورە و
دۆزە خێک ئە سپیەتی بە فر.

8

بۆت دەگەریم
ئیوارە یەك تاقگە ی چۆراوگە ی تە ئخ دەبینم
بە وینە ی کۆشکیکی

دەرگای ژووریکی تیکشکاو
به وینهی پهرچه میکی سپی ئاؤزکاو
به وینهی که شتیه کی ون بوو
لا پهره ی شه پوله کانی هه ئده داته وه
که پره له روحی ته ئخ و
دوووریا نیکی سه هوئبه ندان و
رهنگاوره نگ له خه میکی بیده نگ.

9

چه ند بگه ریم
ده بمه وه په پوله یه کی ناسک
فهراموش به ته مه نی باخچه یه کی رهش
شکاو به شووشه ی خه ون
ده بمه چرکه ی گزنگی به یانی
ده بمه تنوکی له باران
ده بمه چوراوگه ی زستان و

خونچه‌ی پشکوتووی
چواروهرزی سالی دابران.

بیده‌نگی شه‌وو باخچه‌ی خه‌یال

1

بیده‌نگی شه‌وو پره‌ نه‌باخچه‌ی خه‌یال و
گوئیکی نوستووی دهم‌ شنه‌با
بیده‌نگی شه‌وو پره‌ نه‌ه‌ناسه‌ی خه‌م و
کوژانه‌وه‌ی مؤمی ته‌مه‌نی ره‌شه‌با

ئەوھى پشكۆى شەوى عەشق نەبىنىبى^۶
نازانى نالە و سوتانى ئەكوئىيە
ئەوھى تامى بەرسىلەى عەشقى نەنۇشىبى^۶
نازانى درەختى بانا و
رەنگى شەرمى ئەكوئىيە.

2

عەشق مەرەكەبى قە ئەمىكى وشك بووہ
پرشنگىكە ، سنورى دل دەتارىنى^۶
تەمەنىكە ئەگە ئمانا راھاتووہ
خە ئوہ تگایە ھەموومانى پىر کردووہ
تو ناتوانى مانای رستەى پىناسەكەیت
تو ناتوانى سۇراخى برىنى بکەیت.

3

عەشق زەنگى وریاکردنەوھى

رەنگ و تام و بۆنى تۆيە
رۆشنايىيە ، ھەست رادەگرى
تنۆكى فرمىسك دەبارىنى
شە پۆلى گر ھە ئدەستىنى
شوورە و مەرگى ناوخت
لەگەل خۇيدا دىنى.

4

ئەوھە عەشقە
چەندەھا جار پىدا رۆشتوم
چەندەھا جار
وھك سەربازىكى زامدار برىندار بووم
عەشق شۆرەسوارىكى گلاوھ
چاوى گەشى
لە دەروونى ھەريە كىكمان بە جىماوھ
عەشق دەروازەيەكى خەمە
كوانووى حەزىكى سەرشىتە

ژانی تائه، نائومییدی ده خوئینی^۶
پهستی و ئاوارهیی دینی.

5

منی عاشق دهمهویت تامی باران و
گژوگیای سهوزی به هار و
دلداری تارمایی شهو بکه م
منی عاشق دهمهویت
بوئی نازارو، مهستی شهو
گیانه ئای وهرزی پایز بکه م.

6

منی عاشق دهمهویت
له ژیربائی شعریکدا بتنوسمه وه
له چه زیکی زور ناوه ختدا بتخوینمه وه
توپییم بلی^۶
له کام ئارامگای نه ویندا ئوقره ت گرت و، ، ، ،
له ژیر سیبهری کام سنه و به ردا هیلانته ت کرد.
له سهر بلندگۆی کام چیادا

تۆپه ئى به فرى سى بوويت و تواته وه
له ژير رۇخى كام رووباردا مه له ت كرد و
نه مدؤزيتته وه؟

7

بۇ ديار نه بووى ، تۆ له كوى بووى
كه هاتيه وه ، تكاده كه م
نيگاي چاوم مه تۆرينه
هه نسكى ماندووم بسره وه
شووشه ي دلم مه شكينه
من ببه خشه په نجه كانم
هه ناسه كه ت به ليوه كانم
شيله ي هه نگويني چاوانت
بتوينه وه چاوه كانم .

نيشتمانېك له نهرخه وان.

۱

دهيان جار چوومه ته وهرزی ته نهایی
دلی باخیکې به جیماوی پر نه سرین و
گورستانیکې بی باندېه و
تریفه ی شه ونمی مانگ و
کیژوڼه یه کی بی ناو نیشانم دیوه
دهیان جار به نیو پایزی
عه شقیکی تاریکدا راگوزهر بووم
که مهرگی خویمان

له نیو شه پوله سهرشیتته کانی
دهریادا بینییووه.

۲

من له خومه وه نه هاتوومه ته نیو باخچه ی
پر له گوئزاری ژیانه وه
من له به هاری خوینه وه و
له نیو که شتییه کی به جیماوه وه هاتووم
له نیو شه پوله دهریایه کی هیمندا
سهرم وهك ناوی رووبار سپی و
دهروونم وهك گه ئایه کی وهریوو.

۳

من له خومه وه نه هاتووم
له نیو ناگری بهر ناگری سوتاندا
له پیدهشتی به گول چینراوی زامه کاندا

تيگه ئاوى رهنكى تاريكى و
دل شكانى په پووله يهك هاتووم و،
له دايك بووم.

٤

من له خوومه وه نه هاتووم
له زستانىكى پر كرپوه و توفاندا
له شاريكى داروو خاوى ويرانه دا
له دايك بووم
تاكورهنكى رهش بكمه مه بهرم
نه و كاتهى باوكم جىي هيشتم
شعريكى رهش پوش هات و، ، كرديه بهرم
من گريانم وهك بالنده و،
نه سيمى موسيقايهك
نه ناسى بوو، نه و پيى وتم.

٥

من له خوومه وه نه هاتووم

بچمه دنیای دښکان و نازاره وه
جه سته ی سوتاوی ژنیکی هه له بجه
پشکوی رقیکی تووره بوون
وای لی کردم زامه کانیان بنووسمه وه.

٦

من له خومه وه نه هاتووم
ببمه باننده یه کی دیل
نه وه گریانی مندائه هه ژاره کانی
که رکوک بوو وای لی کردم
بچمه نیو دنیای خه باتی
کیژوله نه شمیله کانی قه ندیل.

٧

نه گهر روژیک هات و،
له شاره که مدا دیار نه مام
له دارنه رخه وانه کانی سه یوانی
وه رزی وهرین بوم بگه پین
رهنگه له سهر گووری شه هیدان بم

ئەگەر ئەوئىش نەمدۆزنەوہ
رەنگە ئە كۆئانىكى دارووخاوى قەئادزى و
ئە مائى ژنە بىئوہژنىكى پاكىزەيى
دواى ئەنفاى گەرميان بەم .

8

ئەگەر ئە هيچيشيان نەبووم
ئەوانەيە بووبەم بە كۆترىكى سىيى
بۇئائى ئەم گە ئە بخوينم
ياخود بووبەم بە شعرىكى ناسك
بۇكىلى گۆرستانەكان و
وهرينى خونچە گوئى، ژاكاوى نازيزانم .

فریشته یهك سپی.. سپی،
غه مگین.. غه مگین گه ئا ده گری.

۱

شه کری شه کردانه که ی دئم ده ئی،
له زه تی خوشه ویستی هه موو دنیا
له شیرینی ئیوی مندایه
ئاوی په رداخه که م ئه ئی
من زه نو ئیریکی بچوو کم
ئه و به یانیه ش که ته ماشای
گه ئایه کی وه ریووم کرد
جه سته فریشته سپیه که ی

دايكم بينى، له به هه شتدا
ته نها، ته نها، غه مگين، غه مگين
هه ئه له رزى و، پى ئه كه نى.

۲

له ئىواره يه كى پر له نه شه
بو په ژاره ي دلى ئيوه
ناوى شيعرم، بونى شعرم
پيناسه ي رهنگى شعرم هه لده گرم
تاكو بى به په ره سيلكه يه كى سپى
دره ختى له نائوميدى بچنيتته وه
له ئىواره يه كى فينكى به هاردا
ده بمه رووباريك
بوگوئى په ژمورده ي ئيوه
ده بمه بائنده يه كى غه مگين
ده بمه نوته ي موسيقايه كى پر ئه سرين
وهكو گه ئاي پايزى وه ريوو ده ژيمه وه.

۳

خەرمانه يهك خوشه ويستی
ئەھيئەمە باخی دئەمەوہ
دەيھيئەمە بارانی كۆشی ژينمەوہ
خوشه ويستی خەونىكى درامايە
هەندى وەرزرەنگاورەنگە و
بۆنى توورەيى ئى دى
هەندى وەرزیش گە ئايەكى زەرد هەنگەراو
هەندىك جاریش وەكو رۆژى رووناك وايە.

۴

ئەووديو وەرزرەکانى تەمەنەوہ
ئەيادەوهریى هیلانەيەكى بەجیماو دەچم
خەونەکانى رۆژگارى دوینی

مائئاوايى له درهخته سوتاوهكانى گول،
مائئاوايى له بيابانى چۆلى دلم و
شهرىكى دۇراوى ناوهختى
كوژرانى په روانه يهك دهكهن
وهرزىك به رهنكى خوئىنى باخچه يهك
به سيبهرو هه تاوهوه
به فرميسك و زهرده خه نه و
به تاريكى چراوه
ئه گهرينه وه بۇ بانيژهى دل.

ه

سه ختر له جهسته يهكى بريندارى چاوه پروانى
مندالئىكى په پووله يى
له گهرده لوولئىكى ناوهختا
مائى دل دهكاته شه پۆلى دهريا و
به خونچه و گول و لاولاوه وه
باران نمهى خوى دهكاته

شہونمی بہیانیان و
نہوینی تیا دہروینی^۶
رومت گہش و سپی سپی.

۶

شہکانت سپیدہیہ کی پرشنگدارن
جاریک نہ بنہ پہ پڑہیہک و
ناشنا بہ چاوهروانی سہرکہوتن
جاریکی تر نہ بنہ خہونیکی شووشہیی و
دارستان و سیبہریکی پرہہتاو و
نہ بیزاری دادہبرین و نقووم نہ بن.

۷

وہک ہہناسہیہ کی دوزہخی
ہہموو شہویٰ نہ ناکاودا
تہنہایی دہرژیتہ ناو رووباری چاومہوہ و
سہر نہ مائی تاریکی نازار نہ دہن
چہ پک چہیک بہ یہکہوہ

گول و خونچه و شه پۆلی دەریا
مانگی روژن له ئاسمانهوه بو عاشق ئه بهن.

۸

هه ندی جار تنۆکی شپرزهی
گوناهی رووی خۆم دهنوسمهوه
هه ندیک جاریش وهك باخهوان
له نیو گوئه ره شه کانی دئی تۆدا
دیم و ده چم

له چوار دهوریان ده سوریمهوه
هه ندیک جاریش ده بهمه مۆمیکی گهش و
روومه تی سوور و سپیتان ماچ ده کهم
وهکو تینویه تی ئاوی کانی ده ژیمهوه

۹

هه ر کاتی به فر سپی سپی
رهنگه کانتان بشواتهوه

به رهنگی خوئی داتان پووشی
گوی نه لاشهئی ته زیوی
نه و هه موو گول و گه نا و
دارودره خته نه گری
نه وسا منیش به نا چاری
ژیان جی نه هیلم و
نه شعریشدا باسی ناکه م.

۱۰.

فیرت کردم

نه گه ل رهنگه کاندا چون تیکه ل به
گوی نه نالهئی دلت بگرم
تیکه ناوی گوئی قوول و
چرای قتر زهردی شه و و
تریفهئی مانگه شه و
شه پولی ده ریایه کی هیمن بگرم.

۱۱

له سه وزایی به هارو، رهنگی پایزو و
چه ندان گه ئای هه ئوه ریو و
چه ندان خونچه گوئه به روژم هه یه
چه ندان چریکه ی بولبول و
چه ندین ئه ستیره ی چاوگه ش و
چه ندین خهونی رهنگاله یی و
چه ندان پرشنگی خوم هه یه.

۱۲

من ناتوانم
خهون به یهك بائنده و ببینم
شمشائیک بَم بوشوانیک
چونکه شعری من
یهك خهون و، یهك ئاوازی نیه
نیشتمانی هه مووتانم
بویه هیج کهس لیم ناپرسی.

به هه رینگایه کدا برۆم
 بریاریدا که بمبینی
 له روخساریا باخچه یه ک کرایه وه
 بو باوهشی عه شقی بر دم
 عه شقی به سه رمدا داباری
 شنه شنی هه ناسه که ی
 ناو هه ناوم و هه ردوو چاوم
 ژووری دل و سه رو قژیان پرکردبووم
 له په ره ی گول و گه نا و
 په پوله ی سپی ره نگا وره نگ
 له میخه کی شعریکی بون خوش.

دوینی^۶

خه یائی سرکی که ویکم
 له بناری قه ندیلدا گرت
 خستمه نامیزی وشه وه و
 یه که مین ژووانی نیمه بوو
 له قه فهزی دلما به ند کرد.

کاتی^۶ قه له میکی شورشگیر
 به دهم نووسینه وهی وشه کانی
 نازادیه وه ده کوژری^۶
 کاتی^۶ کیرژیکی عاشق
 به دهم گورانی خوشه ویسته که یه وه

تیرۆر دەگری
وشه دهگری و، شه قامیش ماتهم دهگیڤی و
ئاسمان هۆن هۆن فرمیسك دهڤژی.

۱۶

شعریش رهنگی زهرد دهبییت و
دره ختیش له مهراقا دهمری
خه ونه کانیش سه به ره و خوار راده کشین و
باخیش له مهرگی جوگه له یه کدا
رهش ده پۆشی.

۱۷

شاعیره کانیش هه ره موویان
به رهنگی سوور هاژهی رووبار دهنوسنه وه
شار بی رهنگ و، با بی دهنگ و،
منیش دلته نگ
هه ره دوای نه وه
دارستان و رووبار و دهشت و

مەل و گول و چيا و جوگه
رائه پەرن
مېژووی خویان دەگیرنه وه.

دئیک له ته نهایی و شەویک له باخچهی هەنار

۱

بریارم داوه
چی ورده ماسی دەریا هەیه
بیانگوازمه وه بۆ رووباری چاوه کانت
چی چۆله کهی سەر درهخت و
گوئسه بانه هەیه
له باوهشی منایما بشارمه وه
نه گەر روژی دئم نه ما

عیشتم له کوی دهشاریه وه.

۲

دئی تو ئاسمانیکی ته نهاییه و
له وه تهی خوئقاوه
چاوه کانی فرمیسیان لی دهباری
که نه ییتوانی بو جاری
هه وریک بیکات به مائی خوئی.

۳

دئی تو حوزنیکه
له وه تهی پرپووه، له تریفه ی عه شق
فرمیسی شادی دهبارینی
که چی ته نها جاریک سه رمه ست نابی
به شه رابی لیوه کانم
هه ندی جاریش دلت نه ستیره یه کی غه مگینه

عه شقی بۆ زهوی نامینی
هه ندی جاریش ده بیته
به دره ختیکی قه ترانی
گوئی جوانی ده وه ریینی.

۴

به و په رو بائه هیلاکه ته وه
بۆ کوئی ده فری
وه ره لای من، با چرایه کت بۆ داگیر سینم
شه وق به دلت بداته وه
من ده مه وی له گه ل مندا پی بکه نی و
نامه وی بۆ سپیده کانی رابردوو بگری.

۵

من هه میشه چه زده که م
باخه که ی من هه موو روژی
گوئیکی نوی بۆ په رچه مت بگری
تا نیشتمانه که م
هه میشه به لای بی نیته وه

باى عه شقیكى فینك
هه ئكا به رووی تۇدا
ئەوسا منیش
باوشیك گە ئای ره نجاو
بۇ دئی خۆم دههینمه وه

۶

تۆ به ردهرگای شیعرم پی مه گره
من دهمه وی گۆئی شیعریکت بۇ بگرم
خۆشه ویستی له سپیده یه کی تردا
سه ره هه ئیدا
تا گۆرانیه کان خامۆشترین و
دهروو نمان گۆرانی ئەقین بلینمه وه.

۷

تا خۆشه ویستی تۆ هه بی
مه حائه له سه ره بانیه ره ی مائیکه وه
بچمه ناو زهمه نیك خالی بی

لە عەشقی تو.

۸

مە هیڵە بی دەنگی دامگری
من ئە ئە هلی ئە و فریشتانەم
بە چرپە بە یەك دەگەن
بۆ هەژار و بی ئە وایان
چادرگە ی نیوارە هە ئە دە دەن
تا ئە بارانیکی ئە سمەردا
خۆیان نقوم دەگەن.

۹

من دەمەوی
هە موو سەنگی هە وەرەکان بگەرییت
تا کو گمە ی کۆتريک بدۆزیه وه
بە هاریک چاوهریت دەکات

تا زستان چاوه‌کانی خوئی
له په نجه‌ره‌ی به‌فرا بنوئینی.

۱۰.

به‌فریش فی‌رکردی تائه سپیه‌کانی
به‌مؤسیقا و گۆرانیه‌وه
په نجه‌ره‌ی دئی بو‌عه‌شق بکاته‌وه
گۆرانی نه‌قین و گریان
بو‌را‌بردوو بلینه‌وه.

۱۱

ده‌ستت ده‌خه‌مه نیوده‌ستی هه‌وره‌کان و
سه‌فه‌ریک به‌ئاسماندا ده‌که‌م
نزا ده‌که‌م
له‌منائی و خوشه‌ویستیت دام نه‌بری
هه‌میشه به‌ده‌م خه‌یالیکه‌وه بژیم
تیکه‌ل به‌دنیای توئی

تا دنیای جوانیم کال نه بیته وه
له باخی گورانیه کانی عشقتدا
شیعره کانم میوهی وشه ی نوی بگری.

۱۲

من نامه وی به فری باخچه کان
له نیوارهی دئی تودا هه ئورن
نه و شه وهی له نیو گول و به فردا
سه مایان ده کرد
به یه که وه چووینه وه بو له زه تی ژیان
دئوپ دئوپ به فره کان نه بوونه وه
به فرمیسکی زیوانیک له گریانی شیعدا.

۱۳

له وی که هه وارم هه ئده دم
کاتیک ویستم
ده بزم به گول له نیو تودا
خوم ده روینم

نەوسا دەبەمە نەمامى جەوشەكەى تۆ
 تۆش بەيانىيان وەرە پېم بلى
 كوانى مېخەكى سەر سنگت
 كوانى شىعەرى چاوه خەواڭوكانت
 كوانى رژانى دىك ئە باخى عشقدا
 نەوسا منىش
 دىم بۆ ھەتاوى روخسارت رادەخەم.

۱۴

دەمەوېت پارچەكانى ھەتاو كۆبكەمەو
 تاكو ئىوارانى تەنھايى
 خۆيم بۆ بكات بە رووناكى و
 دۆپ دۆپ نور برژىتە سەر روخسارم
 تا بېمە ھاوريى ژنىتى باخچەكان
 تا ساراي رۇحى پاك و بېگەردم
 باخچەى دىم بكىلن
 فېرم بكەن لەزەتى شەراب و ماچ

چۆن ئە يەكدى جىيا بىكە مەوہ.

۱۵

زەمەن زەمەنى عەشقى پە پوولە و
پەرەسىلكە و شىعر بوو
چاومان بو ئاسمانىكى فرىن
نەگەرا بوو
چاومان بو هىلانە يەكى دائدە
نەگەرا نە بوو.

۱۶

هەمىشە كۆلنە كانى خوشبەختى
ئە لای تۆوہ دەھاتتەوہ
لاى كۆلنە كانى منالى
نزاكانم ئە نوپىزى تۆوہ ئە چوونە
بەرقا پى خوا

مەھىلە بە بى نازى
لە بى عەشقى تۇدا بژىم
من ھەمىشە رووبارەكانت
بۇ پىر دەكەم لە وەفا
من ھەمىشە باخەوانىكى بە وەفا و
قەلەمىكى بوپىرى
نووسىنە وەى عەشقى تۆم
ھەمىشە شىعەرم بۇ كەردووى بە گۇرانى و
بە گوپى بادا بۆم ناردووى
ھەمىشە ھەورم كەردووه بە باران
كەردوومه بە پەرەسىلكەى شىعەر

۱۷

ھەمىشە چەترى سۆزت بووم
تا گەراومەتەوہ مائى شىعەر
نەتەپشتووہ تەنھايىبەكەم
چەشنى گريانى چىايەك

نه توانه وهی به فردا به نازار بی
 نه تهیشتووه روژیک
 به خه یالما بی نیشتمان
 نه خوم زویر بکه م
 تو بووی نه تهیشت سیمای وشه م بشیوی
 خه ونی شیعرم کال بیتته وه
 ناشنام که وه به کوئانه
 رهش و سپی و پر سیبهره کانی
 جی ژوان
 ببه وه بو لای بارانه به لیژمه که هی
 به هاران.

۱۸

تیکه تم که به و به فرهی سپیه پاکه ی
 نه سالیادی شیعرمدا
 بردمیه سهرده رخت
 کاریک بکه گه ناکانی دتم

له سهردهشتی چاوهروانی شین بچنهوه
منیش به ئیئت پی ددهم
هه رگیز دلت له ته نهاییدا جی ناهیلیم.

۱۹

له بهردهمتا خوتم بو دادهگیر سینم
به دیار هه ئوه رینی ئه وه هه موو ماچه وه
به دیار بارینی ئه وه هه موو سۆزه وه
به دیار کوشتنی ئه وه هه موو پشکوگه شان هه
مه مبه ره وه بو ناو تابووتیکی خوئه میشی

۲۰

باخیکت بو ده گه ریم
له نزیك مائی دلت هه بی
پر بی له گوئه کانی خوشه ویستی
له گه ئای ماچیك ناسکتر بی
بو ئه وه ی پیئت بلیم
فه رموو وه ره و میوانم به .

۲۱

به رُوحیکی باراناوییه وه پیشوازیت لی دهکهم
له به ردهمتا خوومت بو داده گیر سینم
بوئی بخوردهکان به سهرو و قژته وه دهکهم
په نجه ره ی ژووره که ت بو دهکهم وه
تا رووت له خواوهند دهباری.

۲۲

په نجه کانم
له دهفته ری یادگارییه کاندای جی دیلم
له گهل قه له مه که م دا
دهستی یاری بگره و سه ما بکه
به یه که وه دهشت به دهشت
رووبار به رووبار
بو مائی عه شق ده گه رین
تا له ویوه شیعریک بلین.

۲۳

ئەو كاتەى شەو دى و
ئە دەرگای مېخنەتى ئېمە دەدا
مىش دەست دەخەمە دەستى شىعەرىكەمەو
باخىكت ئە بەهەشت
بۆ دوست دەكەم
تا بە ديار برىنەكانى
نىشتمانەو نازار نە چىزى
تاكو گونا سوورەكانى نىشتمان
بە جوانى دەبىنى.

۲۴

ئە كازىوۋى ئەو بەيانىيەى بەردەماندا
باخەوانىك دىت وگوئى فرمىسكەكان دەچىنى
تا ئەو نازارە غەرىبىيە بچىزىن
كە دەمانباتەو لای برىنىكى سەخت
تۆش وەرەو
بمدرەو دەست سەفەرى خۆت

تا به یه که وه له سه ربائی
کوئریک به ئاسمانی ئه ویندا بفرین.

۲۵

له په نجه ره ی چاوته وه
ته ماشام که ،
کاتی باوهش به بارانیکی شهرنا ده که م
له ژیر سابات ی هه تاویکی عه شقه وه
له ژیر که ئای نازاریکدا بۆم بگه ری
که مردیشم له ژیر ره که کاندایم شاره وه.

۲۶

تائه پرشنگداره کانی شیعر
روومه تی هه ردوو کمانی ئاویزان کرد
له بهردهم غه رییبی ئاوینه ی
پر له ناسکی رووی عه شقی تۆدا
سیبه ری گۆرانیه ک ده ئینه وه

که خوئی له رۆشنایی رووبار بچیت و
باخچهی پر له گوئی ئاوه دانیمان بدهینه وه
تا باخیکت بکاته بهر
پر بی له پرته قالی ماچ و
پر بی له تریفه ی شهوانی هه تاو و
تا داوه تی شه پوله کانی شیعر بکه م
پر بی له چرای رهنگ زهرد و
شه قامی چۆل و شه وی عاشقان.

که پریک بو سیبهری رۆحم.

۱

هەر جارێک تریفه‌ی مانگ

دێداری له‌گه‌ڵ نهمه‌ی

شه‌ پۆله‌کانی ده‌ریا ده‌کات

ده‌بمه‌ چلی نیی‌رگزی، ده‌ستی عاشقیک

ده‌بمه‌ که پریک بو سیبه‌ری

ته‌ نه‌یایی رۆحی خۆم.

۲

هەر کاتیک له‌ پشووی که نارێکی نه‌رخه‌وانی

ناسمان وورد ده‌بمه‌وه

گوئیکی دل شكاوی په نجه رهی
رؤحی خوم ده بینم
نیشتمانیک له ئیوارانی تاریک ده بینم
نیشتمانیک له غه مگینی
وه رزی چوارسائه ی خوی .

۳

کاتیك نیگه رانی باوهش به خه یائی
عه شقما ده کات
تو هیلاننه یه کی پریت
له شه ونمی به ربه بیان و
ئاوی رووباری گه ئای رؤحی من .

۴

کاتیك نۆته ی ده نگت
گورانیه کی پر له نه می باران ده چریت
سه مای خه یائی توم بیرده که ویتته وه
که پرن له سپیده یه کی جوانی

دورکه وتنه وهو یاده وهری .

۵

من مائیکم هه یه له ته رزه یه ک باران
دیده نیه کی خاموش له تاریکی
له هر کوئانیکی ناوه ختا بتبینم
نیگیاهه ک له قه ده ری خو مت بو باس ده که م.

6

ده تدو زمه وه نه گه ره نگت
له لقی داریک بچیت
له په له هه وری ره و نه ده کانیشدا
بوئی گوئیکی دهستی ژنیکیش بکه یت
سیمای سهرو و قرتت ده بینمه وه
وهک نه وهی هه ناسه م به ئینم پی بدن
له م مائئاوایی و ئاوا بوونه
په نجه ره ی دلم ده که مه وه

تاكو جاريكى تر بزه و خه ندهت ببيئمه وه.

7

ده ئين له وينه يه كي تو راوي شه ودا

له كوچي هه وريكي تووره دا

جو ره غه مگينيه ك هه يه

له سه ر بائه ته نكه كاني په پووله

هه ئمان ده گري

له ناو باخچه جوانه كاني گو رستانيش

خوشه ويستي دارستانيش هه يه

پشكوي دئمان بو خوي ديني.

8

له سه ر پشتي نه سپيكي سپي و

له شيوهي خه ون و خه يائيكي

بال هه نگر توودا

له نيگاري هه ناسه ي به فرانباردا

ديمه وه لاي تو

له ژووری پر له باخی کتیبخانه که تدا
مانگی غه ریبی ده بیبیم
له وهرزی کرپوه و سه رمادا
پرووشه ی شه ونمی به فره و
ده بمه میوانی رووباریک
ده مباته وه بو شه ره توپه ئی مندالی و
کازیوهی عه شقیک نه رژیته
خه یائی خومه وه.

9

له نیوان پرشنگی رووناکی خوردا
دلت له هه ئانه و گونانه ی
تریفه ی مانگه شه و ده چوو
ناسک، ناسک، ته نیا، ته نیا
بوونه لقیکی جوانی گول
توش به چهند رسته یه کی شهرمنه وه
ملوانکه یه کی مرواریت کرده

گەردنى شەرەكانم

بە ھەناسەيەكى غەمگىنەوہ پيٽ وتم
ژيان سەرەتا و، كۆتايى خۆشەويستىيە.

10

ئە زەنگى كاروانى گەردن ئازادىدا

ئەو شىعەرى تەرى دەنووسى

ئە ھەتاويش گلىنەي چاۋ

چونكە گۆلىك بوو ئە دارسيۇ و

ورده ئەستىرە دايپوشى

بە رۇژيش ئە ھەموو باخچەيەكدا

سوور سوور ئە چىتتەوہ.

11

ھەرۋەكو چۈن

خۆشەويستى باران بۆزەوى

پيدەشتى سەوزايى بۆگۆئالەكان

بەردەوامە و تەواۋ نابى

عەشقى نىرگز بۆبەھارو

هه ور بۆ ئاسمان،
هه ر به و جورهش عه شقى من
بۆ چاوى تۆ ته واو نابى.
12
تۆ هه ئهاتنى ئه و خۆرهيت
ئه ناو ديدده و دئى مندا
سورانده و هى زه و يت
به دهورى سه رى وشه دا
من مائىئا و ايبى ناكه م
ئه خه يائى كه رۆژانه
ئه مېشكه دا ديت و ده چى
تۆ ئىنجانده و گولدا نىكى
به ر په نجه ره كه ي ژووره كه مى
تۆ ده رگاي كراوه ي هه تا و يت و
به سه ر سېنه مدا ده روانى.

ژن .. نهی بوونه وهری مه زن.

۱

ژن نهی بوونه وهری جوانیی
نهی گه ئای سنه وهری سه وز
هه موو کاتیك گویم
له تریفه ی مانگه شهوی تویه
گویم له خورپه و هاژهی رووباری
پر به خوری دئه پر له نازاره که ی تویه
بمبه خشه تو دره ختیکی بائابه رزی
کاتیك ده دوییت ؟
هه ره وشه یه کت گوئیکه
هه ره بیکه نینیکت چلیکه
هه ره په نجه یه کت لقیکه
ناوقه دت سه فته ی کتیپ و
گه ئای عه شقی چاوه کانت

پرن له خۆشه ویستی و جوانی.

۲

ژن نهی بوونه وهری مهزن
کاتی رووی تو ده بینم
باخچه شهرم له جوانییت دهکات
شه ونم روو له بائات دهکات
تو نه ستیره یه کی گه ریدهی
یا خود نهمی بارانیکی زور به خوری
که ده تبینم
هیمن، هیمن دتوپی شه ونمی
سه رگوله کانی رووی تو
ده بنه خونچه یه کی ئاوه دانی.

۳

له بیرم دی که منال بووم
له پرێکا نه ستیره یه ک به خیرایی
نه کشا و سه ره رهو خوار نه بووه
نه ستیره کان پرسه یان بو دانه نا و

ئاسمانىش ھۈن ھۈن ئەگرىيا
دەيانوت كاتى ژن بگرى
بزه و خەندە كۆتايى دى
دەشت و دەرىش وشك دەبن
چياكانىش بۇ چەند چركە يەك
بى دەنگ دەبن.

۴

ژن ئەى بوونە وەرى گول بە دەم
كاتى شعريكى ، ، غەمگىن دە نووسم
تە موومز ئەدا بە خويدا ،
چونكە ئە ترسم رۇژى بيت
قە ئە مەكەى منىش
لە بە ر دەم دوورپىانى نازارەكانى تۇدا
لە بە ر دەم فرميسكە نە شمىلەكانى تۇدا
لە بە ر دەم ھەستە ناسكەكانى تۇدا
بە وشە يەك چۆك دابدا.....

وهرزىك له تريفهى مانگ و نيرگزيك له جوانيى بهار .

۱

له نيو پرووشهى هيمنى باران و
سپيدهى رووناكى تريفهى مانگ و
نه سيميک له گه ئاريزانى وهرينى گه ئا و
جه ژنانه يه کى غه مگين به نائوميدي
بوته ده گهريم و پيت ده ئيم
دلم وهك سيويكى پايزى ، دوولتهت بووه و
روحيشم بوته نيرگزيكى بى ناوى به هار و
رييواريكى بى وهرزى باخچهى گول و
مانگه شه ويكى تو راوى نه ستيرهى دنتهنگ
بوني کوستى سپيه تى توده که م و
وا ده زانم هه رگيز ماچم نه کردوووه
په پولهى گورغه ريبيكى ويلم و

مهرا سیمی نارامی شهوم و
خه ویش ناگاته رۆحم
دنیا له لام یاخی بووه.

۲

بۆت دهگه پیم
له شهوه زهنگی په لهی هه وریکی
پر بارانی رۆحمدا
له نیو په نجهی دهستی
مۆسیقاریکی پر نۆته دا
خه یال به دم روویاری گریانه وه
دهرویش به ته ریته تی سه ربادانه وه
وا هه ست دهگه م
دنیا له لام ویران بووه.

۳

بۆت دهگه پیم

وهك په پوله يه كى ناسكى به هار
 به وينه ي ناهه نكي گونكي جوان
 پر له شكوفه ي چاوه پروانې
 به وينه ي هه تاوى مېهره بانې
 به وينه ي ده ستې پرې رهنگانه يه كى ژنيك و
 پيت ده نييم
 نيشتمانم ياده وهرې چناريكه و
 له ژير هه تاوى سيبه رې بانادا
 بتكهم به كازيوه ي به بيان و
 بوڼې ره يحانه ي پيرې و
 تريزه ي رووبار و
 له چواردوهرې ماله كه مدا به نديت بكهم.

٤

زور چه زده كه م

له په رژینى په نجره دى دلمه وه
به وینه د گورانیه کی غه مگین
وهك چرایهك دانگیر سینم
تاكو بتکه م به په یکه ریک
له ژوور سه رما
وهك کاترمیریک هه ئت واسم
تاكوو ریگه دى دووری کو تایی دى و
بو هه میشه ، یادت بکه م .

۵

من دمه وى
وهك کیزوئیه کی سپی و ساکار
وهك دهسته سره کانی وهرزی به هار
تالی له قرتم بدهیتى و
تیکه ل به شه پولى روبری بکه م
چه ند بمه ویت ماچت بکه م .

۶

من دمه وى

شەوى مەرگى، پەرژىنى بە فر نە بىنەم
كە شە ونى جوانىيە كانى
لە رۇحمدا سوتاندووه
من دەمە وىت
نە يەك ئە عە تى هە ناسە و
نىگای چاوانت و
شەوانى تە نھایی پرنازارە كانى
بۇنى سىنە ت بنە خشىنەم
خۆم بکە مە پە يکە رساز و
بە دئى خۆمت بچوینەم.

۷

من دەمە وىت
لە ئاوينەى غە رىيى رۇحمە وه
وہكو شە ونى گول و گە ئا
بە ديار باخچە يەكى روو خاوى شعريکە وه
ماچت بکە م

تاكو جوانترين تابلوی زستانی به فر
له نیو تاله كانی قزتا بڼه خشینم.

۸

من دهمه ویت

له زستانی پر باران و

دڼه وایی گه رانه وهی ئومیدوو

ته مه نی وهرزی گه ئاریزانوه

ئاوینه ی دره ختی بائات جوانتری

عه تری روخساری جه ستته

پر له نووربی

سیمات گه شتر وهك په لکه زیرینه و

رؤحت بیینه بلیسه و

دهنگم رهنگی تو بگری،

تیکه ئاوی مه ستت بی

بارانی سوز سه ما بکا و

تیشکی روژیش زهر دتربیی.

من دهمه ویت
 نایینهی دئی شکاوی خۆم
 له بناری چاوه کانتا دابنیم
 تا کو دوا ساته کانی نارامی
 ببیته تروسکایی و
 له باوهشتا بمینمه وه
 دهتۆش وهره
 ناوبرینه کانی جهسته م و
 تا له دواي تو که سی نه بیته عاشقم بی و
 له ده ریاجه ی ده ریای رۆحم بخواته وه.

نه گهرهاتی په له مه که،

با دلم هیښووی تو بگریټ؟

۱

هه میښه له دره ختیځی وده وشه یی ده چی

قزټ جوانه شانہی ناوی

هه میښه له میوانی ناوخت ده چی

جگه له تریفه ی بارانی چاوم

جه سته ت ناوی تری ناوی

هه میښه له کوټریځی غه مگین ده چی

کانیاوی روهی من نه بی

گه روت ناوی تری ناوی

هه ندیک جاریش دهنکه گه نمیکی و

په رژیڼی بایهک نه تروینی

هه ندی جار چلی نیرگزیکی پر له شووشه ی

ده ریایه کی پر له تهرمی

به خوړ دیت و کهس ناتبینی

به نام نهوهی بومن گرنکه
میوهی هییشوهکانی لیوته
هه ربومنه و بۆکهس نابی.

۲

به قهه دارسیوه لا سورهی لادی
سیوی دلم خوشه ویستی بۆت گرتوه
به قهه دهنکی لارو له نجهی
دارهه نارهکانی هه له بجه
فرمیسکم بۆتو رشتوه.

۳

که شورهی چاوه کانت گریا
فرمیسکی خه یاله کانم بوون به باران
که ره شه بای گۆرستانیکی سه رخۆش
قزتی دا پۆشی
تالهکانی بوونه شوستهی جوو له و سه ما
که لیوه کانت شه پۆلی بزهو خه نده گرتی

دهریای دلم بوو به قاقا
که چاوه گه شه کانی نه وینت کرده وه
تیشکی خوربوو خوی شاردده وه؟؟

۴

کراسیکی رهنگانه بیت بو دووری بووم
تا کوو سیبهری مردن له بهرم کرد
له باخچه ی چوئی ته نه ایمدا
ماچیکی سه رلیوت کردم
دهست و په نجه ی ناسکت گو شیم
تانه بهد رووگه ی سورکردم
هه رگیزگوناحم پی نه کرد؟؟

۵

نه گه رهاتیه که ناری دلمه وه
زور له سه ر خو وهره و په له مه که
نه کا قاچه کانت له بهرد که وی
نه گه رهاتی په له بکه

ئاگرېك له ددرو نما خوی جه شارد اووه

خه رمانی دل ده سوتینی

خوت دهرانی درهنگ که وی

چاوی چاوه پروانیم ده فری.

۶

نه وهی گولی سه وزی با خچه که م

بو دلی توی کردووه

هر نه وهیه عاشقیك

بو روهی کوژراوی توی کردووه

نه وهی تو به خه یالیکى پر له نه سرین

بو مه غریبی منت کردووه

هر نه وهیه

دهرویشیکى پر له ته ریقه ت بو ژنیکی کردووه.

۷

که خوری نا ئومیدی

له جه سته ی ژنیك هه لدی

چاوه‌کانم بۆ ئەوینت خولقاوهو هیچ نابینن
جگه له سیبهری چاوه‌کانی تۆ
که خۆریش زه‌رده‌په‌ری ئیوارانی
پالتۆکه‌ی ده‌پێچیته‌وه‌و ئاواده‌بی
خه‌ونه‌کانم هیچ نابین جگه له تۆ.

۸

ئه‌گه‌ر رۆژی وشه‌یه‌کم بوونه‌ گوناح و
له‌سه‌فه‌ریکدا نه‌غرووی کردیت
ئازاری دایت، ، زوو پیم بلی
دنیابه و چاوه‌رییه
ده‌یسرمه‌وه له‌بیره‌وه‌ری و ناخمدای
بۆئه‌وه‌ی دلت هیچ نه‌ئی.

۹

چه‌ندین سائه پیته‌کانی ناوت
له‌گوتائه‌ی میشکمدایه

بوونەتە ئاوينەى رووناكى و
هەرگىز بىرم ناچىتەوہ
تەنيا پياويك ئە چاومدا
ئارەزووى سەفەرىك دەكاوو
قەت پىرنابى
بۆيەدئەم بىريارىدا
باوش بۆكەس نەكاتەوہ
هەر بۆ خوشەويستى ئەونەبى.

۱۰

كەرەش دەچىيەوہ ئە پياويكى ئاومىد دەچى
تەنھايى خەمت لى دەبارى
كەرەنگت وەك گول سپى دەچىتەوہ
بزو خەندەم لى دەبارى
تۆپرى ئەتريفەى مانگەشەو
من بە ھەردوکیان راھاتوم
ھەر بۆيەشە كە ئەتبىنەم

لە رقیکی پیرۆز دەچم.

۱۱

هەز دەگەم بێتگەم

بەگۆلارەییەك و بەئاسانی

لەئاسمانا بێت و بچی

ئەو کاتە هەر بە دەستی خۆمە

نەزمت کە مەووە لای خۆم و

یالە ئاسماندا بەرز بفری.

۱۲

سەردەمیگە ئەگەل تۆدا دەژیم و

تەمەن نارواو وەك خوی ماوه

سەردەمیگە ئەگەل تۆدا پیا سە دەگەم

قاچە کانم گرو تینی جارانیان هەر ماوه

سەردەمیگە ئەگەل تۆدا پێدەگەنم

تووڕەبوونیش لیم تووراوه.

۱۳

پیان ووتم بوویته شاعیری
ئاگاداربه خۆت دووباره نه که یته وه
منیش ووتم

مادام ووشه و رسته و شعر
هه رتۆیت و تۆیت
کهس تاقه تی لیمان ناچی.

۱۴

شه ویک شعریکم بۆنوسیویت
باران به لیژمه دهباری
به یانی خه بهرم بۆوه
باران هه موو ووشه کانی سری بۆوه
هه ربه ته نیا ووشه ی خوشه ویستی نه بی.

۱۵

ئه ئقه یه کت بۆنارد بووم
روخسه تم له په نچه م وه رگرت

بۆم هه ئگرئ
زۆ دئخۆش بووم به ئه سپايي
پيان ووتم "به خته وهرم
ئه وتاكه ، ، خۆشه ويستيت بي؟

۱۶

زستان هات و به فرباري و ،
به به فراوي ليوه كانت داتپوشيم
رهنگم سپي سپي بوو له به فر
هاوين هات و تيشكي خور رهش رهشي كردم
دئم ترسا ئاخو سيمام نه شيواوه
رۆحت جوانه
هه قم نيه سيمات چۆنه و چۆن گۆراوه .

۱۷

ماوهيه كه عه شق بوته روبريك و
له ناويدا مه له ده كه م

ماوهیه که چاوت بۆته روبرایک و
نه ناویدا خۆم وون ده که م
ماوهیه که لیوت بۆته گۆرانیه ک
نه گه ئیدا سه ما ده که م
بۆیه نه که ی قهت لییم دووربی
من دهمه ویت بۆهه همیشه بۆنت بکه م.

۱۸

نازادیان کرده تفهنگ
چی بائنده ی رووناکی بوو
هه موویان کوشت
ژنیان کرده بووکه شووشه و
نه سه ر خوانی میزه کاندایه میان کرد
نیشتمانیان کرد به خه م و
شنه ی نازاری دایپوشین
وه رزیکی پر خۆته میشی بوو
جوانی خاکی لی سه ندین.

۱۹

من نه مزانی له چاوتروکانیکدا

ته مه ن ده پروا و

خۆشه ویستی هه رده مینی^۶

ژیان بی^۶ تو ته نیاییه و

پایز به هار ناوهرینی^۶.

۲۰.

تۆهه ندیك جار په پوله یت و

به سه رجه سته ی خۆزگه کانی هه ستمدا ده فری

هه ندی جاریش هه نگیکی تاک و ته نیای

بیده نگی زه مه ن ده شکینی و

شیلهی هه موو جه سته م ده مژی.

۲۱

ئه وه ی زۆر دئخۆشم ده کا

تۆله مینای یاقووتی مندا ده ژێ

ئەو شەھەرى ئەخەزانىڭدا بۆتۈت دەنوسم
پراوپرى ژوورەكەم دەبىتتە تىرىقەو
مۆمەكان دەتوئىنەو
ئەو رۇژەي بۆبىدەنگى نىشتىمان دەنوسم
دەرگاي ھەموو زىندانەكان دەكرىنەو.

۲۲

ھەرچى روبار ھەيە ، ، جوانە

بە ئام ھىچيان

وھكوو ملوانكەي چاوت مەستم ناكەن

ھەرچى رەزو شىنايى و باخە ، ، جوانە

بە ئام ھىچيان وھكوو

بزهو خەندەي ئىيوت شادم ناكەن

ھەرچى ناوى پىرۇز ھەيە

بوونەتە سەرابىكى ناوخت

بوونەتە نۆتەو مۇسقىقا

بوونەتە شەونى سەردرەخت

بەسپبەرى بائات ناگەن .

۲۳

تنۆك تنۆك ئەزەتى ماچەكانت

پژانە سەر لىيۈەكانم

تا ئەبەد بىرم نە چۆۈە

هەناسەى شەنەباى تالەكانت

بەر سەماى شىۋاۋى قىژم كەوت

تۆزىك ئە فرمىسكى چاوت

پژايە ناۋ ئە پى دەستەۋە

هەرگىز ختوۋكەى ووشك نە پۆۋە .

۲۴

سەرم بەر مروارى سىگت كەوت و

دوۋ دئۆپ فرمىسكى گەشت و

په نجه رهيەك له نائوميدي و
خەندەيهەکی پر له سۆزم
ئى دەکەويته خواری،
پيش دۆزهخى مائىئاوای
دەستم بەر دەستت کەوت و
نەوهی له دەستم بەر یۆوه
په نجه کانم هه پرون بوون به جارى.

دلم بائندەيهەکی سپى پۆشه

۱

گوئی دلم دهنکه هه ناریکی سووره
بو هه همیشه پیده که نی
بائنده یه کی سپی پوشی به ربه یانه
شعر له باوه شیا هه ل ده گری
گوئی دلم تریفه ی
نمه ی بارانی به هاران و
قوئی خویناوی هاوین و
پرچی شهوانی پایز و
کلوه به فری زستانیکه
چوار وهرزی سال خوشه ویستی
تیا گه وره نه بی.

۲

ئاوینه ی هه تاوی رووتم هیئا و
وه کو گۆزه یه کی دهستی

کیرژۆله یه کی سه رکانی
 له بهرده میدا راوه ستام
 رهنگ و روخساری خه یائی خۆمم
 له ژووره که مدا نه دییوو
 کراسیکی باخچه ی دلت پیدام
 له بهرم کرد
 کراسی و گول گولی جوانم
 له ژیا نمدا نه پۆشی بوو
 کاتیکیش ماچیکت دامی
 بووم به تاسه و هه ناسه یه کی خه مره وین
 هه رگیز شعرم نه نووسی بوو.

۳

گهر شعر حهرفی ووشه کانی
 مائناوایی لی کردم و، به جیی هیشتهم

گەر ستران باوہشى بۇ نہ کردمہ وہ
بالندہى رەزەکان ھە ئنە فرین و
نۆتەى ئاوازی مۇسیقاریک و
تابلۇ جوانەکانى دەستى نیگارکیشیك
سەراسیمەى نہ کردم
ئەو رۆژە دئەم دەبیئتە وئیرانە و
منیش ئەمرم.

۴

پایز دئیت و خەیاالى وەرزی تەمەنى
گە ئاکانى دەنووستەوہ
دئەم دەبیئتە ھیلانە و
ئازاریک دەگپرتەوہ
ئەوہ وەرزی نیشتمانە
بالئای ئە ھەمووان جوانترە
بەردەوام نەمەى باران
سەروقشئى ئەشواتەوہ

لقه کانی له دهستی به فر دهچی^۶
رهنگی زهردی له نیو دلماندایه و
ته مه نی هه ئوه رینی له من دهچی.

۵

له سوچیکی ئه م ته مه نه ناکامه دا
هه ریه که مان جیاواز ده ژین
هه ندی سه رکرده و، هه ندی کویله و
هه ندی عاشق، هه ندی ئازاد یخواز
که مردیشین
داد په روهر و یه کسان یخواز.

۶

قه ئه مه کانم چوون یه ک نین
هه ندیکیان بو باخچه ی جوانی

هه نديکيان بو شه و چه ره ی شه وانی زستان
هه نديکيشيان کورت نه نووسن
بو بيره وهری به جيماو و
شه قه ی بالی چرکه ی نائوميدي
هه نديکيشيان هينده گه ورن
به قه د گه وره یی سنگی ئاو
به قه د وهرزی پر ته موومژ
هه ناسه ی دهشت و رووباری خور و
تاریکی هه تاو.

۷

نه و کاتانه ی شعریکت بو نه نووسم
هه ندی جار شه و کوتایی نایه
هه ندی جاریش روژی ته زیوو
که باس له عه شقت ده که م
تیشکی خور جیم ناهیلی
که باسی زیزبوونت ده که م

مانگه شه و نه بی به هاودهم و جی ناهیلی

۸

وهره بؤلام

هه همیشه به بهرچنهی هه ژارانه وه وهره

وهك شه قامیکی راسته ری

وهك په یثیقی سپیده باش و به جهرگ وهره

وهره وهك خویندنی گمهی کوتر

وهك شه ونمی چرایه کی داگیرساو

وهك شه پوئیکی هیمن و

سنه و به ریکی بانا به رزو

شاسویه کی پیشه نگ

وهك شه ونمی به ره بیان وهره.

۹

نه و کاتانه ی هاژت دیت و

نه بی به رووباریکی سهرشیت

به ریگا و بانی عه شقا وهره و

روو بکهره ده‌ریایی چاوانم
بمده‌ره به‌ر شه پوله‌کانت
قژم پرکه له بی‌گه‌ردی به‌رفراوانت
رقی دلم پاکژ پاکژ بشوره‌وه
تیکه‌ئی که به‌رووناکي هه‌تاوت.

۱۰

تیشکی ته‌ری نیگا‌کانت
روخساری شه‌پۆلی ده‌ریایه
خۆشه‌ویستی له‌ناو دل و له‌ده‌ستمایه
سحری شه‌ویکی ده‌یجوره و
ده‌بیته لیژمه و ریژنه‌ی باران
ده‌بیته زناری تافگه و
سینه‌ی شینایی زه‌وی و
وه‌رزی خۆشه‌ویستی ئینسان.

۱۱

به‌فر ناتوانی
وه‌رزی جوانی خۆی بسپیرییت
به‌ئینجان‌ه‌ی پایزی خه‌م

به فر ناتوانی، دست به ردا

له رووتانه وی چیا

عه شق دئی په پوله یه کی ناسکه

چرکه یه ک له خوئی داببری

ده بیته وهرزی تاریکستان.

۱۲

نیرگز ماچم ده کات

بولبول که ده مبینی بوم ده خوینی

که شه و دادی ده بمه هاوریی باران

ده بمه نه شکی کچانی شوخ و شه نگ

ده بمه ناواز و گورانی و چلی لاولا و

ده بمه ماچی سهر روومه تی

کیژوله یه کی په نجه ناسکی بهر هه تاو.

۱۳

نه و کاتانه ی که دیت بولام

ده بیته گولیکی په مہیی

ده بیته شه و نمیکی

بەر بە یانی وەنەوشەیی
دەبیتە گۆئیکی ژاڵە ی هەمیشەیی.

۱۴

ئێوارە یەك بێدەنگی هاوریەمە و
لە گەل تیشکی زەرد پەردا
خۆت ئەكە ی بە مائی دڵمدا
کراسیگی پە پولهیت لە بەردایە و
بۆنی میخەك لە جەستە ت دی
توند توند دەتگرمە باوەشم
هەناسە مان بۆنی شعرە و
تیکە ئاوی خە ممان دەبی.

۱۵

تۆ هەندی جار
ووشە کانم دە خوینیە وە خوشت دەوین
هەندی جاریش دەستە وەستان

له به رده میان دانه نیشی
هاوارده که ی و تی ناگه م
نه بی به ووشه یه کی پر له خه یال و
خوت وون ده که ی.

۱۶

ووشه ی جوانیش
پر له نیگای عه شق و
پرشنگی چرکه کانی ته مه ن
ووشه ی جوانیش
پر له نه ستیره ی به ربه یان و
پرچی ژاکاوی زه مه ن.

۱۷

هه ندیک جار
به دیار کزی چرایکه وه
روو له ناوینه ی وه رینی ته مه ن ده که م
مات و مه نوول داده نیشم

دەبمە دەرویشی تەریقەت
ناچار دەبم
ئیوارەییەکی پر لە زامم بنوسمەووە و
پەراو و پینووس فریدەم.

۱۸

بە بێرت دی
لە قەرەغی شەقامیکدا
بە خۆت و گۆئیکی شیرزەوہ
دەهاتی و دەچووی
چاویکت لەسەر کاتژمیری دەستت و
ئەوی تریان لەسەر کۆئانەکە ی مائی ئیمە
نە سەعات ئەهات و ئەرۆشت
نە تۆش لە تەماشام بێزار ئەبوویت.

ناسک.. ناسک، ئال.. ئال،
شە پۆلی دلم ناویدە.

۱

به شهو و روژ ئيم دهروانيت
هينده وردى
له كانى چاوت وردبوومه وه
كاتى زانيم ناسك ناسك
به سهر ديدى تودا ده گريم
بووم به مندا ل ژيربوومه وه.

۲

من نازانم فريسته بووى
يا گوئيكى باخچهى ناشتى
بووى به پولى نه ستيرهى گهش
بوويته په لهى هه وري سپى و
له سهر خونچهى گوئى ئيوم
به نه سپايى داده نيشتى

۳

په نجه كانت له سهر مانگ و
تريفهى سينه م هات و چوون
له ناو خوياندا نه غمهى سپى و

بوونه کلوه شیعر و

قژی رهشیش

به چه ند پۆلی پهره سیلکه

منیش بووم به ئاواز و

خهرمانه ، بو خوشه ویستی .

٤

ئه وه ندهی خۆت دایه

به ره هه و رازی شه پۆلی رۆحم

تاوام لی هات

ئه زمانی سیبه ری ئاو گه یستم

بویه هه ردهم ئه و شه پۆله ئه ناسمه وه

نازناوی تۆی هه ئگرتوووه .

٥

هه موو رۆژی جارێک ئه بی به په پووله و

ئال ئال ، گه ش گه ش

ئه سه ره په ره ی گوئه کانم دیت و ده چی

نه خه ويگدا بووم به ماسی
به زمانی ئاو نه منووسی
دئوپه کان بوون به وشه
قه نه مه کهم به ریواسی به هار
شه پۆل به دهفته ری عشقم.

٦

من نه وه تهی توّم ناسیوه
هه موو که سی هه موو شتی
ژن بی یا پیاو، دار بی یا بهرد
پهرداخ بی، یا شهرابی عشق نوشین
نه لام نه بنه گوئی شیعر.

٧

نهو دولبه ره عاشقه
نهو نه ده شیعری منی خویندوته وه عاشقیه تی
نه زانن خوشه ویستی منه

له خویندنگه ش
هەر وه ئامیک بنووسیتته وه
وشه کانی کۆتری شیعرى منه و
په پوولهى ههست و خه یائی، بائای منه.

۸

که تۆهاتی
چی بهسته ئه کی به فر بوو توایه وه
هه رچی جوانی ناو سروشتی تارمایی بوو
خۆی شارده وه
کاتی بینیان سه ما ده که یت
سنووری دئم داگیر ده که یت
بوو یتته بوو که شووشه یه کی مندایی و
که شایته وه.

۹

تارمایی ژیان سیوئیکه دوو له ت
چه ندین سائه ده بنه خاموشیی و، بیده نگیی

به نام زامیگی زور قووته
وهکو شیعر خه یال دهگری
ئه وهنده لیمان نزیکه
هیند ناسکه
وهکو رهزی تری کویستان
ئه مرؤمان چاوی لییه تی.

۱۰.

کاتی شیعر ده خوینمه وه
دهنگم ده بی به ئاواز و
وشهش به گر
ئه و کاتانه تهنه له به رده می تودا
ده خوینمه وه
شیعر ده بی به هه ئویه کی به رزه فر.

۱۱

رووباریکم نیوهی ئاوه که م
له خوشه ویستی به فری قرتته وه بو هاتووه

نیوهی ترم نه کانیای چاوه کانت
بویه به ردهوام دهرۆم و وشک ناکه م.

۱۲

که ترس په لاماری دام
خۆم به گه رده نوولی چاوته وه
هه ئووسی و هیئندهی نه برد
ره شه با خستمیه خواری
که وتمه به هاری نه وینته وه
بووم به چلی نیڕگز، بووم به شنهی شه مائی.

۱۳

سیبه ریکی به ره تاویکی ناوه ختی
تینویه تی دلم ده شکینی
ریگهی نازادی شیعرم لی ون ده که ی
من دهمه وی له دوای فرین

به نازادی بیته وه نام
رهنگی ناسمانی چاوانت و
شه پۆلی ده‌ریای هه‌ناسه‌ت
جوانی بداته‌وه رۆحم.

۱۴

حه‌زم ده‌کرد له کونجیکی ئەم ژيانه
پیاو بوومايه
به‌وه‌مه‌رجه‌ی له قوونایی دئمه‌وه
هه‌ر وه‌ك ئیستا
خاوه‌ن هه‌ست و سۆز بوومايه
حه‌زم ده‌کرد ئاوینه‌ی هیشتوو‌ه تری
ژووری خه‌وبینینی تو‌بام
هه‌موو سپیده‌یه‌ك به‌ر له‌رۆیشتن
چاوم روخساری تو‌ی ببینیايه.

۱۵

حه‌زم ده‌کرد چلی نیرگزی که‌ناری

خه ونه کانت بام
به ر له برووسکه ی زه رده خه نه و
به ر له شکانی پارچه شووشه ی دئم
هه موو به هاریک به ئیخه و سنگی تووه
تیر تیر بونت کردبام
حه زم ده کرد بوویتایه تریفه ی مانگه شه و
هه موو شه ویک برژایه شکانی رۆحه وه
گه رووی وشکه وه بووی ته پرکدایه و
له نامیزت گرتبام.

۱۶

حه زم ده کرد رووباری سه ره پوی سیروان و
نه غمه ی ناوازی بولبول
شنه ی شه مائی نیواران
له گه ل نه ی هه ناسه ی تو دا برۆیشتمایه
بو دوا جاریش هه زم ده کرد دوا ی مردنم

ئە باۋەشى تۇدا گۆريان بۇ ھە ئېكە ندىمايە .

۱۷

دلى من

خوپرى ئاۋو پەرى گول و
گشەى باو پە پوولەى تىدايە

دلى من

ھەندى جار تىنويە تىت ئە شكىنى
بۇنت پىۋەدەكا و ، فىنكت دەكاتەۋە

نە فرەت ئە رابردوۋ دەكا و

ۋەكو كۆترىكى ئاشتى

بە سەرلق و پۇپى بائادا دەنىشمەۋە .

۱۸

بە بەر تىشكى زەردە پەردا

ئە چووم بۇلاى عاشقى چاۋەروانىم

ۋەختى گە يىشمە بەردەمى

دەستم برد چوار پىنج گولم

ئە باخچەى ئىوم كردهۋە و دام ئە سەرى .

ئەو ساتانەى ئەگە ئتا بىم
 كۆترە بال ئە خشىنە كەى نىورۇخى تۆم
 چۆنەم بووى ئاوا دەفرم
 كە ئىم دووربىت
 ئە قەفەزىكدا بەند دەبىم و ئوقرە ناگرم.

شەونى بەرە بەيان و زنەى گولى شعر

1

ئەبالاى بەرزت دەروانم

تا دی لام به رزتر ده بیټ
له نیگای چاوت د پروانم
تا دی لام گه شتر ده بیټ
له سیمای سپیت د پروانم
تا دی لام جوانتر ده بیټ
گیانه کاتی جه سته ی ماندووم
تیکه لای جه سته ت ده بیټ
بارانی سوز داده باری و
تیشکی خوړیش زهر دتر ده بیټ

2

گهر پیم بدهی
به دریژای ته مه نم دیمه دهریای نه وینته وه
گهر پیم بدهی تا دوا سته کانی ژینم
دیمه سباتی قژته وه
گهر پیم بدهی تا تروسکای له چاومایه
دیمه رووباری چاوته وه

به لام نازيز قهت رى نه دهى
بو ساتيکيش بى ماچ سهر بنيمه وه

3

زور هه زده كه م ببي به دار چناريك
له ژير سيبه رى بالاتدا پشوو بدهم
زور هه زده كه م بتكه مه كو تريك و
له چوار دهورى مائه كه مدا به نندت بكه م
زور هه زده كه م بتكه م به په يكه ريك و
له ژوور سه رمدا هه ئت واسم
به لام چى بكه م نازيزه كه م
له م ولاته به س ده توانم له دووره وه
بو نت بكه م

4

نهم جاره يان نامه كه ي تو
لوتكه ي ليكردم به چيا
پينوسمى كرد به شمشال و
ئاوى چاوى پى نه ژهنى و

بهرد ئی ئه دا
سنه و بهر سه رچۆپی گرت و
پیکه نین چه پله ی ئی ئه دا
ئه ستیره ئه وینی سپی رشت و
دئی منیش له دهوری بالات ئه گه را

5

رووخسارت له گولیکه پی مه یی ده ریا ده چیت
ناوه ناوه ئه وینی خوی سپی پۆش کردوووه
هه ندی جار له گه ل شه ونمی به یاندا
خوی ده رده خاو
تاو ناتاوئیک روخساری گه لا ریزانی خوی
به سه ر دیدهی پر له شه به نگی مندا
په خش ده کات

6

خه ونم به دئی دار گه لایه کی
 پر له سیبه ری چاوه پروانیه وه بینی
 دار توویه ک بوو له وشه ی شعر
 به بایی فریندا ، په نجه ره ی دئی
 له گه وه ره ی شه پوئی ده ریا نه چوو
 هییدی هییدی نه وینی خوئی
 له ناو نۆته ی ده نگدا ناسیه وه
 سبه ینی بووه
 بووکه شووشه یه کی ئیسک سووک
 ره نگه کانی پرکردم له توی غوربه ت و
 بوومه کیژۆ له یه کی جوانکیله ی تازه بووک

7

وهک دار زه یتوون ناسکیت و
 وهک شه ونمی به ره به یان
 نهمی بارانت لی ده تکی و
 وهک دئیکی غه ریبت و دئییت و ده چیت
 نه بروسکه ی هه وال ده مگاتی و
 نه توش له وه رزی دئم وه رهس ده بوویت

8

که گویی نه مرواریه‌کانی شعرم ده‌گریت و
ده‌مخه‌یته ناو گلینه‌ی سووتانی چاوت‌ه‌وه
ده‌بمه رووباریکی ئاوی
ده‌بمه باندیه‌کی نیو زه‌ریا
مه‌ست ده‌بم به نوته‌ی ده‌نگت و
دی‌مه ناو نه‌ندیشه‌ی شه‌وته‌وه

9

نه‌گه‌روی دار ژیه‌کی که‌مانی موسیقاری‌کدا
رسته‌ی جیهانیکی نه‌فسووناوی هه‌بوو
نه‌ده‌نگیدا وزه‌یه‌کی نائومی‌دی و
نه‌که‌ناری دئیشدا ماندوو نه‌بوون
به‌ده‌م ئاوازی شعره‌کا‌نمه‌وه
سه‌مای بو‌ده‌کردم
وه‌ک سه‌مای شه‌پوله‌کانی ئاو
خه‌نده‌یه‌کی شیرینی دا نه‌قترم

بووم به کانیله یه کی پر نه تاقگه و

هه ناسه ی دیده ی تو ی پر نه چاو

10

قه نه مه که ت کردم

به نه سپیکی که حیلی سپی

زامه کانت نه ناسمانی هه ناویدا کوژانده وه

نه گه رووی پر قه تاری دهروونیه وه

ناویکی رهوانی پینوشیم

رژایه ناو به هره ی شعر و

په نجه ره ی رۆح و هه ناومه وه

11

قه نه مه که م ووشه کانی

تامی کچی نیشتمانیان گرت و

تا وام لیّهات

چه ندین زنه ی گوئی شعر

خوی خزانده بیر و هه ستمه وه

بووم به دره ختیکی ته لیسمای

پرتە قاتە نارنجیەکانی شعر و
هەرمی کراس زەردەکانی
پەخشان و
هیشووە تریی دنیای مندا لانی

12

خۆرە ی چەم و قاسپە ی قەد پال
رەنگی ئاسۆ تیشکی خۆرو
بۆنی میخەك و شەمائی بەر بەیان
بوون بە هاوڕییم ئیتر ناخەم
و هەكو لاوك گەرم بوو
و هەكو حەیران نیان بوو
چاویشەم وەك ئاسکیکی چاویش سرك بوو

13

ئازادی ژن تریفە ی مانگ دادەگیرسینی و
بووناک ی خۆریش
زکری عەشقیکی نە پساوہ بوخوی دینی
ئەوہ ئازادی ژنە

شعره كانم سهوز دهكا و
رووناكى ويژدان دهنه خشينى^۲
تاكوو بييته مؤمىكى داگىرساو
بييت به سروودى نىشتيمان و
له په رچه ميا بييته خوړو و نازادى بوخوى بيى^۲

دئوپ دئوپ دهرژيمه ناخته وه

1

له بهرده مېدا مه گريه
له و ساته دا دېمه په له هه وړى
له چاوانتا دئوپ دئوپ
گهرم گهرم دهرژيمه نيو خه مه كانت
توش ببه به كزه بايه ك
له گهل خوت ببه بو كويستانى نيگاكانت

2

له سه ر شعريكى نازادى بو نىشتيمان

نه زانه كان شعريكيان دهستگير كرد
دهستی ووشه کانيان بهسته وه و
چاوی ناوه رۆکه که یان بهست
بو سبه یینی بووم به سرودی بو نه وروژ
له سه ر چیا یه کی بهرز گرم گرت

3

کاتی شووشه ی دئم
وهك شووشه ی شهراب دهشکی
دئی من دهبی به دار میویکی گه یوو
وورده وورده هه ئدوه ری
کاتی دهنگیشت وهك ژیی
که مانچه یهك ده چری
نه غمه ی شعریش
له دئی مندا ده کوژری

4

کاتی خه ییال به راکردن

دى بۇلاي بالاي تۇ
چاوم روون دەبى
دئم زۇر لە جاران زياتر لى دەدا
كە خەيال وەرى
شەرى منىش بال دەگرى و دەروا
دەبى بە پەرى

5

چرا مانى
لە كورته چيرۆكيكى سپى گرت و
وتى من دەمەوى بۇ ھەمىشە چاوەكانم
لە سەراى نوسىنى شاعىرىكدا دابگىرسى
نەكا رۇژى دىكتاتورىك بمبات و
چاوەكانم لە ئاھەنگى شەوانى
شمشیرىكدا ھە ئپەرى

6

دوو دئوپ فرمىسكى ھە ئە بچە
رژانە ناو زمانەكەم

برووسکه‌ی خه‌یا ئمیان شله‌قاند
هه‌وریک وینه‌ی گرت و
له‌خه‌ئو هتیکه‌ی سو فیانه‌دا
ئاوئته بووم له‌گه‌ل خودا
ئیتز له‌و ساوه تا ئیستا
فرمیسکه‌کانم ده‌رپژم
بو عومه‌ری خاوه‌رو
منالیکه‌ی ساوا

7

هه‌ئویه‌کی به‌رزه‌ فر
شعریکمی به‌گه‌ردنیا هه‌ئواسیوه و
به‌شه‌وه زه‌نگی شه‌ویکا تی ده‌په‌ری
ئه‌وه تو فانی دئه‌مه کاتی ده‌یه‌وی
له‌نگه‌ر بگری چی دیکتاتوره‌ ده‌مری

8

له‌به‌رده‌رگای مزگه‌وتیکا
ده‌رۆزه‌که‌ری دانیشته‌وه و

پشتی وهك گۆچان داده چه می
ژیانی نه و بی تریفه و مانگه شه وه و
که ده شمری ده بی به ته می؟

9

نه و شمشالهی له هه ناسهی
گوئی لیوه کانتیه وه دی
هیواش هیواش ده گاته لام
ده بی به سروودی نه ورؤزو
بالای به ناگر گر ده گری
شعری منیش نه چیته سینه یه وه و
شاخ به شاخ و باخ به باخ
له گه ئیا نه دوی

10

شه هید نامری
نه گهر بیته و دیوانه شعریک
بوئی نیشتمان و

تاجه گوئینه یه ك

له سهر گۆره كه ی دابنری

من دننیام هه لدهستیه سهرپی و

به په له دهرواته لای بیریه کی شوخ

له گه ئیدا دهچیه جیژوانی

11

هه ندی جار شعریکم

له هاوریکانی یاخی دهبی

دهچیه ره گه زی باوک سالاریه وه

دهست و په نجهی ژنه شوخی

عه شقیکی پر خوشه ویستی

تیا سهر دهبری

12

هه میشه چاوم له و چیا یه یه

که تو به توله رییه کانیدا دهروی

تفه نگیکت کردوته شان

ناوی خۆت ناوه پیشمه رگه یه کی کوردستان

شعری منیش دهبیته کارمامزیکی

نهو پیدهشتهو

تینو تینو دهبیته کانیاویکی نیشتیمان

13

هه میشه رووباره که هی دئم سه رخوشه و

شه پولی شعریکی میژوو دهییا

بویه جه سته م دهبیته ده ریا چه یه کی کوژرا و

له خوینیکی

14

شه هید وینه که ت

بوو به هه وری دم خورنشین

له ناو فرمیسیکی قوندا

خستیانه خه متان

چاوت ده بی به هی شووه تری هی له ئوهریوو

بالات چنار

ئیمه ش ده تکه یین به خه و نیکی

هه ئفریوی چاوانی شار

15

کاتی دره ختی دهنوسی

قه له می من

هه ئبه ستیکی گریانای بو دهنوسی

که پیشمه رگه یه ک شه هید ده بی

چیرۆکیکی غه مگین

بو شاخ دهنوسی

که جه سته ی کیزۆله یه کیش

له بیزاری سهر ده بردری

خه می هه موو گوند و شار

چاوو، بانا سوتاو، بو ئازادی

له باوه شیا هه ئده گری

16

شه ویش خوی پیچایه وه

به جیی هیستم

له و رۆژهوه خه و نه چۆته چاوه کانم
ئه ستیره ی چاوانم له ت له ت بووه و
ئابینم یادگاریه کانت

17

به یانیهك
كه تازه خۆر له دەم كه ل دههاته دهه
بانگی كردم
به تیشکی زیڕینهوه
سهروو قژی بو رهنگ كردم
له و لاشهوه ئاوی كانیهك بانگی كردم
كردمی به ته می و
به دیاری دامی به ئاسمان
چیا به کیش بانگی كردم
چوو مه لای و كردمی به سیبهر
بو دهوه نی
به لام هیچیان هیئنده بزهیان نه دامی
وهك ئه و به یانیه ی

به ماچيك خه بهرت كردمه وه
پوومه تم بوو به شه ونمی شعريك
له دوايدا بووم به گوئی
پووام له قه راغ دهر به نی

**خەيائىڭ لە عەشق ،
تريفەيەك لە مانگ**

1

كاتىڭ شەرىڭم خۇي ئەكرد
بەملى پەر لە ئاسمانى دلى تۇدا
قەترانى بارانىڭ گوناھەكانى
كەنارى خۇي نووسىيەوہ
كاتىڭ پە پوولەي مانگى
پەر لە ئەسرىنى تۆم بىنى
خولياي خەونەكانم بوو
بۇ تريفەي مانگ و شەونمى بەرەبەيان
پوناكى خۇر خۇي شاردەوہ؟

2

دهنگمان تیکه لای یه کتری ده بوو
مومیکت له شه وه زهنگی
مناره ی دئما داگیرسان
تا کوو ده بوو به شعریکی نوی
تا سه وز بوونی خه یاییکی شاعیریکی
به سنه و بهری پهره کانی عه شقه وه
تا کو وه کو پشکو داده گیری

3

با شه قام و دره خته ته نیایه کانی نیواران
له گه ل سپیده یه کی تودا
پیا سه یه کی دهمه و مه غریبی ته نهایی بکه ن
هه تا باو هشی ده ریا پرده بی
له بوئی ماچ و ورده ماسی و
شکوفه ی جوانی ناوو
له دایک بوونیکی نوی

4

با هه تاوی دل

بە دەم لەرینەووی گە لاکانی عەشقەووە

لە سەر سنگی چیا بنووت

لە ژوانی هەر عاشقی کدا

لە زەردەخەنەیی هەر لیوێ کدا

دنیا تەمی خوشەوێستی بگرت

5

شاعیریک فیڕ بوو

دنیا پردە کات لە گۆرانی

لە سەر شەو نەمی سەر رووی

دئی دوو عاشق دادەنیشیت

غەریبی یەك ئە یگری

لە ئاوی نەیی بارانی رۆحی

تەنهاییی ئەواندا کز ئە سوتی

6

مائی شەرم وەك دئی تو

وەك سنگی بەرینی ئاسمان

هه میسه له سه ر پشته
هه یه به عه شقه وه دیته ژووری
هه یه به ئازاره وه
هه ندی جار پر ئه بی
له گورانی و گوئی شعر
هه ندی جاریش چراکان خاموش ئه بن و
تاریکی دادی

7

چرای رووناکی شهوم
بو فری دهنه حه وشه وه
له و کاته وه گوئی ماچ دهست پیده کات
له م نیشتمانه جوانه ی دئی مندا
ئیواران له کاتی بیهوودهیدا
ده بیته ده ریایه کی غه مگین و
گوئی په مه یی راده خات

8

بو پیشوازی بارینی بارانیك

خەيال دەمباتەو
بۆلای مەملەكەتى دنيای مندائى و
مائەكەم پەردەبى، ئەنە شەهى شعر
بادەى خوشەويستيم دەرژى و
مائى دلم
بۆنى ئەو سەنەوبەرانەى لى دى
كەبوونەتە فریشتەكانى بەهەشت
ئیتەر لەوى دەخەوم و
ئارام، ئارام پشوو دەدەم

9

دلى تۆ ئاسمانىكى تەنھايەو
لەووتەى خوئقاوہ
چاوەكانى فرمیسکیان لى دەبارى
كەچى نەیتوانى بۆ جارى

هه وریك بیکات به مائی خوئی

10

دئی تو حوزنیکه

له وه تهی پرپووه له تریفه ی عه شق

فرمیسکی شادی ده بارینی

که چی ته نها جاریک سه رمه ست نابی

به شه رابی لیوه کانه

هه ندی جاریش دلت نه ستیره ی غه مگینه

عه شقی بو زهوی نامینی

هه ندی جاریش ده بییت

به و دره خته قهیرانه ، که له مائه باوانیدا

گوئی جوانیان هه ئوه راند

یان به بالای ئه و لاوانه ی

که به چوارده وری مائه کانه وه

له خو هه ئواسین هیلاک بوون

به وه هه موو پوله شه هیده ی

له پیناو ئازادی نیشتیمان

چرۆی سهر دئیان وهراند

11

بهو پهرو بائه هیلاکه تهوه

بو کوی دهفری

وهره لای من با چرایه کت بو داگیر سینم

شوق به دلت بداته وه

من دمه وی له گه ل مندا پیبکه نی و

نامه وی بو سپیده کانی رابردوو بفری

12

من هه میشه چه زده که م

باخه که ی من هه موو روژی

گوئیکی نوی بو په چه مت بگری

تا نیشتیمانه که م

هه میشه به لاوی بمینیتته وه

بای عه شقیکی فینک

هه ئكا به پرووی تۆدا

ئەوسا منیش

باوہ شیک گە لای رە نجاو

بۆ دئی خۆم دەهینمەوہ

13

تۆ بەردەرگای شەرم پی مەگرە

من دەمەوی گۆئی شەرت بۆ بگرم

تا ئیوارەییەکی رەنگین بنیشیتەوہ

تا گۆرانیه کان خامۆشتر بن

لە باوہشی دئی تۆدا

هەموو گۆرانی ئەقین بلینەوہ

14

تا خوشەویستی تۆ هەبی

مەحائە لەسەر باننیزەیی مائیکەوہ

بچمە ناو زەمە نیک

خائی بیت لە عەشقی تۆ

15

مه هیله بیدهنکی دامگری
من خوشه ویستی نه و فریشتانه م
به چرپه به یهك دهگه ن
له نمه نمه بارانیکی په مه بییدا
دین و دهچن ، خویان نقوم دهگه ن

16

من بو باخیک دهگه ریم
له نریک مائی دنته وه بی
پرپی له گوئی خوشه ویستی
له گه لای ماچ ناسکتر بی
بو نه وهی پیت بلیم
فهرموو وهره و میوانم به

17

تیکه تم که به و به فره سپیه پاکه ی
له سائیادی شعرمدا
بردیمیه سه ردره خت
کاریک بکه گه لاکانی دتم

لە سەر دەشتی چاوەروانی شین بچنەو
منیش بە ئینت پێدەدەم
هەرگیز دلت ئە تەنهاییدا جی ناهیلەم

هەشتی مارس و چرایەك ئە خامۆشی

1

هەشتی مارس
تەمبکی ناوەختی نیگەرانیە و
بۆ من یەك رۆژ و ساڵ نیە
یەك ووشە و یەك کتیب و

یهك فەرھەنگیش نیه
ههشتی مارس
بێدەنگی ئەستێرەکان و
چرای خامۆشی شەوان و
کاترەمیری توند و تیژییه
ههشتی مارس ، ، په پوله یهکی ناسکه
دار سنه و بهریکی بالا سهوزه
چوار وهرزی سال خه م نه چنیته وه
شه قامیکه بهردهوامه ، بهرووی عاشقا
نازاریکی زور ناوهخته و
هه موو رۆژی ده کریته وه

2

ئهو رۆژهی که لیم زیز ده بی
ته مو مژیکی ناوهخت
په دهی دلم داگیر ده کات
دلم پرده بی
نه باخی چرووی گریان و

ناتوانم له جه وشه‌ی دئما
تیر تیر بنوم
روخسارم ماتم دایده‌گری و
ته‌ها وشه‌یه‌کیش
بو‌گول و گه‌لاو خوشه‌ویستی تو بنوسم

3

شیعری من شه‌پولی بارانه و
هه‌ندی جاریش شینایی ناسمان و
خوره‌ی ده‌ریایه‌کی نه‌وین
هه‌ندیك جاریش
توره‌یی ره‌شه‌بای ناوه‌خت و
پیکه‌نینی سه‌فه‌ری هه‌تاو
هه‌ندی جاریش ته‌ها عه‌شقیکه و
عه‌شقی خونچه‌ی تازه‌کراو

4

به م پایزی خه زانه وه
به م وهرزی گورانی پر له ره یحانه ی جوانه وه
وهرزی تریفه ی گوئی سوره ، ،
یان ژنیکی سه راب پووشی عه شقی ناکام
ئه مه هه ناسه ی باخیکی بیوه ژنه
یان نازاری نیو که شتی ه کی غه رییه
یا خود جه سته ی کیژۆئه یه کی پر له زام

5

هینده چاوه روانم کردی
خورپه ی دئم بوو ، به رهنگی پرسیار
به لام وه ختی گه لای رۆحت گه یشته
بووم به وه لامیکی رووت و
پرته کردم له گورانی و ناوازی شار

6

ئه و رۆژه ی ژنه ئه نفالئ
له بیابانی عه ره وه وه
په نجه ره ی دئی کرده وه و

چه ند ماچی شهرمنی دامی^۶
بونی هه ناسهی سوتاوو
قهدهری غه ریبی رۆژگار
بوون به خورهی ئاوی روبرار

7

ئهی شۆره ژنه شوخه که
ئهو ساتانهی وهکو چهوا
بهدهم خواردنی سیویکه وه
پووت و قوتی ، ، ، ،
چاوم ئه بیته وهرزی باران و
دوو باندیدی سپی ده بینم له ناو سنگتا
ده بمه سیبهری گۆرستانی غه م
له سه رگۆی مه مکت ئه نیشمه وه
ده بمه کۆتریکی ناشتی
چرای رووناکی شه قام و

شەقەى بائى مەلىكى بە جىماوو
سەرو سىماى تىكە لاوو پە شوکاوى
قرت ئە خوینمەو
تۆباخچە يەكى ئە خە يائەم
تە ماشام نيوہ شەويكى سامناکەو
خەريکە بال دەگرى
ژنى بەو هەموو جوانيەو
بەو هەموو ناسكى و عەشقەو
چراى پە نجه کانى دا ئە گىرسى

8

ئەى رۇحى ئاسمانى من
تۆبەو سىما نەرميەى خوتەو
وەرە با ئە ژيان نەوہستين
باوہشى گەرمم پياکە
منيش بە پياسەى شەى با
فینک فینک ديم و
قرتى جوانت شانە دەکەم

ئال ئال ودرهوه با بهردهوام بين

9

بوومه دهنگيک مرواری و
له رۆحی سینهی دهريادا مامهوه
له دهريای نه شقی خوما گريام
له بيژنگی تير ئاوت دام
به له نجه و لار به دهوری خومدا خولامهوه
به شيکم ئی بوو به به فرو و

هر زوو به سه ر نه شنهی گیانتا توامهوه

10

شعره کانم به خاموشي لای خوم خهواند
چرايه کی بچکولانهی ته نهاییم
له نیو ژوره که مدا داگیرساند
نه کا درهنگانیکی شه و

که به خه بهر دین و هه ئه سن
له تاریکیدا بکه ون

11

ئه و رۆژهی پۆلی باننده
به دواى گوئی لیوتا گه ران
دهیان وت عاشقی دره ختین
مانگیش هیواش هیواش
رهنگی په لکه زیرینهی گرتبوو
گوی به ئاوازی دت بگری
ئه ی وتت من عاشقی گیتارم
ئیوارهیه کیش په یقه کانی منیش
لیت دهگه ران بوونه عاشق
به هه تاو و ، ، پر تریفه ی شعره کانت

12

خه وم بینی له خه ونمدا
قه له مه کهم ته نهایی نویسه وهو

بوو به وشه

ووشه م بو به شمشال و گورانی

شمشائیش بالندهیه کی ناوهخت بوو

ئاوازی نا ئومیدی ئه ژه نی ، ، بو ئازادی

13

ئه و رۆژهی هه ناری هه ئه بجه گریا

خونچه گوئی شعریک له دایک بوو

شعریکی تاریکیم پی نووسی

ئاوی چاوم بوو به روبر

زایه ئه ی شعری هه ئه بجه

بوونه فرمیسک رژانه خوار

14

رۆژیك له قه ئه مه كه م توره بووم و

بریارمدا نیتر شعری پی نه نوسم

په نجه یه کی تۆم کرد به قه ئه م و

ناماده بووم جوانترین شعر بنووسم

به لام شنه بای هه ناسه ی تۆ

په ئه‌ی هه‌وری پێچایه‌وه‌و
قه‌ئه‌می نه‌ده‌ست فراند‌م
قه‌سیده‌یه‌کی پر بارانی
شو‌خ و شه‌نگی به‌هارانی
بو‌خو‌ی نوسی

15

هه‌میشه سوتانیك له‌ رو‌حمایه
وه‌ك ئاگری كه‌ ناریکی
نیو سو‌پای لادی نشین
كه‌ ئاگره‌كه‌ش كز ده‌سوتی
دئی منیش ده‌بی به‌ پشکو

16

چوو‌مه‌ سه‌ر لوتكه‌ی شاخیکی به‌رز
كه‌ویکی جوانکیله‌م بینی
هه‌ر به‌ده‌نووك شعری ناسکی بو‌ده‌وتم
به‌لام نه‌وه‌ی من گویم لی بوو
هه‌ر چیاو به‌فرو باران بوو

17

مهزنترين مرواری خه لاتی من
ئهو وشانهن دواي خویندنه وهی شعره کانم
بوت ده نیرم

ئهو چه ند وشه ناسکانهن
پرن له له زه تی ماچ و عه شق و خوشه ویستی
بویه سه ر له نوی شعریکی جوانت بو ده نوسم

18

کاتی وتت خوشم ئه ویی
نا ئومیدی وه کو گه لا هل ئه وه ری و
ئیتر وشه ی خوشم ئه ویی
له گوئیچکه مدا ده بیته ره شه باو
موسیقاش ده بیته ئه ستیره و
ده بمه تریفه و نیشتیمانیکی جوان

19

رۆژی روناکی قە ئەمە کەم
رووخسە تی شەویکی ئی وەر گرتەم
بە دوو قوئی چوینە دەری
دوو تال ئە قژی خویان
کردبوو بە سەر دیری جوانی
تا بە یانی گۆرانیان بۆ عەشق ئەوت
بریاراندا هەموو شار بکەن بە شاعیر

20

هەمیشە دەستیکم بۆ پینوسە و
دەستە کە ی ترم ئە گەردنتایە
پە نجه کە ی ترم گۆی شعری دەوی و
ئەوی تریان نازی خوشەویستیت

تافگه یه ک له خوشه ویستی
دئیک له په لکه زیرینه

1

دهرونم
شنه ی شعریکی نارامه
هه ناسه ی تافگه یه کی به خوره
کانیاوی تریفه ی مانگه
بروسکه ی هه وریکی خاموشه
به نه سپایی دیت و ده چی
دئم بارانی رۆحی توپه
که چاوه کانت ده بیینی
ده بنه په پووله یه کی نه خشین
له هیج شوینی^۶ ئوقره ناگری^۶

2

نەمشە و رووبارەكەى دئى تەنھام
بۆتە سىماى ژوورىكى غە رىيى
بۆفرمىسكى چاوهكانت تىر تىر گريا
پووخسارم خەمى سىپى تۆز لى نىشتوى
جىگاكەم بوو

خامۆش بوو ئە چوار دەوريا
چاوهروانى شەنەيەكى هەناسەى تۆم
تۆوى بىزارىم لابهرى
پىلوى كزى چاوهكانم
بۆكانياوى نەرخەوانى كوئى لىوت
فرمىسك بەبى دەنگ دەرژى

3

پىخەفەكەم بۆتە كەنارى گولالە
بەبى دەنگى

وەك دئى باغەوانىكى غەرىيى
باخچەيەك ناوى دەدەم
دەيدەمە بەر رىژنەى باران

تاكوو پَرشنگى خور بىينىٰ

سه ما بكاو، بىيتنه په پوله يه كى جوان

4

گوئى ژينم

بوته تريفه ي مانگه شه و ،

شانه ي روحت شانہ ده كا تا فگه ي ژيان

بوته خورى بيدهنگى

وهك ماله كه م چول و تاره

وينه كه شت پره له گروگائى بيدهنگى

جار جاره ش به هيئى نه مدوئىٰ

گرى خه يالم تاوده داو

بو روژانى رانه بردوو

چراى عشقت ده سوتىينىٰ

5

به هارى گه ش به شينه يى

وهكوو په لكه زيرينه ي به هار

به نه سپایی دههات بۆلام
 چلی نیرگزی پایزم دا له یه خهت
 به سه ر سنگته وه هینده جوان بوو
 نیگامی کرد به په پوله و
 به ئاسمانی پر نه ستیره ی دئا فری
 توش دهستت برد
 له گیرفانتا نه ئقه یه که ت پیشکه ش کردم
 وتت بیخه په نجه ته وه
 ده توانی شعری بنوسی
 بو یادی من
 له گه ل هه ناسه ی شعرتا
 بمینیه وه به نه مری

6

نه گهر ویستت بی بی به موم
 وه ره بۆلام
 پیشتر به کویتانی دئا بلی

تا به گری هه ناسه که م
دهرونی ژووره که ت بوگهرم که م
نهك وهك سروهیه کی سارد
بییت و خوت رووت که یته وه
له سه ربائی خوئی جهزه کانتا
بییم و بفرم

7

تودهرانی
کاتی که دیت
کاته کانم چون دهر وا ، ، با بر وا
من ههر ژوانه کانم هه یه
که دیته باوده شمه وه
کاته کانم ده بنه
جگه رگوشه یه کی ته ماشا

8

که دیی وه کوو نیوه شه ویکی دریز
دیت و ده چیت

سپیدیهك وهكوو روبار دهنوسیه وه
 به تریفه ی ووشه کانت
 هاواریکی نه شمیلانه
 نه دهنگ نه گاته گوچکه م
 ئاوازی نه رهنگی دتت نه که یته به رم
 په راوی نه وشه م بو نه که یت به هه نگ
 که به نه سپایی دهرؤیتته وه
 دهنگت نه بی به جریوهیه کی ئال
 رهنگت به ئاوازی شمشمال
 جوانیت نه بی به تابلوی ژووره که م و
 ووشه کانیشم به شاهه نگ

9

نه و رۆژانه ی که زور تورهم
 نه ئاسمانی پر نه ستیره ی وولاته که م
 شه پؤل و هاژه ی دهریا
 دهیه ویت نیشتیمانم بیر باته وه
 نه و شه وانه ی زور که ئاسوودهم

مانگی پروتی چاوه کانت
بوته مانگی دره وشاوه
هاتوته نیو چاوا نمه وه
نه وساتانه ی غه مگینیشم
رهنگی خه مم رهش پووش بووه
خوشه ویستی بیر چوته وه

10

له هونراوه ی دله که مدا
ئیوارانی له نه رخه وانی
ئاسمانیکی شینا ده تبینم
کراسیکی په پووله ییت له به ردایه
ده بی به باننده یه کی ئالتونی
چه ند هاوارت ئیده که م
بیته باوه شمه وه
بو پیشوازیت
گولی په نجم هه ئده وه ری

11

بهرز دهفري كه پيك دهگهين
دهبم به بوتلي شهراي روجه كه ت
پرته دهكهم له نهوين
رهنگي نائت دئوپ ، دئوپ
دهرژيمه هه ناسه ي دهرونته وه
هيئده له جوانيتا ده مينمه وه
دهبم به شهرايكي گهش
له نيو دهرياي چاوه كانتا
غهرق دهبم ده تويمه وه

12

شعريكي باريكه له ت
له ملوانكه ي گهردني خوم
له گه ل تريفه ي به ياندا
له شنه ي گوئي رهنگاو رهنگ بو دههونيمه وه
تاكوو بيكه ي بهروناكي مانگ و
هه ئي واسي به شينايي هه ناسه مه وه

13

جوتی وورده ماسی دلت
له په لکه زیرینه ی روحم دهرهیناو
له دهریای سپی خوتا نویسته وه
بوونه په نجره وئاوینه
چه ند مؤمیکت له سه رکازیووه ی
دلم داگیرساند
کاتی له ژوان گه رامه وه
ملوانکه که بوو به یاقوتی

چاوی سپی
ماسیه کا نمان چووبونه
دهریای سه رشیتى عه شقه وه
مومه کان کز کز ده سوتان
بوون به نه ستیره و تریفه ی مانگ
بو خوشه ویستی مائئاوایی

14

نه و دره خته ی
بو به کوتری ناشتی ژوانه کا نمان

لیم ده پرسیت و ، پیم ده لیت
 بو جاریکی تر
 له ژیر سیبهری دلی مندا دووباره نابنه وه
 گوئی داره ناریک
 ده بیته گه لای وهریوو
 وهکو په لکه زیرینه خوی ده گوری
 نهمی باخچه پر باران دهکا و
 شه و له باودشی یه کتريدا
 تریفه ی مانگ نه ستیره
 روو دده له روومه تیان
 زرده پهری به یانیا و
 له نیواران تیشکی شه ونم
 دده له گوئی باخه که یان
 به گه لایه ک دایان ده پووشی

15

نه گهر شه ویک کزه ی سه رما
 گوئی لاو لوی هه لوه ری
 پایز شه وی ته نهایی پی نوشی

دیم و به گری دهر ونم
گهرم گهرمت ده که مه وه
نامادهم هه موو تیشکی چاومت بۆده ربینم
لاشه ی تهریووی خۆمت بۆسوتینم
ئاگرت بۆ بکه مه وه
سپی بیّت وه کوو به فر
پر بیّت له په لکه زیرینه

ئاوینهی خه م و ، گه لاریزانی پایز

1

له ئاوینهی خه می دووری چاوه کانتا
له نازاری پر له ژانی شه پۆلی وشه کانه
پایز وه رزی گه لاریزانیه تی و
نازاری پیته کانه ئه خزینه نیو

چه قویه کی ژهنگ گرتوهوه
نه خرینه باوهشی تابوتهوه
ئای که رقم له چه قو گويزانه
چونکه نه و بوو ناوکی بریم
له دایکمی جیاکردهوه

2

هزم دهکرد گوئی دتت
باخچهی ژینی هه ئنه دهوه راند
هزم دهکرد شه ونمی ئیوارانی به رخوره تاو
هه موو چرکه یه ک
دتت شنهی شمشائی هه بوایه
وهکو چلی نیرگزی به هار
له نیو باوهشی مندا سه مای بکردایه
ببوایه به په پوله یه کی سهر چل

ئەۋكاته خەمەكانى ئاسكە كىۋى دئەم
بەئاۋازى پىرناسكى تۆبىرۈشتايە

3

ۋەك لاۋلاۋى بەرمائەكەمان

بەھىمنى دىت ۋ دەدەۋىيى

نازانم بەچ ماچىك بىتنوسمەۋە

دەبىت بەھەۋرو، رىژنەى باران

بىزەۋ خەندە دەتگىت ۋ

مىنىش سەرم دەبى

بەدارستانىكى خەۋنىكى چىرو

لىۋەكانم بەدئۆپى شەۋنىمى بەرەبەيان

4

ئەشەۋىكدا بوىتە ئاورىشمىكى سىپى دئەم

بەرگىكى تەنكت پۇشيوۋە

تۆبۋىتە پەروانەۋ

مىنىش بىزەۋ خەندەى مىشتى خۇر

كەۋتوۋمەتە رى؟

په لکه زېږینه ی دلت ساوایه و

فرمیسکی چاوم

دهبڼه رووباری خه می دانیشتونای دی

دهگه رین بوناونیشانی گوئیکی نه رخه وانی

چونکه ده زانم روژیک دادی

هه موو ده بین به نه رخه وانی گوئی شعری

5

ناویرم جوانی تریفه ی مانگی نالتوونی

چاوه گه شه کانی تو

نیشانی هیج عاشقی بدهم

دلت له شه ونمی سه ررووی به هارده چی

زور ده ترسم

ملوانه که یه که بته ونیتته وه

له ره گه وه ناخ و ده رونم هه لکیشی

6

شعریکت بوده نوسم

وه کوو نمه ی باران بیته خواری

ببیٰ به گولّه نه ستیره و
به رگی به هار له خوی بگری
خوناتوانم بیکه م به باخچه ی هه نارو
له باتی شه وانی دئی تو
خوی بخزینیته باوه شمه وه و
بیٰ له ناو دئما بنوی

7

ناویرم شعرت بؤنوسم
نه کا گه ردنت بییته پهری تاوس و
خوی بنوینی
ناویرم بیمه باوه شته وه
نه کا رۆحی په روانه ی
چی عاشق هه یه زیزبیت و بمری

8

وهك تاڤگه یه کی به خور
وهك گولّه شه و بو یه کی ناسک
چه ند سائیکه به رۆحیکی

شپرزوه شعر دهنوسم
هیشتا نه متوانیوه وهکوو قژت،
تابلوی روخسارم رهنگ ریژ که ی
وهك لیوه کانت ناسک و
په روانه ی ماچ بمنوسنه وه

9

وه ره گلینه ی چاومه وه
باله کاروانی زامه کانه له سه رسنگم
وهکوو تابلویه بتنه خشینم
ببیته وینه یه کی جوان
نه وهك تارمایی مردنم

10

به ئینت دا ببیت به ئاوینه ی به ربه یان
ببیت به ملوانه که بو تریفه ی مانگ
ببه گواره بو گلینه ی چاوه کانم
ببه تیشکی شهوی
روناکی روژی ووشه کانم

نه کا جوگه له يه کی غه مگین
به يانیهك توره بیټ و
بیسریتته وه گوئی دره ختی
مه مکی شعره کانم

11

ببه به په پووله
به بائه فرهی بائه کانت
له ناو باخی ووشه کانم
نیگار کیش به و، ره نگم بکه
له سه ر چلی دره ختی دیره کانم
به لیوی تاسه ی دووریت
به عیشووه وه ماچیکم بو بنیره
بو دیری هونراوه کانم
من دننیام
ناسوی چاوی نه پشکو تووم
له ناو تریفه ی خه یالما
پیلوی هزم داده باری

بوجریوهی نه ستیره ی عشقه کانم

12

نه وانه یه دیر به دیری گه لای ووشه کانم

نه دهفته ری یادگار یما کال بینه وه

نه وانه یه رقی تورهم

به ره شه بای شعرم که وی و

خه مه کانم بسرپنه وه

به لام هه رگیز

جریوهی نه ستیره ی چاوت

گریانی هه وری ژوانه کان

نه ناخمداناسرپنه وه

13

نازانم بوخه ونه کانم

هه مووی هه رتوون

لەگەل زەردەى بەيانیا
ئەبن بەمیخەك و نیڕگز
گوئی شعر دەگرن و
هەستەكانم بۆنى دەكەن
پە نجه كانم دەینوسنەوہ
لەكە نارى رۇحما دەپوین

14

تۆ ھەرگیز تینویە تیت بینیوہ
تا لە رووبار رووخسەت وەرگریت
تۆ ھەرگیز گەرمایت بینیوہ
خۆرەتاو لە خۆت زیز بکەیت
تۆ گشت روژی خونچەى
جەستەم دەمژیت

تاریکی شەوم بریندار دەکەیت

15

من دەمەوی

چوار وەرزه خوشم بویت

تا بالای شعرم وهك په لکه زیرینه
رهنګاو رهنګ بی
ناسمانم لی مه تۆرینه بادلی هه وری
ګهرداو نه ګری
من دهمه وی وهك بووکه
به فرینه یهك بمرم
نه کا جه سته م ګر بگری

عشق و شه پۆلى دەريا

1

به دەم تاريكى و ته مى گومانه وه
دلم بائنده يه كه ، كپ و بيدەنگ
به ته نها له تاريكى شه ودا
وهك ئاوينه بۆت دەروانى
تاببیته تيشكىكى سهوز
باخچهى دلم تير ئاو بكا

2

له دەروونى خۆمدا
واهه ست ده كه م ، كه سيك نيه
دلى ببیته ديمه نيكى پر نازارو
ناخى ببیته ته ميكي پر گومان

نهوهی تیږامان و
نیگای خوشه ویستی دییی^۶
دهزانی^۶ شنهی شه مال^۶ هه رده بی^۶
ژووره تاریکه گانی رُوح ئاودامان بکا
من چاوه پروانی تریفه ی سپیده یه کی روونم

3

دهمه ویت به دهم خونچه ی
لیوه کانه وه پی^۶ بکه نیت
تا کوو تارمایی پایز
له نیو خه ونی مندا کوتایی بیت
گه لایه کی رهنگاو رهنگت دا له قژم
من لییره له نیو سیمای سروشت و
که ناری ده ریادا
چوار وهرزی سال^۶ دیم و ده چم
تا کوو مه ست بم به بونی تو^۶
مه ست بم به شه ونمی سه روومه تو
دره ختی تو^۶

4

ئېرە ئە نېۋزەمەنى
ئاوازو موسىقاو
كۆنسېرتى گۆرانىيە كدا
پېدەشتى خەمە كانم ، كۆتايى پى ھېنا
واھەست دەكەم
تۆھەمېشە وەك بائندەيەكى تەريوو
ئەگە ئمدا دىت و دەچىت

5

وەرە بابەيەكەوہ
شە پۆلى دەريا بگۆرىن
بابەيەكەوہ
بوشايى ئاسمان راگرين
باجەنگىكى خوشەويستى
بەرپابكەين
بالەوہزىاتر
بەديار وەنەوشەى شعرەوہ

په ریشان نه به و
بیده نگی شه و چاوه کانم دانه پووشی^۶

6

من له کاتی کدا پرچی توم

به باران شوشته وه

عه شق گومانی لادروست کردم

مه هیله به دهم شنهی ماچیکه وه

تیرتیر بگریم

7

من دهمه ویت وه کوو کانی و کاریز

برژیمه ده ریای چاوانته وه

تابتوانم گورانی بو روحت بلیم

ئاسمانی شین به دیار فرمیسکه وه

بیته لهرزین

8

توده ته ویت چیرۆکه کانی منائی و

خەمەكانى رۇژگارى

ئەم زەمەنەت بۇگىر مەوہ

كە پرە لەكۆشكى خەيال و

ئەندىشەى پر نازار

9

ئەوكاتانەى كەدەمەوئەت

وهرزى تارىكى كۆتايى بى و

دئەم بئتە كىشۇرىكى پر خۆرەتاو

ئەوكاتەدا

گۆلى عومرم چرۇدەكاو

دەبەمە گۆلىكى سور بۆسەر لئوت

تاكوو بۆنى پئوہ بكەى

10

وہرە چئتر

بالە ناوباخچەى بئرەوہرەيە كانمدا

ته نها نه بم
وهك وينه يه كي دزراوی كۆن
بگه رپینه وه بۆسه رده می به خشندهیی
كه پره له نیگای چاوو، پیکه نینی دزراو

11

تۆ ده زانی
دنیا چیه كه نه توانین
به گامی دل تیر بۆنی كهین
جیهان بایه خی نیه
كه نیوا نمان ساردی تیکا
وه ره چاوه پروانی من به
چاوم بریوه ته ده رگا
نه وه ده رگایه ی باخچه ی
خۆشه ویستی خسته سه رپشت

تاوه بارانی به هارو

وهرزى وهرينى، گول و عه شق

1

وهره تاويك

له نيو ديمه نى باخچه ي

گوته ژاكاوه كانى ئەم زه مه نه دا بروانين،

خومان بدهينه دهستى خه يال و

به ئە سپايى بين و بچين

بۆن به هه ناسه ي غه مبارى

گوته كانه وه بكه ين

بزائين وورشه ي فريشته يه ك

په روبائى چۆن ليك كردوون

تاوه بارانى به هاريش

چۆن سينه يانى وهراندون

2

ئە ي گول تو تيشكى خورى ناواده ي

وهك شه به نگی به ربه يانى چرو ده كه يت

بەنەسپايى لە خۆر ھە ئدیت
نەمدەزانی بۆنى پەرت
رۆژى روناکم وون دەکاو
زۆرجاریش دەبیتە پەرچەمی
دروەشاوہى قژى من و
وہکوو عاشقیکی سەرشیئت
تاونا تاویک ھە ئدەوہریت

3

ئەى گۆلى سور
ئەى رەنگى ژاكاوى باخچە
تۆ تر پەيەكى لە جوانى
كاتىك كۆچى سوورت دەست پى دەكات
دوا ھە ناسەت دەسپیریە دلى من و
زەوى دەبیتە مەنزىت
تۆ بەشیكى لە رەونەقى باخچەكان و
بەشیكى لە بوژانەوہى دل و
بەھەشتى سەماى بەيانیان

وهره تاويك

ببه به چراخانی دلم و

ئاسمانی منیش پر باران

4

ئهی گول

کاتی بون به هه ناسه ته وه ده که ن

چاوه پروانی سپیده یه کی روناك به

تا کوو جوگه لهی دل و

په نجه ره ی ئه ستیره یه کی خه یال

په یامی عشقیکم بودینی

تا کوو نه به مومی شه وه زه نگو

باخچه ی پایزیکی ئه به دی

5

ئهی گول

ته مه ن زوری نه ماوه

ویستگهی ژیان کوتایی دی

ده بییت چاوه پروانی چی بین

يان گري دلداری بسپيرين

ياخوو به عه شقه وه بژين

6

وه ره تاويك

له ناو باخچه زهرده هه لگه راوه كاني گولدا

سه رنج بدهين و

بزانين زريان چ توفانيكي پيه و

له قه دي چ گوليكي ده نائي

بابزانين زهوي تينووي

پيده شتو ئاوداماني گژوگيايه

ياخوود تينووي ماچي عاشتيكه ،

7

وه ره تاويك

به چاويكي گومانه وه

له هه ناوي وه ريني گولدا پشوو بدهين

بزانين چ ته نهايييه ك

له زماني بيده نكيان ده گات

بزانين حيكمه تي حه قيقه تيكي تال
به نيگايه كي شهرمنده ، به رووياندا ده كريتته وه

8

گوته کانی باخچه ، کاتیک هه ئده ورن
مائی ته نهایی ده چنیته وه
گول پهره یه کی دل شکاوه
بو سه رده می به فری سپی ،
تارماییه که تریفه ی خه م
له خوئی ده گری و

ناسکی و شنه ی خوئی ده خوینیته وه

9

وه ره تاویک

له نیو دیمه نی باخچه کانی

ته مه نی وه ریووی گول و

وه رزی وه رینی گه لا دا

سه رنج بدهین

بزانين چ گورانیه ك نه شنه ددها

به‌کوچی سووری گه‌رانه‌وه‌یان
بزانی چ وینه‌یه‌کی ، شیواو شهرمن
چ عاشقیکی نامراد
نامه‌کانی ده‌نی‌ریتته ناو باخچه‌کان و
ره‌نگی شیواویان ده‌نوسیتته‌وه

10

که‌وه‌رزه‌کان دین و ده‌رؤن
گوئیش پیوستی به‌وه‌رین هه‌یه
تا‌کوو عه‌شقی چرؤکانی
بو‌وه‌رزی ئاو
بو‌دیده‌نی سیمای زه‌وی
سه‌رله‌نوی بگیریتته‌وه

11

که‌وه‌رزه‌کان تی ده‌په‌رن
گوئیش ده‌بیتته به‌خشنده
سروشت پیناسه‌ی عشق ده‌کات
که‌وه‌رزه‌کان دین و ده‌چن

گولّ عه شقى خه يالى خوى
وهك نه ستيره ده به خشيته
ته زوى خوشه ويستی
نيگا و ملوانه كه ي گه ردى من

12

كه وهرزه كان تيده پهرن
ته رمى وهرينى گوله كان
ده سپيريته نه ستيره و مانگ
كاتيك بارانيكى به خور داده كا
خه مى تورهيى خومان
به سه رچنينه و هيان ده بارينين
تاكوو په رژينيكى رهنگين
بو باخچه كانيان را بخه زين و
مؤمى ته مه نيان ، له نيؤ سه ماو
ئاوازي كپو بيده نگيدا ، بنوسينه وه

13

كى هه يه وهرزي وهرينى گوله كانى نه بينيبى

خەمى عەشق و، شەرمنى زەوى و
حەزە جوانەکانى گۆل و
روخسارى پەشوکاوى پە پولهکان و
سېبەرى ئەوانى نە کردبیتە
سەبردەى رانە بردووى خۆى

14

ئېمەى عاشق چوار وەرزی سال
پە نا بووهرینی درەختی ناسکی گۆل دەبەین
تاكوو ئەستیرەى رۆحى عاشق
ساتىك لە نامیزی بیدەنگیدا
بکەینە دیارى شەوانە
تاكوو تیشکیکی وەنەوشەیی
دورگەى رۆحمان لە بیزارى روناك کاتەوه

15

ئېمەى عاشق

هه موو تارمایی به یانیهك
چاوه پروانی گوناھی هه ئوه رینی گوئیكین
تاكوو لا په ره ی به خوین نوسراوی خو مان و
نامه ی بیره وه ری ئه وان بون بکه یین ،
تاكوو دره ختی بالامان زیندوو بیته وه

16

ئیمه ی عاشق ، سات له دوای سات
چاوه پروانی چرکه کانی هه ئوه رینی گوئین و
ده زانین چ شه وگاریکی تارو نامویی
میوانداریان ده کات ،
ئیمه ی عاشق ده زانین ، چرکه کانی هه ئوه رین و
وه رزی سوریان هه ررؤژیک بیت کۆتایی دی و
باوه شی پایزیکی ته نهایی
بۆزه مه نی هه ئوه ریوو یان ده گێر نه وه .

دهمه ویت بیمه نهوینتهوه

1

دهمه ویت بیمه نهوینتهوه
وهرزیک له ته مه نی خوم بچمه وه
تاکوو خه یائی ناسکی روجم و
په پووله ی دئیکی شکاوی
ئیوارانت پیبه خشم و
به زرده خه نه یه کی غه مباره وه
نیگایه کی پر له سحر

بوتالہ کانی زولفت بنیرم

2

دہمہ ویت بیمہ نہوینتہ وہ

درہ ختیکی پرچ دریز لہ قزم

بکہ مہ وهرزی تہ نیایی

تا رہنگی پایز بنوینی

شہ پولی دہریای مہ نگیش

بہ دیاری بداتہ دستو،

هہ ناسہی ئاوینہی تہ مہن

وہک مندائیکی خوشہ ویست

وہک رہونہ فی بہ ہاری سہوز

بہ دہمتہ وہ پیبکہ نی

3

کاتی پایز وهرزی نہوین دہ چنیته وہ

ئاسمانی خوی، پر دہکا لہ بہ زہیی

چاوه کانی زہرد ہہ ئدہ گہری

دہستہ کانی پر دہکا لہ دوعا

هه ناسه ی بوئی نهرمه بارانیان لی دی
پایز ده بیته دایک و
کۆرپه کانیشی ده بنه گه لا

4

دهمه ویت بیمه نه وینته وه
به لام تو وهرزی ته مه نم دهرزی و
شه وانیش به نیرگزو میلاقه دامده پۆشی
تا کوو ترپه ی دلمان
هه ست نه کات به سه ربائی دهریاوه
ده نیشیته وه

5

ئازیزه که م راسته پایز
چیرۆکه کانی ژیان ده نوسیته وه
به لام شه پۆله کانی بیده نگه و
بیگه ردی وه رینی گه لا
ده مانباته وه بوته نهایی

6

تۆدەزانی ئەوشەوانەى
بەدىار شەووەزەنگى مۆمىكەووە
يادى مەرگى ئاوو،
خورەى ئىزمەى باران و
ترىفەى هە ئهاتنى مانگ دەكەم
تۆ لە قەرم دەئالیت و
ئىوى تەرم دەرژیتە ناو ئەوینتەووە

7

تۆدەزانی پايز
نوزەى گە لایەكى هە ئوهرىوووەو
وئىستگەىهەكى بىهۆدەىى
وهرىنى باخچەكانى تەمەنە،
كاتى مەست دەبیت بەنەشئەى دئەم

رهنگی گه لای دهوهریت و
چاوهروانی بزهو خه ندهی ژنیکی عاشقه

8

کاتی پایز وینهی خوی له ته نهایی
دره خته کانداه بینهی

زهوی دهکاته چیروانی خوی
شه قامه کان رهنگ زهرده بن
خوریش ناسمان زهوتی دهکاو
ئه وینیش ده بیاته وه بو نیگه رانی

9

پایز وهرزی دئشکان و
ناسوودهیی رۆحی منه
ئه م وهرزهم ناو ده نیم سه فهر
چونکه زه ریا پیده که نی و
دارستانیش بۆسه وزایی خویان ده گرین
کیلگه ش برین ده چنیتته وه

دوور له چاوی فریشته یهك

1

سبه ی ته مه نمان وون دهبی^۱
خومان ددهینه به ریژنه ی باران و
نه فره تی دوورگه یه کی وون بوو
تا ده رگای پیری دایان پوښی^۲،
توښ " بهرچنه جوانه کانی شعر
له دهرونتتا وه نه وز دده او
هه ناسه ت به گونا هه کانی
روژگار ده سپیریت و
سه برده یه ك له قه فه زی ته نهایی ده نویسته وه

2

من دمه ویت به بیدهنگی
دوور له چاوی فریشته یهك
برینه كانی جه سته م
به شه پۆلی توور بوونی ده ریایهك ببه خشم
تا گۆرانیه یهك بوته نهایی خۆم بلیم
تا نیشتمان پاك بیته وه
له بیدهنگی شه قامی شار

3

رهنگی دلم،
بازنه ی ته لبه ندیکی خه فه کراوه و
پره له رووناکی شه وو
شه قامیکی دوورو دریزی، پر له خه ون
رهنگی دلم هه ندیك جاریش ساتمه ده کا
تاونا تاویك وهك په پوله یه کی بال شکاو
سوک هه لده فری

به سهر چلی دره ختیگی

رهنگ زهردهوه

دیټو دهچی و ، خوئی ده نوینی

تا کوو پاراو بیټ به ئاونگی

خورپه ی شهوانی

دئی تینووی عاشقیك

4

عشق خولیبای فرینی هه یه

جیهانیك پره له تاریك و سه ختی

گوره پانی سه فه ریگی ترسناکه

خوئی ده خاته باوه شی مهرگه وه

پرووشه ی شه تللیکه له خوشه ویستی

ته مه نیك له چاوه روانی ، دینیته بوون

تا په نجه ره ی دل بکاته وه

5

کاتی خوشه ویستی ده بیته
چه پکیک ووشه و بیره وهری
خورپه ی دئم چه ند ساده یه
چرکه چرکه پشو و دهن
له بیده نگی و نیگه رانی

6

ئه ستیره ی شه و، چه ند بیده نگی
یه که م تیشکی شه و هزه نگیان
تنوکیکه له باران و
خه نده ی شعریکی وون بووه و
گورانی بوته نهایی ده لین
ئه ستیره ی شه و
راسپارده ی تیشکیکه له چرا
چه پکی ووشه ده به خشیته
سه وزایی دئم

تا کوو ماچیک له سه ر روومه تم بروی

7

کاتی خوشه ویستی

مه لوتكەي دە پېچىتەو
شەبەنگى دىم دەشكىت
خالى دەبەوۋە لە مېھرەبانى
فرمىسك كۆشى ژيانم داگىردەكا
تەمەن، ئاويتەي مردن دەبى
گوئى باخچە ھەلدەوۋەرىۋ
گە لاكانى سەمادەكا

نەوژنە لەچى دەچى؟!

1

ئەو ژنە ئەبووکە شوشە يەك دەچى

ئە بووكىكى كراس سېي

شېرزە وەكو سېبەر

بارىكە ئە وەكو رېئواس

رەشتائە وەكو مېخەك

غەمگىن وەك وەرزی

بارانى كۆچكردوو.

2

ئەو ژنە ئەتەمىك دەچى

تەمى بەفرى ئىوارانى زستان

ئەسەكۆيەكى بېدەنگ

ئەشمائى پەنجەي مۇسقىقارىك

ئەكولانىكى قەلادى

هەناسە سارد بەئاوئەدانى

3

ئەو ژنە ئەگۆئىك دەچى
پەنجەى نەرمى كىزۆلەيەك
بۆنى خەمى پىۋەدەكا
ئەشەرىكى پىر ئەبەرچنەيەك وشە
ئەپەرەى ناسكى گۆئىك
ئەھەناسەى جۆگە ئەيەكى بى ئاۋ
ئەسەماى گەلەى وەرىۋى پايىز
ئەگۆرانىيەكى وردوخاش كراۋ

4

ئەو ژنە ئەشەقام دەچى
ئەشەقامىكى گەرمى ھاۋىن
ئەدارستانىكى ووشكى بى ئاۋ
كەبائندە ناتوانى ھىلانەى تىدا بكا

5

ئەو ژنە ئەبائدار دەچى
ئەبائندەى كۆچكردۋى وەرزەكانى
گەرميان و كوئىستان

نه نمه نمه ی باران و
پیدهشتیکی تهر به گولّه کیوی
نه عاشق بوونی دوو کوتر
که ده گه پینه وه باوه شی به کتری

6

نه و ژنه نه پیکه نین ده چی
پیکه نینیک ده نالیتته روومه تی
نه و ژنه کراسیکی ته نکي له به ردایه
نه وورده مووروی مندالی و
گیرفانه کانی پره له بوئی حه رام
وه ختی که دیت
زه رده خه نه ی لیده باری و
وه ختی ده پروا
به ردی کفری تیده گرن

7

نه و ژنه خوئی
شعریکی رهنگاو رهنگه

ووشه کانی کیلگه یه که
نه غمه ی ژانیکی ناوه خت
به سه رلیوویه وه ده باری
له پریکدا خو ی وون ده کاو
وینه کانی له باوهش ده گری
هه موو روژی هه موو ساتی
ئه مری و زیندوو ده بیته وه

8

ئه وژنه
رهنگ و رووی ده م و چاوی
هه وری هه ژاریکی تیډایه و
زه ده خه نه یه کی ژا کاو میوانیه تی
جووتی بالنده ی فرمیسک و

پۆلى ھەناسەى زەرد
دەبىتتە ھاودەنگو ھاودەمى
دەزانى ئەو ژنە لە چى دەچى
كاتى دەنگى ياساوتەكان
پلار لە شەرەكانى دەدەن
يان بەردىكى تىژى تىدەگرن
ئەو دەبىتتە بە فرىكى تىواو
جەستەى دەبىتتە بىوژن

وهرزى وهرىنى گە لاكان

1

گە لا گە لا ھە ئدە وەرم
دە پىرژىمە سەر تە مەنى تۆو

بە دەم وەرینی گە لایە کە وە

با خچە یەك ئە شعر

دە کە مە پیناسە و ئاویزانی خوشە ویستی

2

ئە نیۆ رەنگی گە لا کاندایا

بێ دەنگی دە مکوژی

وەرزیك ئە تە مە نم دە چنمە وە

دە بە مە درە ختیکی ژا کاو

بە وینە ی درە ختیکی ووشك بوو

گە لاو گوڵە کانی جوانی جە ستە م

سێ بە ریکی تیدانیە بو پشوو

3

من گە لایە کی هە ئو هریووی

نا کاملی ئە م سە ر دە مە م

چە ند جوانە گە لای درە ختە کان

و ه کوو د ئۆ پە و لیژ مە ی باران

دایبارن بە سەر سەر ما

4

من وهرزی وهرینی پهرش و بلاوی
گه لاگانم زور بینوووه
چون دهبنه پهره گوتیکی هه ئوهریوو
چون دهبنه هه نسك و فرمیسکی
لیوی کیزیکی له خه م داباریوو

5

وهرزی وهرینی گه لاگان
دلیان پر بووه له خه م و
چاویان پر بوه له فرمیسك
له نیورهنگی گه لاگاندا
شوینیك نیه بو پهرستن
پهرستگایهك نیه بوپارانوه

پارانەوہی ئەوانەہی

دەیانەوێت بەیەك بگەن

6

من دەمەوێت ئەوەرزی

وهرینی گە لاڢا

گە لا ببیتە ئاویئە یەك

روخساری خۆمی تیدا ببینم

7

من دەمەوێت

رزگارم بێت لەرەنگی وهرینی گە لاو

رەنگی ئیوہو

ئاوازو نە غمەہی بولبولیك

8

من دەمەوێت

ببمە بە فراوی

سەر روومه تی کیزۆنه یه کی ناسک و جوان
سەر روومه تی شۆره کچیک
شادی به جه سته ی بدات و
هه ناسه ی نه سپیریتته
گه لای وه ریوو

9

نهم زهمه نه چوار وهرزی سال
به هار رهنگی زهردی دهوی
ته مه ن بوته دۆزه خیک و
ژیان بوته روخساری گه لای هه ئوه ریوو
نهرهنگ جوانی خوئی ده بیینی و
نه خه م به روکمان به رده دا

ژنیك به خوینی خوئی
نیشتیمان زیندوو دهکاته وه

1

نه و ژن بوو،
پیش نه نفال نه ناو گیرفانی خویدا،
به ردیکی گونده که ی هه لگرت...

له سه‌ری نووسی،
ئه‌ی به‌رد تو جه‌سته‌ت چه‌ندره‌قه‌و
منیش دئه‌م،
عه‌ره‌ریش ناتوانی نشتیمانم بیرباته‌وه....

2

ئه‌و کچ بوو،
له سه‌ر مشته خوئیکی ته‌عرییکراوی باشوور
نامه‌یه‌کی تو مارکرد،
نوسیپووی:
له‌ناو خوئی ئه‌م بیابانه،
خوینی من و، خاکی گوندم
سه‌رله‌نوی نشتیمان زیندوو ده‌که‌نه‌وه.

3

که‌نیشکیکی ره‌شپۆش بوو،
په‌ری سیگاریکی له‌دایکی دزی...
به‌ په‌ نجه‌ خویناویه‌کانی نووسی،
سه‌رکرده‌کان ده‌توانن نشتیمان

داگیر بکهن،

به لام ئه ی چی له دئی ئیمه دهکهن.

4

مییه کی نازاو به جهرگ،

له ناو زیندانی دئرهقی،

ده پارایه وه فییری یهک و دووی کهن،

که فییربوو،

به حونجه دهینوسی،

له یه کهم و دوا رسته ی خۆمدا...

روژیک دیت، خوا ئاوریک له ئیمهش بداته وه...

5

شیره کیژیک،

به دهم زریکه و دوعاوه

که هیشتاش بوئی کفریی ئیده هات،

له ناو هه وایه کی ته ئخی بیاباندا،

به په نجه ی شایه تمانی دهینوسی،

خودایه ئیمانداره کانت دهینی.

6

میرد منالیکی کچی ره شپوش،
تا له مان بوو،
له خه ته نه ش دترسا،
که چی له ناو زیندانی توقیندا،
دهستیان دهبری و، نه و پیده که نی...

7

بیریه کی قه شه نگی جوانکیله،
له ناو تۆزی بیابان و
قیژهی ژن و، هاواری منال....
به دهنگی بهرز هاواری کرد،
نه وه نیوه یه که مجار نییه،
خاکمان ده خون، خوینمان ده بهن،
کیژه کانه مان له ناو عه گالی
پیاوی جه هل ره شپوش ده که ن.

8

نه و ژنیکی گه رمیانی بوو

نازار له پشکووه کردیه خوئه میش،
له گزنگه وه کردیه زهرده پهر،
سترانیکی نه بیستراو بوو،
له ناو گه رووی بیابانیکی تورهدا...
سه مایه ك بوو،
له سهر دوو قاچی شه که ت وه ستابوو،
که چی هیشتاش دهیووت
من شوړه ژنم..

9

نه و که نیشکه ی من بینیم
شانویه کی بیکوتایی و،
وهرزی یه که می رومانیکی دریزبوو...
که پالنه وانه که ش مرد ..
که چی نیستاش له ناو دئی نیمه و
له سهر خاکی بیابانی بی ویزدان زیندوو ماوه..

ئەو كچۆنەي ئەگۈندەكەي شەرم خواردى،
 ئەزىنداندا بېوۋ بە شېر،
 بوۋ بە ژنىك
 پياۋەكانىش لىي دەترسان.
 چونكە شۆرە ژنى گەرميان بوو....

بۆنى مېخەك لەرۆحم دى

1

بروسكەى زستانىكى سېى

نەرم و نىانم

بۆنى مېخەكى سروشتم ئى دى

زوقم جومگەى چاوه پروانى

سەرتاپاى جەستەى داگرتووم

ساتىكى تر دەبمە

سەوزايى بى باك

خوينم قوئپە قوئپى دىت و

دەنگم سەركىش

نامەوى بېمە زەنگىكى ترسناك

2

مائەكەم دئی سپیه
پره له خۆشه ویستی روناك
ئیلھام له تیشکی روژ وەردەگری
له پایزی گە لاگانیدا
فرمیسکی شه ویکی ئەنگوسته چاو
له نیگە رانیه کانیدا
هەناسە ی که ناری دەنۆشی^۶

3

دایکەم روحي گۆره پانیکی
جوگە یه کی سه رکاریزه
پوله که ی هه وریکی سپی
تیدا ده جریوینن
دایکەم چاوی ره شه
که پیدە که نی^۶
سرکه ی لاری ناوچه وانی

بزه و خه ندهو
له نگهري جوانی رادهگری
به لام کاتی
دهبی به هیلانهی دهریا
سه ری پر دهبی له بالندهو
چاوه کانی ده بیته گوئه به هی
کاتی دهبی به دار هه رمی
سیبه ری وه رینی گه لا
قژی ته نهایی و سه ری پوئی
هه موو جه سته ی داده پوئی

4

کاتی ده بم به کوتری به هار
له پایزیکی پر زریاندا دیم بولات
ده چه ژووری نه وینته وه
تا جوانی دلت رابگرم
هه لت نه فرینی بوئاسمان
من دمه وی ته نهایی

له سامناكى گيانتا ده رچى^۶

من بوټا بېم به نيشتمان

5

من خوښنودى وولاته كه م دهوى^۶

بېټه هاژهى روباړيكى سه ركه ش

ژنيك به رامبه رى دانيشى^۶

گه ردى به رزو پيستي سپى

تيډا بتوئنه وهو

بزه خه نده بگري^۶

تابوهه ميشه دلوي^۶

فرميسكى چاوى نه بينم

خه مى وولاته كه م دام بگري^۶

6

دهستيكي گه ردوونى پيى ووتم

قه ت نه مديووه
له بالاي عه شقى پر له خوشه ويستى تو
له سه ريگه ي ژوانى تو
هيچ ريگه يه كى تاريكى
جه ننگ و ناشتى
به شهر هاتبن
شاره شيرينه كه شم پيى و وتم
قه ت نه مديووه
له نيوانى نيشتمانه كه ي عه شقى تو دا
خوين و چه قو
شعرو تفه ننگ
هيالنه و باننده
هه رگيز له يه كترى تو رابن

7

هه ندى جار
باخيكي پر گوئه هه ناريت

ئەناو باخى دلتا
گول و دركيش يەكتريان خوشدەوى
هەندى جارىش
هەورىكى سەركەشيتا و
سىماي شەوى ئەنگوستە چاۋ
ناتسوتىنى

8

ئەدەرياچەي خەمەكانتا
خۇر تيشكى زىوينى نابەخشى
نىگاركىشيش
تابلوى دلى نانه خشىنى
كاتى تۇرو ماسى ناگەن بەيەك
پەنچەرەي رۇحى منيش
دەبن بە پەروانەي بىدەنگ
دەبنە پەرەي گولى شەوبۇ
هەئناوهرن
دەبنە سۆزى ئاوازو مۇسقىقاۋ

لەسەر ئە نجهی پڕ شە پۆلی دەریا
هە ئدە پەرن

9

بە بوخچە یەك رەنگی درەوشاوی
خۆشەویستی و سۆزەو دیم بۆلات
بە فرمیسکی دنیایی و
ورشە ی وەرینی گە لاکانی پایزەو
بە پریاسکە یەك شە پۆلی دەریاوە
دەگەمە لات
رۆحم پڕە ئە جوانی پە لکە زێرینەو
هەوری تۆرە فری بدات

10

هە ندی جار داربە روووەکانی درەخت
دەبن بە گۆلە هیوا یەکی گەش
هە ندی جاریش دەبن
بە گولای شەرو چیرۆک

لە جوانیدا دەبن
بە پرچی زەنگیانەو
گروگائی دەسکەنەى نۆك

گوئيک لە باخى هە نار

1

رۆژى ساتە خوشەکانى دەزگيرانى

نه لٽهي په نجهي دهستي راستمان
دوو نه ستيره ي پر گه شي
خه ونی زیرین بوون
نیگای چاوی په نچه کانمان
بزهو خه ندهی شه پوئی دهريای
پی به خشیبوون
نیستا گوټه باخه کانی ته مه ن
جریوهی نه غمه ی تاساومه
رووی گه شي ده بریسکینه وه
عه شقی گه نجیټی دلمان گر ده گریټ و
به ردهوام کوره یه کی داگیرساوی نه کوژاوه یه

2

هه موو روژی په نجه رهی دلی
خوم ده گورم
دیمه بهر ئاوینه ی به ختیاری دیدت
روخسارم ئومیډی نزیك ده گری
تیری عه شقت روباریکی سه رکه شه و

به نه سپایی دیت و ده چی^۶

3

تودئیکی نه رخه وانیت هه یه

بونی شووشه ی گولای لی دی^۶

ماچی لیوی رومه ته کانت ده که م

دهرگای نازار کوتایی دی^۶

4

نیگای چاوانت پره له وه نه شه ی به هار

پره له خه ونی گه ش

له نیو په لکه زیرینه ی دتتا

کوتتری ناشتی دیت و ده چی^۶

به ردهوام له ناینده دهروانی^۶

بوسبه یینی ئومید ده فری^۶

5

شهو روناكى به من دهبه خشى^۶

تیشكىكى زيوينه

جوانى دئى دهكاتنه باخچهى خوشهويستى و

په لكه زيړينهى رهنگين دهنه خشينى^۶

شهو چه ند نارامه

دئى له كوټروهه دهكا

به په پولهى شهرمن و

رؤحيشى دهكا به سهماى كلوه به فرى^۶

6

دئم خولياى شنهى بايهو

ئاوازيكى سپى پؤشه

پره له بزهو پيکه نين

پره له سهماى بالنده

رهنگى شعر رهنگ ريژدهكاو

دهبن به په لكه زيړينهى شيرين

7

گۆرانیه کم بۆبلی
تەریبیت وەك نەمی باران
غەمگین بیّت بە سەمای بە فر
کانیم بۆبکات بە تابلوو
دئیشت بکات بە کە پر

8

تابلویەکت بۆدە کیشم
هیندەدی دئی گوئە هە ناریک
هیندەدی ئیوارانی خۆر ئاوابوون
دەیکەم بە ئاسمانی کازیووەو
سنورە رەنگ سپیە جوانەکانی
هات و چوون

9

مەدالیایەك ئە ئەسرینی چاوەکانم

دەھۆنمەوہ
دەیکەمە کانیاوی باران
دەیکەمە خەمی ھەمیشەیی ژینم
بیتە جیژوانی ئەیکە دابران

10

ئەبەھاری رۆحەکە ی تۆدا
بەدیار کزە ی کازیوہی
سپیدەیکە کی نادیار ی تۆوہ دانیشتووم
ئە خۆرنیشیندا چاوەروانی
بۆنی گوئی ھە لائە ی ئیوی تۆدەکەم
کە دیارنا بیت دەبیتە سێبەرئیکی سپی
دەبیتە ئازاریکی ناوخت و
پە نچەرەو دەرگای
مائیشم پیو دەدەم

ورشه‌ی گه لاوه‌ریوه‌کانی سه‌فه‌ر

1

دوینی بووی به‌گه لای پایزو
له سه‌فه‌ری ورشه‌ی گه لاوه‌ریوه‌کانی
بی ناگایی خوت گه رایته‌وه
به‌رله‌وه‌ی بگه‌یته
ریگه به‌گول چینراوه‌کانی مائی من

تەموو مژى باخچەى دلت
كەوتە بەرئىزمەى بارانى
كە پرە روخواوەكەى ھەستى من

2

ئەدالانى خەم و ئازارى
ساردى بى ئوقرەمدا
بەرگىكى رەش منى پۆشى
ئەبەردەمى گە لای زەردى پايزى
ئىوى تۆرىك راوەستام
بوومە گە لایەكى ھە ئوهرىوو
بوومە شەونى بەر بەيانی
سپىدەيەكى غەمگىنى تەزىوو

3

دلم مائىكە پەمەيى ئەسینەى سپی خۆیدا

دووچرای گه ش
دووبائی خوشه ویستی گه وره
دلّم ئه وینی گوئیکه
تابلویه کی وه نه وشه یی
عه شقم ده خاته سه ما

4

به رله وهی له که ناری ناوه ختی ژانیکا
له دایک بین

هه ردوو کمان وه کوو به پووله بزربین
ده بیّت وهک سه مای باران تیکه لّ بین

5

من سۆراخی ماچی دلّه که ی تۆده که م
عه شقی ئاوابوونی تۆم
تۆش پر سیاریکی هه میشه یی
باخچه ی پر گوئزاری منی
من ده فریکی گه ردن سپیم
چاوه ریی به زه یی تۆم

هه ندی جار

وهك گه ردوولی بهرره شه با شیت ده بم

ده بمه شهوی تاریک

پرسیار له ره وهزی دئی

پر له نه سرینی خۆم ده که م

پرسیار ده که م

چۆن بویته په له هه وری ئاسمان

وه رزی نهمی باران

کزه یه کی هه لقرچاوی

ساردو سه رما

له ناو میڤرگی هه تاوێکدا بنیشه وه

له سه ر گۆئیکی به خته وهری شینی ئاسمان

ووشه کانم نه گه ل پوئی
 شعری شاعیری کدا به راورد کرد
 نه و بوشنه ی شیله ی هه نگ و
 منیش بو تریفه ی مانگ
 هه ردو کیان ده ست له ملان و
 رامؤسانی ماچ کردن بوون
 تیکه لاو بوون له په ری باننده و
 له هه تاوی گه شی سیبه ر
 من بووم به په نجه ره ی رۆحی
 پر ناوینه ی نه و ده ستانه
 نه ویش بوو به وه رزی به هار
 بوو به شکوفه ی چرووی گه شی
 وه رزی بارینی بارانی زستانه

من بووم به کانیه کی بهرز
ئه ویش بوو کاروانی شعری سه رمه رز

8

تالی قژی تۆم کرده
خونچه ی شعرم
به یانیانی و دنه وشه یم پی لی ئه دا
چاوه کانت بوونه
دوو کوتری سپی ناشتی
خه ونی جوانیم پی فریدا

9

که رویشتی گوئه هه ناری باخی دئم
لای تو جی هیشت
تابونی وهرزی باران و
کزه ی ناوا بوونی تریفه ی مانگ و
رهنگی په لکه زیرینه
ببه خشیته خوړنیشنی ئیواران

10

تۆجۆگه له ی روبریکی پر ماته می
مائی دلت

بۆته وه رینی ورشه ی گه لاکانی
چوار وهرزی سال باخی رۆحم
بۆته سپیده یه کی پر خه یائی
مندالیکی به رانه تی گروگان

11

هیشوو هیشوو ، سهوز سهوز
یاقووتی دلت پیده که نی
باران خه یائلم ده پزینی و
بووهرینی پیکی شه رابی رۆحم و
کوئیایی ووشه کانی تو ده نوی

تریفه یه ك له ناوینهی رومدا

1

بمبه خشه

ئهی نیشتمانی په لکه زیرینه

له نیورهنگی به هاری دئی تودا

کوتریکی به جیماوی ، بی مهیل هه یه

نومیدی ناوینه یه کی پر له تریفه ی

مانگه شه وو دنوسیته وه

پره له سه فهری دوورو

ناسوی ته ئخ و کزه بای فینک و

هه ئوهرینی گوئه کان و

سه مای په پوله کان

2

له ناو سه رما دارستاني عه شتيك هه يه
شهرم له هه ناسه ي نمه ي باراني خوي دهكات
شهرم له روي زه رده پهر ي خوره تاوو
سپيده ي تريفه ي گه شي
هه ئوه ريني ورشه ي گه لاكان و
سپهري ته نهايي دره خت و
مانگه شهوي نه ستيره كان دهكات

3

نيشتماني دلم پره
له گوراني غه مگين و
نيگاي په شيماني سروشت و
جوانيه كان ي شهواني پايزو
ته نهايي سپهري دره خت
نيشتماني دلم پره
له كوانوي بيدهنگي نازارو
كوشكي شكستي خوشه ويستي

بی مه به ست

4

شه قامی نیشتمانی دلم
پره له سرودی دارستان و
ناسکی گه لای هه نارو
هه تاوی روناکی به فرو
پره له زریان و شنه ی با
روومه ت و قژیشم
ئاوازیکی پر موسیقا
وه کوو شه پۆلی ده ریا هاژه نه که م
ده نگم نه گه ینم به خودا
دلم نه بی به نه ستیره ی نه رخه وانی
شعرم به چرای سه رقه لا

5

بلیسه ی شعر جوانتره

لە شمشالی بلورینی ناخی شاعیر
شعر پەرەسیلکە یەکی سپی
هیالانە بوخوی دەچنیتەو
باوێش بە شە پۆلی دەریا دەکاو
بە کرپووی زستانەو جوانە
بە لام شاعیر بوخاکە کە ی
خەمیکی قوول لە ناخیدا سەرھە ئدەدا
وێک پە پوولە دیت و دەچیت
شیلە ی گولە کان هە ئدەمژیت
جەستە یەکی قوربانی دانە

6

بۆیە دەنووسم

تاكوو مانگ رووی سپی بیته وه

تاشینایی ناسمان

بیزاریه کانی رووناکی

ببه خشیتته دئی زهوی

خه می زه ریای بیرچیتته وه

7

من وه نه وشه یه کی ناشتیم پییه

له کیلگه ی سنگتا بو نازادی بالا دهکات

بائی شعرم بو بارانی خوشه ویستی

په ره ی په پوله یه کی گوئه و

به شنه بای هه ناسه که ت باده بیات

له چاوتته وه

خور شورهی که شتییه کی نقووم بووه و

ته ماشای نیگا دهکات

بویه هه ردهم لیوم پره

له ووشه و نوقلی شیرین و

عەشق داگیرم دەکات

8

کەتۆ لە نیۆ بادەدا دەبی

بە ئاسۆیەکی مەست

منیش لە چاوەروانیدا

دەبم بە ئەستێرەییەکی سەرخۆش

دەبم بە چۆراوگە ی سپی

شەونمی کازیوووە ئەنۆشم

9

لە دەربەندی ساباتی پر لە ناگرو

کریوووە تۆفان و پێدەشتی خەمتەووە یاخیت و

دوای چاوەروانیەکی بی هودە

ئە چیتە ئەودییوو سنوری کیۆی مەرگەووە

وەک خوینی رژاوی

گیلاس و هەنارو شاتوو

لەراستە شەقامی ناو دلتا سور ئە چیتەووە

10

من ووشه له په روانه ی
نیگایه کی تاله تیشکی
سه فه ریکی بی ئومیډی تو دهنوسمه وه
په لکه گیایه کی ته رو پاراوی گوئه به روژه
له کیلگه ی خه ونه زیوینه کانی
بیره وه ریه کانت ده خوینمه وه

11

یه که م جار نیه
ووشه م بکه م به چراوگی دیاری دست و
شعرم بکه م به بالای په یقی قترهشت و
خوشم بکه م به جوگه له
له دامینی چیا یه کی به رزدا
توش بکه م به تاشه به ردی له ووشه

12

له سه هوئبه ندانی دهر به نده که ی روحتدا
فریشته یه ک گیلاسی دئی دهنوسیتته وه
له باخی گوئجاری نه غمه ی قه له م و ووشه دا

ژوانیکی میهره‌بانی راده‌خا
تاكوو په لکه گیای نه‌وین بی به‌سه‌رما

گوټه هه‌ناریک
مه‌ست به خوشه‌ویستی

1

گوٺه په مه ييه که
ده تکم به دهريايه ک له رووباری دټم
تا کو تارای زيويڼی
شه پوله کانی تیا نه بينيت
ببيت به به هاريک بو سيښه ری
رؤحی خوم
تا کو گه لا کانی پایز زهر د نه چنه وه

2

ده تکم
به تارايه کی بوکيڼی شه وی به فر
تا دهروونت
به شه ونمی سهر رووم بکريته وه

3

دەتکەم

بە چلی گول ھە نارێک

دەنکەکانی پەڕین

لە ترووسکە ی خوشەویستی و

شیلە ی ژیانەم بنۆشنەو

4

دەتکەم بە سپی دەیەکی گەش

تەنھایت کۆتایی بیت و

کۆتری نأشتی

لەسەر هیلانە ی دلت بنیشنەو

5

دەتکەم بە پەرزینیک

بوژووانی باخچە ی دلم

تا کو رووناک ی ببوژیننەو

6

تۆکەمانی دەستی موسیقاری

ئاوازی چاوه پروانی دهژەنیت و
تابلوئی دەستی نیگارکێشی و
سۆزی ئەوین دەبە خشیتهوه

7

تۆ دەزانیت

ئەگۆئی ئەرخەوانیك دەچیت
چی پە پولهی ناسکی گە لای هەیه
نیگا دەکەن خەمی دووری دە پیچنەوه

8

کە دیتەوه

شەرابی لیوه کانت مەسته و
ئەباوەشی خوشەویستی پر خەیاڵتا
دەبمە مۆمیککی گەش و
ورده ورده دەتویمەوه

کۆتری ناشتی دئتم پی بسپییره

1

نمه نمه وهکوو باران

وهك هه ئوه رینی

گوئه کانی گه لاریزانی پایز

وهك روباری باخچه ی دئتم

دیمه پهرژینی دلتته وه
تائاسوی خوریکی گهش
له دلمانا بییته هه لاله ی خوشه ویستی و
گهش بېمه وه

2

گوئیته وهك شه ونمی بهر به یان
زهوی دئی خوی خوشدهویت
به شه رمه وه پیده که نیته
ماچی لیوت سپیده یه کی گهش و
دئیشت خونچه چرویه کی ئاوه دان

3

وهك گوئی هه نار ته ریت
وهك کاتزمیره که ی دئی دهستم
دنه خشینیت جوانی روبار
مانگیت وهك خه رمانه ی تریفه
ماسی ده ریایت له شه پۆلم نابیته وه
وهك ئاوازی موسیقا تیشکی گه شیت

4

چرايه كى بۆشه وانى تەنھايى
فرىشتهيت و، بەرگى رەشت نە پۆشيووه
نۆتەى دەنگەم

بۆبارانى دلت لى دەدات
بارانىكى بۆ دلى زەوى
تەرپىت وەك كزەى با
ئاسمانىت پرىت لەئەستىرە
شەى شە مائىت بۆورشەى گە لا

5

جوانىت لە پە پوئە دەچىت
باخچە يە كىت بۆپشوى ئىواران
لە سىبەرما دەبرسىكىتتە وەو
دەئىت ئاونگى شە و نىمىت

6

ھە تاووت بۆتريفەى مانگ
دەرژىيىتە ھە ناومە وە

لقى گه لایه کی وه نه وشه یت
به خوشه ویستیت ده ژیمه وه

7

شمشالی گه روی شوانیت
تابلوی دهستی نیگار کیشی و
کوتریکی ناشتی زورتوره یت
که دهواری خوشه ویستیت هه ئده ده یت
سیبه ری ریژنه ی بارانیت
هه ناسه ی هیلاننه ی ژیانیت

8

زریانیکی ناوه ختیت
له سه رخوشی به دمه ست ده چیت
که ده ریا شه پؤل ده دا
وه رزی خوشه ویستی
له با خچه ی دلما هه ئده کا

9

هه وری سپیت
دنت شه و نمی به یانه و
جوانی ژیان ده نویسه وه
هه ندیک جاریش به سهر
لاشه ی پر له نازاری مندا رهنگاو رهنگیت

10

له ورشه ی گه لای دارده چیت
ملوانکه ی بوگهر دنم
ناسکیت وهک ئاوینه ی رۆحم
ئاسمانیکی پرئه ستیره ی
به ئه سپایی دیت و ده چیت

**تريفه يهك له مانگه شهو
كانياويك له خوشه ويستي**

1

نهم ئيواره تريفه ي رووي تو

پره له مانگه شهو

پره له هه ناسه ي جوگه له ي گوئه شعر

پره له سيماي كانياوي وه نه وشه يي

ده بن به نه ستيره ي گه ش

ماچت ده که ن زور له سه رخو

2

که ده تیینم

دهبم گزنگی لاو لوی قزت

دهبم به شه به نگی به یانی

ده چمه باو هشی هه وره وه

دهبم به ناسکه کیوی دلت

3

که ده تیینم

با خچه یه کی له گوئه هه نار

ده بیه بروسکه ی چوله که یه کی ته ریوو

ده بیه شه پولیکی سه رشیتی تاساو

ده چیتته وه باو هشی روبار

4

بونی نیرگر له گه لای رۆحت دی

دلت گه لاویژی به هار

چر په ی ناسک

ده بن به جریوه ی باندهو

دئۆپ دئۆپ په خش دهبيت
به سهر لاشه‌ی ساردو سرما دهرژيته خوار

5

توتونيه تيت
به كه ناری ناسوده‌یی دئم دهشكى
چاوت بوته شه ويكى نه نگوسته چاو
په پوله‌ی دئت كوٲريكه
ماچى ده كه م شينايى شه ونم دهنوينى

6

خوشم دهويت
ليوت كوانوى سه ماى منه
دهبيت به ناهه نگی شهوى شعرم
رؤحت دهنونيكى گه شه
دهنكه زهنگيانه‌ی ناسوى منه

وهكوو تيشكى ئەستېرەيەك
دیت و دەچیت

7

نیشتمانەكەى دلى تۆ

پره له هه وری سپی

پره له ئەوینی جوانی

به رگی ئالو والا دایده پۆشی

تۆ په لکه زیڕینهی به هاریت

نمهى بارانیکی جوانیت

بلیسهی بالام

بۆنى عه تری په رچه می تۆ ده گری

8

شعریکم شه و به خه به ر هات

نمه نمه بوو به باران بوو به نیرگز

له باخیکدا سه وز ده چی

بوو به خه ندهو ئاسۆیه کی که ش
زهرده په پەڕیش به دره ختی^۶

9

تیشکی هه تاوی بزهی
سه ر روومه تی تو^۷
گولایه ی عه شق و ئه وینه
بارانی پر ئه ستیره ی چاوت
بوته گوئیکی رهنگ و رهنگ
بوته نه خشی په لکه زیرینه

10

ئاسمانی خه یانت
ده بیته به ووشه ی شیرین
ده باری به سه ر نووسینا
هه ر وشه یه کی ناخت
ته زووی شنه ی گه شی گوئیکه
په رش ده بیته، سه وز ده بیته

بەسەر ناخا

11

ووشەكانت شە پۆلئىكى

پەر لە مانگن

تابلوئى دەستى نىگار كىشن

تەلى كە مانچەى مۇسىقان

بەئەسپايى لە نىو دەرياي

چاوه كانما دىن و دەچن

12

بوگەروى پەر لە ئاوازى تۆ

ترىفە يەك دەھونمەوہ

پربىت لە باخچەى خوشەويستن

بەبى ئەوان من نانوسم

پەنجەرەى دلم، ، زمانى لائە

بەبى ئەوان

دەرويشى رۆح و ئەندىشەم

په ره ی سپیه کی به تائه

13

ریگای عه شقم گرتوته بهر
هه زار هیئنده هه ورازو نشیو بی
هه نگاوه کانم دهگا به تو
خورم نه ناسویه کدایه
هه رچه نده دنیا تاریک بی
رووناکیه که ی پرشنگ دهدا
نه چاوی تو

14

چاوت پره نه هه لائهی عه شق و
ناموی ریگهی مانگه شهوی تاریک
چراوگی نه ستیره ی فرمیست
دهداته روشنایی ژیانم
بویه هه ردهم هیوای
پشکویه کی گه وره م
به رهو لوتکه هه ئده کشی

باخی نیشتیمانم رۆژ له دواى رۆژ
خونچهى سهركهوتن دهنۆشى

15

هه ندى جار شعريكم
شهيداى شه ونمى به ربه يان دهبيت
هينده شيرين و مهست دهبي
پر دهبي له شنهى نهمى باران
نمه نمه دادهكات و
بو چاويكى شين دهگهري

دیوانی کہ زائل ئیبراہیم خدر

بہرگی سیبہم / 2015

دئیک ئەشەونمی درەخت

1

ئە ئاسمانی پڕ گولائەیی عەتری خەمەکانما
بووی بە فرمیسکی نارنجی
بووی بە شەرابی سەرلیووم
کە چی نەبوی بە نەمی شەوی باران و
بە سەر لاشەمدا تینوما بباری ،

2

تۆ دەرگای ئاسمانیکی ، پڕ ئەستیرەیی
گولئیکی ئەرخەوانی دەدەیت
ئە پەرەیی رۆحم
ئە گەر سەمای پەنچەرەیی دئەم
ببیتە گولە هیرویی سپی چاوەروانی
ببیتە بووکە بە فرینەو
ببیتە کانیاویکی گەش

بیرت نه چی^۶

3

حه ز ده که م تو هه رسه ماو

سیمای به فریبت

تاسپیتی و سادیت

له نیو دئما بنوسمه وه

له توانه وه دا ببی به من

رؤبچیتنه ده ریای شعر و

بوئی نهمی باران

یان ببه په لکه زیرینه

یا خود ببی به خانه خوی^۷

4

شه ویکی گه ش و زیوین بوو

ملوانکه ی ناسوی ده ریای دئت پچرا

زور ماندووم بووم

دهنکه کانیم کوکرده وه کردمه ملم

خه مه کانم پی به بادا

5

پیتوسه که م به نه سپایی ده پاریتته وهو
تکای شه مائی زیوینی ووشه م لی ده کاو
پییم ده لی

هه رشعری دلداری بنوسم و
نه چم به لای سیاسه تدا
تریفه ی مانگی هه نگوینی
خوشه ویستی هه لده وهری و
کلپه ی ناگر به جه سته دا

6

ده لئین تو شاعیریکی جوان و
خوشه ویستی و ، یاخیت
منیش ده لئیم نه گهر په پوله ی ووشه کانم
نه و ویل بونانه ی نه بوایه
هه رگیز نه ده بووم به و ریگایه
گهر تاریکی شه وی نه نگوسته چاوم نه دیبایه

نه ده بووم به تريفه ي مانگه شه و
نه ده بووم به باوه شي ريگايه كي سه خت و
روناكي روژ، به م چرايه
چراش له نيو چاواني ديده ي تو دايه

7

دياريه كي بچكولانه ت
به ورشه ي گه لاي پايزدا بو نارد بووم
ملوانكه بوو كرده م لم
نه گهر جاري وا ريگه وي
زور په ست بيم و تو هيچ نه ئيي
نه و ده بيته سه م فونيايه كي پر له ناواز
ملوانكه ش هياو زهرده خه نه ده به خشي

8

تانه فريشته يه كاني سپيه تي قزتم بديه
با له ناو ناسماني چاوه كانم
بيانكه م به زي
بيان كه م به گوئي رايه ئه ي ناواز و

پەنجەى نەرم و نىانى تۆ بيان ژەنى

9

چاوت ، بزهو زەردەخەنەى لىۋەكانت

مىبەرەبانى شەرمە و

تتۆك تئۆك بەرائەتى پەراۋى شەردەينوسى

ھەركاتىك بىهوى

سەوزايى قەلەم دەنوسى

ھەندىك جارىش دەبىتە زريان و

چاۋەكانت ، ، گەش دەكات و

سۆزى دئەم دات دەپۆشى

10

نازانم تۆ بۆ دەتەوى

سەرەتاي وەرىنى

ورشەى گەلاكانى پايز بىت و

ھەناسەى ئازار بېشكوى

نازانم بۆ دەتەوى

وەرزى جريۋەى بەھار بىت و

بزهو خەندەيەك بىتگرى
من دەمەي هەناسەمت تىكەل بکەم
بىتکەمە چوار وەرزی سروشتى سان
بالات شعرەکانم داتپوشى
خۆشەويستى مانگەشەوى
برىسکەى هەورە تریشتەو
گزنگى خۆرى ئاوابوون بىتنوسى

11

دوو عاشقین

دوو چلە ره یحانەى رهشین
دوو که ژاوهى رووباریکی سەرە روین و
بەئەندازەى گوئە نیڕگز
بەيەك بگەين دەبين بە سى
تۆببە بەکانیاوى دئەم و
منیش نمەى بارانى چاوى تۆ
تۆروباریکی مەنگ بەو
منیش دەریایەکی هیمن

دهبینه یهك سه رچاوهی شعرو

له ناخمانا ته رزه ی بارانی

عه شق ده پشکوی

12

کاتی تۆ بووی به سه وزایی باخیک

منیش ده بم به چرای گه ش

ده بم به گه لای وه رینی خونچه ی

خوشه ویستیت

ده بم به ئاوازیکی بیده نگ

ده بمه شنه ی شه مائی رۆحت

ده بمه سه مفونیای شه ویکی پر ناهه نگ

13

هه ندیک جار

گوئیکی جوان و نه شمیله ی

له ناو له پی دهسته نه رم و نوئه کانی

ده ستمدا هه ئده وه ری

ده که ویه بازنه ی شه ویکی کیه وه

دهمه وی بتکه مه دتۆپی^۶
له گولای یادگاریه کانی رۆحم و
تۆبۆمن ببه به چۆراوگه ی
بن گوئسه بانه ی ناکامی عه شقی^۶

14

په راوی فرمیسه کانتهم بۆیکه شعر
نه خشابی^۶ به وورده په پوله ی
سپیده ی نه ستیره ی نه سرینی چاوه کانت
پری که له بریسکه ی وورده شه ونم
بیکه به شه مائی به یانیانی وه نه وشه یی
منیش په راویکت بۆ ده که م
له په لکه گیای دارچناریکی غه مگین
که وه رزی گه لاریزان و
دابیرانی پایزهات
دهیکه مه ئاسمانی بالای
زه رده په پری ئیوارانی عه شقت
دای ده مائهم له به رگی خه فته ت و

بیسر مه وه نه سرینت

15

من هه میشه ته نهام
وهك شه پۆلی ده ریای بی ناو نیشان
وهك کانیاویکی بی نهمی باران
من بالام بۆته مه لیکی پیکراو
ده ریای دلم هه رگیز
نۆقره ناگری و ناخه ویت و خهوی نایه
نازانم که ی ده ریای بالام
به روباری بالات ده گات
بیرم نایه و بیرده که مه وه
له که یه وه له که ن مایه

16

که جگه ره له نیو له پی ده ستما داده گیر سینم
ژینم پر ده بی له خه یائی بالنده
بالنده ده بی به چرووی شعرو

هه ناسه‌ی ته‌زیووی دئیشم به‌ره‌و ئاسمان
وهك چۆله‌یه‌کی ته‌ریوو هه‌ئده‌فری
که‌چی ده‌ریا وه‌کوو دئی من وایه
قه‌ت ئازاری خه‌مه‌کانی له‌من ناچی

17

ویستم سه‌ردانی هیشوو ته‌ری
باخی چاوانت بکه‌م
به‌به‌سته‌یه‌ک بتلاوینمه‌وه
ده‌ستت بگرم له‌گه‌ئتا بی‌م و بچم
له‌گه‌ئ تاوه‌بارانیکی ناوه‌ختا
له‌ودییوو ئقی شو‌ری داره‌ناری
بتکه‌م به‌چرای شه‌رابی رو‌حم و
ببیه‌بارانیکی ره‌نگانه‌و
شه‌ونم به‌سه‌ر رووماندا بباری

18

من نامه‌وی هه‌رگیز به‌هره‌ی
گوئی ووشه‌کانی شعرم کو‌تایی بی
من نامه‌وی ژیان منی بیرچیته‌وه‌و

ژيانيش بکه م به دۆزه خي

دلت لاسکه گه ئاي رۇحي منه.

۱

حه زم له په لکه گیای رُوحی تۆبوو
تا له ژیر سیبهری تارمایی
باناتا پشوو بدهم
چونکه ورشهی گه ئای دئی تو
وهك كاترمیره که ی دهستم
لی دهدات بو دیدهنی تو.

۲

حه زم له بهر هه یوانی به هاری دئته
تاكو له كازیوهیه كدا
سه رخه ویک بشکینم
نه وهك روژیک دابیت
نه گهم به خوری هه تاوی رهنگی تو.

۳

حه زم له خه ندهو تروسکه ی
نه نگوسته چاوی تویه
تاكوو وهك باننده بان بگرم
نه وهك له شه وه زنگی نازادایدا

جوانیه کانی هه ناسه ت نه بینم.

٤

حه زده کهم رهنگم بییت

به بارانی شه و نمی رووی تو

تا کوو سیمای زه رده خه نه ت بینم

نه وهک باوهشی سه فهرت

ریگه نه دات گوئه کانی لیوت بمژم.

٥

حه زده کهم

دهنگت وهک ره هیله و زریان بییستم

تا کو بونی گوئی نه رخه وانی و

کوتری ناشتی په رچه مت بکه م.

٦

هه میشه په یامیکم پییه بو تو

نه وهک کورپه ی باوهشت

وهک کانیاو ووشک بییت و

کوشکی خه ونه کانم نه یه ته دی و

ملوانکەى دتت بهرى بوخو.

۷

چه ند مندائم

سپیدهیهك گروو گائی

بووکه شووشهى دتت دهگرم

تاكوو له ژیر سیبهرى گه ئای

رۆحتدا به ئه سپایی

به چه پکیك گوئی نیڕگزهوه بیم و بچم.

له رۆحی تودا گوئیکی شپرزه دهبینم.

۱

که من هیشتا له بهردهمتا بېم به ئاو

تۆش بۆمن ببه به هه تاو بېكه به هه ئه
با هه ردوو كمان له هه وري كدا كۆبينه وه
له يه كتر جيا نه بينه وه.

2

له شه ويكي پاييزدا ديم بولات
تاريكي شه و بي سنووره
پشكوي چاوم تاسه ي گري هه ناسه م
چاوه پرواني نمه ي بارانيكي
پر له وه نه وشه ي زهره و سوره.

3

وا نيوه شه و له سه ر سنگي
مالي خاموش و بيدهنگي چوكي دادا
كه چي هيشتا نه شنه ي شه مال ديت و
نه خوري به ياني هه وائيكي تويان هينا.

4

دئم زستانیکی سارده و
وهك پیخه می سهر جیگاکه م
ته نیا و په سته
ئاگری ساردی رابردووت
له گه ل دووکه ئی جگه ره م
ته مه نم دهکا به سووتوو
سهرده میکه ویلم به دواى
په پووله یه کی وون بوو.

5

دوینی له سه فهری پایز گه رایت هوه و
سه فهری بی ئاکامی عشقی
سانانه ی خوټ بوهینام
بهر له وهی بگه یته لای من
له ژیر سابات ه که ی دهشتی کوستت
لات دایه لای کارمازیکی بیوه ژن.

6

وهك كيرٲيكي لادي نشين
كاتي دهچي بوسه ركاني
هه ميشه ريگه م دهگورم
به به ردهرگاي مائه كه تان دييم و دهچم
دييم خوايه به كو له په نا ديوار يكد
بتبينم ماچيكت كه م.

7

مائي دلت شه ونميكه
چه ند سائيكه ليبي ماومه وه
دهست بو هه ر شوي نيكت ده به م هه تدوه وري
ته نها ماچه كانت نه بي.

8

له دهروازهي دلمدا
گوئيكت له غه ريبي په رچه مي به هار

چرايهك له زرده پەرى چاوه پروانى
له قەردیلەى باخچەى وەرىنى ورشەى گە ئا
به گول چينراوه كانى روژگار
له مەملەكەتى باخى روحمە بۆداده گيرسىنم
ناسكتر بىت له مائەكەى چروى تەمەنت
بيدەنگتر بىت
له ئەستىرەى شەونمى سەر رووت

9

روژ نىبە تريفەيهك له روانىنى مانگ
ئاسمانىك له شەرابى تارىكم نەداتى
روژ نىبە هەتاوى نەغمەيهكى تەنيايى
نەمباتەوه به يانپەكى پر له بيهودەيى و
پرسەى پىلووى چاوه كانم دانە پۆشى.

10

نەوهى باران له خورنشىندا
سەماى سپىدەكانى خوى دەنووسىتەوه

دەريا بە شە پۆلەكانى رەنگى دەكات
ئەوھى ئىپوھكانى نەسىمى
شە پۆلەكانى نەدىيى
پە نجرەھى تارىكى و بېدەنگى
وھك ئاوازيكى غەمگىن يارى پېدەكات.

11

ئەوھە منم ھە ئائەھى ئىپوھكانم بوونەتە
ئالتونىكى پىر لە بروسكە
تۆ دەستەكانت كردۆتە روبار
تاكو ئاوينە ماچى بكات
تۆ سىمات كردۆتە ئاواز
تاكو پشكۆى دئەم سەماى ئىپوارانى تىدا بكات.

12

تۆ وەرە دەستەكانت بخەرە سەرشانم
بزانە مەرگى ھە ئوھرىنى

گوٽه گه نمه کانی بینوووه
تؤوهره ئاسمان به خشه به من
بزانه چ هیشوووه ترییهک
دره ختی خه مه کانی دا پویشوووه.

13

من سه راسیمه ی بیده نگی گورستانیکم
کوٽری ئاشتی نمه ی بارانی پی دهبه خشیت
تؤوهره ده ریا بکه به شه پوئیکی جوان
ورشه ی گه ئا بکه ره وه به ری دره خت
تریفه ی مانگ بکه وه به ری شه ونم
باخچه بسپییره به باخه وان
هه نگ باشیله ی سنه و به ره کان به مریت
به هار بکه به هیلانه و
گوٽالئه ش به چوار وهرزی سال
دئی عاشق بکه به داریک

له سۆز و داد په روهری
که نارېک دروست که
له تووله ریی خوښه ویستی
تا نیشتمان که لاهو کانی بیته مانگه شه وو
پایزیش بو ئاویزانی میهره بانۍ .

زهرده په رو ناست بوونه وهی ماچیک

1

له زهرده په ری به یانیه وه
له رهنگی پایز د پروانم
تا کوو ته نه ایم پیبه خشی
رهنگی پایز بوته
که ئای وه ریووی وهرزی من
له و دیوو په رچه می وهریوی پایزه وه
د پروانمه نمهی چاوانت

تاكوو تاريكستاني سه رروت
به گول بوني كه م ناوت؟

2

نه مشه و بالندهى دل من
بوته فريشتهى روى تو
هه ررؤژيک بي له شه قهى بالده دهن و ده فرن
له نيوان قه فه سى بالنده و عه شقى مندا
نه وه په پولهى دلمه به دزيه وه
به ره و رروت دى.

3

گه ر تورؤژيک بيت و بته وى
به ماچ ناشتم بکه يته وه
ده بيت ماچى سه رليوت
تينويه تى دلم بشکينى

ئەو مەنەم ئەدامىنى ئەوماچەدا
بوومەتە درەختىكى ووشك بوو.

4

ئەدەرۈزەو روخسارى دئەمەو
چەندەھا ماچى گەرمەت بۇدەنيرم
ماچى ئاشتى سىپى وەك بەفر.

5

تۆكازىوھى بەر بەيان بوويت
مىنىش نىگای چاۋەكانت
سپىدە شەرىكى پىبەخشىم
زەردبوو وەرى

نەگەشتمە دىدەنى، ھەوارت.

6

ئەشەوانى ئەنگۈستە چاۋو پىر تارىكىدا
دەرۈانمە تروسكاي خور

تاكوو بوئی تووم بوینی
بشی نهو تروسکایه په نجره‌ی دلم بکاته‌وه.

7

من کزه‌ی بام، زور خوش دهوی
وهکوو کاترمیره‌که‌ی ژوورسهرم
شنه‌ی شه‌مال له‌گه‌ل خویا دینی
نه‌وه‌ی کزه‌و شنه‌ی شه‌مائی نه‌بینیی
نازانی سهرچاوه‌ی عه‌شق
له‌کویوه سهرده‌ردینی.

8

چه‌ند دهمه‌ویت په نجره‌ی دل بکه‌مه‌وه
له‌گه‌ل عه‌شق ناشت ببه‌وه
دهیان شو‌فار دهنه‌ ریگر
تاكوو په‌رده‌ی دلم له‌ناوبه‌رن.

9

شهو دوزه‌خه مه‌رگیش وهک نه‌و

ئەۋكاتانەى مەرگۈ
دۆزەخ بەيەك دەگەن
من بىر لە چاۋەكانى تۆ دەكە مەۋە.

10

دەريا ھەرگىز بېزار نابى
بۆساتىكىش ئارام نابى
ئەۋەى شە پۆلى دەرياي نە بېنىبى
نازانى سېبەرى عەشق لە كوئىيە.

11

ۋەختىك عاشق دەبىتە
مۆمىكى سوتاو
ھىچ دەنگىك لەۋ سامناكتر نىە
كاتىك عاشق دەبىتە
شۈۋشەيەكى شكاۋ
ھىچ دەنگىك لەۋ، بەسۈى تر نىە.

12

من رۆشنايى خۇرۇ گرمەى ھەۋرۇ

لیز مهی بارانم هه رناوی
نه گه ربونی سوتانی عه شقی
توی تیا نه بی.

13

سوتانی عه شق سه فه ریکی ناوه خته
رۆشناوی ده کاته تاریکی
ئه وهی عه شقی لیدز رابی
ده زانی هه ناوی چ ره نگیکه

بۇ پاكيزه كانى ئەنفال كە فرۇشران

فرىشته كان كە گوڤيان ئە چىرۆكى گىرانه وهى

ئىيوه بوو شەرمە نده بوون

كە گوڤمان ئە فرۇشتنى ئىيوه بوو

بە كالا بوونى جەستەو

جوانى ئەش و لارى ناسكى كىرۆلە

گەر ميانىه كان

شەرم ئە بەردو دار دەتكا

فرىشته كان،

ئە حزور پاكيزه يى ئىيوه خە جالەت و

زەوى ئە بەردەم بەرائەتى ئىيوه

بى دەنگ بوون

من شعريكم نوسى و

رؤژنامه يهك تير تير گريا ..
فريشته يهك گوناهاه كانى سرپه وهو
له رؤژى كؤتايى نوسى
ئه مانه گوئه په ميه كانى ئيمه ن
فريشته كان
كوشكه كانى به هه شتيان قه شهنگ تر كرد
تا پاكيزه كانى ئه نفال نيشته جى بن و
له ويذا چاوه پروانى ئازيزان بكه ن
خودايه ، ئيمه قوربانى و
غه نيمه تى جهنگ نين
تا به كه نيزهك بكريين
ئيمه قوربانى ئه م وولاته نين
كه به باشتريين شيوه خه ئقت كردين
گه رميانى خوشه ويست
گوئه گه نمه به هارييه كه ي
پر له ئه نديشه و ئازار

ئەى پاكىزه شوخه كانى ئە نفال كهى دىنه وه

ئىره پرده كه نه وه له گول

پرى ده كه ن له پاكىزه يى و

پرى ده كه ن له په لكه زىرينه و

ملوانه كهى گهردى شوخ و شه نكه كان

پرى ده كه ن

له بونى سه دوه شتاو دووه زار سىو

له تامى سه دو هه شتاو دوو هه زار گوئه كه نم

لىوان لىوى ده كه ن

له دهنگى سه دوه شتاو دوو هه زار چرىكه

پرى ده كه ن

له ته هلىله ي سه دوه شتاو

دوو هه زار نايه تى ئە نفال

دل ورهنگ

1

له نیو رهنگی بی رهنگی زهه ندا
دایکم دئیکی هه یه رهنگاورهنگ
له ناسمانی دواى شکستیکی شورش دهچی و
رهنگه کان به یه کدا نووساون

2

دئی دایکم رهنگی سپیییه ،
شیری سپی له مه مکه کانی ده چوری و
سپیه تی به فر به سه ر قزیدا باریوه
که ده شخه وی خه ونی سپی
گه ماروی ولاتی ههستی ددهن
که ده شگریا فرمیسکی سپی

بوگه ردی گوناھی سپی

به رومه تیا دیته خواری

3

دایکم سپییه

که چی وینه ی قه ترانیه تی

قژی زه مه نی مندائی

به روخساریا داباریوه

4

دئی دایکم رهنگی سووره

جوگه له ی خوینی رهنگیکی دریژ

به وییدا ره تده بی

خوینی کور له شه پی براکان و

خوینی کج له جه نگی بوکینی

5

دایکم سووره

به رده وام دووکه ئی سوور

له جگه ری سوتاوی هه ئده ستی

6

دئی دایکم رهنگی ره شه!
له پرسه یه کی هه میشه یی و
له لافیتنه ی ژیر بایی مزگه وت ده چی^۶
دایکم ره شه....

رهش.. رهش

له گومان ده چی^۶
رهشیه تی چاره نووس
رهشیه تی به ختو
رهشیه تی ژیان

7

دئی خاکم چه ند به رته سکه..
له کولانه کانی ئاواپی نه نفال ده کا
له نازادییه کانی ژنیك ده چی^۶
که ناتوانی ته ماشای
جه سته ی خو ی بکا
له ژنیك ده چی^۶

که دهبی دهست نویژ
به خوینی خوئی بشوا

8

دئی ئاسمانی چه ند به رینه
تریفه ی هیمنی نه سیم و
ئا پوره ی نه ستیره ی گه لیک و
ژیانیک ی خالی نه مروڤ
نه باوه شیا جیی بوته وه

9

دئی زه ریا چه نده قوئه
کیشوه ریک
نه جه نگی براکانی تیدایه و نه نه نفال و
نه ریشی بستیک دریز
نه شمشیری تیروور دهیگاتی و
نه قه تل و عامی مه لاو
نه هی دیکتاتوریک کویر.

10

دئی کچه که م چه ند بیگه رده
دئیکه هیشتاش ناسوده
ده بیته هیلانہی باندہو
نیستاش خه تو خالی
نہم ژیانہ جه نجالہی پیوه نییہ.

11

دلت چ نوقیانوسیکی به رینه
نازادی له ویدا به ته نیا دروشم نییہ
یاساش گورانیه کی رووتو
نه سه ربه ستیش شه ریکی دریز خایه نه

12

ناخ دئی نه وان چه ند بچووکه
بچووک و ورد
وهک هه نماتی مندالانی گه ره که که م
هه ر روژیک گیرفانیک مانیانه و
مندالیک ده بیات هه

(ئەوان) ھەمىشە ئە يارىيەكى مندالانەش
پالەوانىكى دۇراون
ئەى مەرقە كائامەكان،
بچووكتەن ئە ھەئەماتو
تەنكتەن ئە رۇژنامەيەكى بېكەس
دئى ئىيۈە ئە رۇژنامە دەچى
ئاخوئىننەو
ئەوان رۇژنامەيەكن
بەلام ناواخنىكى خالى
يا دەبنە سفرەى نان خواردن
يا بۇنىوزبەلدان
يا ھەرنەبى ئەگەل دوو پىرە دارى رزىودا
دەسوتىنرەين
ھەندىك جارىش مندالان دەيكەنە كۆلارەو
نەسىم بە ئاسانى بە ئاسماندا دەيفرەين

دونیای شیٔت و عاقله کان

به کولانه کانی ژیاندا بگه ری
کام ته لاری جوان هه یه بیبینه
له کانی اوئی نه م ژیانه نه گریسه دا
کام ئاوی پاکی یاده وهری جوان هه یه
بیبینه و ، وهره و برۆ

بزانه

ئه مه جی پی شیته کانه
ئه و شیته نه ی گول ده خه نه
ئینجانه کانی ژیانه وه
ئه مه ش هه نگاوی ئیمه یه
ئه وانه ی دونیا به خوین داده پوئن
تی په ره نازیزم تی په ره
شیته کان به کویدا ره تده بن

تۆش له وئوه تی پهره
 نهوان نه له گه ل فریشته کان شه پریانه و
 نه له گه ل مرو ف
 نهوان نه له سهر کورسی
 خوینی یه کتر ده ریژن و
 نه سامان نازاریان ده دات
 نهی شیت ترین نادم
 له م ریگایه وه تی پهره
 ریگهی نهوان چه ند پاک و بیگه رده
 نه ته نهی راوچییه کانی لی یه
 ریگهی نهوان هه میشه
 ره نگریز کراوه به به رائه ت
 مائه کانیان پر کراوه له میهر
 خودایه توو گه وره یی خوت
 وهك نهوانه ی به هه شتیان
 بو ده خه یته سهر پشت

بېم بېينه و بېكهمه هاوړې
 تا بېمه به خشنده ترين ئادم
 من نامه وې له ريزي ئه وانده دا بېم
 كه به خوښ دونهيا داده پوښ
 كه به چه قو سه ري مرو قو ده برن
 ئه وانده جه سته ي ژن ده خه نه
 به رنه فره تي چه قو
 چه نده جوانه دونهياي شېته كان
 بې كړنوش بردن بو پاره
 ئه و كوره شېت نيه ؟
 له گوځه ندي مانگي هه نگويني خوې دا
 ياسا و له كاني ئيمه
 فرېشته ي نيو به هه شتي خيزانه كه يان
 وهك كالايهك به تالان برد
 له و روژدوه شېتانه
 به دواي نزاكاني خويدا وي له

ۋە كچە ھاورپيەم شىت نىيە
 خۇي وكتىب و قە ئەم و جانتاكەي
 ۋەك نىچىر كە وتنە دەست راوچىيە كانى
 لەزەتى دىكتاتور
 قە ئەمە كەي سەربراو
 كتىبە كانى لە خوین گەوزا
 جانتاكەي پرکرا لە ئەشكى نامووس
 جەستەي تىرۆكراو عەقلى كوژرا
 ۋە پىرەمپىردە شىت نىيە
 بە لام تۆزى بىبابانە كەي دى
 گەردى عەقل و سۆز و رۇحيان ھە ئقرچاندوۋە
 ۋە ژنەي من بىنم چەند ناسك بوو
 ۋە ئىشاۋى ھىزى رەشە بايە
 ۋە قلىيان لى دزىوۋە
 ھاسەرە كەي و دوو كۆرپەيان سەربىرپوۋە
 نىمە تىناگەين كى شىتە ؟

عاقله كان كين، كين عاقله كان

ئەوھى مروڧ سەر دەبىرى

ئەوھى جەستەى ژن ئەتک ئەکا

ئەوھى تريفەى مانگ دەتورىنى

ئەوھى شنەى شەونم ئازار دەدا

ئەوھى منال ئەنزال ئەکا؟ !

رهنگه کانی په لکه زیرینه

پایز له خه می وهرینی گه لاکان
له چه سره ت کالبوونه وهی رهنگی درهخت و
له ووشک بوونی دئی کانیه کان، رهنگه بمری
نه گه ر مرد هه تاوو
خوی دهبه خشیتته دئی به فر
توش گه لای په رتووکه کانت دهوهرن و
ته مه نی منائیت کال دهبنه وه
هه ناسه کانت تیکه ل به وورده ناخی
نیو دووکه ئی جگه ره ی
دهستی عاشقیك ده بی
کانیاوی چاوت ووشک نه کاو
رهنگه وون بی وهک خه ونه که م
به لام ملوانه که ی گه ردنی تو دئی منه
نه ی که شتی ه وانه که ی نیو زه ریای روهی من

هه موو كتيبه كاني دئم، پيم ده ئين
تۆ به شيكى له خوشه ويستی و
وه فات تيدا كۆبۆته وه
تۆ به شيكى له پيرۆزی، نازو جوانی و
پاكيزه يی له هه ناوتا خوی هه لگرتوو ه
تۆ به شيكى له رۆحم و
ده ستیكت پره له شه رابی به هه شت و
ده ستیكت ناویژانه به ميهري دره خته كان
بیرته كه هاتی، نه وه نده رووناكیت
له سه ر رومته تی خۆتدا نابوو
هه رچی په يكه ری تاریکیه تیک شكا
نه وه نده مرواری نه قینیت
به گه ردونه وه هه ئواسی بوو
هه رچی ملوانكه ی رقه یه خه ی خوی داده ری
له وه ناچی مردن بتوانی، ته شی عومرت
وهك ته شی شیرین بیرسی و

له كۆيدا وويستی بېپىسىنى
 بهوخه ونه هه له يه م برپوا مه كه تو نامرى
 مروف به دواى به خته وهرى و نه مريدا گه پاره
 نه يتوانيووه له نه فره تى مه رگ رزگارى بى و
 هه موو شتىكى به خشيوووه جگه له ژيان
 به لام تو نه به دواى دره ختدا گه پاي
 نه گزوگيائى ژيانت نه خشاندا
 تو ده توانى مانگ به جوانى بېينى و
 نه مرى به به فر و دلى ببه خشى
 هه تاو بو نه به د
 له نيو له پى ده ستى خوتدا هه لېگري
 نه و مانگه سيوى دلى منه و
 هه تاو ويش تيشكى چاوه كانى تو يه
 ميهرو ووشه سوزداره كانت
 بېژينه شه قامه كانى بيستنه وه
 وهرزيك له سهر ليوى گو له نييرگزيك

بخه ره نه ندیشه ی بوونمه وهو
 نه گه ل ره نگه کانی په لکه زیرینه ناشابه و
 به گوته کانی باخچه که مدا
 نه گه ل باران بباری و
 نمه نمه دهستی شه مال بگره و
 به شه قامه کانی جه سته مدا په رپته وه
 هاتپته نیو دئی سووتاووم
 هاوه ئی نه و فریشتانه بووی
 که به پریاسکه یه ک شهرابی سارده وه
 به مهستی و به دهم ناوازی عه شقه وه ده گه رانه وه
 گه لاکان وورده، وورده ده وورن
 مؤسیقای مه وسمیکی تر نه نوسنه وه
 پایز هاتو، توله سه ربه رمائی گه لایه ک
 نه باران ده پاراپته وه
 نه به ردهم هیلانه ی چوله که یه کی بابردوو
 دوعات ده کرد خودایه نه چاوتروکانی کدا

دنيا به قەد سېۋىك بچووك بکاتە وە
تا بە زووی وەر زەکان تىپەرن و
دونیا بىبى بە سېۋى دەستى عاشقېك و
تەمەنى ئازارو خەمە دابارىوھەکان
سەفەرى دوورى كەم بېتتە وە
تاكوو لە نىۋ باوھشى تۆداو
لە نىۋ ھەناسەى ئاودا دەنگت دەبېستم
تتۆكېك پاكىزەبى تۆم دەست كەوېت .

کاممان تاوانبارین

1

نه به ردهم دادگایه کی بی دادوهردا وهستاوین،

کاممان تاوانبارین

نه ناستی نهوی ترمانا

تو که کاروانچیه ک بوویت و

تووله ریگه کانت نه ناسی

نه و ریگیاننه ی دهیانگه یاننده

مه لبه ندی دل

من که بییره ک بووم و نه متوانی

گه رووی ووشکت به قومی شیر ته رپکه م

خه تای تو بوو فییری زمانی رووبار نه بووی

تا له شه پوله کان بتیه رینیتته وهو

بتگه یه نیتته لای من

خه تای من بوو

له سه ر خواردنی گوئه گه نمه کان

چوله که کانم له خوم زویر کرد

2

من چیبکه م نه تتوانی

گیژهنی که ناریک را بگری

دهترانی خه وتن له نیوه پویه کی هاویندا

له ژیر دره ختیکی بی گه لادا سووتانه

دهترانی که س ناتوانی ریگه له ته رزه بگری و

نه هیلیت هه لاله ی گوئه کان بوهرن

وه ره نه و سروودانه م بو بچره

له دوا ی خور ناوا بوون ده تنووسین

3

نازیزم دره نگ گه یشتی

نه تتوانی بوون به قژو ده ستمه وه بکه ی

نه تتوانی گیانی رڙاوی هه ناسه م
بگه پښیتته وه بو سه رچاوه
فریای پرسه ی خونچه گوته کانی دل نه که وتی
نه تتوانی میوانیکی ناوه خت بی و
له سه ر سفره ی سینه م پیکیک شه رابی
حه زه شیتته کانم نوش بکه ی

4

پییم بلی چوڼ
نه و دادوهره تی بگه یه نییم بی تاوانم
چوڼ نه و مناله رازی بکه م بیانوی
شیرم پی دهگری و له سنگم نابیتته وه
چوڼ نه و راستیه لای دایکم بدرکینم و
له کاتیځدا نه و بی ناگایه
له خه ونه وه نه وشه بییه کانم

5

به چی ده چی نازیزم خه ونه کانی نه وسا
ناتوانن له شه فقهی بال بدن و بگه نه باخچه

فرمیسکه کانی منائی ناتوان
بچنه وه شاننه کانی بیکنه نین
چی له ده په نجهی وه ریوی بکه م
نه یزانی بنووسی ده زگیرانم به
چی له دوو لیوو زمانم بکه م
نه یویرا بلی خوشه ویستم به

6

نای چ چه زیکی گه وره ی له ناخمدا
سه رچاوه یه ک له رۆحت
یا دئۆپی ئاوی لی بخۆمه وه
له کاتیکی نادیاردا هاتیته ته مه نمه وه
توانم نه بوو نه متوانی بو تو بیزیم
ده خوارم بو تو بمرم

له شه ویکی هیئمدا
خه و به تیشکی گولی لیوته وه ده بینم

1

له رۆحی شه ویکی سپیه وه
له دئی به ردیکی ئاگرینه وه
به دهم وه نه وزی شه ویکی هیئمه وه
که وتوومه ری
په ریمه وه باخی دلت و
خه ونم به کوتری
چرۆی گوئی لیوه ته وه بینی
بووم به تابلوو
بووم به ئیوارانی شار
هونه رمه ندیک نیگای کیشام
بووم به سیبه ری دره ختی سه ر شه قام

2

رق میژوو یه کی خویناوی هه یه
نیشتما نمان ده کاته گۆر

خەم دەبە خشیته ئاوینه ی دلمان
خوینی بهردو خوینی من و
خوینی رووبار
خوینی وه رینی گوئه کان و
وه رزی ئازار

3

خوین میژوومان دەنوسیته وه
خۆشه ویستی دهکاته ئاومییدی
درهخت دهکاته گوئی سور
برین پرشنگ ده دات
روخساری زهوی دهگۆری و
هه تاو سلاوی لی ناکات
خوین ده بیته ژاله ی تال
ئاسوی شعر ده بیته
چیمه نی ووشک و
بی ئومییدی سۆزی شمشال

4

له تریفه‌ی شه‌وه‌زه‌نگی
مانگی دلم ده‌چی
کاتیک لیوی پر شه‌رابت
پر ده‌بی له بزوه‌خه‌نده
هه‌ستم ده‌بیته په‌روانه‌و
ژیانم ده‌بیته په‌پووله‌یه‌کی
تیشکی په‌لکه‌زیرینه‌ی په‌راگه‌نده

5

تانیستا نه‌ت پرسوووه
بوره‌نگی شه‌به‌نگت هه‌لبژاردوووه
بودلوی شه‌ونمی دره‌خت نانوسمه‌وه
لات سه‌یرنه‌بی

ئه‌وه‌ه‌زی ناخی ده‌رونمه
بوته‌سیوی گورانیه‌کی غه‌مبار
به‌ناکامی دیت و ده‌چی

6

من تانیستا نه‌متوانیوه

جوانی درهختی بالام
ناسمانی پر نه ندیشهی
ژیانی رابرووی خوم بنوسمه وه
وهسیهت نامه ی کوتایی خوم
به دهنگه مرواری لاولای رۆحت به ونمه وه

7

من کچه جوتیاریکی تینووم
زهویت بۆده که م به خۆره تاو
ژیانت بۆده که م به ده رخت و
گویت بۆده که م به روناکی و
روح بۆده که م به ناو
نه وینیت بۆده که م به تریفه و
زه ردهت بۆده که م به هه تاو

8

من دهمه ویت دۆره خی دیلی بشکینم
په رچه می رهش دا بمائم
فریشته بییته تر وایلکه و

خونچه گولیک بروینم

9

سه‌به‌ستی ژیان

به هه‌وری خوین ره‌نگ ریژ ده‌که‌م

له‌نیو دئی پر تا ساوی هه‌مووتانا

وه‌کوو ریژنه‌ی باران

وولات پرده‌که‌م له‌ره‌نگ

له‌ژیر سیبه‌ری بالاتا

له‌دره‌ختی پر هه‌ناری گولی لیوتا

له‌زه‌نگ نه‌ده‌م

10

به‌ده‌ستی خۆم

ته‌می نیگای زامه‌کانم ده‌نوسمه‌وه

نه‌ستیره ده‌که‌م به‌تیشک و

دراستانیك سه‌وزده‌که‌م

پرچی هه‌تاو ده‌هۆنمه‌وه

11

تۆ نازانی له نیو ئه ندیشهی دئما
 له ناو رۆحی پرپه ژارهی شیت و ویلما
 تووله ریگه یه کی سه خت نه بی پی نه گه ریم
 هیچ کیلگه یه کی درک و دال نه ما نه ییه زینم
 به لام دوا جار
 سنوری خه یائی تۆ بوو
 گه شتم به وهی که من وویستم

12

مائی دلت چه ند بچووکه
 وهک جوگه لهی رۆحم وایه
 نه وهنده سه خت و هه ئدیره
 دهنگ نابیستم له هیچ لاوه
 نه شه قه ی بائی بانندهو
 نه جووئه و شنه ی بایه

13

پیش مردنم
خه می ژینم بوته لوتکه
شه پؤل سهوئی خوی لیده داو
ئاسمانی شین
ده بیته جوگه لهی رۆح و
جه سته ش ده بیته دارستان
ژیان نه خشی خوی دهنوینی و
هه تاو ده بیته گورستان

14

هه میشه لوتکه ی جه زم
وه کوو نمه و شه سته باران
ده باری به سه ر ده ریای دلما
لای تۆشه وه کوره ی ناگر
تادی پشکوکه ی گه رمتر

خەمەكانى گۆلە گە نەمىك

1

ئەمشەو ئەنيوان خەمەكانى تۆدا

بووم بە گۆلە گە نەمىكى بە ھار

تۆش گە وائە ھەورىكى پايز

بۇ پەرچەمى باخچەى دلت

بەئەسپايى دەكشىمە خوار

2

نەمشە و رۆحی پر له په ژارهت

بو نیگای ئافرهتی

گه لای خه ندهت ئاگر نه گری

ملوانه که ی هه ستنت

بهروونی له چاواتدا به دی ده کری

جگه له واتایه کی خوشه ویستی نه بی

بهروونی تیدا ده بینری

3

نه و کۆرپه ی په روه رده کراوی وولاتیکه

ئاونگی عه شق له گول و گیای دئی نه پرواوه

باخچه ی گوئی خوشه ویستی

له دهرونیدا نه پزاوه

4

من له ده ریایه ک پر له خوشه ویستی ده ژیم

پره له خه می ئازار

پر له تریفه‌ی مانگ و نه‌ندیشه و گریان

5

خوشه‌ویستیم ده‌ریایه‌ک بوو

به‌تۆم به‌خشی

له‌ژیر ته‌لیسمی جه‌زه‌کانتا

به‌روچی په‌نجه‌کانت ده‌هات و ده‌چوو

6

رۆژانیك بوو

من ناسمان بووم و تۆش زه‌وی

گول بارانی رووتم ده‌کرد

شه‌وانیك بوو

ده‌مم کانیاویکی سازگار بوو

لیوه‌کانت کاروانچیه‌کی تینوو

تۆه‌ه‌موو شه‌وی

له‌گه‌ل نه‌ستیره‌ی کاروان کوژه

له ئاوى ئه و كانياوت ده خوارده وه و
له ژيړ دره ختى قژه كه مدا پشوت ددها
به لام نه مشه و ژيان شووشه يه ك شه رابه و
له سه ر ميڙى سنگى مندا
سه رخوشيك يارى پى ده كا..!

7

وه ره گوى له ره نغم بگره
من به ره نغم له گه ئتا ددويم
لا په رهى عه شق هه لدره وه
ته نيا به عه شق ئاشنايه گويم
تو دته وى له دوانىگاي مائئاوايتا
به چركه يه ك به خته وهرم كه يت و
خه وه كانم له تاريخايى ئه و شه وه دا
زينده به چال كه يت..

8

نابرو..نا
هەرگیز من خەون بە تۆوه نابینم
لەیهك ساتدا
گۆلە هەناری خوشەویستی نەزانیبی...!

9

کە رویشتی
کتیبه کەت و پینووسە کەت و
گۆلدا نە کە ی بەردەم ژوورە کەت
هەر هەموویان
بوونی غەریبی تۆدە کەن
بەس من نەبی
چونکە بەر لە رویشتنت
قومی لە ئاونگی خوشەویستی و
شەیهك لە هەناسەت جی نەهیشت بۆم
نیستا من جەزدە کەم

هه موو کاتی ، شه و میوانم بی و
دهست بنیته رۆح و هه ناسه م
بوئه وهی پیت بلیم
له دئه وه
پیم دهوتیت (خوشه ویستیم) "تویت
له تو دوربم بی هه ناسه م ؟

هه له بجه هه رگیز پیرنابی

1

هه له بجه هه رگیز پیرنابی
تادی کلوکلو به فری سپی
وه کوو گزنگی به یانیه کی پرشنگذار
له سه ر رومه تی ده نیشی
هه موو ده میك چاوی قه لادزی و
به فر میسکی شیخ وه سانان
کیلگهی دئی تهر تهر ده بی

2

هه ئه بجه هه رگيز پيرنابي^۶
ئهو ئاسماني هه يه بهرين
بهرين به ئه ندازه يي دئي خاور
بهرين به پيوانه ي دئي خوي
ئهو كاته ي ده گاته ئاسماني ئه وين

3

هه ئه بجه ، ئاسمانيكي هه يه پره له هه ور
هه وريگيش پر له باراني چركه
ئهو كاته ي هه وري خوشه ويستي
نمه نمه وهكوو باران
دئوپ ، دئوپ وهكوو فرميسك داده بارن
شه قامه كاني رهش ده بن
روباري دئي هه ئه بجه دا ده گري

4

هه ئه بجه
دئيك ي هه يه رهنگاو رهنگ

دهتکیتته ئینجانهی دئی خواهر
هه رکاتی هه وری رۆحی ئازار دهگری
دوعایهك پر له خه مەم
به دهستییه وه بو ئاسمان ده نییری

5

هه ئه بجه هه رگیز پیر نابی
ئه و ، هه رچه ند دیاری به دهست دهگات
هه ئوه رینی تریفهی مانگه ،
یاخوود شه و نمی دره خته
یان په لکه زیرینه ی به هاره
یا چرکه یه ، یا کاتر مییره ، یا خوونه که

شاريک پر له خوین

1

ئەي شار

وہختی کزی چاوه کمان

ئەو ھەموو مەرگە نەبینی

کە دەوہرن وەک گە لای پایز

یان ئەو ھەموو کفانانەي گۆرستان

کە بە خشیانە باخچەي زەوی

تۆچی دەئیی

ئوبائی ئەو ھەموو خوینە گەشە

که سور ده جنه وه
به چاويلکه يه کی شکاوه وه دهی بیینی
تو ووشه ی کوتایمان پی ده به خشی
یان بی وه فایی "

2

نه ی شار
کاتیك چاو به برینی شاره که مدا دهنه خشی نیم
مندائیك پییم ده ئی
لاشه ی باو کم به سه ری بزروه هاتوته وه
زانکویه ک بانگت ده کاو ده ئی
نه وه ناسنامه ی خویندکاریکی میوانه
که گوئی لاولوی وه ریوه
تو چی ده ئیی ؟!

3

نه ی شار
کاتی به فر ده باریت
ناسمان پر ده بییت نه رهنگ
زهوی په لکه زییرینه ده به خشی

که په ئه‌ی هه‌وریک شه‌ویکی سپی
ده‌کاته په‌رچه‌می خوی
ئه‌ی نه‌خشی کاره‌ساتیکی پیبوو
توچی ده‌ئیی ؟!

4

ئه‌ی شاری خه‌م و نازار
کاتیگ گویت له‌ ناله‌و نوزه‌ی
دایکه‌ نامینه‌ بوو
کاتی سنه‌وبه‌ر عه‌رشی زه‌وی داچله‌کاندوو
جاریکی دی شه‌ونی سه‌ر رومه‌تی کیشا و
کردیه‌وه‌ به‌خوین و ووتی "
(ده‌بی بمری) توچی ده‌ئیی
ده‌چیته‌وه‌ باوه‌شی گورستان
قه‌بریگ هه‌ ئکه‌نی

5

ئه‌ی شار
که‌ئه‌ تبینم پری له‌خوین و

کارهسات له سهر کارهسات

باوهشی غه مگینی هیمنت پیدای دهکات

به گوته هه ئوه ریوه کانی ئه نفال و

به هه ئه بجه بلی ؟!

وهره با به یه که وه مهرگیکی سهر بلند بنوسین

سهریک له روخساری "عومهری خاوهر بدهین

له نیو دوو که ئی هه ئه بجه دا گیانی به خشی

با وینهی "ئه حمه د مریه می"

بی سهر بگرین

که له قه لادزی گیانی به خشی

ئه ی شار "ئیمه تۆمان خوش دهویت

تۆش ئیمه ی غه مبارو دل پر له نازار

ببه خشه به پرشنگی خورو جوانی به هار

شكوفه‌ی شه و نومی به یانییهك.

۱

له بهردهم کاروانی وینه‌ی
گه ئا زهرده‌کانی رۆحما
برووسکه‌ی وهرزی سائانه‌ی
خه‌ویکی قوونئ
شه‌وه‌زهنگی ملوانه‌که‌ی سه‌ر سنگم
یادگاریی خه‌یائه و
وهك ده‌نکه هه‌ناره‌ ئده‌وه‌ری.

۲

نامویی کازیوه‌ی

گوئیکی رهنگاورهنگه و
وهرزئیکی پر له کرپوهی بهفره و
چاوهکانم بارانی مهستی و
پرشنگی خونچهی شهونمی بهیانیهك
گورانیی شه نائی سهفه ری شهوی کزهبایه و
سهفه ری ته مه نیش گوئیکی سهرگهردانه .

۳

هه ژاریی بهردهوام
ریژنه ی سه مفضونیای کانیاوئیکی به خوره و
ته نیایی که مانی دئی خوی دنوو سیته وه
هه ئوه رینی تریفه ی
ورشه ی گه ئاکان ده بیینی^۱
پیاوئیکه خوره ی رووباریکی مهنگه و
که وتوته بی^۲ هیوایی ژیانده وه .

۴

هه ژاریی خوشه ویستی

دیمه نی گۆئانه کانی دئی
خستۆته دهسره که ی بهرده می
چاوه ریی به زهیی گوناھی خوی دهکا
ویژدانیش ئاسمانیکه
وهکو ژنیك قژی خوی دهرنی و
به رهه می دره ختی خوی دهخوا.

۵

ئهم جارهش نهمی غه رییی
سه فهری بارپژهی گریانم
گۆمی مه نگیکی لیله و
ته میکی سارد و سره
ئه وه ندهی شکوفه ی خهونی کازیوهی بینیه
چوو مه ته میکی ئاسویه کی ته ئخه وه.

۶

نیشتهمانی په لکه زیرینه
کوانی خهونی شیعیری داها تووی ژنیتم

هەر شمشیره شهر دهکا
رووباری نازادییه جهستهی من وشک دهکا.

۷

شهو تارای مه مکیکی جوانه
دهبیته بهرسيلهی به فر و
گوناهه کانی دهسپتهوه
ماته میکه بۆ زستانی خه م و
دهستی تۆش فرمیسکی نازارم دهسپری
نایه ئی به خوینی جهسته م سوور بی.

۸

گهر شه پوله کانی ده ریا
دهنگی نازادییم نه مرینن
له لووتکهی سپیی شعریکا
خوینی لاوانی نیشتمانه که م
دهرژیی به سهر لا په ره ی ریگای خه باتا

ئەوسا گوئەكانى باخى دئى تۆ
سوور سوور دەچنەوہ ئە ناو ئاواتا.

۹

من شەوى تە نيایى
خەمە كانم رادەژىنى^۶
چە پىكىك نىرگىز
ئە پىرشنگى ھە تاو
گوئىكى نويم بۆ دەچنى^۶
ئە نىو تاڭگەى يادگار يىپە كانى
بى^۶ ھىوایى گوئى وشەم
دەبى^۶ بە قىزى بە ھار ھە ئبە ستى^۶.

عاشقه بچکولانه کھی دئم.

1

ئیواره یه ک نیگای خوشه ویستیت
به سه ر نه رمه بارانی دئمدا په خش کردوو
هه نگاوه کانت وهک فرمیسکی
رییواریکی ماندوو
کرده دیاری دئم و،
په نجه ره یه کت له روناکی به خشیه
ساباتی هه ستم.

2

که نا ئومید بووم له وه رزی دابران
په رهی دئم ژاکاو

هه ناسه م غوربه تى رۆژگارى ئى دتهكا.

3

كه نائوميدي په رچه مي دئمي دا پوشي

گوئي به هار شه رمى له شه تلى

وه رينى گه ئا ده كردوو

چاوه كانت بوونه په يکه رو به منت به خشى.

4

كه نائوميدي رووى تيكردم

سینه ت بووه به فرى رۆحم

خه ونى چرکه يه کى پر له نه غمه و

به تاله كانى قرت، دات پوښيم

چرپه ي ليوت بونی گوئی

سيوى گرتوو، سه وزى چاوه كانت

بوونه تيشكى هه ستم و

گزنكى شه ونمى باراند؟

که نائومی دبووم
 روو خسارمت گوناو پزین کرد
 تا کوو ئاویزانی یه کتر ببن
 که هه ستم کرد خوشت دهویم
 به دریزایی شه و بوو ویتته نه ستیره و
 تو له ناو سنگمدا ده خه وتی
 که خه م وه کوو ته رزه باری
 تو پیکه نیت کرد به سه ما
 چاوم بووه ئاسمانی ریت
 دهی عاشقه بچکولانه که ی دئم
 به خته وه ری بکه ، په نجه ره ی روناکی
 له ناو باوه شما تیر بخه وه
 تا سه رخه ویکی نه به دی
 بیر له گزنگی سپیده یه کی
 وه نه وشه یی بکه وه ،

بیرنه پرچی تیکه ئاوی عاشق بکه وه
تا کوو ببنه په رژینی مه وسمیکی تر
ئای عاشقی بچکولانه که ی دئم
چه نده خوشم دهویی.

رهنگت له گوڼه كيوى به هار ده چى

1

دلى من پره له هه وري خوشه ويستى و
مانگ وهكوو تريفه ي شه و
به روويه وه خوئ دهرده خا
هه نديك جاريش ده بيته هه وره بروسكه و
ناستى توره بوونى ره شه با
هه ندى جاريش گوڼه كيوى به ره هه تاوه و
به نازه وه سه يرده كا

2

دلى من بوته قزى زهردو
چه پكه نيگرزى به هاران
هه نديك جاريش په پوله يه كى بال نه خشينه و
له گه ل نه مې باراندا ده بارى و
له نيو ميگرى هه تاو يشدا

دهبىٰ به باخچه يهك شعر بؤياران

3

لهم وهرزه دا نابيت وون بى و

لاى خه زانيك جيم بهيلىت

تاكو رهنگى به هار

نه بيته كازيوه ي نوستوو

نابيت وون بى و

به شهرمه وه به گه ئاى پايز دامپوشى

من دمه ويټ ببيت به كوټرى سپى

تاكوو له سه فه ريكي ناوه ختا

ببم به سيبه رى دره خت و

دهنووك له دهنكه گه نمى شعره كانم بگرى

4

نه گهر شنه ي شه مائىكى بهر به يان بام

نه گهر بزوه خه ندهی سه رلیوی دوو عاشق بام
لاوانه وهی تا فگه یه کی به خورم
بووهرینی فرمیسکی چاوه کانت دهنوسی
گهر دره ختیکی بائا به رزی
چه ند ساآه بام
به سه ر پووشیکی وده وشه یه وه
باآه کانم ده خسته نیو
ده سماییکی چنراوه وهو
خوشم ده دایه
به ر شه پوولی په ژموردهی دتته وه

5

که زهرده په ر
کیژوله یه کی شهرمن ده بینم

روخساری بۆته گزنگیگی ته ریوو
له چاومدا گلینهی روبار داده گرسی
که ده بینم بۆته کۆتریکی سپی
ئاسمان به ده میه وه پیده که نی
که زهرده په ر کۆتایی دی
چی چۆله که ی دئم هه یه
وه کوو ره شه با هه ئده کاو
جریوهی خوشه ویستی ده پژی
هه رئه و کاته رهنگی دئم
پرده بیته له گوئی شعرو
خوشه ویستی له نیو دئما ده روی

6

من هه ندیک جار
ده بيم به گوئه ئه رخه وانیک
له جیاتی خۆم ده بيم به نهی باران و

فرمیسکی شعریکم
مهست ده بییت به خوم
دلپ، دلپ
دهرژیمه تاقگهی چاوته وه
دهبم به تیشکی به رهه تاو
دهبم به ماچی نیواران
دلّم ده بییته وه به بوکه شووشه یه کی سپی و
هه موو جه سته م سه ما ده کاو
ده به وه شه ونمی به ره بیان

7

که ده تبینم له نه ستیره ی
دره وشاوه ده چی
که دییته لام
ره نگت بوته گوئه گه نم و

لە فریشتە یەکی سپی دەچی
من لە خەونی مندا ئیمدا
و هك ملوانكە تۆم بینیبوو
لە دلداریکی بەر تریفە ی
مانگە شەوی خە یال دەچی
تۆ چە ند جوانیت لە رو خسارتا
لە ئاوی نە ی ئە فسوناوی عاشق دەچی
خۆشم دەوئیت
بۆیە دئەم بە هەموو رەنگە کان خۆشە
لە پە لکە زیرینە ی بە بارانی بە هار دەچی

8

هەموو شەویك سۆزی
قە ئە مە کە م ژان دە یگری
تا کوو پرچی تۆ بهوئیتە وهو
بە ئکوو خوایە
گوئی شعریك لە دا یك بی

وهك به فر دابباری و
روخساری چاوانت گهش بی
وهکوو دلت پر بی
له تریفه‌ی مانگه شه و
نوقلانه‌ی رۆحتم بداتی
له ناو هه موو خۆزگه کاندای
تۆ ده‌بیته بالنده‌یه‌کی سپی و
به شه‌وقه وه خۆشه‌ویستی داده‌باری

9

له‌خه و نمدا بووم به‌روناکی پایز
بو سببه‌ری ئیوارانی دره‌ختی
بووم به‌گه‌رووی شمشالیککی ناسک
بوژهنینی ئاوازیك
تاکوو نه‌سرینی چاوه‌کانت بسپمه‌وه
بتکه‌م به‌ریژنه‌ی باران و

وہك چہ پكہ گولؑ بتھونمہ وہ

10

سنگم بۆتہ کانیاوی روون

سپییتی رۆحت ھہ لُدہ مژیؑ

سنگم بۆتہ کازیوہی بہ ربہ یان لہ جوانی توؑ

ئہ ستیرہ دہ درہ وشیتہ وہ

رہنگی ئاسمان لہ خوئی دہ گریؑ

تۆ دہ زانی ھہ موو ساتیؑ

کہ پر دہ بم لہ عہ شقی توؑ

یادی خوشہ ویستی دہ کہ مہ وہ

ژیانم دہ بیئتہ وہ کانیاو

ماچی شینایی ئاسمان و

جریوہی چۆلہ کہی ماندوو

تارای بوکینی دادہ گیرسیؑ

له زهرده پهری به یانیه وه
له رهنگی پاییز ده پروانه

1

له زهرده پهری به یانیه وه
له رهنگی پاییز ده پروانه
تا کوو ته نه ایم پییه خشی

رهنگی پایز بۆته
گه ئای وهریووی وهرزی من
لهودیوو په رچه می وهریوی پایزه وه
دهروانمه نمهی چاوانت
تاكوو تاریکستانی سه رروت
به گول بۆنی که م ناوت؟

2

ئه مشه و بانندهی دل من
بۆته فریشتهی رۆحی تو
هه ر رۆژیک بی له شه قه ی بالده دهن و ده فرن
له نیوان قه فه سی باننده و عه شقی مندا
ئه وه په پوله ی دلمه
به دزیه وه به ره و رروت دی.

3

گه ر تۆرۆژیک بیت و بته وی

به ماچ ناشتم بکەیتەوه
دهبیت ماچی سه رلیوت
تینویه تی دلّم بشکینی
ئه وه منم له دامینی ئه و ماچه دا
بوومه ته دره ختیکی ووشک بوو.

4

له ده روازهو روخساری دلّمه وه
چه ندهها ماچی گهرمت بوّده نیّرم
ماچی ناشتی سپی وهك به فر.

5

تۆ کازیوهی به ره بیان بوویت
منیش نیگای چاوه کانت
سپیده شعریکی پیبه خشیم
زهرد بوو وهری
نه گه شتمه دیدنی و هه وارت.

6

له شه وانی نه نگوسته چاوو پر تاریکیدا
دهروا نمه تروسکای خور
تا کوو بوئی تووم بوینی
بشی نه و تروسکایه په نجه رهی دلم بکاته وه.

7

من کزه ی بام، زور خوش دهوی
وه کوو کاژمیژه که ی ژوور سه رم
شنه ی شه مال له گه ل خویا دینی
نه وه ی کزه و شنه ی شه مائی نه بینیی
نازانی سه رچاوه ی عه شق
له کوپوه سه رده ردینی.

8

چه ند دمه ویت په نجه رهی دل بکه مه وه
له گه ل عه شق ناست بېمه وه
دهیان شو فار ده بنه ریگر

تاكوو پهردهی دئم له ناوبه رن.

9

شه و دوزه خه

مه رگیش وهك ئه و

ئه و كاتانه ی مه رگ و

دوزه خ به یهك ده گهن

من بیر له چاوه كانی تو ده كه مه وه.

10

ده ریا هه رگیز بیزار نابی

بو ساتی کیش ئارام نابی

ئه وهی شه پۆلی ده ریا ی نه بینیی

نازانی سیبه ری عه شق له کوویه.

11

وه ختیك عاشق ده بیته

مۆمیکی سوتاو

هیج ده نگیک له و سامنا کتر نیه

کاتیك عاشق ده بیته

شووشه يه كي شكاو
هيچ دهنگيگ لهو، به سوي تر نيه.

12

من روشنايي خورو
گر مه ي هه ورو
ليز مه ي بارانم هه رناوي
ئه گهر بوني سوتاني عه شقي
توي تيا نه بي.

13

سوتاني عه شق سه فه ريكي ناوه خته
روشنايي ده كاته تاريكي
ئه وه ي عه شقي ليذرابي
ده زاني هه ناوي چ رهنگيگه.

**ئىوارە يەك شىمال دەبىتە
سىبەرى خوشە ويستىي.**

۱

مە ھىلە بى ناز بىم
خونچەي باخەكانى ژيان
پربىت ئە گە ئاي وەريو
بە بى گە ئا و گوئى دىت بمرم
مە ھىلە

ئىوارانى دواي خۆرەتاو پىر سىبەربىت

تاكو چرۆي لىيوت بگرم.

۲

تۆدهزانی کاتیك عاشق
گزنگی خۆری بهیانی دهبینیت
شهیدای ملوانه کهی گهردن دهبییت
تۆدهزانی
کاتی تریفه بی مانگه شهو دهبییت
چ ههتاویك په خش دهبییت
چ سنه و بهریك سهوز دهبییت.

۳

بۆ خوشه ویستی نه ستیره ی رۆحت دهژیم
هه میسه رووباره کانت بۆ پرده کهم

لە گوئی نیڤرگز
دەبمە باخەوانیکی سەوز
بۆ گوئە ھەناری رۆحی سپیت
دەبمەوہ داریکی بانابەرز.

٤

من لە پەلکەزیرینە ی دلتەوہ ھاتووم
باخچە یەکی لالەزاری دئی تۆبووم
رۆحم پڕکردی لە پەلکەزیرینە
شیعرم بۆ کردووی بە گۆرانی و ئاواز
بە گوئی شمشائیکی پڕ بادا بۆم ناردووی
بارانم بۆ کردووی بە ناسکە ھەرمی
بردوومەتە مائی ھەور
بۆتە جیژوانی خوشەویستی گوئە بە ھی.

٥

ھەمیشە چەتری سۆزت بووم تا گەرایتەوہ

نەت ھېشتوۋ تە نىايە كەم
چەشنى گريانى چرايەك
لە تۈنەۋەي بە فردا بە ئازاربي
نەت ھېشتوۋە رۇژيەك
نىشتمان لە خۇم زىز بەكەم
تۈبۈۋى گۈلە گە نەمەكانى
رۇحمت ئاشت كردهۋە
خەيالى پىر لە ئەندىشەم
خەۋنى شىعەرەكانم رەنگ بگرن و
سىمى شەكانم كال بىتتەۋە.

۶

ئاشنام كەۋە بە كۆئانە
رەش و سىبە پىر سىبە رەكانى جىژوان
تىكە ئم كە بەۋ بە فرە سىبەي
لە سائىيادى تەمە نمدا
بارانتە سەر روومە تەكانم

بېمه‌وه بۆلای بارانه به لېزمه‌که‌ی جاران.

۷

کاتیک گه‌ئا هه‌ ئوه‌ریوه‌کانی دئم

له‌ ژیر سیبه‌ری چاوه‌روانییدا

شین ده‌چنه‌وه

من به‌ئینت پی‌ ده‌ده‌م

دلت له‌ تهن‌هایی رۆحدا

حه‌شار بده‌م و گه‌ش بېنه‌وه.

شەۋە سېپەكانى خۇشەويستىيى

۱

ئە كۆيى شەۋى يە ئدا
شەۋە درىژەكانى سېبەرى بانئندە و
رۇحە شىرىنەكەى گەمەى كۆتر
تۆشەۋىكى پايزى خۆت
دەسپىرىتە ترىفەى مانگ و
گۆئە ھە نارەكانى رۇحى من
ئە و رۇحەى ھەست بە تراۋىلكەى

هه ناسه‌ی په لکه زیرینه‌ی
به هاریکی پر له شه ونم ده کات.

۲

له برووسکه‌ی روبریکې هیمنه وه
که وتومه ته ری
به دهم زریان و ره شه بای
شه ویکې سسپیه وه
هه نگاوه کانم ده بیته
تیشکیکی پر شنگدار
له روه‌ی به ردیکې ناگرینه وه
و ناتی دلت ده بیته کوانووی خه می سامان
شه مائی نیگای دهر وونم
تارمایی زینده‌گی ژیا نمه

تۆ ئه ستيړه ي دره وشاوه بووي
له جولانه ي ناسماني مندا
ئاويته ت كردم
به سروشتي چوار وهرزي سال.

۳

مه به به گه ئايه كي وهر يووي پاييز بو من
من ناگريكي تازه بووكم
دومه وي له سهر شاباني دئي تو له نگره بگرم
بو كوټري ناشتي
جيهاني پر به رائه تي مندائي
بو نازاد يي باننده كان
تاكو سل نه كه ن
له دهستي نه گريسي راوچيه كان.

۴

مه به به ته مي گومان

به ریژنه‌ی پرسپار و ره‌شه‌با
 به دوودلیی لییم مه‌روانه
 تو نازانی چاوه‌کانم
 دوو چرای بال داگیرساون
 لاشه‌م شه‌ئالی خوین بووه
 که من ئه‌وینیکی چاو نه‌ترس بم
 دئم ده‌رژیتته جوگه‌کانی کازیوه‌وه
 له شیوه‌ی په‌یکه‌ریکی ئه‌فسووناوی
 بو شمشیری سووری هه‌تاوت
 له ئه‌شکه‌نجه‌دا هاوار ده‌که‌م
 له ناو مائیاندای بال ده‌گرم.

ه

ده‌مه‌وی یه‌زدان
 گوی له پارانه‌وه‌ی دئم بگری
 تا بزانی له دارستانی لاشه‌مدا
 چه‌ند جار زمانم سوتاوه
 چه‌ند جار یاخی بووم له وه‌نه‌وشه‌ی شیعر

ئە ناسكى دئى گەرمى بىيانىھەكان
ئاي خودايە نامەوى ئە تۆ جىبابىمەوھ
تا دارە ھە نجىرە پىرەكەى
رۆژگارئك دىت و سەردەنىنەوھ
ئە باخچەى دئياندا من دەنووسىتەوھ.

6

كۆترە پەرتەوازەكانى مندائىيم
سەرگەردانى نىو تۆرى جەستەم دەبن
تالەكانى قژم دەھونمەوھ
بۆبە ھەشتى ئارامىيى و دئىيائى
ئەسپى رۆژگارە ناھەموارەكان راو دەكەم
تاكو ئە دۆزەخى مەرگىكدا
بە ئەسپائى دەبمە گۆئىكى خوئناوىيى و
پشوو دەدەم.

۷

جەز ناكەم بىمە دەست و پە نجەى
ھە ئوهرىنى بىئوھژنىك

نه هریمه نیک سۆزی دئم بهری بو خوی
حهزه کانم دابهش بکات
بمکاته وئاتی خوین و
سنه و بهر تیاما سهوز نه بی
لاولای ته لیسماوی
له بائام جیا بکاته وه
جریوهی نه ستیره
به ههشت و دۆزه خم
ئی نالوگۆر بکات
دووکه ئی ناگریکی جهه نه می
دهریام ئی لیل بکات.

۸

تۆ ده توانی
له گۆشه یه کی دهروننا دام بنییت و
سهرم به مرواری بدره وشیتته وه
دوو بایم ئی بروینی و

خوین به جهسته م بشنیتته وه.

۹

سه فەرمه که

نه کا له جیاتی خۆت

سه ریکی بروام بۆ بیننه وه

نه وهك گزنگی به یانی ببیتته

تریفه ی شه وگاری رهش و

کوچی نامرادی به شوینته وه

ریگه م بده با بیمه

رووباریکی سه رهه ئگرتوو

بۆ ناو ئوقیانووسیکی نادیار

په ریکی بائتم بدهیه

تا نامه ی هه تاو بنووسم

بیمه نهمی بارانی دلت و
ناگردانی عه شقی سوتاوت بکوژئیمه وه.

۱۰.

رُوحم بکه به شه ویکی زیوین
تا باندهی گه وهه ری
شه وه تاریکه کانت بم
رُوحم بکه به پریاسکه ی خوت و
شه وقت پی دده مه وه
تا دروشانه وهی ناوئته کانی
به ر سنگ و گه ردنت بم.

۱۱

وشه ی ناسکی مائئاوایی
ده بیته وتووئیزی که نار و ناو
گوئی ناسک سه رده ردینی و

تۆش دەبیتە بووکیکی سپی بهرباران و
دەبی به گزنگ و هه تاو.

۱۲

له تووره بوونما
کیژۆله یه کی بی ده به ستم
رهش ده چمه وه و تازه له دایک ده به
له ئاسووده یما
سروود شه پۆل دها و
ئاسمان گۆرانی ده چری و
شه ویکی نامویی دلتته نگم
ئهوسا له که ناری رۆحتا
ده به شه ویکی سپی
ئاویته ده به به رۆحی پاکی فریشته کان
گۆله به رۆژه سه رده ردینی و

چۆلەكەش دەكەونە شەمشال لیدان.

۱۳

بیرت نەچی

بە مندایی رۆحم وا فیڕکردووہ

چۆن بکە ویتە مائی دەروونتەوہ

دەفی ھەور بژەنی

چۆن بە رەنگیکی زەرد

رەنگی درەختەکان بنە خشینی

بۆیە من ھەمیشە خەون

بە مانگ و خۆرەوہ دەبینم

تۆش فیڕم بکە

چۆن ریشی گرژی پیرەکان دا بینم

چۆن ساباتیك بو خۆرەتاو دروست بکەم.

۱۴

دەمەوئى ۋەرزىڭىم ھەبى بۆسە ماكردن
سەمايەك پىر بېت بۆدئى تۆ
تا پە نچەت بە رۆحم بگا و
رۆحم بېيىتە تۆپەئى گىر
بۆشەوئىكى زىوئىنى تۆ.

۱۵

مالەكەم بۆنى عەشقى تۆى ئى دى
ۋەك ئەو مەلانەى ئە ئاسمان ياخى بوون
ۋەك ئەو دارانەى كە ئە دئى
سروشتان روابوون.

۱۶

بەكە بە دزوولەيەكى بارىكى قىرت

تا روو حه کان به به که وه ببه ستنه وه
 به لئنتا پی^۶ ددهم
 رهنگه کانی خه ونی پیشوو
 دهنگه نه بیسترا وه کانی گوئی جوانیی
 زوو دههینه وه
 دهیان خه مه ناو شه پۆلی رو خسارت
 تا سه رله نوی بروینه وه
 ببنه شه پۆلی تیشکی هه تاو
 هاواره کانم سپی ده چنه وه.

۱۷

رق میژوو یه کی دریزی هه یه
 خوینی به رد و خوینی من و
 خوینی میژوو ده نووسنه وه
 شاخ و به فر زاوی ده کات
 پرشنگی برین دهدات
 له رو خساری کوستانه کان
 دۆله کان به ته م و به فر داده پۆشی^۶
 به ژاله ی جه سته ی من

دهنووك له تۆوى شيعرم دهگرى
رهنگى شنه با له بائى هه تاوى شه وما بنوى.

گه ئايهك له باخى دلم هه لدهوهرى.

۱

ئيوارهيهك كه وتمه نيوروحى

شه رابى دئيكى ته نهايى

عه رشى عه شتيكى پير له زهرده خه نه

له گه ل وهرزى ئاو و گه ئا و نه ستيره كان

تيكه ئاوى بونى وهرزى

شه پولى باران و

سه ماي غه مگينى ئيواران و

بونى نه غمه ي

چه پكى پهره ي گونئيكى ژاكاوى

پِر له نه سرینی دترهقی و
 شه پوئیک له خه یائی مهستی و
 لیوان لیو له سپیدهی هه ئمژینی
 خه یال و دئیکی تینوو؟
 غه مناک به شکوفه‌ی وه‌رینی گول
 تا فگه یه‌ک له بارانی سه‌مای به‌فر،
 به جریوه‌ی که رنه‌قائی
 چوله‌که یه‌کدا بو‌ناردم
 تا کو نیگایه‌ک له باخچه‌ی خوشه‌ویستی
 به دارگیلاس و سنه‌وبه‌ری رۆحمدا
 په‌خش کات و
 وه‌ک مانگیکی پِر له فرمیسکی
 جه‌سته‌ی دئی ریواریکی ماندوو
 په‌نجه‌ره‌یه‌ک له رووناکی
 ببه‌خشیه‌ چله‌ ره‌یحانه‌یه‌ک
 بو‌نی غه‌ریبی و رۆحی که ئاریزانی

ساباتی ههستی لیبیت.

۲

که نائومیڊبووم له دهرگای بیډهنگی
هه ټوهرینی په ره ی گه ټاکانی
وهزی ټوراوی سیبه ری
گول و نه ستیره و
زایه نه ی تینویه تی درخت و
ناوینه ی به جیماوی وهزی دابران
بوومه شه ونمی بانډاریکی ته زیوو
چاوه کانم دوا سه فهری
غوربه تی تاریکی روژگاری لی ده نکاو
رهنگم په نجه ره ی تووله ریگاکانی
چرکه ی کووخه به جیماوه کانی
شه پوئی باران و

دئی ئاھەنگە مەستەکانی
وهرینی گە ئاو ئاوی دەنووسیەوہ.

۳

کہ ئیواران و شەوانی ئائومییدی
پەرچەمی سووری ئاسمانی دئمی داپۆشی
خونچەھی سیبەری گوئی بەھار
شەرمی ئە باخچەھی شەتلی
وهرینی گە ئا دەکردوو
بائندەھی چاوەکانت
بوونە پەیکەری مۆمیک
ئە مەستی و بەخشنەھی.

۴

کہ ئائومییدی رووی تیکردم
سینەت بووہ ئارەزووی بەفری رۆحم و
باخی میوہی گوئە گە نمیک
پەر ئە سەمای شەراب و

خەونى چىمەنى چركەيەكى پىر ئە نەغمە و
بە تائەكانى سەنەوبەرى قىزىت داتپوشىم
چىرپەي لىيوت بۇنى گۆنى
تىك ئائانى سىيوى گرتوو
سۆزى شانەي چاوەكانت
بوونە مانگە شەوى دوا هەناسەي
پىر غوربەتى تىشكى هەست و
گىزنگىك ئە گە ئاي شەونمى داباراندا.

۵

كە نائومىدبووم
ئە پشت سىبەرى هيوای گۆئىكەو
ئە پشت سىبەرى شەكەتى
هەتاوى بەيانىه كەو
كە سىمەي روخسارى بۇنى
كەنارى خەونىكى رووتى لى دەچورا
تۆبە دەست تائە ئالۆزكاوەكانى

په رچه مت گوناو پڙين كرد
تاكو باخچه يهك له تريفه ي
تالی ماچی مانگه شه و
بكه ينه باخيک له دهريای
ته نهایی و بيدهنگی و
به سهر شه پولي خاموشيدا
چرويهك له گولي سيو
به رين : بو چرينی گورايينهك
كه ناويزانی شهرمی يه کترين.

٦

كه هه ستم كرد پر دهبيت
له وهرزی به هاری باران و
مه ستي تريفه ي به ربه يان و
گولي باخچه ي ته مه ني خوشه ويستی
به دريژايی شه و ده بوويته نه ستيره و
تو له ناو سنگمدا ده خه وتی.

كه خه و وهك تهرزه باری
 تو پیکه نینت کرد به سه ما
 چاوم بووه ناسمانی ریت
 به خته وهریت کرده
 که شتیه کی گومی ناسوده یی
 بزه و خه ندهی
 گوئی پر باخی گیلاسی
 ناگری خوشه ویستی و
 په نجه رهی به هه شتی رووناکی
 له ناو باوه شما تیر بخه وه
 تا سه ر خه ویکی نه به دی
 بیر له گزنگی سپیده یه کی

وہ نہ وشہ یی بکہ وہ
بیر نہ شہ کہ تی ماندووبوونی
ترپہ ی تیکہ ناوی عاشق بکہ وہ
تا کو ببنہ پەرژینیک
بوئاویزانی یه کتری و
چرینی نہ غمہ یه ک نہ گورانی
بوئاسوودہ بوونی یه کتری.

لەباخچەى دلمدا گوئيک دەرپوى

1

ئەى گوئى بە ھارى رەنگين

تاقگەى بە خورى كانياوى دل

چ ھەزىكى ناوھختە

تو دەكاتە ھەستەيەكى وون بوو

منيش دەرۋيشىكى ناوھخت

تاكوو لە نيو نيگاي تودا

ھەموو شەوى

بە چوار دەورتا بيم و بچم

بو گرتنى وينەيى

وەرە بابەرلەووی سیمای رەنگاڤەیت وون بی
 بە تەلیسمی خەونیکی رەش پۆش دا پۆشری
 باخەمەکانی دڤمان
 لە خەونیکی ئەرخەوانی
 بۆجیھانی خۆشەویستی ھەمیشەیی بنەخشینین
 تاکوو ئاوازی مۆسیقا
 پیرشنگی بەر بە یانی رەنگین
 بداتە تریفە ی مانگەشەوی ئەوین

ٺاوينهي ڙيان

ٺهوه ٺاوينهي گهردوونه
به خيرايي گوئي ڙيان دنوسيتهوه
ٺهوه ٺهنديشه ي رُو حمانه
دهمانکاته تريفهي گول
باخچه ي دلٺمان دهگه شينيتهوه

* * *

ٺاي گهردووني پر ٺه گول
کاتي گوئي سووري ٺه م ڙيانه
به نيگايه کي پر ٺه خه م
دهبه خشيتهوه دهرنمان
من بوٽ ده بم به ٺوميدو
کانياويکي جواني نيشتمان

تہمہ نیك ناسکتر لہ چرو

لہ دہروازہی ناوابوونی

نہم ژیانہ جہ نجائہ

تہمہ نیك لہ گوئی ئیمہ ہہ لڈہوہری

درہختہ کانی خہ ممان

پر دہبیٹ لہ نئہ سرین و

بہ بالای دلمان ناسرہوی

* * *

نہمہ چرای پر لہ بہ دہبہ ختی ئیمہ یہ

ناسکترہ لہ وہرینی باخچہی ژینم

ناوازیکہ پر لہ خہم و

شہونمی رُوح و پہرژینی گوئی دہروونم

دئیک پر له شه پۆلی خەم

که ئەتیینم ئاسمانی نیگاکانی تۆ
پرن له گه وائە هه وری تینوو
بارانی خەم له رۆحمدا دیت و ده چی
تارمایی رهش دهروونم دهگری و
باخچهی ژینم پر دهکا له گوئی
وهریووی شهوبۆ

* * *

که ئەتیینم ره شه بای ئازار
وه رزی ئیمه دهوهرینن
به هاری ته مه نم په رت ده بی
خه زانی نیڕگزال ده چنه وهو
پایز رهنگی زهردتر ده بی

* * *

که نه تبینم ده‌رگای دت
پره نه هه‌واری خائی
گوئی په‌رژینی رۆحمان
ده‌بیته‌وه شه‌پۆلی خه‌م
لیوی خه‌مباری ژینه‌ته
ده‌چیته‌وه باوه‌شی ناسمان

نا پر بوونی نیشتیمان له تهرم

نه و وهخته ی نیشتیمان
له بهردهم په نجه ره کانی شهردا
دهیان کورپه ، ، گوئی خونچه یان هه لده وهری
نیشتمان ه کهم ده بیته ئاوازیکی پر له خه م و
گورانیه کی وه پس بومردن
دهستیکی پراو پر ده بی له خوین و
نه وهی تر سیخناخ له تهرم
نه و کاته ی شهر دهرگا به نیشتیمان دهگری،
چاوی پر ده بیته له فرمیسک و
مه رگی هیواشی روئه کانی و
چاوه که ی تری ده بیته گورستانیکی سهوز
نه و ده مه ی شهر به روکمان پیده گری

ئامبىزى خاك ويرانترو
 نىشتىمانى دلمان كارەساترو
 باخچەى شەھىدەمان گەشتە دەبى
 "ئەوكاتەى نىشتىمان
 خويىن دەبەخشى و سەرۋەرىيەكانى تۆماردەكا
 پەلكەزىرىنە گول دەرەكاو سەما دەكا
 نا بۇ شەپ.
 نا بۇ پىر بوونى نىشتىمان ئەتەرم
 نا بۇ ھەئوهرىنى پەنجەكان و
 مەرگى ھىۋاشى رۇلەكان
 كە شەپ رۇحمان لى دەسىنى
 سەدان گولە گەنم ھەئدەوهرى
 ئەوانە خەجالەت نىشتىمان
 ئەو ھەموو خويىنەمان بەخشى
 ئەو ھەموو تەرمەيان بەرىكرد
 بۇ جوانى نىشمان

ئەوان خەجالەت نىشتىمان.

ئەدوا گەشتى ئەمجارەدا

1

ئەبىدەنگىدا بۆت گەرام
ئەنيو ژيى كەمانىكدا دۆزىمەو
تاكوو ملوانەكەى خوشەويستى بىبە خشمەو
تاكوو گۆلە پەمىيەكانى پايىز
ئەنيو رۆحى پىر ئەتريفەى مانگە شەوى تۇدا
بنوسمەو

2

ئەبىدەنگىدا بۆت گەرام
بەپەنجەكانم كەوتمە ئىدانى ئاوازيكى هيمن و
هۆنينەوئە پەرچەمى كىژۆلەيەكى ناسك و
دەنگم و بى دەنگىت ئاويىزان بوون
تاكوو شەونمى سەرووت بىنەخشىنم
تاكوو شەرابى ئىيوەكانت

به ناوازی دلم بۆت دابینم

3

له بیدهگیدا بۆت گه پام
تا ساته دووره کانی تۆم بیربه ریتته وه
تا کوو په لکه زێرینه ی خوشه ویستی
به ته مه نی خۆمدا ببه خشم و
تریفه ی مانگ بنوسمه وه

4

له بیده نیگیدا بۆت گه پام
رۆحم تیکه لاوی هه ورو
په پوله ی دلم پر له نیگای خوشه ویستی
گوئی ژیانم پر له سۆزو به خته وه ری

5

له بیده نگیدا بۆت گه پام
له زمانی فرمیسکه وه دهستم پیکرد
تالووتکه سه خته کانی گریان
له نمه بارانه وه هه نگاوم نا

تا قولایی ده‌ریاکان

له شوین په نجهی نه و مندالانه‌وه

تا کوو جوانی ببه‌خشن به ژیان

6

له بیده‌نگیدا بوټ گه‌رام

چاوه‌کانم بوونه په‌رژینی دټ

گه‌رام تا کوو

ناسمان به‌شینی و نه‌ستیره به‌گه‌شی

نمه‌ی باران به جوانی و

شه‌ونمی دره‌خت به زرده‌خه‌وه ببینم

7

له بیده‌نگیدا بوټ گه‌رام

تا کوو هیلانه‌ی دټ په‌پووله‌ی

خو‌شه‌ویستی بگری

سپیده‌یه‌کی رووناک به‌ئاوازی خو‌شه‌ویستی

رووی جوانی بنه‌خشیینی

بۆت گه رام

به لام هه ناسه ی تیکه لاوی ئیمه

پره نه شهوی تاریک و

جیهانیکی پر نه نائومییدی

پره نه هه ئوه رینی گول و

باخچه ی شیواویکی نه بهدی

بمبه خشه، ناتوانم بگه ریم

سپیدهیه ک ژوانیکت نه گه ئدا ببهستم

هه تاوی دلمان روشن بیتهوه

ملوانکه یه ک نه خوشه ویستی ببه خشیتتهوه

گوئی به هار بدهیت نه گه ردنم و

نه ئقهی په نجه بدهیتته دهستم

چ کاره ساتیکه ، ئەم غوربەتی ژیانە
 چ کاره ساتیکه ئەم بیدەنگی و گەڕانی ژیانە
 مانگ رووی گەشت دەرخە
 ئەستێرە سەرت هە ئێرە
 تیشکیکی تر دەگاتە رووت
 باخچە باوەشت بکەرەووە
 گۆلیکی تر، چە پکی نیرگز
 بەرپۆهیه بو باخچە کەت

شەۋيىك پىر لە ئەشقى تۆ

1

لەزەمە نىكى بى دەنگىدا
چىركە كان تى دەپەرن
تارمايىبەك دەمگىتە ئامىز
نە خۇم دەناسم نە تۆ
چۇن دەكرى بەژنى جوانى
دوو لاوولاوو بزانرى
كە ھەردوو كيان لەگەردنى يەكتى ئالابن؟

2

خۇزگە كان سەمفۇنىيائى بىكەنن لى دەدەن
چاۋەكان عاشقتىر سەما دەكەن
لە ئاھەنگى ئەم شەۋى پىر لە عشقەدا
من تەمەنى خۇمت بىشكەش دەكەم و
تۇش تەمەنى خۇت

3

فلچہی کام ہونہ رمنہ ند دہ توانیٰ
تابلوئی دوو عاشق بکیشیٰ
لہ ژووانیکی شہ و ہزہ نگدا
نہ مہ نہم خہ ونہ یہ
ساتیٰ دہ مگہ یہ نیٹہ لای تو
ساتیٰ دوورم دہ خاتہ وہ لہ تو

4

وہرہ لہ مائی پر لہ عشقی منا نازاد بہ
دہ میکہ چلہ ریحانہ ی گیانم
ہہ ناسہ ی عشقت دہ بہ خشیٰ
با چیتر بونی گوئہ میخہ کہ کان بہ نہینی
تیکہ ل بہ ہہ ناسہ ت نہ بن
با چیتر گہ لای ماچہ کان بہ دزی نہ و ہرن

5

ئەمشەو پىرىيەتى لەتۆ
هەناسەم پىرپووە لەشەنبەى هەناسەتو
هەموو گۆلە تۆراوەکان شادبوونەوه
چاوم پىرىيەتى لەتۆ
هەموو خەونە وونەکان لەدايک دەبنەوه
تەمەنم پىرىيەتى لەعشق
رۆژانى رابردووى بى تۆيى دەبيننەوه

6

ئەم ژوانە ناوبنىم چى
كەمن هيشتا هەنگرى ناسنامەى
ترسو گومان بەم..
ئەم خەونە ناوبنىم چى
من ناوم دەمەوى لەگەل
رەنگەکانى تۆدا تىكە لاوبم

7

چرکه کان به په له تی نه پهرین
لیویکت پرکردم له بزوه
لیویکم له فرمیسک
خه ونیکی چوند سهیره ژیان
لای نه وانهی به ناسوودهیی ناخه ون
په پوله یه کی چوند رهنگاله ییه
له نیو نامیزی دوو عاشقدا
له نیوان پیروزی نه مشه ودا
له مندالدانی عشقما
کورپه لهی نه م شعره دروست بووه
تو پیم بلی و ناوی بنیم چی؟!

جهنگ

نهم زهمنه نه زهمنی تیکشکانی
رُوحی نه و په پولانه یه
که له نیو کیلگه به مین چینراوه کانی
شهردا ئاواره بوون "
زهمنی پر له خوینی قوربانی و
خه می هه لوه رینی گولته کانی
باخچه ی ژینی نیمه بوو
که پیدا تیپه رین
زهمنی بزه و خه ندهو، قاقاو پیکه نینی
پیکی شهرابی دوژمنه
گلانی شابائی نه و شوړه سوارانه یه
که ته لیسمی درکاویمان هه نته کاند
مهرگی له ناکاوی نه و په پولانه یه
که شیله ی گولیمان هه نده مژی

جهنگ..

نهي گه وره ترين دوژمني

به خته وهری نادم

نهي بزه تور او كه ي

سهر ريگه ي كوچبهره خه مباره كان

داستاني جوانيت نه غرو كردين

جيهان نه فسووناويه كه ت

رووهو مهرگ رايچ كردين

كاتي گوته كاني ناشتي

چاوه پي ماره كردن بوون

رازو نياز هكانت

نه به ردهم نيواري مهرگدا به خشي

جهنگ برو خوات نه گهل

نيمه شهيداي نهو تيشكه زيرينه يين

كه ماچي گول بكات

خويي اي ليداني نهو شمشالنه يين

که سنگمان جوش بدات
منالانمان چاوه‌رین
چاوه‌کانیان له‌به‌ردهم په‌لکه‌زیرینه‌ی
دوای باراندا هه‌تاو ده‌رکات
بابه‌س له‌به‌ردهم ئاوینه‌ی
دئی دایکی شه‌هیدیکدا سه‌ما بکات.

نیگاكانت له ئهستیره دهچی

تو له روژانی به هاردا له چاوی ئاسمانه وه
نم نم كه وتیه ئامیزی نیرگزه وه
نیگاكانت له ئهستیره دهچی
هه ناسه شت بونی مهستی و
چاوه كانت دوو عاشقی سهوز
وهكوو گوئه گه نم بالا دهگری

* * *

من به هارو ئهستیره خوش دهوی
چونكه تیشه كانی ئاویزانی بالام دهبی
بویه هه ر كاتیك پشووی ئهستیره كوتایی بی
من دیم تاكوو بهژن و بالام
بونی نیرگز بكاو به ره و رووت بی

تابلۆ

دوو ھونەر مەندى شارەكەم
دوو تابلۆى خەماوييان نەخشاندا
ويىنەى يەكەم
گرمەى تۆپو ئائەى گيانو
مەرگەو ھاوار
ويىنەى دووھەم
كارەساتى (6) ى ئابو
فرمىسكى شار

چاوه‌کانت

دوو ماسی نیو ههستی وونن

له ده‌ریای مه‌نگی ئه‌وینا

مه‌له ده‌که‌ن

چه‌ند ده‌مه‌وی ده‌ریان بینم

رزگاریان که‌م

به‌لام سیمای سه‌رابیکن و

خو وون ده‌که‌ن

سەمای مەرگ

فریشته‌کانی ئەم وولاتە
لە سەفەری سەمای مەرگی تۆدا
نیگا سێجراویە کانیاں کردە دیاری
تاکوو رەنگی زەردی پایز کۆتایی بی و
روانینی رێچکەهی کاروانی دەنگت
نیرگزی پر بی ئەنیرگزی بەهارو
نەمە نەمە وەکو باران دابباری
* * *

فریشته‌کانی وولاتی دئی من
پر ئە جوانی گۆل و
پر ئە سرودوو تابلوی رۆحی شەونەم
ئەوکاتەهی کە دئی پە پۆلەیه‌ک
هەناسەهی دەسپیری بە خاک
ئەو دەبیتەو گۆل و
ئاوازی موسیقایەکی پر ئە سۆزو
خونچەهی باخچەیه‌کی بی باک

له نیو خەمی ژیاندا جەنگیکی بەردەوام

خەمی گۆڤه پەمیه کانی نیمه
چەندین چیرۆک و جوگه لهی خوینی
تییدا نوسراوه
چەندین باخچهی هه ئوه ریووی
رۆڤه کانی تییدا بینراوه
هه رجه نگیک چەندان تابوت و
هه رخاکیک چەندان
گۆڤه گه نمی تییدا نیژراوه
جەنگ لهی دوژمنی مرقایه تی
رشتنی خوین لاوان و
خەمی وولاتی نازارو برسیه تی
خودایه ..

پاش نه وهی جه ننگ
ته لقینی هه موومانى دا
تو ته لقینی هه موویان بدهی
خودایه

پاش نه وهی برسپه تی
وینهی نانی له نه ستماندا سرپیه وه
توش به پارچه نانیکه وه دهرکه وی و
برسییتیمان بیر به ریته وه
ئهی جهنگی پر له خوین
نازانم له کام تریفه ی مانگه شه وه
دهست پی بکه م
له کام باخچه و په رژینی
ژیانه وه بدویم
توش وهك نیمه ی ناده می
به ر نه فره تی خودا که وتن
به شیکتان نه وه نده پارانه وه

گرنوشتان برد
تا خودا سپیہ تی
نوری فریشتہ کانی پی بہ خشین
ہندیکتان
ئہوہندہ لہ بہ ردم شہردا
لہ نیو خوینی یہ کتیدا
دہستان سووربوو
ہندیکتان لہ ترسنوکیدا
پووتان زہردو، رہش بوو
ئہی جہنگ
تۆ قہ تارہیہک تابووت بہری دہخہی
تۆچ دارتاشیکی زرنگی
لہ دروست کردنی دارہ مہیت
شہری براو، شہری خیل و شہری سامان
لہ ہموویان تۆ سروودیکی لہ پیشی و
بہردہوام دہتچرین..

ئەى خاك، تۆ كىشورىكى چەند جوانى
 پىرى لە باخى فېردەوس و
 لە تاوهرى با لای خوایی
 لیوان لیوی
 لە باوهرى ئەو پاشا داوین پېسانەى
 دە تگۆرنەو
 بە لە زەتى چەند چرکە يەك
 ئەى خاكى پىر لە خوین
 تۆ سروودىكى هەمىشە يیت
 دە تخویننیه وەو تیر نابین
 ئەى خاك چەند پىرۆزى
 تۆ وولاتى دئی ئیمەى
 با هیج نەبى لە وولاتىكى بچكۆلەدا
 لە ژیر پیا ئەى فنجانى مەملەكە تىك دا
 مروفايه تى سەربخەى

جامی مهیی

رِیگای چاوت
کانی چاوم نه شله قینی
جامی مهیم
بوپرئه کا له نه سرین و
یا هه مووم پی نه نوشی
یا له ناوبا نه مهه ژینی

* * *

له سه فهری نه م چاره مدا
برپار نه دهم
پرپراو پری پریاسکه که م
مووروی جوان و
ملوانکه ی رهنگاو رهنگ بیینم
تا به بیانوی نه وانه وه
بوساتیک بی
بالنده ی حهزه شینه که م
له سینه تا بخه وینم

گوٺه کانی ژيان تاریکی دهنوسنه وه

ته ماشای گوٺه کانی تاریکی بکه ن
چه ند بیره وه ری پر له نازاری تیدایه
چه ند خونچه ی هه ئوه ریوو
چه ندین تریفه ی مانگ
بوونه ته خه می وولاتی دئمان

* * *

وهرن ته ماشاکه ن
ئاسمان پره له رووناکی و
بزه و خه ند هس پر تاریکی ،
ئیمه له ویوه هاتوینه وه .
له و شوینه ی له ناو بیره وه ری مانگدا ،
شهری خویناوی
شهری مائویرانی و کورسی ...
وهرن ببینن

سەدان چىراي گەش و بالاى ژن ،
سەدان مۆمى كوژاوه ،
دەكەنە ديارى وبۇ خويانى دەبەنەوه

* * *

ئەگەر بېن ئەگەل كوشتنى
ھەر بستىك ئە تارىكى
بەھار گەشترو، پايز جوانترو
روبار پر تريفه و
شەو رووناك تر دەبىنين
وهرن با تارىكى بكوژين،
وهرن با شەو ئە كات و
كات ئە تارىكى و
گوئەكانى باخچەي بەھەشت جوانتر بکەين
چونکہ بەھەشتى روناكى بو ئيمەيه

بمبہ خشہ ئایلا

من هاتووم له نیو کیلگهی ئەم خەمەوه
گۆرانی بو ژانیکی پر له جوانی بلیمهوه
تاكوو عه تری چاوهروانیم
ببە خشمه ئەو تووله رییهی
به یانیان سیبهری لی جی دیلی و
ئیواران کۆی دهکه مهوه

* * *

بم به خشه ئایلا
گەر نه مجاره گه شتی به نیو ئاوینه ی
ناخما بکهیت
باخچه هه ئوه ریوه کانی عشقت
بو دههونه مهوه
دهیان وشهت پی ده به خشم
تاكوو بزوه خه نده بگیرمه وه

* * *

بمبوره ئەى خودای به خشنده
به چى ده ئین عه شق و
به چى ده ئین خوشه ویستی و دابران
به چى ده ئین په یامى تریفه ی مانگه شه و
بزه و خه نده و تۆران ؟

* * *

تۆ ده زانى له م وه رزی پر له تۆرانه دا
توانیوومه گۆرانیه کی سپی
له نیو په رژینی دئی تۆدا بنوسمه وه
تا کوو چۆراوگه ی نزاو
پر له ئە ندیشه ی خوشه ویستی
له به رده م ئاوینه ی ته مه نی تۆدا
له روناکی به هه شتدا کۆیکه مه وه

* * *

بمناسه ئايلا.

منى ژن

له نيوزمه نيكي به درك چينراودا

له داياك بووم

هه موو ئاوازيكي ژيانى تيدا قه دهغه و

په لکه زيپينه ي به خته وهري

تيدا نووقم بووبوو؟

***ئايلا واتا خواوهندي خوشه ويستي..

لا پهره کانی میژوو

دهشی ناسمان له چاوه کانی تووه
فیبری گریان بووبی
دهشی هه ور له توورهیی دوژمنانه وه
فیبری هاوارو گرمه بووبی
ئەشی نییگرز
له چاوی منانه بی تاوانه کانه وه
فیبری مژده هینان بووبی
ئەبی که ی بی ،
فرمیسک و توره بوونه کان بگورینه وه به نییگرز
ئەوسا شه قه مه کان بوونی خوین ناگرن
دایک واز له نزا دینی و به سه ر ژانی
به سه ر ژانی له دایک بوونی
کورپه کانیانه وه نامرن
چراکان ده گوازینه وه

بۇ ژورە تارىكەكان دل و
بالندەش بۇ باخچەكان
هەموو شتېك بە پاكيزه يى لە داىك بوو
ئېمە تۇرانمان
دەستەكانمان بە پاكى ماچ كران
ئېمە بووینە خالى گومان و تەنورى سووتان
بۇيە مېژوو برپاريدا
كەسمان نەنوسیتتەوه
ئاوازهكان گۇرانیهكانيان تۇراند
كەلاكان ئاونگەكانيان تەكاند
پەپوولەو گول بەشەر هاتن
كەویش سوراوی ئیوهكانى
بەكلوه بەفرهكان سريهوه
ئای چەند گوناھین، چەند نامۆین
مېژوو ئاورېك
لەو مندالانە بدەرەوه

مه مکی دایکی شه هید دهمژن
 به شداری له پرسه ی نهم پاساریانه بکه
 به بی دهنگی له هیلانه کانیاندا
 شین ده گیرن
 جووتی پیلاو ببه خسه به و پییانه ی
 له توله رییه کاندا بریندار بوون
 میژوو گویم لییگره
 به کیژوله کان بلی دهرگاگان بکه نه وه
 به و ژنانه بلی گوئه نازنازو ریحانه کانی
 ژیان ئاورشین بکه ن
 جی ژوانه کان نازاد بکه ن
 ره شه با چیتز دره خته کان رووت ناکانه وه
 گوی له خه ونی نه و مندالانه ده گری
 که خه ون به فریشته وه ده بینی

لەبەردەم ھەزیکى پىر ئازاردا

1

دەمىك نەبوو نىگاكانت نەبنە ھەورو

بارانى خەم نەبارىنن

دەمىك نەبوو گرى عەشقت

بى سۆزى تۆ نەبنە پشكو

ھەموو لاشەم بەبى گوناھ نەسوتىنن؟

2

من خۆشەويستىم وون كردووه

يان تۆ عەشقت شىواندووه

تۆ ژھەرى ھەزىكى شىتەم پى نۆش دەكەى

من يادگارى ماچەكانت نەنيرمەوھ

3

قهت تو نه بووی زه مه نی عه شق جی بیلی
له گیزه نی سیمایه کی ته نخ بوودا بتویته وه
هموو حهزه جوانه کانم
بو مائی دل بنیریته وه

4

بیرت نه چوو نه عیشقه ی من
هه ندی جار وهک مؤمیک وایه
له ژیر پیتا نه تویته وه
هه ندی جاریش جه نگاوه ریکی شه رکه ره
یان به چه پله ی سه رکه وتنه وه
یان به شه هیدی دیته وه

5

هەرچه نده ماتو غه مگین بم
پیکه نینی لیوه کانی تۆم هه رناوی
هەرچی فرمیسکی تۆ هه بوو
به پیکه نین گۆریمه وه
کردته دیاری نه و لیوانه ی
مانای پیکه نین تی ناگه ن ؟

6

تۆ بلیی لای تۆ خوشه ویستم
شه پۆلیک بی و بیته و بچی
وهها جهزو عشق و ماچم
له سائیگدا بو رووخساریکی تر ده چی ؟

7

ده بوو هه رگیز نه میوانی دله که ت بم
نه عاشقی رووت
که تۆ هیشتا نه فه دری عشق ده زانی و
نه خانه خوی ؟

سوتانی رۆح له بهردهم ئاوینهی گریاندا

پیم گوناھ بوو
ئەوکاتە ی دەمیینی رۆح دەسووتاو
دوو کەن له عشق هە ئدەستا
ئاو بەو هەموو نەرمییەو
هە ئچوونی بە کەس نەو هستا
شە پۆلی تورەیی فریی دام
ناچار بووم ئاگر بنیمە جەستەت،
ئە ی جوانترین ژوان
نەبادا جاریکی تر بگەریتتەو
ئەو مائە پر ترسە ی لیی هاتووی
بسووتی ئە ی عشق، سوتانیك خوشتره
له سواربوونی توورەبوون
بگریه گریانیک جوانتره
له تریقانهو و بزەو خەندە ی رۆحمان

ئەو كاتەى ژيان پۈر بوو ئە ئازار
ناچار دەبىم بگەرئىمەو ئەمبىزان
تا بە ئاسوودەيى بژىم
كە بىستىم شارەكەم بۆتە وئىرانە
ويستىم سەرىك ئە كۆلانەكانى بدم و
تا نەمەى باران خونچە رۇحمان ئاشت كاتەو
چونكە ئاسمان ئە چاوه سحر اووئىه كانى
تۆ دەكاو
نىگاي چاوه كانت دەبە خشىتەو
باخچەى ژيان

عەشقت ئە رۆحم دەچۆری

1

سپدەیهك وەرینی گوڤهكان
ئە حەسرەت وونبوونی درەختە بی گە لاكانا
ئاوازهكانیان دەوستینن
خەمیکی تاریك ئە چاوی عشقما
گەورە ئەبی و
ئەکیوی نامۆبوندا پشوو ئەدا!!

2

عەزیزم بەختی من و تۆ وابوو
وہکوو دوو ہیڤلی تەریب لیك جیابین و
نەگەین بەیەك
قاوہگرەوہكە هە ئەی کردو
من بەختی خۆم و تۆم
ئە پیاڤە رەشەكەدا جی هیشت

3

هه موو شهوی مه رگی خۆم
له نیگای مانگدا ده بینم
له سیمای تۆ کفن به بالاما ده بری
قه ده ر وام لی ده کا
بیمه فریشته یه ک و له ئاسمانه وه
بیمه وه ئامیزی تۆ

4

تاوانم نیه خوشم ده ویی
لای تۆ کات بو دواوه ده گه ریته وه
په نجه کانم ده گه ن به تۆ
بویه من هه موو روژی
ته مه نم نوی ده بیته وه

5

تو فرمیسکه کانت فیِر کردم
نه بنه به فرو نه رژیینه سهر
زهوی هزو خوژگه کانم
ناچارم له گه لّ هزه کانی تودا
ههنگاو بنییم
چونکه له مانای سه فهر تی ناگه م ؟

6

تاله کانی قژم کوپکه رهوه
بینالیینه گهر دنت
با چیتز شانه کانی ره شه با
قژم به دیاری نه با بو بالنده کان
ئه وانیش دواي خویمان
به لقی داریکه وه جیی بیلن

7

عارهقى سەر روت مەسرە
با رۆژوى ئەم ئىوارەيەمى پى بشكىنەم
من لەووتەى بەرەنگى سپىت ئاشنا بووم
زانىومە سپى چەند بى گەردە

8

چاوەکانم بۆ ژوانىکت دەکەمە چراو
پیکەو دەبىنە خەونىک و
خەونىک تىايدا باوئەشم بۆ کردوئیتە
جۆلانەو رات دەژىنەم
خەونىک تىايدا سۆزو عەشقى
داىکت پى دەبە خشم و
لە نىو دڵەکەمدا دەتخەوئىنەم
هەر هیندەم لە دەست دى
ئەم پەرە رەنگا ئەيانە بە بالای خەيالتا بېرم
وەک تابلۆيەک بۆ خەونە هەمىشەکانم
لە ژوور سەرم هەلت دەواسم

9

ئەو بەيانىيە ھىچ تاوانىڭ نەبوو
سېۋىكىيان تىبا دوولەت كردوو
من و توۋيان لە چاۋەروانىدا ھېشتەو
زەمىلەيەكىيان داىە دەستم
تا گوناھە ئەرخەوانىەكانى
بەھەشت كۆيكەمەو
ئەو بەيانىيە خۆر پىرشنگە مروارىيەكانى
بەلاملى درەختەكەو ھىھىشت
گۆنىڭ بۆ مەرگى لە ناكاۋى
ھەنگىڭ چاۋەكانى ئىڭ نا
دەريا بوو بەھەئەم و
تىكەل بە پاكىزەيى ئاسمان بوو

10

من ئەوكاتە عەشقت لە پرچم بارى بوو

نەمدەتوانى عاشق بەم
منائىم گروگائى دەکرد
نەدوو رىانى زەمەندا
سۆزۈ عشقم وون کردبوو
سەراب نە گيانم نە چۆرا
بۆيە ھەمىشە دوا پىكى
خەم نە نوشى

11

تەنيا تۆ دەتوانى بەورەنگە
خۆلەمىشە تەوہ
نە سارەتى بيناي دئم بسرىەوہ
بانە بەم نەو كىزۆلە ھە تىوہى
نەرىگەى ئاۋھىنانىكدا گۆزەكەى
شكاندوو ناۋىرى بۆ مال بگەرپتەوہ

بۆ دوا ھەناسەكانى ژنە سەر سپىەكە

بېشكەشە به خوشكى كۆچكردووم

وهك به فر كاكۆلى سپيت بارانده
نيو دنيا بچكۆله كهى تابووته وهو
گۆرپكت پر كرد ، له نورى سپى
له ميهرى سپى ،
خۆت خسته باوهشى خاك و
هه ناوى زهوييه وه
كانى ناسا به سهر ليوه كانى خاكدا
سه فهرت كردوو ، دوا مه نزلت
رووبار باوهشى بو كردييه وهو
دهريا له ناميزى گرتى و
زهرياش له نيو قولايى رۆحيدا
به هه شتيكى بچووكى خسته ژير پيت
ئهى ژنه سهر سپيه كه
وهك به فر
قره سپيه كانت كۆكه ره وهو

وہك نوور
بہ سہر شہ قامہ جہ نجالہ کان
ببہ خشیہ وہ
وہك کوتر، بہ دہ نووک ہہ ناسہ کانی
ژیان ہہ لگرہو
بیخہرہ بہردہم کاروانی ژینہ وہ
ئہی ژنہ سہر سپیہ کہ
بو رویشتی، کہدہ شرووی جار جار
لہ نیو دوو کہ ئی جگہ رہ کانی قہ لاوہو
لہ منارہی مزگہ وتی نیوان دووزی و
لہ مہ ندیلی سنہ وہ بہ ریکی نورانی و
لہ باوہ شیکی پرمیہرو
لہ نامیزیکی پر بہ فر بروانہ،
تو دہ زانی، نیستاو سبہ یینیش
ہہ نارہ کانی سہر گورہ کہت
کلو، کلو بہ فر دہ گرن

ئەى سىپى تر ئە بە فرو
جوانتر ئە هە ناسە كانى هە تاو
بە رىگا كاندا جارىك سە فەر بکە و
بگە رپۆه بۆ نىو باودەشى مال و
بۆ نىو هیلانەى ئە وین

شارى شە هید

له لوتكهى ئەم چىايانە خوین دەچۆرى
له بنارى ئەو زامانە ئازار دەدوى
ئەمە شارى خەم و فرميسك و گريانە
ئەمە شارى ئەوين و بەهارو ژانە

دەيان سائە ئە پال لوتكهى ئەم هەوارە
خوینی سەدانم پزّاوه
له هەيوانى هەموو مائىكى ئەم شارە
گۆرانى ئەوين تۆراوه

خوینی مندالانى ئيمە
شمشیری رەشى ئەژدیها
رژاندىیه سەر خاکی سروشت
خەندەى پزّ نازى ئەم شارەى
بە چەقوى نەفرینهوه گوشت

دەبا هەنگاو لەناو جەرگەى
نیوه شەودا هەر بالایى

با گورانی ویردی زمان
با سرودی قاره‌مانی
بییته ئاسوی مل نه‌دان

با گشت رابین
با مارشی چاوه‌روانی
بانگی سه‌رکه‌وتن هه‌ئیدا
با رقی پیروزی گه‌نم
پاشماوه‌ی ئازارو زامو
خه‌می چه‌ند سائی تو‌رپیدا
تا له‌باوه‌شی شادیدا
هه‌موو ده‌ستی شایی بگرین
به‌یه‌که‌وه دوا فرمیسکی
چاوی دایکی شه‌هید بسرین

له ژیر تریفه‌ی مانگه‌شه‌ودا

هزهكانت وهك ملوانكه كرده ملم و
ووتت وهره دهست له ملان به و
له باوهشتا بملاوينه
ووتم نابى،
هزو خوشهويستى من و تو
وهكو دوو هيلى تهرييه وايه
ستوون دهبى و بهيهك نابى؟

نامرئى نهر

ئېم دە پرسن ناوت چىيە؟
 دە ئېم نامرى
 پېدەكەنن دە ئېن سەيرە!
 تو نامرى؟
 پېمەكەنن سەير نىيە، بە ئى نامرم
 شارى قە لادزىي نە مرم
 شارى داستانى خوئناوى و بە ھار بزر
 نىشتىمانە شىرىنەكەي
 "دايگە گوئە و محمود خدر"
 شارهكەي دوو جار شە ھىدم
 چەند جار يىكيش بۆمباران
 ھەزار جار يىش زىندانى و ئە سىدارەدان
 بە لام گە ئو چاك بزانی
 نە درەخت گە لاو ئقى خوى ھە ئو ھەرانە
 نە نىرگز سەرى نزم بوو
 نە چىيا بى بە فر مایە ھە
 نە بانئندە ئە جریو ھە کەوت

نه که و له ره وهز توراوه
 نه دایکه نامینه پیربووه
 نه سنه و به ریش گوراوه
 نه من له قه لادزیی شه هیدو نه نه و له من
 نه ی دوژمنانی وولاته شیرینه که م
 چاوه پری مردنم مه که ن
 دنیا بن ، قه ت نامری
 لاشه ی خه باتو خوینی من.

نامری ناوی شاری قه لادزییه سائی (572) پیش زاینه
 **دیکه گوته و محمود خدر ، ، دایک و کور بوون دوی گوته
 باران کردنیان
 نه لایه ن رژیمه وه له گورستانی گردی سه یوان دوزرانه وه.
 **دایکه نامینه و خوشکه سنه و بهر نه رژی 24/4/1982
 نه شاری قه لادزیی له رابه رینه که شه هید کران.

بارانی پر له تریفه ی مانگه شهو

1

نہو دہیہوویت لہ نیو گوئہ گہ نمہکانی بہ ہارو
لہ نیو شہ پوئہ ہہ لچوہکانی دہرونیدا
لہ ناو کیلگہی جہستہی
مروّقہ پر لہ غہ میگینہکانی نّم سہردہمہ
ملوانہکہی خوشہویستی نازار دات و
رّوحی باخچہی خوشہویستی بکیشی

2

نہو دہیہوویت لہ نیو پہ لکہ زیرینہی جوانیدا
تریفہی مانک رہنگی رہش بی و
نمہی باران بیته توفان و
شہونمی درہخت بہ چوکا بی

3

نہو دہیہوویت ،
ناسمان پر بیت لہ گرمہ گرمی ہہورو

بارانی فرمیسکی خه م و
چی کیژۆلهی نه شمیل هه یه
دهسته مۆی کات و
هه زو ئاره زووی تیر بکات

4

ئه و دهیه ویت
، درهخت جوانی نه نه خشینئ
روبار ئاونگ نه بارینئ
زه رده خه نهی نیگا کان و
پیکه نینی ژیان و گه رده ئوولی
رقی خوئی وه کوو باران ببارینئ

5

ئه و دهیه ویت
له سیلهی چاویه وه

دۆزه خېك ببه خشيته وه
له نووكى قه له مه كه يه وه
به هه شت بكاته پېخه فى خوى و
كيژۆله ناسك بكاته كه نيزه و
حه زو ناره زوى تير بكات
سزاي توره بوونمان بدات،

6

ئاي ميه ره بانى له كوئيت
ژيان گوئى دهوى
كيژۆله به ره مه مى خوشه ويستى و
زهوى باران و مانگ تريفه و
گوئه كه نم به هارو
مروفايه تيش به خته وه رى

، گوئه كانى باخچه ،

گوڭه كىۋىه كانى خوشه ويستى

1

بەرلەۋەى گوڭه كىۋىه كانى باخچەى ژيان
گەرداۋى ژانىكى رۇژىكى ناۋەخت بچننەۋە
بائندەى دلمان بۇ چرۋى دار ھە نارىك بگرى
باھەردووكمان ملوانەكە يەك
بكە ينە گەردنى ئەستىرەۋ
رۇشنايەك بە پەلكە زىرپىنە بدەينەۋە
با تاقگەى زيۋىنى ژيان بنە خشىين و
شەختەى ۋەرزى نائومىدى برەۋىننەۋە

2

ئەدئەۋە بەدۋاى سىۋى
سۇراخى عەشقى تۇدا ۋىلەم

تاكوو رۇحى تۆ بىكەمە شەونمى سەردرەخت
تۆ نائومىدى دەكەيتە گۆرانى و
منىش بروسكەى ھەورىكى
پر لەنمەى بارانت بۆدەنىرم
تۆكىلگەى پاراوىكى سەوزىت و
دەريا پر دەكەيت لە جوانى
منىش چاوهرىيى
نەشئەى بزەو زەردەخەنەى تۆم

3

ھەندىك جار
وھكوو گقەى رەشەبا ھەئدەكەم
باو بۆرانى خۆشەويستى دەبەخشمەوھو
پرسىيار لەرەزى خونچەى دئەم دەكەم
بۆچى ئاسمان پرە ئەئەستىرەى چاوغەش
پرەن ئەپەپولەى ناسك
پرەن ئەكزەباى ساردوو مىرگى ھەتاو
پرەن ئەئاوازى شمشالى خەمناك و

گورانی توراو

4

ووشه کانم بوکیکی تازه پیگه یشتووی

داستانیکی چرو پره

پره له وهرزی لیکدابران

شه پوئیکی سهر هه لگرتووی

دهست له ملان و لیک ترازان

ووشه کانم تیکه لیکن له هه تاو سیبه

بوونه ته روئناپی بوئی تینوو

بوونه ته ناویکی روون

شه قامیکی گشتی بو خوشه ویستان

5

تالیکی له خونچهی قزی توم کرده

هه تاوی شعرم

چوار وهرزی سال بشنیته وه

شەبەنگی بەیانیم پێ لێداو
پەنجەرەى عەشقم کردەووە
جوانی ژیانم بو دەهیناو
ملوانەگەى خۆشەویستیم بەخشیەووە

6

کەرۆیشتی دڵم
لەنیو چیمەنى رۆحما جی هێشت
تاكوو روبر نەمى باران و،
جوگەلەى تینوی بو بنەخشینی
کەرۆیشتی ئاوازیکی درەخت گریاو
خەیاڵی کردە شەونم و
تاسەى دووری دەبزوینی

7

لە دەشتایی چاوەکانتا
نەمە، نەمە، پێ دەکەنى
بەرگی خەماوی دەدریت و

سور وسور ئېم دەرۋانى
تاكوو باران خەيائت تەردەكات
دەبىتەۋە كۆتريكى سىپى

8

تۆروبارىكى پىرىت ئە شەۋنى بەربەيان
بەستەكانى ژيان دەئىتەۋە
تاكوو وەرزی وەرین كۆتای بىت و
روحمان نەغمە و بزە و زەردەخەنە بدات
تۆكە نارىكى ئارامى
فرمىسكى گە لا دەنوسىيەۋە
سەماى جوانى دەبە خشىيەۋە
تاكوو سىبەرۈ رۇشنایى
ئە درەختەۋە ھە ئكات

دئيك ئە لاۋلاۋى درەخت

1

نه ته نيشت هه موو تاريخيه كي نه م زه مه نه
نه نزيك تارمايي په يکهری ژيان
نه سهر دئی هه موو گوئیك
نه سهر رُوحي په لکه زيړينه
چی نوسراوه بيخوينه وه
نوسيو يانه

مروځ که عه شقی تيډا بوو دئی سووره
که ميه ره باني تيډا بوو دئی سپيه
که وه فاي تيډا بوو وهك ناسمانه
که نوميډی تيډا بوو دئی سهوزه
به لام که رقی تيکه وت رهش ده چيته وه

2

لاولای غه ريبی و،
هه ناسه ی پر نه ژانی
دلّه جوانه که ت پيم ده ئی:

دیمه نی گوئیك
سیوی ژیان جوانتر دهکا،
شه ونمی بهر به بیان
گه لاریزان ناسکتر دهکا،
رؤحی ته زیووی ئیمهش
دهسپیریّت به نهمی باران و
بو ژیانیکی گه شتر دهروانی

3

بو دلت هیئنده رهقه ،
له گه ل گزنگی به یانیدا درده که ویت
شه پوئیك له تورهی ده به خشیت
که بیدهنگی ده بیته میوانم
چرووی دلم باخچه یه کی تاریکه و
شه ونمی وهرزه کان ده تورینی
ئییدی ژیان چ مانایه کی هه یه
ناسمان چون ئه ستیره دهنه خشینی

4

تۆ دئیکت هه یه پره له گوئی وه نه وشه یی
کانی ژیان له ژیرییدا قوئپ ده دات
ئه مه پیناسه ی ژیانه
له بهرچاوت چرۆی ژیان هه ئده وه ری
خه رمانی به هاری زه رده ده بی
پیلوی چاوه کانم
وهك تارمایی میژوو په رت ده بی

5

ئه وه روحه ماندوو ه که ی منه
پره له بیره وه ری مندائی و گیرفانی به تال
پره له وورده به ردوو سیبه ری تارمایی ژیان
پره له شهوانی ته نهایی و
هه نگاویکی دریژ بو ئیک دابران

6

ژنیکم له نیو برینیکی قوئوه وه له دایک بووم
کوئوانه که ی رۆحم سیخناخه له خه م و
ده نگم پره له نه غمه ی نازارو
سیمام بوته کوانوی دئته نگی و

بهدم ورینهی رۆزگار هوه دهتلیمه وه

7

ئه هی خه می جوان

له کاریزی رۆحی مندا

خۆری ته نهایی ببینه

له نزیک گۆزهیه کی شکاو

دهیان خونچهی به هار هه ئده وهرن

به چاوه قه شه نکه کانت ببینه

ئه مه قه ده ری ئیمه

هه رچی حیکایه ت هه یه بیخوینه وه

ده بینی ژیان چ رهنگیکی زه رده ه لگه راوه ؟

شهویک پرله شنه ی نازار

1

ئه مشه و بی تۆم، له ته نیایی ته نیا ترم

گوئی رازه کانی ژیان ت

پره له تیشووی سهفهرو
دهنگیك نیه گوی له نازارهكانم بگری
سهردهمانیك بهدهم شنهی نازارهوه
تو گورانیت بودهووتم
تاكوو خونچهی باخچهکانی روجم
ههله نهوهری

2

نهمشه و تهنهام
دهسته لهملانی شه پوله زیوینهكانم
مانگیش تریفه دهبهخشی
چاوشارکی لهگهله نستیره دهکات
تاكوو نهشنه به په لکه زیرینهی ژیان بدات

3

نهمشه و بی تووم
نیوهشهوهو کهس به نهینی
دلی بهژانم نازانی
ههربه تهنها کاترمیره کهی

سەررەفەى دئەم نەبى
ئەوېش واخەرىكە دەنۆى و بېزار دەبى

4

ئەمشە و بى تۆم
يادەكانت تەزوويەكن
ئە خەيائما دىن و دەچن
پەرلە ھەگبەى بېرەوهرى و
ووشەى پەمەبى رووحتو
خونچەى كراوہى دەمتو
ئاوینەى روونى رووخسارو
دووتال ئەقزى تۆى تىايە
يادگارى تۆم تىا ھەنگرتوون

5

ئە مشە و بى تۆم
ووشەكانتم نايە سەر ئاسمانى سەرم
خونچە يەكە بو ھىوا دەروانى
ئاوینەكە بە رووحمەوہ

تائه جوانه کانی قژتم تیا کۆکردۆته وه
سیبهری برژانگه کانی رۆحت و
خه یائه به رینه که ی دت و
دهرگای به هه شتی خه یائه به رینه که تم
تیا شاردۆته وه ،

6

ئه شه و بی تۆم
هه نگاوه کانت
کاروانی به هاریکی وه نه وشه ییه و
به کۆچی شه وه سامناکه کان دهره ویتته وه
چاوه کانت ده بینم
پره له نه می باران و
به ناکامی سه رخه و ده شکینن
ووشه کانت
دهنگین له بهردهم ئه و گولانه ی
هه وری خامۆش و ئوره ی ره شه با
دهیانوو یست هه ئیان وه رینن

ئەمشە و بى تۆم
 دەبىتە وە كۆتريكى سىپى
 ھىدى ھىدى سەردەردىنى
 دلت پىرە ئەدەرياي خەمەم و
 بالى سىپىت بۆتە روبرىكى تىنوو
 بۇ باخچە يەكى گەش پىدەكەنى

ئىت دور نايم

دەئىيى برۆ
 بۆكوى برۆم
 كەتو ئەستىرەى ئاسمانم بى و

منیش چراخانی ریگات
که تۆدیده‌ی چاوانم بی و
منیش گلینه‌ی نیگات
نه‌گەر بشرۆم
تۆ له‌گه‌ ئمای هه‌روه‌کو بوون
له‌هه‌ ناوما‌ی
له‌ شه‌وی په‌ژاره و ته‌ما
ده‌نگت زه‌نگوئی کاروانه و
دیته به‌رگویم
ئه‌و رۆژانه‌ی خۆر هه‌نگاوه‌کانم شل ئه‌کا
هه‌ناسه‌که‌ت شنه‌بایه‌و
به‌سه‌ر لاشه‌ی شه‌ته‌ک بووما
گوزهر ئه‌کا
چاوم لی یه‌ ده‌بیته‌ کۆتریکی سپی
هه‌ ئم ده‌گری
بو ئاسمانی پر له‌ جوانی و خوشه‌ویستی

گوئیك له باخی دئمدا

له نیوانی من و تودا

له نیوانی نأزاری سه ردهم و

جیهانیکی پر دۆزهخی نامرودا

ئەھو مەنم
بەرەو ئايندەي بى وچان
ئەنيم ھەنگاوم بو ژيان
پۇح و پەراويز بو ئيوھ
من ھاوشانى شە پۆلەكان
ئەژيم ئەمرم
ئەي ئەوانەي ئەتانەوي
مىژووي ژەنگاوي پر ئە خەو
خورى گە شمان
ئى بکاتە دەيجورى شەو
منى ھەنگاو
ئەگەل دنيای پر ئە تەما
ھەل ئەكەم و
ھەرچى برسى و ئاوارەيە
ئە ناو خامەي پە نچەكانما
مائى بو خويان جى ئەكەن

گرمه‌ی هه‌وری نامترسینی^۶

من نه‌رۆم له‌گه‌ل^۶ عه‌شقا

نه‌ژیم بو تو^۶

ئه‌ی دنیای پر له‌عیشوه و جوانی

ئه‌ی سروشتی پر له‌شه‌وبو^۶

نه‌گه‌ر بی‌ت و

وه‌کو هه‌ربی^۶ نازیکی ئه‌م خا‌که

سه‌رمای زستان

ده‌ست و په‌نجه‌م له‌گۆ نه‌کا و

هه‌موو گیانم نه‌ته‌زینی^۶

یاره‌شه‌بای گه‌رمی هاوین

هه‌موو گیانم نه‌سوتینی^۶

ئه‌ی باشه‌ چون

شادی به‌هار ریگه‌ ده‌دا

ماچی چاوی نی‌رگ‌ز بکه‌م

ئه‌ی شنه‌با چون شاباش و

مژدهی نه ورۆزم بو دینی

ئاونگی وهرینی گوئه کان

1

نهو نینۆکه تیرانه ت بیره وهو

ناز به په نجه کانتته وه مه که

من پېگه نېنم به و په نجانە دى
گه وهريى خويان له وهدا ده بينن
شكوفه ي گول بوهرينن.

2

من فرميسكيك تو سه دان
فرميسكى رزاويت
چاوه كانم بو خوشه ويستى دهوى
نهك بو بينينى
ديوهمه ي شهوه ترساوه كان.

3

به خوشه ويستى له دايك بووم و
نازانم خوشه ويستى پيناسه بكم
له ژيانيكدا ده ژين
مردن و ژيان جياناكرينه وه.

4

توده ته وى

روباره‌کانی چه‌زم تیکه‌ل به‌ده‌ریاکان نه‌بی و
نه‌زه‌لکاویکدا بوه‌ستی ،
من پی‌م ووتی "نه‌و دره‌خته‌م بالا به‌رزه‌م
سیبه‌رم کردوته ژوانی بالنده‌کان
هه‌رگیز ناتوانم
نه‌و ده‌ریا به‌رینه‌ی سه‌ر ریگه‌م جی بیلم.

5

پی‌ت وایه‌ من نه‌و کیژۆله هه‌ژاره‌م
که هه‌میشه داوای خوین رشتنم لی ده‌که‌ی ؟
بویه نازاری نه‌و خوینه ده‌بیته خه‌ون و
به‌یانیان بو کۆرپه‌کانی ده‌گیرمه‌وه.

6

شمشیری رق هه‌مه‌کیشه
خو دلم بی خاوه‌ن نیه

تاکوو کیوت بۆکوون بکا.

7

جاران بۆنت به قژمه وه ده کرد

بۆنی عه تری هه ناسه ت بوو

ئه مرۆ بۆنی ئازار

چاوه کانم ده ریای ئه وینت بوون

ئیستاش گۆمیکی لیخن.

8

به چی ده چی عه زیزم

که گۆئه کان هه ئه ورین

جاریکی تر به ئقه وه نانهینه وه

که نازاره کان تۆمارکران

به له زه تی سه دان ماچیش ناسرینه وه.

9

شه و نیه په نه جی خۆم نه برم

به و پارچه شووشانه

که له خه ونیکی نامردا
له رووخسارمدا شکاندووتن
وات لیگردووم چه ز له مانگه شه ویش نه که م.

10

عه زیزم ساتیک له سیمای زهرده هه لگه راوم پروانه
ووشه کانی رۆحم زمانیان گرتووهو
په نجه کانیشم سه هوئبه ندان
خه مه کانم ئاویزان بوون
وهک چۆله که یه کی بالکراوو
له ژیر دهستی مناییکی بزۆزدا به ند کراون.

که ژال ئیبراهیم خدر

سائی 1968 نه‌شاره شیرینه‌که‌ی قه‌لادی

نه‌دایک بووم

سائی 1987 وه‌ده‌ستم کردووه به‌نوسین سه‌ره‌تا

به‌شعرو چیرۆکی من‌الان ده‌ستم پیکردووه و یه‌که‌م

به‌ره‌مه‌م بلاو‌کردۆته‌وه

سائی 1989 چه‌ند شعریکم له‌روژنامه‌ی ئاسۆ به‌ناوی

(شه‌ونم محمه‌د قادر) بلاو‌کرده‌وه

سائی 1998 رووم له‌دینای شعر کردووه و تا‌کوو ئیستا

به‌رده‌وامم

خواه‌نی ئەم دیوان نامیلکه شعریانه‌م

- 1- دوودئۆپ فرميسك و خه ندهيهك سائى 1993
- 2- كاره سات و را په رين سائى 1994
- 3- له حزورى زكرى نه مشه و سائى 1999
- 4- شهرو ناشتى په نجه كان سائى 2000
- 5- گريانى ووشه كان سائى 2002
- 6- چاويك بوعشق باو ه شيك بوخوشه ويستى (شعرو ره خنه وليكوئينه وهيه له لايهن شاعيران و نوسهران و نه دييانه وه له سهريان نوسيوم به زمانى عه ره بى له ديوانيكدا كوكراونه ته وه)
سائى 2003
- 7- جه ژنى مهرگ سائى 2004
- 8- دل و رهنگ سائى 2004
- 9- نامرى و چله نيرگزيك سائى 2005
- 10- به بينوسى ژنيك سائى 2006
- 11- بيته كانى پايز سائى 2006
- 12- ئاونگى وه رينى گوئه كان سائى 2007
- 13- ده ستيكهم پره له باران سائى 2011
- 14- تاريخى شه و په نجه رهى عه شق سائى 2102

15 – پرووشه‌کانی عه‌شق سالی 2013 وه‌رگێردراون
بۆسه‌ر زمانی فارسی له‌لایهن خوشکه (نه‌سیم مروت
جوو)

* خاوه‌نی 100 خه‌لاتی ریزلینانم که‌له‌لایهن
نیوه‌نده ئه‌ده‌بی و روناکبیری و رۆشنبیرییه‌کوردی و
عه‌ره‌بییه‌کانه‌وه پی‌م به‌خشاوه‌و په‌کانی یه‌که‌م ،
دووه‌م ، سیهه‌م ، چواره‌م ، پینجه‌م ، شه‌شه‌م ، هه‌وته‌م
، نۆیه‌مه‌م به‌ده‌ست هی‌ناوه‌، که‌له‌لایهن گروپه‌کانی
ولاتی عه‌ره‌بی نه‌نجامیان داوه‌.

* زیاتر له‌ (60) خه‌لات و بروانامه‌ی ریزلینانیان
پی به‌خشیوم.

* له‌ ولاتی میصر به‌به‌شاداری (310) شاعیر په‌له‌ی
شه‌شه‌می شیعرم وه‌رگرت.

* له‌لایهن وه‌زیری رۆشنبیری عی‌راقه‌وه خه‌لاتی
ریزلینانم پی به‌خشاوه

* له‌بواری نوسین له‌سه‌ر شه‌ره‌کانم چه‌ندین
لیکۆلینه‌وه‌و نامه‌ی دکتۆراو ماجیستیریان به‌نونه
هی‌ناوه‌ته‌وه "

***شعره‌کانم وهرگیردراونه‌ته سهر زمانه‌کانی فارسی
"عه‌ره‌بی" ئینگلیزی "لاتینی" ئیسپانی، روسی**